

Sisukord

I Seadusandlikud aktid

MÄÄRUSED

- ★ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2019/1154, 20. juuni 2019, mis käsitleb Vahemere mõõkkala varude taastamise mitmeaastast kava ning millega muudetakse nõukogu määrust (EÜ) nr 1967/2006 ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2017/2107 1
- ★ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2019/1155, 20. juuni 2019, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 810/2009, millega kehtestatakse ühenduse viisaeeskiri (viisaeeskiri) 25
- ★ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2019/1156, 20. juuni 2019, millega lihtsustatakse investeerimisfondide piiriülest turustamist ning muudetakse määrusi (EL) nr 345/2013, (EL) nr 346/2013 ja (EL) nr 1286/2014⁽¹⁾ 55
- ★ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2019/1157, 20. juuni 2019, liidu kodanike isikutunnistuste ning vaba liikumise õigust kasutavatele liidu kodanikele ja nende pereliikmetele väljaantavate elamislubade turvalisuse suurendamise kohta⁽¹⁾ 67

DIREKTIIVID

- ★ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv (EL) 2019/1158, 20. juuni 2019, milles käsitletakse lapsevanemate ja hooldajate töö- ja eraelu tasakaalu ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 2010/18/EL 79
- ★ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv (EL) 2019/1159, 20. juuni 2019, millega muudetakse direktiivi 2008/106/EÜ meremeeste väljaõppe miinimumtaseme kohta ja tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2005/45/EÜ, mis käsitleb liikmesriikide poolt välja antud meremeeste tunnistuste vastastikust tunnustamist⁽¹⁾ 94

⁽¹⁾ EMPs kohaldatav tekst

- ★ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv (EL) 2019/1160, 20. juuni 2019, millega muudetakse direktiive 2009/65/EÜ ja 2011/61/EL seoses investeerimisfondide piiriülese turustamisega⁽¹⁾ 106
 - ★ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv (EL) 2019/1161, 20. juuni 2019, millega muudetakse direktiivi 2009/33/EÜ keskkonnasõbralike ja energiatõhusate maantesõidukite edendamise kohta⁽¹⁾ 116
-

II Muud kui seadusandlikud aktid

INSTITUTSIOONIDEVAHELISED KOKKULEPPED

- ★ Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni ühisavaldus 131

⁽¹⁾ EMPs kohaldatav tekst

I

(Seadusandlikud aktid)

MÄÄRUSED

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EL) 2019/1154,

20. juuni 2019,

mis käsitleb Vahemere mõõkkala varude taastamise mitmeaastast kava ning millega muudetakse nõukogu määrust (EÜ) nr 1967/2006 ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2017/2107

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 43 lõiget 2,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust ⁽¹⁾,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt ⁽²⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1380/2013 ⁽³⁾ kohaselt on ühise kalanduspoliitika eesmärk tagada mere bioloogiliste ressursside kasutamine, mis tagaks jätkusuutlikud keskkonna-, majandus- ja sotsiaalsed tingimused.
- (2) Liit on rahvusvahelise Atlandi tuunikala kaitse konventsiooni („ICCATi konventsioon“) osaline.
- (3) Vilamouras, Portugalis 2016. aastal toimunud Rahvusvahelise Atlandi Tuunikala Kaitse Komisjoni (ICCAT) aastakoosolekul tunnistasid ICCATi konventsiooniosalised, koostööd tegevad kolmandad riigid, kalandus- ja muud organisatsioonid, et viimasel 30 aastal Vahemeres üle püütud mõõkkala (*Xiphias gladius*) („Vahemere mõõkkala“) murettekitavat olukorda tuleb parandada. Sel eesmärgil, sealhulgas varude ammendumise ärahoidmiseks, ning olles analüüsinud alalise uuringute ja statistikakomitee teaduslikke nõuandeid, võttis ICCAT vastu soovitus 16-05, millega kehtestatakse Vahemere mõõkkala varude taastamise mitmeaastane kava („ICCATi taastamiskava“). Võttes arvesse asjaolu, et Vahemere mõõkkala varude praegune bioloogia, struktuur ja dünaamika ei võimalda lühikese aja jooksul saavutada biomassi taset, mis on vajalik maksimaalse jätkusuutliku saagikuse saavutamiseks, isegi kui võetak äärmuslikke ja kiireloomulisi majandamismeetmeid, nagu püügi täielik lõpetamine, hõlmab ICCATi taastamiskava ajavahemikku 2017–2031. ICCATi soovitus 16-05 jõustus 12. juunil 2017 ja on liidule siduv.

⁽¹⁾ ELT C 440, 6.12.2018, lk 174.

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi 4. aprilli 2019. aasta seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata) ja nõukogu 6. juuni 2019. aasta otsus.

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1380/2013 ühise kalanduspoliitika kohta, millega muudetakse nõukogu määruseid (EÜ) nr 1954/2003 ja (EÜ) nr 1224/2009 ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EÜ) nr 2371/2002 ja (EÜ) nr 639/2004 ning nõukogu otsus 2004/585/EÜ (ELT L 354, 28.12.2013, lk 22).

- (4) Liit teatas ICCATi sekretariaadile 2016. aasta detsembris kirjaga, et teatavad ICCATi soovitus 16-05 sätestatud meetmed jõustuvad liidus 2017. aasta jaanuaris, eelkõige seoses keeluajaga 1. jaanuarist 31. märtsini ning kvootide eraldamisega Vahemere mõõkkala püügiks. Kõik muud ICCATi soovitus 16-05 sätestatud meetmed, kaasa arvatud mõned juba rakendatud meetmed, tuleks lisada käesolevas määruses sätestatud taastamiskavasse.
- (5) Määruse (EL) nr 1380/2013 artikli 29 lõike 2 kohaselt peavad liidu seisukohad piirkondlikes kalandusorganisatsioonides tuginema parimatele kättesaadavatele teaduslikele nõuannetele, et tagada kalavarude majandamine kooskõlas ühise kalanduspoliitikaga, eelkõige eesmärgiga järk-järgult taastada ja hoida kalavarude populatsioonide biomass maksimaalse jätkusuutliku saagikuse saamiseks vajalikust kõrgemal tasemel, isegi kui praegusel juhul ei saavutata seda eesmärki enne 2031. aastat, ning eesmärgiga luua tingimused majanduslikult elujõulisemale ja konkurentsivõimelisemale kalapüügi- ja kalatöötlemissektorile ning maismaal toimuvale kalapüügiga seotud tegevusele. Samal ajal võetakse arvesse määruse (EL) nr 1380/2013 artikli 28 lõike 1 punkti d, mille kohaselt tuleb edendada liidu ja kolmandate riikide käitajatele võrdseid võimalusi.
- (6) ICCATi taastamiskavas võetakse arvesse eri tüüpi kalapüügivahendite ja -tehnikate eripära. ICCATi taastamiskava rakendamisel peaksid liit ja liikmesriigid püüdma edendada rannapiiuki ning selektiivsete ja väiksema keskkonnamõjuga kalapüügivahendite ja -tehnikate uurimist ja kasutamist, et vähendada ohustatud liikide kaaspüüki, mis hõlmab ka traditsioonilises ja väikesemahulises kalapüügis kasutatavaid püügivahendeid ja -tehnikaid, toetades seeläbi rahuldava elatustaseme saavutamist kohalikus majanduses.
- (7) Määrusega (EL) nr 1380/2013 on kehtestatud kalavarude kaitseks alammõõdu mõiste. Järjepidevuse tagamiseks tuleks ICCATi alammõõdu mõistet rakendada liidu õiguses kalavarude kaitseks kehtestatud alammõõduna.
- (8) Püütud, kuid kalavarude kaitseks kehtestatud alammõõdust väiksemad Vahemere mõõkkalad tuleb ICCATi soovitus 16-05 kohaselt tagasi heita. Sama kehtib Vahemere mõõkkala püügi kohta, mis ületab liikmesriikide iga-aastastes püügikavades kehtestatud kaaspüügi piirnorme. Et liit saaks täita ICCATi kohaseid rahvusvahelisi kohustusi, nähakse komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2015/98 (*) artikliga 5a ette erandid Vahemere mõõkkala lossimiskohustusest kooskõlas määruse (EL) nr 1380/2013 artikli 15 lõikega 2. Delegeeritud määrusega (EL) 2015/98 rakendatakse teatavaid ICCATi soovitus 16-05 sätteid, millega on kehtestatud laevadele kohustus Vahemere mõõkkala tagasi heita, kui ületatakse laevale määratud kvooti või lubatud kaaspüügi maksimaalsed taset. Nimetatud delegeeritud määruse kohaldamisalasse kuuluvad laevad, mida kasutatakse harrastuskalapüügiks.
- (9) Võttes arvesse asjaolu, et käesolevas määruses sätestatud taastamiskavaga rakendatakse ICCATi soovitus 16-05, tuleks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusest (EL) 2017/2107 (**) sätteid Vahemere mõõkkala kohta välja jätta.
- (10) Triivnakkevõrkudega ja piisava selektiivsusega püügi püügikoormus on kiiresti suurenenud. Nende võrkude kasutamise kontrollimatu laienemine seadis sihtliigid suurde ohtu ning nõukogu määrusega (EÜ) nr 1239/98 (***) keelati nende kasutamine pika rändega kalade, sealhulgas mõõkkala puhul.

(*) Komisjoni 18. novembri 2014. aasta delegeeritud määrus (EL) 2015/98, mis käsitleb Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1380/2013 artikli 15 lõikes 2 osutatud liidu rahvusvaheliste kohustuste kohaldamist vastavalt rahvusvahelisele Atlandi tuunikala kaitse konventsioonile ja Loode-Atlandi tulevase mitmepoolse kalanduskoostöö konventsioonile (ELT L 16, 23.1.2015, lk 23).

(**) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. novembri 2017. aasta määrus (EL) 2017/2107, millega kehtestatakse Rahvusvahelise Atlandi Tuunikala Kaitse Komisjoni (ICCAT) konventsiooni alal kohaldatavad majandamis-, kaitse- ja kontrollimeetmed ning millega muudetakse nõukogu määruseid (EÜ) nr 1936/2001, (EÜ) nr 1984/2003 ja (EÜ) nr 520/2007 (ELT L 315, 30.11.2017, lk 1).

(***) Nõukogu 8. juuni 1998. aasta määrus (EÜ) nr 1239/98, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 894/97, milles sätestatakse teatavad tehnilised meetmed kalavarude kaitseks (EÜT L 171, 17.6.1998, lk 1).

- (11) Selleks et tagada ühise kalanduspoliitika järgimine, on vastu võetud liidu õigusaktid, millega kehtestatakse kontrolli, seire ja rakendamise süsteem, mis hõlmab võitlust ebaseadusliku, teatamata ja reguleerimata kalapüügi vastu. Eelkõige kehtestatakse nõukogu määrusega (EÜ) nr 1224/2009 ⁽⁷⁾ liidu kontrolli, seire ja rakendamise süsteem, kasutades globaalset ja integreeritud lähenemisviisi, et tagada ühise kalanduspoliitika kõigi reeglite järgimine. Komisjoni rakendusmäärusega (EL) nr 404/2011 ⁽⁸⁾ on kehtestatud määruse (EÜ) nr 1224/2009 üksikasjalikud rakenduseeskirjad. Nõukogu määrusega (EÜ) nr 1005/2008 ⁽⁹⁾ on loodud ühenduse süsteem ebaseadusliku, teatamata ja reguleerimata kalapüügi vältimiseks, ärahoidmiseks ja lõpetamiseks. Need määrused sisaldavad juba sätteid, mis puudutavad mitut meetet, mis on sätestatud ICCATi soovitusel 16-05. Seepärast ei ole vaja neid sätteid käesolevasse määrusesse lisada.
- (12) Kalalaevalde prahtimise kokkulepete puhul pole suhted laeva omaniku, prahtija ja lipuriigi vahel tihti selged. Mõned käitajad, kes tegelevad ebaseadusliku, teatamata ja reguleerimata kalapüügiga, väldivad kontrolli, kuritarvitades kõnealuseid kokkuleppeid. Prahtimine hariliku tuuni püügiks on keelatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2016/1627 ⁽¹⁰⁾. Taastuvate kalavarude kaitsmiseks ja liidu õiguse sidususe tagamiseks on asjakohane võtta käesolevas määruses sätestatud taastamiskava puhul vastu sarnane keeld.
- (13) Liidu õigusaktides tuleks ICCATi soovitusi rakendada selleks, et seada liidu ja kolmandate riikide kalurid võrdsesse olukorda ning tagada, et normid on kõigile vastuvõetavad.
- (14) Selleks et rakendada liidu õiguses kiiresti tulevasi ICCATi soovitusi, millega muudetakse või täiendatakse ICCATi taastamiskava, peaks komisjonil olema õigus võtta kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte käesoleva määruse lisade ja käesoleva määruse teatavate sätete muutmiseks, mis puudutavad teabe esitamise tähtaegu, keeluaegu, kalavarude kaitseks kehtestatud alammõõtu, juhu- ja kaaspüügi piirnorme, püügivahendite tehnilisi omadusi, kvootide täitumise protsenti komisjoni teavitamiseks ning teavet kalalaevalde kohta. On eriti oluline, et komisjon viiks oma ettevalmistava töö käigus läbi asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil, ja et kõnealused konsultatsioonid viidaks läbi kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes ⁽¹¹⁾ sätestatud põhimõtetega. Eelkõige selleks, et tagada delegeeritud õigusaktide ettevalmistamises võrdne osalemine, saavad Euroopa Parlament ja nõukogu kõik dokumendid liikmesriikide ekspertidega samal ajal ning nende ekspertidel on pidev juurdepääs komisjoni eksperdirühmade koosolekutele, millel arutatakse delegeeritud õigusaktide ettevalmistamist.
- (15) Selleks et tagada käesoleva määruse ühetaolised rakendamistingimused, tuleks komisjonile anda rakendamisevolitused seoses liikmesriikide poolt käesoleva määruse rakendamise kohta esitatava iga-aastase aruande vormiga. Neid volitusi tuleks teostada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 182/2011 ⁽¹²⁾.
- (16) Käesolevas määruses ette nähtud delegeeritud õigusaktid ja rakendusaktid ei tohiks piirata ICCATi tulevaste soovitusel liidu õiguses rakendamist seadusandliku tavamenetluse kaudu.

⁽⁷⁾ Nõukogu 20. novembri 2009. aasta määrus (EÜ) nr 1224/2009, millega luuakse ühenduse kontrollisüsteem ühise kalanduspoliitika eeskirjade järgimise tagamiseks, muudetakse määrusi (EÜ) nr 847/96, (EÜ) nr 2371/2002, (EÜ) nr 811/2004, (EÜ) nr 768/2005, (EÜ) nr 2115/2005, (EÜ) nr 2166/2005, (EÜ) nr 388/2006, (EÜ) nr 509/2007, (EÜ) nr 676/2007, (EÜ) nr 1098/2007, (EÜ) nr 1300/2008, (EÜ) nr 1342/2008 ning tunnistatakse kehtetuks määrused (EMÜ) nr 2847/93, (EÜ) nr 1627/94 ja (EÜ) nr 1966/2006 (ELT L 343, 22.12.2009, lk 1).

⁽⁸⁾ Komisjoni 8. aprilli 2011. aasta rakendusmäärus (EL) nr 404/2011, millega kehtestatakse nõukogu määruse (EÜ) nr 1224/2009 (millega luuakse ühenduse kontrollisüsteem ühise kalanduspoliitika eeskirjade järgimise tagamiseks) üksikasjalikud rakenduseeskirjad (ELT L 112, 30.4.2011, lk 1).

⁽⁹⁾ Nõukogu 29. septembri 2008. aasta määrus (EÜ) nr 1005/2008, millega luuakse ühenduse süsteem ebaseadusliku, teatamata ja reguleerimata kalapüügi vältimiseks, ärahoidmiseks ja lõpetamiseks ning muudetakse määrusi (EMÜ) nr 2847/93, (EÜ) nr 1936/2001 ja (EÜ) nr 601/2004 ning tunnistatakse kehtetuks määrused (EÜ) nr 1093/94 ja (EÜ) nr 1447/1999 (ELT L 286, 29.10.2008, lk 1).

⁽¹⁰⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. septembri 2016. aasta määrus (EL) 2016/1627, milles käsitletakse Atlandi ookeani idaosas ja Vahemeres hariliku tuuni varude taastamise mitmeaastast kava ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 302/2009 (ELT L 252, 16.9.2016, lk 1).

⁽¹¹⁾ ELT L 123, 12.5.2016, lk 1.

⁽¹²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisevolituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).

- (17) Nõukogu määruse (EÜ) nr 1967/2006 ⁽¹³⁾ II lisa kohaselt võib mõõkkala püüdmisel sihtliigina hoida laeva pardal või vette lasta kuni 3 500 õngekonksu, aga ICCATi soovitusel 16-05 kohaselt kuni 2 500 õngekonksu. Selleks et nimetatud soovitus liidu õiguses nõuetekohaselt rakendada, tuleb vastavalt muuta määrust (EÜ) nr 1967/2006.
- (18) Määruse (EL) 2017/2107 III peatüki 2. jaos on Vahemere mõõkkala suhtes sätestatud teatavad tehnilised ja kontrollimeetmed. ICCATi soovitusel 16-05 sätestatud meetmed, mida rakendatakse liidu õiguses käesoleva määrusega, on piiravamad või täpsemad, et võimaldada varudel taastuda. Määruse (EL) 2017/2107 III peatüki 2. jagu tuleks seega välja jätta ja asendada käesolevas määruses sätestatud asjakohaste meetmetega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

I JAOTIS

ÜLDSÄTTED

Artikkel 1

Sisu

Käesolevas määruses sätestatakse üldnormid ICCATi poolt vastu võetud Vahemeres mõõkkala (*Xiphias gladius*) („Vahemere mõõkkala“) varude taastamise mitmeaastase kava liidupooleks rakendamiseks aastatel 2017–2031.

Artikkel 2

Kohaldamisala

Käesolevat määrust kohaldatakse:

- a) liidu kalalaevadele ja harrastuskalapüügiks kasutatavatele liidu laevadele, millega:
 - i) püütakse Vahemere mõõkkala või
 - ii) laaditakse ümber või veetakse Vahemere mõõkkala, sh väljaspool ICCATi konventsiooni ala;
- b) kolmandate riikide kalalaevadele ja harrastuskalapüügiks kasutatavatele kolmandate riikide laevadele, mida käitatakse liidu vetes ning millega püütakse Vahemere mõõkkala;
- c) kolmandate riikide laevadele, mida kontrollitakse liikmesriikide sadamates ja millega veetakse Vahemere mõõkkala või Vahemere mõõkkalast valmistatud kalapüügitooteid, mida pole enne sadamas lossitud või ümberlaaditud.

Artikkel 3

Eesmärk

Erandina määruse (EL) nr 1380/2013 artikli 2 lõikest 2 on käesoleva määruse eesmärk saavutada vähemalt 60 % tõenäosusega maksimaalsele jätkusuutlikule saagikusele vastav Vahemere mõõkkala biomass 2031. aastaks.

Artikkel 4

Seos muude liidu õigusaktidega

Käesolevat määrust kohaldatakse lisaks järgmistele määrustele või erandina neist, kui nimetatud määrustega on nii ette nähtud:

- a) määrus (EÜ) nr 1224/2009,
- b) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2017/2403 ⁽¹⁴⁾,
- c) määrus (EL) 2017/2107.

⁽¹³⁾ Nõukogu 21. detsembri 2006. aasta määrus (EÜ) nr 1967/2006, mis käsitleb Vahemere kalavarude säästva kasutamise majandamis-meetmeid, millega muudetakse määrust (EMÜ) nr 2847/93 ja tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1626/94 (ELT L 409, 30.12.2006, lk 11).

⁽¹⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. detsembri 2017. aasta määrus (EL) 2017/2403, milles käsitletakse välispüügilaevastike jätkusuutlikku majandamist ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1006/2008 (ELT L 347, 28.12.2017, lk 81).

*Artikkel 5***Mõisted**

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- 1) „kalalaev“ – laev, mille seadmestik on ette nähtud mere bioloogiliste ressursside kasutamiseks ärilisel eesmärgil;
- 2) „liidu kalalaev“ – liikmesriigi lipu all sõitev ja liidus registreeritud kalalaev;
- 3) „ICCATi konventsiooni ala“ – kõik Atlandi ookeani ja sellega külgnevate merede veed;
- 4) „Vahemeri“ – Vahemere veed ida pool 5°36' läänepikkuse joont;
- 5) „konventsiooniosialised“ – ICCATi konventsiooni osalised, koostööd tegevad kolmandad riigid, kalandus- ja muud organisatsioonid;
- 6) „kalapüügiluba“ – liidu kalalaevale väljastatud luba, mis annab laevale õiguse teha konkreetsetel tingimustel konkreetseid püügitoiminguid kindla ajavahemiku jooksul teatavas piirkonnas või teatud kalaliikide suhtes;
- 7) „kalapüügivõimalus“ – koguliselt kindlaks määratud kalapüügiõigus, väljendatud saagi või püügikoormusena;
- 8) „varu“ – mere bioloogiline ressurss teataval majandamisalal;
- 9) „kalapüügitooted“ – püügitegevuse tulemusena saadud veeorganismid või nendest valmistatud tooted;
- 10) „tagasiheide“ – saak, mis lastakse merre tagasi;
- 11) „harrastuskalapüük“ – mittetöenduslik püügitegevus, mille puhul mere bioloogilisi ressursse kasutatakse meelelahutuslikul, turismi või sportlikul eesmärgil;
- 12) „laevaseiresüsteemi andmed“ – andmed kalalaeva identifitseerimise, geograafilise asukoha, kuupäeva, kellaaja, kursi ja kiiruse kohta, mis edastatakse kalalaeva pardale paigaldatud satelliitseireseadmete teel lipuliikmesriigi kalapüügi seire keskusele;
- 13) „lossimine“ – kalapüügitoodete mis tahes koguse esialgne laadimine kalalaevalt kaldale;
- 14) „ümberlaadimine“ – kõigi või osa laeval olevate kalapüügitoodete laadimine teisele laevale;
- 15) „prahtimine“ – kokkulepe, mille kohaselt antakse liikmesriigi lipu all sõitev kalalaev kindlaksmääratud ajavahemikuks kas teise liikmesriigi või kolmanda riigi käitajale ilma lippu vahetamata;
- 16) „õngejada“ – püügivahend, mis koosneb õngeliinist, millele on vastavalt sihtliigile kinnitatud arvukalt õngekonkse eri pikkusega lipsude (jõhvnöörid) abil ja eri vahemaa tagant;
- 17) „õngekonks“ – painutatud ja teravdatud tükk terastraati;
- 18) „käsiõng“ – õngitsejate kasutatav õng, mille õngenöör on kinnitatud kerimismehhanismile (rullile), millega liini keritakse.

II JAOTIS

MAJANDAMISMEETMED, TEHNILISED KAITSEMEETMED JA KONTROLLIMEETMED

1. PEATÜKK

Majandamismeetmed*Artikkel 6***Püügikoormus**

1. Liikmesriik võtab meetmeid, mis on vajalikud tagamaks, et tema lipu all sõitvate kalalaevade püügikoormus vastab Vahemere mõõkkala püügi võimalustele, mis on talle eraldatud.
2. Kasutamata Vahemere mõõkkala kvoodi ülekandmine on keelatud.

*Artikkel 7***Kalapüügivõimaluste jaotamine**

1. Koosõlas määruse (EL) nr 1380/2013 artikliga 17 kasutavad liikmesriigid neile eraldatud kalapüügivõimaluste jaotamisel läbipaistvaid ja objektiivseid kriteeriume, sealhulgas selliseid, mis on keskkonnaalast, sotsiaalset või majanduslikku laadi, ning püüavad ka riigi kvote õiglaselt jaotada mitmesuguste laevastiku osade vahel, pöörates tähelepanu traditsioonilisele ja väikesemahulisele kalapüügile, ning pakkuda stiimuleid neile liidu kalalaevadele, millel kasutatakse selektiivseid püügivahendeid või keskkonda vähem mõjutavaid püügitehnikaid.
2. Liikmesriik näeb oma kvoodi piires Vahemere mõõkkala kaaspüügiks ette erikvoodi ja teavitab komisjoni sellest oma iga-aastase püügikava esitamisel vastavalt artiklile 9. Seejuures tuleb tagada, et liikmesriigi kvoodist arvatakse maha surnud Vahemere mõõkkalad.
3. Liikmesriigid püüavad jaotada käesoleva määruse edukast rakendamisest tulenevad täiendavad kalapüügivõimalused nende kalalaevade vahel, millele ei ole varem Vahemere mõõkkala kvooti jaotatud ja mis vastavad määruse (EL) nr 1380/2013 artiklis 17 sätestatud kalapüügivõimaluste jaotamise kriteeriumitele.

*Artikkel 8***Võimsuse piirangud**

1. Käesolevas määruses sätestatud taastamiskava kestuse ajal kohaldatakse kalalaevadele püügivahendite liikidel põhinevaid võimsuse piiranguid. Liikmesriigid piiravad nende lipu all sõitvate ja Vahemere mõõkkala püügiloa saanud kalalaevade arvu püügivahendite liikide alusel, arvestades nende lipu all sõitvate laevade keskmist aastast arvu, mis püüdsid, hoidsid pardal, laadsid ümber, transportisid või lossisid Vahemere mõõkkala ajavahemikul 2013–2016.
2. Olenemata lõikest 1 võivad liikmesriigid otsustada kasutada võimsuse piirangu arvutamiseks nende lipu all sõitvate 2016. aastal Vahemere mõõkkala püüdnud, pardal hoidnud, ümber laadinud, transportinud või lossinud laevade arvu, kui see arv on väiksem kui laevade keskmine arv aastas ajavahemikul 2013–2016. Kõnealust võimsuse piirangut kohaldatakse kalalaevade püügivahendite liikide alusel.
3. Liikmesriigid võivad aastateks 2018 ja 2019 kehtestada lõikes 1 osutatud võimsuse piirangule 5 % hälbe.
4. Liikmesriigid teavitavad iga aasta 1. märtsiks komisjoni meetmetest, mis on võetud selleks, et piirata nende lipu all sõitvate ja Vahemere mõõkkala püügiloa saanud kalalaevade arvu. Kõnealune teave lisatakse iga-aastaste püügikavade esitamisel vastavalt artiklile 9.

*Artikkel 9***Iga-aastased püügikavad**

1. Liikmesriigid esitavad oma iga-aastased püügikavad komisjonile iga aasta 1. märtsiks. Iga-aastased püügikavad esitatakse ICCATi andmete ja teabe esitamise suunistes täpsustatud vormis ning need peavad sisaldama üksikasjalikku teavet Vahemere mõõkkala püügikvootide kohta, mis on jaotatud püügivahendite liikide alusel, sealhulgas vajaduse korral harrastuskalapüügiks ja kaaspüügiks eraldatud kvootide kohta.
2. Komisjon kogub lõikes 1 osutatud iga-aastased püügikavad kokku ja lõimib need liidu püügikavasse. Komisjon edastab liidu püügikava ICCATi sekretariaadile iga aasta 15. märtsiks.

*2. PEATÜKK***Tehnilised kaitsemeetmed***1. jagu***Püügihooaeg***Artikkel 10***Keeluajad**

1. Vahemere mõõkkala ei tohi keeluajal püüda ei sihtliigi ega kaaspüügina, pardal hoida, ümber laadida ega lossida. Keeluaeg kestab iga aasta 1. jaanuarist kuni 31. märtsini.

2. Vahemere mõõkkala kaitseks kohaldatakse igal aastal 1. oktoobrist 30. novembrini keeluaega õngejadalaevadele, millega püütakse sihtliigina Vahemere pikkuim-tuuni (*Thunnus alalunga*).

3. Liikmesriigid jälgivad lõigetes 1 ja 2 osutatud keeluaegade mõjusust ning esitavad komisjonile igal aastal vähemalt kaks kuud ja 15 päeva enne ICCATi aastakoosolekut kogu asjakohase teabe asjakohaste kontrollide ja inspeksioonide kohta, mis viidi ellu eelnenud aastal, et tagada käesoleva artikli järgimine. Komisjon edastab selle teabe ICCATi sekretariaadile igal aastal vähemalt kaks kuud enne ICCATi aastakoosolekut.

2. jagu

Kalavarude kaitseks kehtestatud alammõõt, juhupüük ja kaaspüük

Artikkel 11

Vahemere mõõkkala kalavarude kaitseks kehtestatud alammõõt

1. Erandina määruse (EL) nr 1380/2013 artikli 15 lõikest 1 on keelatud püüda ning pardal hoida, ümber laadida, lossida, transportida, säilitada, müüa, müügiks välja panna või pakkuda Vahemere mõõkkala, sealhulgas harrastuskalapüügi käigus:

- a) kui kala pikkus alumise lõua tipust kuni sabauime keskmiste kiirte alguseni on alla 100 cm või
- b) kui kala eluskaal ei ületa 11,4 kg või lõpusteta ja roogitud kala kaal ei ületa 10,2 kg.

2. Pardal hoida, ümber laadida, lossida või pärast lossimist esimest korda transportida võib üksnes selliseid Vahemere mõõkkala isendeid tervikuna, kellelt ei ole eemaldatud ühtegi välist osa, ning lõpusteta ja roogitud isendeid.

Artikkel 12

Kalavarude kaitseks kehtestatud alammõõdust väiksema Vahemere mõõkkala juhupüük

Olenemata artikli 11 lõikest 1 võivad Vahemere mõõkkala sihtliigina püüdvad kalalaevad pardal hoida, ümber laadida, lossida, transportida, säilitada, müüa, müügiks välja panna või pakkuda juhupüügina püütud Vahemere mõõkkala, mis on kalavarude kaitseks kehtestatud alammõõdust väiksem, tingimusel et selline saak ei ületa kaalult ega isendite arvult 5 % asjaomaste kalalaevadega püütud Vahemere mõõkkala kogusaagist.

Artikkel 13

Kaaspüük

1. Vahemere mõõkkala kaaspüük ei tohi mis tahes ajal pärast püügioperatsiooni ületada pardal hoitava kogusaagile liikmesriikide iga-aastastes püügikavades kehtestatud kaaspüügi piirnorme isendite kaalu või arvu alusel.

2. Erandina määruse (EL) nr 1380/2013 artikli 15 lõikest 1 ei hoita Vahemere mõõkkala sihtliigina mittepüüdvate kalalaevade pardal Vahemere mõõkkala koguses, mis ületab kõnealuse kaaspüügi piirnormi.

3. Erandina määruse (EL) nr 1380/2013 artikli 15 lõikest 1 lastakse vabaks iga elusana püütud Vahemere mõõkkala juhul, kui lipuliikmesriigile eraldatud Vahemere mõõkkala kvoot on ammendunud.

4. Kui lipuliikmesriigile eraldatud Vahemere mõõkkala kvoot on ammendunud, keelatakse surnud Vahemere mõõkkala töötlemine ja turustamine ning kogu püük registreeritakse. Kooskõlas artikliga 21 peavad liikmesriigid esitama igal aastal teabe surnud Vahemere mõõkkala koguse kohta komisjonile, kes edastab selle ICCATi sekretariaadile.

3. jagu

Püügivahendite tehnilised omadused*Artikkel 14***Püügivahendite tehnilised omadused**

1. Kalalaevadel, millega püütakse sihtliigina Vahemere mõõkkala, võib kasutada ja pardal hoida maksimaalselt 2 500 õngekonksu.
2. Erandina lõikest 1 võib enam kui kahe päeva pikkuste püügiretkede korral võtta kalalaeva pardale asenduskomplekti 2 500 heitevalmis õngekonksuga, tingimusel et see on nõuetekohaselt kinnitatud ja paigutatud madalamatele tekkidele nii, et seda ei saa hõlpsasti kasutada.
3. Õngekonks ei tohi olla lühem kui 7 cm.
4. Triivõngejadade pikkus ei tohi olla suurem kui 30 meremiili (55,56 km).

3. PEATÜKK

Kontrollimeetmed

1. jagu

Laevaregister*Artikkel 15***Kalapüügiload**

1. Liikmesriigid väljastavad kooskõlas määruse (EL) 2017/2403 asjaomaste sätete, eelkõige artiklitega 20 ja 21 kalapüügilube Vahemere mõõkkala sihtliigina püüdvatele ja nende lipu all sõitvatele kalalaevadele.
2. Üksnes liidu laevadel, mis on kantud artiklites 16 ja 17 sätestatud korras ICCATi laevaregistrisse, on lubatud Vahemere mõõkkala püüda, pardal hoida, ümber laadida, lossida, transportida või töödelda, ilma et see piiraks artiklis 13 kaaspüügi kohta sätestatu kohaldamist.
3. Suured kalalaevad, millele liikmesriigid on loa andnud, tuleb kanda ICCATi registrisse, mis sisaldab 20-meetrise kogupikkusega või pikemaid kalalaevu, millel on lubatud tegutseda ICCATi konventsiooni alal.

*Artikkel 16***Teave laevade kohta, millele on antud luba püüda jooksva aastal Vahemere mõõkkala ja pikkuimtuuni**

1. Liikmesriigid esitavad komisjonile ICCATi andmete ja teabe esitamise suunistes sätestatud vormis igal aastal elektrooniliselt järgmise teabe:
 - a) 1. jaanuariks teabe nende lipu all sõitvate kalalaevade kohta, millel on lubatud püüda Vahemere mõõkkala, ning laevade kohta, millel on lubatud püüda Vahemere mõõkkala harrastuskalapüügi raames;
 - b) 1. märtsiks teabe nende lipu all sõitvate kalalaevade kohta, millel on lubatud püüda Vahemere pikkuimtuuni.

Komisjon edastab ICCATi sekretariaadile iga aasta 15. jaanuariks punktis a osutatud teabe ning iga aasta 15. märtsiks punktis b osutatud teabe.

Teave esimese lõigu punktides a ja b osutatud kalalaevade kohta peab sisaldama laeva nime ja liidu laevastikuregistri numbrit (CFR), mis on määratletud komisjoni rakendusmääruse (EL) 2017/218⁽¹⁵⁾ I lisas.

⁽¹⁵⁾ Komisjoni 6. veebruari 2017. aasta rakendusmäärus (EL) 2017/218 liidu kalalaevastikuregistri kohta (ELT L 34, 9.2.2017, lk 9).

2. Lisaks lõikes 1 osutatud teabele teavitavad liikmesriigid komisjoni lõikes 1 osutatud kalalaevu puudutava teabe muutmise hiljemalt 30 päeva jooksul alates muudatuse tegemisest. Komisjon edastab kõnealuse teabe 45 päeva jooksul pärast muutmise kuupäeva ICCATi sekretariaadile.

3. Lisaks ICCATi sekretariaadile käesoleva artikli lõigete 1 ja 2 kohaselt edastatavale teabele saadab komisjon vajaduse korral kooskõlas määruse (EL) 2017/2403 artikli 7 lõikega 6 viivitamata ICCATi sekretariaadile ajakohastatud teabe käesoleva artikli lõikes 1 osutatud laevade kohta.

Artikkel 17

Teave laevade kohta, mille oli eelneval aastal lubatud püüda sihtliigina Vahemere mõõkkala, kasutades harpuune ja triivõngejadasid

1. Iga aasta 30. juuniks esitavad liikmesriigid komisjonile elektrooniliselt selliste nende lipu all sõitvate kalalaevade kohta, mille oli eelneval aastal lubatud püüda sihtliigina Vahemere mõõkkala triivõngejadaga või harpuuniga, järgmise teabe:

- a) laeva nimi (nime puudumise korral registrinumber ilma riigi tähiseta);
- b) rakendusmääruse (EL) 2017/218 I lisa määratletud liidu laevastikuregistri number (CFR);
- c) ICCATi registri number.

2. Lõikes 1 osutatud teave tuleb esitada vormis, mis on sätestatud ICCATi andmete ja teabe esitamise suunistes.

3. Komisjon edastab lõikes 1 osutatud teabe ICCATi sekretariaadile iga aasta 31. juuliks.

2. jagu

Seire ja järelevalve

Artikkel 18

Laevaseiresüsteem

1. Kontrolli eesmärgil ei katkestata laevaseiresüsteemi andmete edastamist Vahemere mõõkkala püügi loaga kalalaevalt ka sadamas viibimise ajal.

2. Liikmesriigid tagavad, et nende kalapüügi seirekeskused edastavad nende lipu all sõitvatelt laevadelt saadud laevaseiresüsteemi teated komisjonile ja komisjoni määratud asutusele reaajas ning formaati „*https data feed*“ kasutades. Komisjon edastab kõnealused teated elektrooniliselt ICCATi sekretariaadile.

3. Liikmesriigid tagavad, et:

- a) nende lipu all sõitvatelt kalalaevadelt saadud laevaseiresüsteemi teated edastatakse komisjonile vähemalt iga kahe tunni tagant;
- b) laevaseiresüsteemi tehnilise rikke korral edastavad nende kalapüügi seirekeskused komisjonile nende lipu all sõitvatelt laevadelt rakendusmääruse (EL) nr 404/2011 artikli 25 lõike 1 kohaselt saadud alternatiivsed teated 24 tunni jooksul pärast vastuvõtmist;
- c) komisjonile edastatud laevaseiresüsteemi teated nummerdatakse järjestikku (kordumatu tunnusega), et vältida dubleerimist;
- d) komisjonile edastatud laevaseiresüsteemi teated vastavad rakendusmääruse (EL) nr 404/2011 artikli 24 lõikele 3.

4. Liikmesriik võtab vajalikud meetmed, et tagada kõigi tema inspekteerimislaevadele kättesaadavaks tehtud laevaseiresüsteemi teadete konfidentsiaalne käsitlemine ja et nende kasutus piirduks inspekteerimistoimingutega merel.

Artikkel 19

Liidu kalalaevade prahtimine

Liidu kalalaevade prahtimine Vahemere mõõkkala püügiks sihtliigina on keelatud.

*Artikkel 20***Triivõngejadalaevadega seotud riiklikud teaduslikud vaatlusprogrammid**

1. Kooskõlas käesoleva artikliga rakendab Vahemere mõõkkala kvoodiga liikmesriik riiklikku teadusvaatlusprogrammi tema lipu all sõitvate triivõngejadalaevade puhul, mida kasutatakse Vahemere mõõkkala püügiks sihtliigina. Riiklik vaatlusprogramm peab vastama I lisas kehtestatud miinimumnõuetele.
2. Asjaomane liikmesriik tagab, et vähemalt 10 %-le enam kui 15-meetrise kogupikkusega tema lipu all sõitvatest triivõngejadalaevadest, mida kasutatakse Vahemere mõõkkala püügiks sihtliigina, on saadetud riiklikud teadusvaatlejad. Vaatlejatega kaetuse määr arvutatakse püügipäevade, püügile asetamiste, laevade või püügireiside arvuna.
3. Asjaomane liikmesriik koostab teadusliku seire lähenemisviisi ja rakendab seda, et koguda teavet kuni 15-meetrise kogupikkusega tema lipu all sõitvate triivõngejadalaevade tegevuse kohta. Lipuliikmesriik esitab komisjonile hiljemalt 2020. aastaks teadusliku seire lähenemisviisi üksikasjad oma iga-aastases püügikavas, millele on osutatud artiklis 9.
4. Komisjon esitab lõikes 3 osutatud teadusliku seire lähenemisviisi üksikasjad viivitamata hindamiseks ICCATi alalisele uuringute ja statistikakomiteele. Teadusliku seire lähenemisviisid peavad enne nende rakendamist saama ICCATi aastakoosolekul ICCATi komisjoni heakskiidu.
5. Liikmesriigid annavad oma riiklikele vaatlejatele välja ametliku isikut tõendava dokumendi.
6. Lisaks teaduslike vaatlejate ülesannetele, mis on kehtestatud I lisas, lasevad liikmesriigid teaduslikel vaatlejal hinnata ja edastada järgmisi andmeid Vahemere mõõkkala kohta:
 - a) kalavarude kaitseks kehtestatud alammõõdust väiksemate isendite tagasiheitmise määr;
 - b) täiskasvanud isendi suurus ja vanus konkreetses piirkonnas;
 - c) elupaikade kasutamine, et võrrelda Vahemere mõõkkala kättesaadavust erinevate püükide puhul, sealhulgas võrdlus traditsioonilise ja mesopelaagilise õngejadaga püügi vahel;
 - d) mesopelaagilise õngejadaga püügi mõju, arvestades saagi koostist, saaki püügiühiku kohta ja saagi suuruselist jaotust, ning
 - e) kudevate kalade ja täiendite igakuine hinnanguline osakaal saagis.
7. Iga aasta 30. juuniks esitavad liikmesriigid komisjonile teabe, mis koguti eelneval aastal nende riiklike teaduslike vaatlusprogrammide raames. Komisjon edastab selle teabe ICCATi sekretariaadile iga aasta 31. juuliks.

3. jagu

Saagi kontroll*Artikkel 21***Saagi registreerimine ja sellest teatamine**

1. Vahemere mõõkkala püügi loa saanud kalalaevade kaptenid peavad pidama püügipäevikut kooskõlas II lisas kehtestatud nõuetega ja esitama püügipäeviku teabe lipuliikmesriigile.
2. Ilma et see piiraks määruse (EÜ) nr 1224/2009 kohast liikmesriikide aruandekohustust, saavad liikmesriigid komisjonile kvartaliaruanded kogu Vahemere mõõkkala saagi kohta, mis on püütud nende lipu all sõitvate püügiloaga laevadega, kui seda teavet ei edastata igakuiselt. Kõnealused kvartaliaruanded saadetakse püügiandmete koondaruande vormi kasutades hiljemalt 15 päeva jooksul pärast iga kvartali lõppu (st iga aasta 15. aprilliks, 15. juuliks ja 15. oktoobriks ning järgmise aasta 15. jaanuariks). Komisjon edastab selle teabe ICCATi sekretariaadile iga aasta 30. aprilliks, 30. juuliks ja 30. oktoobriks ning järgmise aasta 30. jaanuariks.

3. Lisaks lõikes 1 osutatud teabele esitavad liikmesriigid komisjonile iga aasta 30. juuniks selliste liidu kalalaevade kohta, millel oli eelneval aastal lubatud püüda sihtliigina Vahemere mõõkkala triivõngejadaga või harpuuniga, järgmise teabe:

- a) kalapüügiga seotud teave sihtliikide ja piirkondade kaupa, mis põhineb proovivõtul või kogu laevastikul, sealhulgas:
 - i) laeva püügiperiood(id) ja püügipäevade koguarv aastas;
 - ii) laeva püügitegevuse geograafilised piirkonnad ICCATi statistiliste ruutude kaupa;
 - iii) laeva tüüp;
 - iv) laeval kasutatud õngekonksude arv;
 - v) laeval kasutatud õngejadade arv;
 - vi) laeva kõigi õngejadade kogupikkus;
- b) andmed saagi kohta, võimalikult lühikese aja kohta väikseimas piirkonnas, sealhulgas:
 - i) saagi suurus ja võimaluse korral selle vanuseline jaotus;
 - ii) saak ja saagi koosseis laeva kohta;
 - iii) püügikoormus (keskmine püügipäevade arv laeva kohta, keskmine õngekonksude arv laeva kohta, keskmine õngejadade arv laeva kohta, õngejada keskmine üldpikkus laeva kohta).

Komisjon edastab kõnealuse teabe ICCATi sekretariaadile iga aasta 31. juuliks.

4. Lõigetes 1, 2 ja 3 osutatud teave tuleb esitada vormis, mis on sätestatud ICCATi andmete ja teabe esitamise suunistes.

Artikkel 22

Andmed kvootide täitumise kohta

1. Ilma et see piiraks määruse (EÜ) nr 1224/2009 artikli 34 kohaldamist, teavitavad kõik liikmesriigid viivitamata komisjoni, kui püügivahendite liigile jaotatud Vahemere mõõkkala kvoodist loetakse täitunuks 80 %.
2. Kui Vahemere mõõkkala kogusaak ulatub 80 %-ni liikmesriigi kvoodist, saadab lipuliikmesriik komisjonile teavet saagi kohta iga nädal.

4. jagu

Lossimine ja ümberlaadimine

Artikkel 23

Määratud sadamad

1. Vahemere mõõkkala saak, sealhulgas kaaspüügina ja harrastuskalapüügi raames püütud Vahemere mõõkkala, mille puhul pole iga isendi külge kinnitatud märgist, nagu on osutatud artiklis 30, lossitakse või laaditakse ümber üksnes määratud sadamates.
2. Liikmesriik määrab kooskõlas määruse (EÜ) nr 1224/2009 artikli 43 lõikega 5 sadamad, kus toimub lõikes 1 osutatud Vahemere mõõkkala lossimine ja ümberlaadimine.
3. Iga aasta 15. veebruariks edastab liikmesriik määratud sadamate nimekirja komisjonile. Komisjon edastab selle nimekirja ICCATi sekretariaadile iga aasta 1. märtsiks.

Artikkel 24

Elteatis

1. Määruse (EÜ) nr 1224/2009 artiklit 17 kohaldatakse käesoleva määruse artiklis 16 osutatud laevade nimekirja kantud 12-meetrise või suurema kogupikkusega liidu kalalaevade kaptenite suhtes. Määruse (EÜ) nr 1224/2009 artiklis 17 osutatud elteatis saadetakse selle liikmesriigi või konventsiooniosalise pädevale asutusele, kelle sadamat või lossimisrajatist soovitakse kasutada, ning lipuliikmesriigile, kui see erineb sadamaliikmesriigist.
2. Artiklis 16 osutatud laevade nimekirja kantud selliste liidu kalalaevade kaptenid, mille kogupikkus on alla 12 meetri, peavad vähemalt neli tundi enne eeldatavat sadamasse saabumise aega edastama selle liikmesriigi pädevale asutusele või konventsiooniosalisele, kelle sadamat või lossimisrajatist nad soovivad kasutada, ning lipuliikmesriigile, kui see erineb sadamaliikmesriigist, järgmise teabe:
 - a) eeldatav saabumisaeg;
 - b) pardal hoitava Vahemere mõõkkala hinnanguline kogus ning
 - c) teave geograafilise piirkonna kohta, kust saak püüti.
3. Kui püügipiirkond on sadamast vähem kui nelja tunni kaugusel, võib pardal hoitava Vahemere mõõkkala hinnangulisi koguseid muuta ükskõik millal enne sadamasse saabumist.
4. Sadamaliikmesriikide ametiasutused registreerivad kõik jooksva aastal saadud elteated.

Artikkel 25

Ümberlaadimine

1. Merel ümberlaadimine liidu laevadelt, mille pardal veetakse Vahemere mõõkkala, või kolmandate riikide laevadelt liidu vetes on igal juhul keelatud.
2. Ilma et see piiraks määruse (EL) 2017/2107 artikli 51, artikli 52 lõigete 2 ja 3 ning artiklite 54 ja 57 kohaldamist, laadivad laevad Vahemere mõõkkala ümber üksnes määratud sadamates.

5. jagu

Inspekterimised

Artikkel 26

Iga-aastased inspekterimiskavad

1. Liikmesriik edastab iga aasta 31. jaanuariks komisjonile oma iga-aastase inspekterimiskava. Iga-aastane inspekterimiskava koostatakse kooskõlas järgmisega:
 - a) komisjoni rakendusotsuses (EL) 2018/1986⁽¹⁶⁾ sätestatud eesmärgid, prioriteedid, menetlused ja inspekterimiskriteeriumid ning
 - b) määruse (EÜ) nr 1224/2009 artikli 46 alusel kehtestatud riiklik kontrollimeetmete programm seoses Vahemere mõõkkalaga.
2. Komisjon kogub liikmesriikide inspekterimiskavad kokku ja lõimib need liidu inspekterimiskavasse. Komisjon edastab liidu inspekterimiskava koos artiklis 9 osutatud iga-aastaste püügikavadega ICCATi sekretariaadile heakskiitmiseks.

⁽¹⁶⁾ Komisjoni 13. detsembri 2018. aasta rakendusotsus (EL) 2018/1986, millega kehtestatakse kontrolli ja inspekterimise eriprogrammid seoses teatava kalapüügiga ning tunnistatakse kehtetuks rakendusotsused 2012/807/EL, 2013/328/EL, 2013/305/EL ja 2014/156/EL (ELT L 317, 14.12.2018, lk 29).

*Artikkel 27***ICCATi rahvusvahelise ühisinspekteerimise kava**

1. Rahvusvaheline ühisinspekteerimine toimub vastavalt ICCATi rahvusvahelisele ühisinspekteerimise kavale („ICCATi kava“), mis on sätestatud III lisas.
2. Liikmesriigid, kelle kalalaevadel on lubatud püüda Vahemere mõõkkala, peavad ICCATi kava raames määrama inspektoreid ja merel inspekteerima. Komisjon või tema määratud asutus võib määrata ICCATi kava täitmiseks liidu inspektoreid.
3. Kui ICCATi konventsiooni alas tegeleb Vahemere mõõkkala püügiga mis tahes ajal rohkem kui 50 ühe liikmesriigi lipu all sõitvat kalalaeva, peab see liikmesriik saatma merel läbiviidava inspekteerimise ja kontrolli eesmärgil Vahemerele inspekteerimislaeva kogu ajavahemikuks, mil need laevad seal viibivad. Kõnealune kohustus loetakse täidetuks ka siis, kui mitu liikmesriiki koos saadavad välja ühe inspekteerimislaeva või kui Vahemerele on saadetud liidu inspekteerimislaev.
4. Komisjon või tema määratud asutus koordineerib liidu järelevalve- ja inspekteerimistegevust. Komisjon võib koostada kooskõlastatult asjaomase liikmesriigiga ühisinspekteerimise programme, mis võimaldavad liidul täita ICCATi kavast tulenevaid kohustusi. Liikmesriigid, kelle kalalaevad tegelevad Vahemere mõõkkala püügiga, võtavad vajalikud meetmed, et hõlbustada nimetatud ühisinspekteerimise programmide rakendamist, eelkõige nõutava inim- ja materiaalse ressursi ning kõnealuste ressursside kasutamise ajavahemike ja geograafiliste piirkondade suhtes.
5. Liikmesriigid teatavad komisjonile iga aasta 1. detsembriks nende inspektorite ja inspekteerimislaevade nimed, keda või mida nad kavatsevad järgmisel aastal ICCATi kava täitmiseks määrata. Selle teabe alusel koostab komisjon koostöös liikmesriikidega iga-aastase kava liidu osalemise kohta ICCATi kavas ning saadab selle ICCATi sekretariaadile iga aasta 1. jaanuariks.

*Artikkel 28***Inspekteerimine rikkumiste korral**

Kui liikmesriigi lipu all sõitva laevaga on rikutud käesoleva määruse sätteid, siis tagab kõnealune liikmesriik, et tema sadamates toimub tema vastutusel kõnealuse laeva füüsiline kontroll, või kui see laev ei asu tema sadamas, siis teeb kontrolli lipuliikmesriigi määratud isik.

*4. PEATÜKK***Harrastuskalapüük***Artikkel 29***Majandamismeetmed**

1. Liikmesriik, kes lubab Vahemere mõõkkala harrastuspüüki, näeb oma riikliku kvoodi piires harrastuskalapüügiks ette erikvoodi ja teavitab sellest komisjoni oma iga-aastase püügikava esitamisel vastavalt artiklile 9. Seejuures tuleb tagada, et liikmesriigi kvoodist arvatakse maha surnud Vahemere mõõkkalad.
2. Käesoleva artikli lõikes 1 osutatud liikmesriigid tagavad, et artikli 30 lõikes 2 osutatud teave püügiloaga laevade kohta sisaldab ka nende lipu all sõitvaid Vahemere mõõkkala harrastuspüügiga tegelevaid laevu. Laevadel, mida nimetatud teave ei sisalda, ei ole lubatud Vahemere mõõkkala püüda.
3. Harrastuskalapüügi käigus püütud Vahemere mõõkkala müük ja muul viisil turustamine on keelatud.
4. Olenemata määruse (EL) nr 1380/2013 artikli 15 lõikest 1 on harrastuskalapüügi käigus keelatud päevas püüda, pardal hoida, ümber laadida või lossida rohkem kui ühte Vahemere mõõkkala laeva kohta. Asjaomased liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed, et võimalikult suurel määral tagada harrastuskalapüügi käigus elusana püütud Vahemere mõõkkalade vabaks laskmine ja et seda hõlbustada, ning võivad võtta Vahemere mõõkkala kaitse parandamiseks rangemaid piiravaid meetmeid.

*Artikkel 30***Kontrollimeetmed**

1. Vahemere mõõkkala on lubatud harrastuskalapüügi käigus püüda üksnes käsiõngelaevadel.
2. Teave harrastuskalapüügiks kasutatavate püügiiloaga laevade kohta, mis on saadetud artikli 16 lõike 1 punkti a kohaselt ICCATi sekretariaadile, sisaldab järgmist:
 - a) laeva nimi (nime puudumisel registrinumber ilma riigi tähiseta);
 - b) laeva eelmine nimi, kui see on asjakohane;
 - c) laeva kogupikkus;
 - d) laeva omaniku (või omanike) ja käitaja(te) nimi ja aadress.
3. Püügiandmed, sealhulgas iga harrastuskalapüügi raames püütud, pardal hoitud ja lossitud Vahemere mõõkkala pikkus (alumise lõua tipust kuni sabauime keskmiste kiirte alguseni) ja eluskaal registreeritakse ja teatatakse artikli 21 kohaselt.
4. Vahemere mõõkkala võib lossida üksnes tervikuna või lõpusteta ja roogitult ning kas määratud sadamas kooskõlas artikliga 23 või koos iga isendi külge kinnitatud märgisega. Igal märgisel peab olema kordumatu riigipõhine number ja märgised peavad olema võltsimiskindlad.
5. Käesoleva määruse kohaldamiseks kehtestavad liikmesriigid märgistamiskava ning lisavad selle kava kirjelduse artiklis 9 osutatud iga-aastastesse püügikavadesse.
6. Liikmesriik annab loa märgiste kasutamiseks üksnes siis, kui kogusaak jääb talle eraldatud kvoodi piiridesse.
7. Liikmesriigid saadavad komisjonile igal aastal aruande märgistamiskava rakendamise kohta vähemalt kaks kuud ja 15 päeva enne ICCATi aastakoosolekut. Komisjon kogub liikmesriikide saadetud teabe kokku ja edastab selle ICCATi sekretariaadile vähemalt kaks kuud enne ICCATi aastakoosolekut.

III JAOTIS

LÕPPSÄTTED*Artikkel 31***Aastaruanne**

1. Iga aasta 15. septembriks esitavad liikmesriigid komisjonile käesoleva määruse rakendamise aruande eelmise kalendriaasta kohta ning asjakohasel juhul lisateabe.
2. Aastaruanne sisaldab teavet kalavarude kaitseks kehtestatud alammõödust väiksema Vahemere mõõkkala kaaspüügi ja tagasiheite vähendamiseks võetud meetmete kohta ning selles valdkonnas tehtud asjakohaste teadusuuringute kohta.
3. Komisjon koondab lõigete 1 ja 2 kohaselt saadud teabe ning edastab selle iga aasta 15. oktoobriks ICCATi sekretariaadile.
4. Komisjon võib vastu võtta rakendusakte käesolevas artiklis osutatud aastaruande vormi üksikasjalike nõuete kohta. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 36 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

*Artikkel 32***Läbivaatamine**

Komisjon saadab Euroopa Parlamendile ja nõukogule 31. detsembriks 2025 aruande käesolevas määruses sätestatud taastamiskava toimimise kohta.

*Artikkel 33***Rahastamine**

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 508/2014⁽¹⁷⁾ kohaldamisel käsitatakse käesolevas määruses sätestatud taastamiskava mitmeaastase kavana määruse (EL) nr 1380/2013 artikli 9 tähenduses.

*Artikkel 34***Muutmismenetlus**

1. Juhul kui see on vajalik selleks, et rakendada liidu õiguses ICCATi soovitusi, millega muudetakse või täiendatakse ICCATi taastamiskava, nii et need muutuvad liidu jaoks siduvaks, ning tingimusel, et liidu õigusesse tehtavad muudatused ei lähe kaugemale ICCATi soovitustest, on komisjonil õigus võtta kooskõlas artikliga 35 vastu delegeeritud õigusakte eesmärgiga muuta:

- a) teabe esitamise tähtaegu, mis on sätestatud artikli 9 lõigetes 1 ja 2, artikli 10 lõikes 3, artikli 16 lõigetes 1 ja 3, artikli 17 lõigetes 1 ja 3, artikli 21 lõigetes 2 ja 3, artikli 22 lõikes 2, artikli 23 lõikes 3, artikli 26 lõikes 1, artikli 27 lõikes 5 ning artikli 31 lõigetes 1 ja 3;
- b) artikli 10 lõigetes 1 ja 2 sätestatud keeluaegu;
- c) artikli 11 lõikes 1 sätestatud kalavarude kaitseks kehtestatud alammõõtu;
- d) artiklites 12 ja 13 osutatud piirnorme;
- e) artikli 14 lõigetes 1–4 sätestatud kalapüügivahendite tehnilisi omadusi;
- f) artikli 22 lõigetes 1 ja 2 sätestatud kvoodi täitumise protsenti;
- g) artikli 16 lõigetes 1 ja 2, artikli 17 lõikes 1, artikli 21 lõigetes 1–4 ja artikli 30 lõikes 2 osutatud teavet laevade kohta ning
- h) I, II ja III lisa.

2. Kõik lõike 1 kohaselt vastu võetud muudatused peavad olema rangelt piiratud vastavate ICCATi soovitude muudatuste või täienduste rakendamisega liidu õiguses.

*Artikkel 35***Delegerimine**

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.
2. Artiklis 34 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile viieks aastaks alates 15. juulist 2019. Komisjon esitab delegeeritud volituste kohta aruande hiljemalt üheksa kuud enne viieaastase tähtaja möödumist. Volituste delegerimist pikendatakse automaatselt samaks ajavahemikuks, välja arvatud juhul, kui Euroopa Parlament või nõukogu esitab selle suhtes vastuväite hiljemalt kolm kuud enne iga ajavahemiku lõppemist.
3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artiklis 34 osutatud volituste delegerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.
4. Enne delegeeritud õigusakti vastuvõtmist konsulteerib komisjon kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes sätestatud põhimõtetega iga liikmesriigi määratud ekspertidega.

⁽¹⁷⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. mai 2014. aasta määrus (EL) nr 508/2014 Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta ja millega tunnustatakse kehtetuks nõukogu määrused (EÜ) nr 2328/2003, (EÜ) nr 861/2006, (EÜ) nr 1198/2006 ja (EÜ) nr 791/2007 ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1255/2011 (ELT L 149, 20.5.2014, lk 1).

5. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

6. Artikli 34 alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti teatavastegemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitanud selle suhtes vastuväidet või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväidet. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.

Artikkel 36

Komiteemenetlus

1. Komisjoni abistab kalanduse ja vesiviljeluse komitee, mis on loodud määruse (EL) nr 1380/2013 artikli 47 alusel. Nimetatud komitee on komitee määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses.
2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5.

Artikkel 37

Määruse (EL) 2017/2107 muutmine

Määrusest (EL) 2017/2107 jäetakse välja artiklid 20–26.

Artikkel 38

Määruse (EÜ) nr 1967/2006 muutmine

Määruse (EÜ) nr 1967/2006 II lisa punkti 6 alapunkt 2 asendatakse järgmisega:

- „2) 2 500 õngekonksu laeva kohta hariliku mõõkkala (*Xiphias gladius*) püügil sihtliigina kohtades, kus see liik moodustab pärast sortimist vähemalt 70 % saagi eluskaalust;“.

Artikkel 39

Käesolev määrus jõustub kolmandal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 20. juuni 2019

Euroopa Parlamendi nimel
president
A. TAJANI

Nõukogu nimel
eesistuja
G. CIAMBA

I LISA

ICCATi MIINIMUMNÕUDED KALALAEVADEL TOIMUVATELE TEADUSLIKELE VAATLUSPROGRAMMIDELE

Üldsätted

1. Need on ICCATi soovitus 16-14 sätestatud miinimumnõuded kalalaeval toimuvatele teaduslikele vaatlusprogrammidele.

Vaatlejate kvalifikatsioon

2. Ilma et see piiraks alalise uuringute ja statistikakomitee soovitatud koolitus- ja tehniliste kvalifikatsioonide nõudmist, peavad konventsiooniosalisel tagama, et nende vaatlejad täidavad järgmisi minimaalseid kvalifikatsiooninõudeid, mis on vajalikud vaatlejate ülesannete täitmiseks:
 - a) piisavad teadmised ja kogemused ICCATi liikide ja eri kujuga püügivahendite äratundmiseks;
 - b) oskus teha vaatlusi ja registreerida täpselt programmi raames kogutav teave;
 - c) võime täita punktis 7 esitatud ülesandeid;
 - d) oskus koguda bioloogilisi proove ning
 - e) minimaalse ja asjakohase koolituse läbimine seoses ohutuse ja merel ellujäämisega.
3. Et tagada oma riikliku vaatlusprogrammi terviklikkus, tagavad konventsiooniosalisel lisaks järgmise:
 - a) vaatlejad ei ole vaadeldava kalalaeva meeskonna liikmed;
 - b) vaatlejad ei ole vaadeldava kalalaeva omaniku ega tegeliku tulusaaja töötajad ning
 - c) vaatlejal ei ole vaadeldavas püügis finantshuvi ega kasutoovat osalust.

Vaatlejate kohalolek

4. Kõik konventsiooniosalisel tagavad oma riiklike vaatlusprogrammide puhul järgmise:
 - a) vaatleja kohalolek laeval triivõngejadaga püügi ning – vastavalt ICCATi sõnastiku määratlustele – söödaga õngelaevadega püügi, mõrra-, nakkevõrgu- ja traalpüügi puhul vähemalt 5 % püügikoormuse ulatuses. Vaatleja kohaloleku protsentuaalset ulatust arvutatakse järgmiselt:
 - i) triivõngejadaga püügi puhul püügipäevade, püügivahendite püügile asetamiste või püügireiside arvuna;
 - ii) söödaga õngelaevadega püügi ja mõrrapüügi puhul püügipäevade arvuna;
 - iii) nakkevõrgupüügi puhul püügitudide või -päevade arvuna ning
 - iv) traalpüügi puhul loomuste või päevade arvuna;
 - b) olenemata punktist a võib konventsiooniosaline juhul, kui erakorralise ohu tõttu on vaatleja pardale saatmine välistatud, kasutada alla 15-meetrise kogupikkusega laevade puhul alternatiivset teadusliku seire lähenemisviisi, mille korral kogutakse ICCATi soovitus 16-14 sätestatuga samaväärseid andmeid viisil, mis tagab võrreldava katvuse. Sellistel juhtudel peab konventsiooniosaline, kes soovib alternatiivset lähenemisviisi kasutada, esitama lähenemisviisi üksikasjaliku kirjelduse hindamiseks alalisele uuringute ja statistikakomiteele. Alaline uuringute ja statistikakomitee nõustab ICCATit seoses alternatiivse lähenemisviisi sobivusega ICCATi soovitus 16-14 sätestatud andmekogumiskohustuste täitmiseks. Käesoleva sätte kohased alternatiivsed lähenemisviisid peavad enne rakendamist saama aastakoosolekul ICCATi heakskiidu;
 - c) laevastiku tegevuse representatiivne ajaline ja ruumiline katvus, et tagada piisavate ja asjakohaste andmete kogumine, nagu nõutakse ICCATi soovitus 16-14 ja konventsiooniosaliste täiendavate riiklike vaatlusprogrammidega, võttes arvesse laevastike ja püügi omadusi;
 - d) andmete kogumine püügioperatsioonide asjakohaste aspektide kohta, sealhulgas saagi kohta, nagu sätestatud punktis 7.
5. Konventsiooniosalisel võivad sõlmida kahepoolseid kokkuleppeid, mille kohaselt üks konventsiooniosaline saadab oma vaatlejad teise konventsiooniosalisel lipu all sõitvatele laevadele, tingimusel et järgitakse kõiki ICCATi soovitus 16-14 sätteid.
6. Konventsiooniosalisel püüavad tagada, et vaatleja on lähetustes erinevatel laevadel.

Vaateleja ülesanded

7. Konventsiooniosalised nõuavad, et vaatelejad teeksid muu hulgas järgmist:
- a) registreeriks ja esitaksid vaadeldava laeva püügitegevuse andmeid, sealhulgas vähemalt:
 - i) koguksid andmeid, et teha kindlaks kogu sihtpüük, tagasiheide ja kaaspüük (sh haid, merikilpkonnad, mereimetajad ja -linnud), hindaksid või mõõdaksid võimaluse korral saagi koosseisu suuruse järgi ja seisundit (st jäeti pardale, heideti vette tagasi surnult või lasti vabaks elusalt) ning koguksid bioloogilisi proove elutsükli uuringuteks (nt sugunäärmed, otoliidid, selgroog, soomused);
 - ii) koguksid kokku ja esitaksid kõigi leitud märgiste andmed;
 - iii) koguksid teavet püügioperatsiooni kohta, sealhulgas:
 - püügipiirkond laius- ja pikkuskraadi järgi;
 - püügikoormuse teave (nt püügivahendite püügile asetamiste arv, õngekonksude arv jne);
 - iga püügioperatsiooni kuupäev, sealhulgas asjakohaselt püügitegevuse alustamise ja lõpetamise kellaeg;
 - kalade koondamise objektide, sh peibutuspüügivahendite kasutamine, ning
 - vabaks lastud loomade üldseisund seoses ellujäämismääraga (st surnud/elus, haavatud jne);
 - b) jälgiks kaaspüügi vähendamise meetmete kasutamist ning registreeriks selle ja muu asjakohase teabe;
 - c) jälgiks võimaluste piires keskkonnanäingimusi ja esitaks nende kohta andmed (nt mereolud, kliima- ja hüdroloogilised parameetrid jne);
 - d) jälgiks peibutuspüügivahendite kasutamist ja esitaks selle kohta andmed kooskõlas ICCATi vaatlusprogrammiga, mis võeti vastu troopilise tuuni mitmeaastase kaitse- ja majandamiskava raames, ning
 - e) täidaks muid teaduslikke ülesandeid, mida alaline uuringute ja statistikakomitee on soovitanud ning mille ICCAT on heaks kiitnud.

Vaateleja kohustused

8. Konventsiooniosalised tagavad, et vaateleja:
- a) ei mõjuta laeva elektroonikaseadmeid;
 - b) tunneb hädaolukorra protseduure laeva pardal, sealhulgas teab päästeparvede, tulekustutite ja esmaabipakkide asukohti;
 - c) räägib vajaduse korral kapteniga asjakohastest vaatlusprobleemidest ja -ülesannetest;
 - d) ei takista laeva püügitegevust ja tavapäraseid toiminguid ega sekku nendesse;
 - e) osaleb teadusinstituudi või vaatlusprogrammi rakendamise eest vastutava riikliku ametiasutuse asjakohaste esindajatega infotunnis (või -tundides).

Kapteni kohustused

9. Konventsiooniosalised tagavad, et sellise laeva kapten, millele vaateleja on määratud:
- a) võimaldab nõuetekohase juurdepääsu laevale ja selle toimingutele;
 - b) laseb vaatelejal täita oma kohustusi tulemuslikult, muu hulgas:
 - i) võimaldades asjakohase juurdepääsu laeva püügivahenditele, dokumentidele (sh elektroonilistele ja paberil logiraamatutele) ning saagile;
 - ii) suheldes mis tahes ajal teadusinstituudi või riikliku ametiasutuse asjakohaste esindajatega;
 - iii) tagades nõuetekohase juurdepääsu elektroonika- ja muudele seadmetele, mis on kalapüügiga seotud, sealhulgas:
 - satelliitnavigatsioonivahenditele;
 - elektroonilistele sidevahenditele;

- iv) tagades, et keegi vaadeldaval laeval ei riku ega hävita vaatleja seadmeid ega dokumente; ei takista, sekku ega tegutse muul viisil, mis võib põhjendamatult takistada vaatlejal oma ülesannete täitmist; ühelgi viisil ei hirmuta ega ahista vaatlejat ega tee talle kahju; ei anna ega ürita anda vaatlejale altkäemaksu;
- c) pakub vaatlejatele majutust, sealhulgas ööbimis- ja toitlustus- ning nõuetekohaseid sanitaar- ja meditsiini-võimalusi, mis on laevaohvitseride omadega samaväärsed;
- d) tagab vaatlejale komandosillal või roolikambris piisavalt ruumi oma ülesannete täitmiseks, samuti piisava ruumi tekil vaatlusülesannete täitmiseks.

Konventsiooniosaliste kohustused

10. Kõik konventsiooniosalised:

- a) nõuavad, et kui nende laevadega püütakse ICCATi liike, oleks pardal teaduslik vaatleja kooskõlas ICCATi soovitusel 16-14 sätetega;
- b) hoolitsevad oma vaatlejate ohutuse eest;
- c) innustavad oma teadusinstituuti või riiklikku ametiasutust sõlmima kokkuleppeid teiste konventsiooniosaliste teadusinstituutide või riiklike ametiasutustega, et vahetada vaatlejate aruandeid ja andmeid, kui see on võimalik ja asjakohane;
- d) esitavad ICCATi ning alalise uuringute ja statistikakomitee tarbeks oma aastaaruandes üksikasjaliku teabe ICCATi soovitusel 16-14 rakendamise kohta, sealhulgas:
 - i) üksikasjad oma teaduslike vaatlusprogrammide struktuuri ja ülesehituse kohta, sealhulgas:
 - vaatlejate kohaloleku sihttase püügipiirkondade ja püügivahendite liikide kaupa ning selle mõõtmise viis;
 - kogutavad andmed;
 - kehtivad andmete kogumise ja käitlemise protokollid;
 - teave selle kohta, kuidas vaadeldavaid laevu valitakse, et konventsiooniosaline saavutaks vaatlejate kohaloleku sihttaseme;
 - vaatlejate koolitusnõuded ning
 - vaatlejate kvalifikatsiooninõuded;
 - ii) jälgitavate laevade arv, saavutatud kohalolekutase püügipiirkondade ja püügivahendite liikide kaupa, ning
 - iii) üksikasjad selle kohta, kuidas kohalolekutasemeid arvutati;
- e) teatavad pärast esimest korda punkti 10 alapunkti d alapunktis i nõutud teabe esitamist oma vaatlusprogrammide struktuuri või ülesehituse muutustest oma aastaaruannetes, juhul kui selliseid muutusi esineb. Konventsiooniosalised esitavad ICCATile punkti 10 alapunkti d alapunktis ii nõutud teabe igal aastal;
- f) kasutades kindlaks määratud elektroonilisi vorme, mille on välja töötanud alaline uuringute ja statistikakomitee, esitavad igal aastal kooskõlas muude aruandlusnõuete puhul kehtiva korraga ja riiklike konfidentsiaalsusnõuete alalisele uuringute ja statistikakomiteele teabe, mis on kogutud riiklike vaatlusprogrammide käigus, et ICCAT saaks seda kasutada eelkõige varude hindamisel ja muudel teaduslikel eesmärkidel;
- g) tagavad, et nende vaatlejad rakendavad punktis 7 osutatud ülesannete täitmisel tõhusaid andmekogumise-protokolle, sealhulgas kasutavad fotograafiat, kui see on vajalik ja asjakohane.

Tegevsekretäri ülesanded

- 11. Tegevsekretär hõlbustab alalise uuringute ja statistikakomitee ning ICCATi juurdepääsu asjakohastele andmetele ja teabele, mis on esitatud ICCATi soovitusel 16-14 kohaselt.

Alalise uuringute ja statistikakomitee ülesanded

12. Alalise uuringute ja statistikakomitee ülesanded on järgmised:

- a) töötada vastavalt vajadusele ja olukorrale välja vaatleja käsiraamat, mida konventsiooniosalised saavad oma riiklikes vaatlusprogrammides vabatahtlikult kasutada ning mis sisaldab andmete kogumise näidisvorme ja standarditud andmekogumiskorda, võttes arvesse vaatleja käsiraamatut ja sellega seotud materjale, mis võivad juba olla kättesaadavad muudest allikatest, nagu konventsiooniosalised, piirkondlikud ja kohalikud asutused ning muud organisatsioonid;
- b) töötada välja eri püügiviisidel põhinevad suunised elektrooniliste seiresüsteemide kohta;
- c) esitada ICCATile kokkuvõtte teaduslikest andmetest ja teabest, mis on kogutud ja esitatud ICCATi soovitusel 16-14 kohaselt, ning muud sellega seotud asjakohased tähelepanekud;
- d) anda vastavalt vajadusele ja asjakohasusele soovitusi selle kohta, kuidas parandada teaduslike vaatlusprogrammide tulemuslikkust ICCATi andmevajaduste rahuldamiseks, sealhulgas seoses ICCATi soovitusel 16-14 võimaliku muutmisega või nende miinimumnõuete ja protokollide rakendamisega konventsiooniosaliste poolt.

Elektroonilised seiresüsteemid

13. Kui alaline uuringute ja statistikakomitee on elektroonilise seiresüsteemi tõhususe konkreetse püügiviisi puhul kindlaks teinud, võib selle paigaldada kalalaeva pardale lisaks pardal olevale vaatlejale või – alalise uuringute ja statistikakomitee nõuande ning ICCATi otsuse korral – tema asemele.
14. Konventsiooniosalised peaksid arvesse võtma kehtivaid suuniseid, mille alaline uuringute ja statistikakomitee on seoses elektrooniliste seiresüsteemide kasutamisega heaks kiitnud.
15. Konventsiooniosalisi innustatakse teatama alalisele uuringute ja statistikakomiteele kogemustest, mille nad on omandanud oma ICCATi kalavarude puhul elektrooniliste seiresüsteemide kasutamisega, et täiendada vaatlejatega programme. Konventsiooniosalisi, kes pole selliseid süsteeme veel rakendanud, innustatakse nende kasutamist uurima ning edastama oma järeldused alalisele uuringute ja statistikakomiteele.

II LISA

PÜÜGIPÄEVIKULE ESITATAVAD NÕUDED

Püügipäevikule esitatavad miinimumnõuded:

- 1) püügipäeviku lehed on nummerdatud;
- 2) püügipäevikut täidetakse iga päev (keskööks) või enne sadamasse saabumist;
- 3) püügipäevikut täidetakse merel tehtavate inspekteerimiste korral;
- 4) üks püügipäeviku lehe eksemplar jääb püügipäevikusse;
- 5) pardal hoitav püügipäevik sisaldab andmeid ühe tegevusaasta kohta.

Püügipäevikusse kantav minimaalne standardteave:

- 1) kapteni nimi ja aadress;
- 2) sadamad koos väljumis- ja saabumiskuupäevadega;
- 3) laeva nimi, registrinumber, ICCATi number, rahvusvaheline raadiokutsung ja Rahvusvahelise Mereorganisatsiooni (IMO) number (olemasolu korral);
- 4) püügivahendid:
 - a) püügivahendi tüübi FAO kood;
 - b) mõõtmed (nt pikkus, võrgusilma suurus, õngekonksude arv);
- 5) merel tehtavad toimingud, (vähemalt) üks rida püügipäeva kohta, sh järgmine teave:
 - a) tegevus (nt kalapüük, navigeerimine);
 - b) asukoht: täpne asukoht (kraadides ja minutites) päevade kaupa, mis märgitakse iga püügioperatsiooni kohta või keskpäeval, kui sellel päeval kalapüüki ei toimunud;
 - c) andmed saagi kohta, sealhulgas:
 - i) FAO kood;
 - ii) püügikaal kilogrammides päeva kohta;
 - iii) isendite arv päevas;
- 6) kapteni allkiri;
- 7) kaalumisviis: hinnanguline, kaalumise pardal;
- 8) püügipäevikusse kantakse kala ekvivalentne eluskaal ja märgitakse hindamisel kasutatavad ümberarvestustegurid.

Minimaalne teave püügipäevikus lossimise või ümberlaadimise korral:

- 1) lossimise või ümberlaadimise sadamad koos kuupäevadega;
- 2) tooted:
 - a) liigid ja esitus FAO koodi järgi;
 - b) kalade või kastide arv ja kogus kilogrammides;
- 3) kapteni või laeva esindaja allkiri;
- 4) ümberlaadimise korral: vastuvõtva laeva nimi, lipuriik ja ICCATi number.

III LISA

ICCATi RAHVUSVAHELINE ÜHISINSPEKTEERIMISE KAVA

Vastavalt ICCATi konventsiooni artikli IX lõikele 3 soovib ICCAT ICCATi konventsiooni ja sellest tulenevate meetmete kohaldamise tagamiseks järgmise rahvusvahelise kontrolli korra kehtestamist riikide jurisdiktsiooni alt välja jäävate vete üle.

I. Rasked rikkumised

1. Käesoleva korra kohaldamisel tähendab raske rikkumine ICCATi poolt vastu võetud ICCATi majandamis- ja kaitsemeetmete järgmist rikkumist:
 - a) kalapüük ilma konventsiooniosalise lipuriigi välja antud kehtiva litsentsi või loata;
 - b) ICCATi aruandlusnõuete kohaste saagiandmete ja saagiga seotud andmete kohta piisava arvestuse pidamata jätmine või selliste saagi- või saagiga seotud andmete kohta valeandmete esitamine;
 - c) kalapüük keelualal;
 - d) kalapüük keelualal;
 - e) ICCATi poolt vastu võetud kohaldatavate kaitse- ja majandamismeetmetega vastuolus olev kavatsuslik püük või pardalhoidmine;
 - f) ICCATi eeskirjade kohaselt kehtivate püügi piirnormide või kvootide oluline rikkumine;
 - g) keelatud püügivahendite kasutamine;
 - h) kalalaeva pardatähise, nime või registreerimisandmete võltsimine või tahtlik varjamine;
 - i) rikkumise uurimisega seotud tõendite varjamine, rikkumine või kõrvaldamine;
 - j) arvukad rikkumised, mis üheskoos moodustavad ICCATi eeskirjade kohaselt kehtivate meetmete tõsise eiramise;
 - k) volitatud inspektori või vaatleja ründamine, talle vastuhakkamine, tema hirmutamise, seksuaalne ahistamine, sekkumine tema töösse või selle põhjuseta takistamine;
 - l) laevaseiresüsteemi töö tahtlik häirimine või rikkumine;
 - m) muud sarnased ICCATi poolt kindlaksmääratud rikkumised, kui need on lisatud käesoleva korra muudetud versiooni ja laiuli saadetud;
 - n) laevaseire satelliitsüsteemide häirimine või ilma laevaseiresüsteemita laeva käitamine;
 - o) ümberlaadimine merel.
2. Juhul kui volitatud inspektorid täheldavad kalalaeva pardal viibimise ja inspekteerimise käigus tegevust või olukorda, mis kujutab endast punktis 1 määratud rasket rikkumist, teavitavad inspeksioonilaeva lipuriigi ametivõimud viivitamata kalalaeva lipuriiki nii otse kui ka ICCATi sekretariaadi kaudu. Sellistel juhtudel peaks inspektor teavitama ka lipuriigi inspekteerimislaeva, mille kohta on teada, et see viibib läheduses.
3. ICCATi inspektorid registreerivad teostatud inspekteerimised ja tuvastatud rikkumised (nende olemasolu korral) kalalaeva püügipäevikus.
4. Lipuriigist konventsiooniosaline tagab, et pärast punktis 2 osutatud inspekteerimist peatab asjaomane kalalaev igasuguse püügitegevuse. Lipuriigist konventsiooniosaline nõuab, et asjaomane kalalaev suunduks 72 tunni jooksul lipuriigi määratud sadamasse, kus algatatakse uurimine.
5. Juhul kui inspekteerimise käigus on avastatud tegevus või olukord, mis kujutaks endast rasket rikkumist, tuleks laev läbi vaadata vastavalt menetlustele, mida on kirjeldatud ICCATi soovitusel 11–18, millega täiendavalt muudetakse soovitusel 09-10, millega kehtestatakse nende laevade loetelu, mis on eeldatavalt tegelenud ebaseadusliku, teatamata ja reguleerimata kalapüügiga ICCATi konventsiooni alasse kuuluvates vetes, võttes arvesse võimalikke vastumeetmeid ja muid järeelmeetmeid.

II. Inspekteerimine

6. Inspekteerimist viivad läbi konventsiooniosaliste valitsuste poolt määratud inspektorid. ICCATi komisjonile teatatakse asjaomaste riikide valitsuste poolt selleks määratud valitsusasutuste ja inspektorite nimed.
7. Käesoleva lisa kohaselt rahvusvahelisi pardalemineku ja inspekteerimise ülesandeid täitvad inspekteerimislaevad peavad heiskama ICCATi komisjoni poolt heaks kiidetud erilipu või -vimpli, mille on välja andnud ICCATi sekretariaat. Inspekteerimislaevade nimed teatatakse ICCATi sekretariaadile niipea kui võimalik enne inspekteerimise algust. ICCATi sekretariaat teeb määratud inspekteerimislaevu käsitleva teabe kõigile konventsiooniosalistele kättesaadavaks, sealhulgas avaldades selle oma salasõnaga kaitstud veebilehel.
8. Inspektorid kannavad kaasas lipuriigi ametiasutuse väljastatud asjakohast isikut tõendavat dokumenti, mis peab olema punktis 21 esitatud kujul.
9. Vastavalt punkti 16 kohaselt kokku lepitud korrale peab konventsiooniosalise lipu all sõitev kalalaev, mida parajasti kasutatakse riikide jurisdiktsiooni alt välja jäävates ICCATi konventsiooni alasse kuuluvates vetes tuuni või selle lähiliikide püüdmiseks, peatuma, kui ta on saanud punktis 7 kirjeldatud ICCATi vimpli heisanud inspekteerimislaevalt vastava signaali rahvusvahelises signalisatsioonikoodis, välja arvatud püügitegevuse ajal, millisel juhul kalalaev peatub kohe pärast püügitegevuse lõpetamist. Kalalaeva kapten lubab punktis 10 kirjeldatud inspekteerijate rühmal laevale tulla ning peab andma selleks laevatrapi. Kapten võimaldab inspektorite rühmal kontrollida seadmeid, saaki, püügivahendeid ja kõiki asjakohaseid dokumente, mida inspektor peab vajalikuks, et kontrollida inspekteeritava kalalaeva lipuriigiga seotud kehtivate ICCATi soovitude järgimist. Lisaks võivad inspektorid küsida selgitusi, mida nad peavad vajalikuks.
10. Inspekteerijate rühma suuruse määrab kindlaks inspekteerimislaeva kapten, võttes arvesse asjakohaseid asjaolusid. Inspekteerimisrühm peaks olema nii väike kui võimalik, et täita ohutult ja turvaliselt käesoleva lisa sätetatud ülesandeid.
11. Kalalaeva pardale saabudes esitavad inspektorid punktis 8 kirjeldatud isikut tõendavad dokumendid. Inspektorid järgivad üldtunnustatud rahvusvahelisi norme, menetlusi ja tavasid, mis on seotud inspekteeritava kalalaeva ja laevapere ohutusega, ning minimeerivad oma mõju püügitegevusele või toote ladustamisele ja väldivad nii palju kui võimalik tegevust, mis kahjustaks pardal oleva saagi kvaliteeti. Inspektorid piirduvad oma küsitlustes asjaomase kalalaeva lipuriigiga seotud kehtivate ICCATi soovitude järgimise kindlakstegemisega. Inspekteerimise käigus võivad inspektorid küsida kalalaeva kaptenilt mis tahes abi, mida nad peavad vajalikuks. Inspektorid koostavad inspekteerimise kohta ICCATi komisjoni poolt heaks kiidetud vormis inspekteerimisaruande. Inspektorid allkirjastavad aruande kalalaeva kapteni juuresolekul, kes võib aktile lisada või on lisanud mis tahes märkusi, mida ta peab vajalikuks, ning peab neile märkustele alla kirjutama.
12. Aruande koopiad antakse kalalaeva kaptenile ja inspektorite rühma juhatusele, kes edastab need inspekteeritud kalalaeva lipuriigi asjaomastele ametiasutustele ja ICCATi komisjonile. ICCATi soovitude rikkumise avastamise korral peaks inspektor võimaluse korral teavitama ka kalalaeva lipuriigi inspekteerimislaeva, mille kohta on teada, et see viibib läheduses.
13. Inspektoritele vastuhakkamist või nende juhiste täitmata jätmist käsitleb inspekteeritud kalalaeva lipuriik samal viisil, kui nii oleks käitunud riikliku inspektori suhtes.
14. Inspektorid täidavad oma käesoleva korra kohaseid ülesandeid vastavalt käesolevas määruses sätetatud normidele, kuid jäävad oma riikide ametiasutuste kontrolli alla ja vastutavad nende ees.
15. Konventsiooniosaliste valitsused võtavad arvesse käesoleva korra alusel koostatud inspekteerimisaruandeid, ICCATi soovitude 94-09 kohaseid tuvastamise teabelehti ja dokumente kontrollinud välisriigi inspektorite avaldusi ning võtavad nende põhjal meetmeid sarnasel viisil kui riiklike inspektorite esitatud aruannete puhul kooskõlas siseriiklike õigusaktidega. Käesoleva punkti sätteid ei kohusta konventsiooniosalise valitsust andma välisriigi inspektori aruandele tõendina suuremat väärtust, kui sellel oleks inspektori päritoluriigis. Konventsiooniosaliste valitsused teevad koostööd, et hõlbustada kohtu- või muid menetlusi käesoleva korra kohaselt esitatud inspektori aruande alusel.

16. a) Konventsiooniosaliste valitsused teatavad iga aasta 1. jaanuariks ICCATi komisjonile ICCATi soovitus 16-05 kohased inspekteerimise esialgsed kavad samaks kalendriaastaks ning ICCATi komisjon võib anda konventsiooniosaliste valitsustele soovitusi riikide tegevuse koordineerimiseks selles valdkonnas, sh inspektorite arvu ja neid transportivate inspekteerimislaevade arvu osas.
- b) Konventsiooniosaliste valitsused kohaldavad omavahel ICCATi soovitus 16-05 kehtestatud korda ja osalemise kavasid, kui nad ei ole kokku leppinud teisiti; sellistest kokkuleppest teatatakse ICCATi komisjonile. Kava rakendamine kahe konventsiooniosalise valitsuse vahel peatatakse siiski kuni kokkuleppe sõlmimiseni, kui üks neist on sellest ICCATi komisjonile teatanud.
17. a) Püügivahendeid inspekteeritakse vastavalt õigusnormidele, mis kehtivad alapiirkonnas, kus inspekteerimine toimub. Inspektorid teatavad, millises alapiirkonnas inspekteerimine toimus, ning kannavad kõik tuvastatud rikkumised inspekteerimisaruandesse.
- b) Inspektoritel on õigus inspekteerida kõiki kasutuses olevaid või pardal leiduvaid püügivahendeid.
18. Inspektorid kinnitavad ICCATi komisjoni poolt heaks kiidetud identifitseerimistähise igale kontrollitud püügivahendile, mis näib olevat vastuolus kontrollitava kalalaeva lipuriigiga seotud kehtivate ICCATi soovitustega, ning märgib selle asjaolu oma aruandesse.
19. Inspektorid võivad pildistada püügivahendeid, seadmeid, dokumente ja muid esemeid, mida nad peavad vajalikuks, tuues esile need detailid, mis nende arvates on vastuolus kehtivate normidega; sellisel juhul tuleks loetleda pildistatud esemed aruandes ja lisada fotode koopiad lipuriigile saadetavale aruande koopiale.
20. Inspektorid kontrollivad vajaduse korral kogu pardal oleva saagi vastavust ICCATi soovitustele.
21. Inspektori isikutunnistuse näidis on järgmine.

Mõõtmed: laius 10,4 cm, kõrgus 7 cm.

<p>INTERNATIONAL COMMISSION FOR THE CONSERVATION OF ATLANTIC TUNA</p> <p>ICCAT</p> <p>Inspector Identity Card</p> <p>Contracting Party:</p> <p>Inspector Name:</p> <p>Card n°:</p> <p>Issue Date:</p> <p>Valid five years</p> <p>Photograph</p>	 <p>ICCAT</p> <p>The holder of this document is an ICCAT inspector duly appointed under the terms of the Scheme of Joint International Inspection and Surveillance of the International Commission for the Conservation of the Atlantic Tuna and has the authority to act under the provision of the ICCAT Control and Enforcement measures.</p> <p>.....</p> <p>ICCAT Executive Secretary Issuing Authority</p> <p>.....</p> <p>Inspector</p>
--	---

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EL) 2019/1155,**20. juuni 2019,****millega muudetakse määrust (EÜ) nr 810/2009, millega kehtestatakse ühenduse viisaeeskiri (viisaeeskiri)**

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 77 lõike 2 punkti a,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust ⁽¹⁾,toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt ⁽²⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Liidu ühtseid viisasid käsitlev poliitika on olnud sisepiirideta ala loomise lahutamatu osa. Viisapoliitika peaks jääma turismi ja äritegevuse hõlbustamise oluliseks vahendiks ning aitama samas toime tulla julgeolekuriskide ja liitu ebaseadusliku sisserände ohuga. Ühtne viisapoliitika peaks soodustama majanduskasvu ning olema kooskõlas liidu muude poliitikavaldkondadega, nagu välis-, kaubandus-, haridus-, kultuuri- ja turismipoliitika.
- (2) Liit peaks kasutama viisapoliitikat oma koostöös kolmandate riikidega ning ka selleks, et tagada parem tasakaal rände- ja julgeolekuprobleemide lahendamise ning majanduslike kaalutluste ja üldiste välissuhete vahel.
- (3) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 810/2009 ⁽³⁾ kehtestatakse menetlused ja tingimused viisade andmiseks kavandatud viibimiseks liikmesriikide territooriumil kestusega kuni 90 päeva mis tahes 180-päevase ajavahemiku jooksul.
- (4) Viisataotlused peaks läbi vaatama ja nende kohta otsuse tegema konsulaadid või erandina keskasutused. Liikmesriigid peaksid tagama, et konsulaadid ja keskasutused tunnevad piisavalt kohalikke olusid, et tagada viisamenetluse terviklikkus.
- (5) Taotlemise menetlus peaks taotlejate jaoks olema võimalikult lihtne. Peaks olema selge, milline liikmesriik on pädev taotlust läbi vaatama, eelkõige juhul, kui taotlejal on kavas külastada mitut liikmesriiki. Võimaluse korral peaks liikmesriik lubama täita ja esitada taotlusvormi elektrooniliselt. Samuti peaks olema võimalik taotlejatel taotlus elektrooniliselt allkirjastada, kui pädev liikmesriik e-allkirja tunnustab. Menetlusetappide tähtsajad tuleks kindlaks määrata eelkõige seepärast, et võimaldada reisijatel oma reisi ette kavandada ja vältida konsulaatides viisataotluste esitamise tippaegu.
- (6) Ilma et see piiraks kohustusi, mis on liikmesriikidele pandud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2004/38/EÜ, ⁽⁴⁾ eelkõige selle artikli 5 lõikega 2, ei tohiks nõuda liikmesriikidelt, et nad säilitaksid võimaluse esitada taotlus otse konsulaadis sellistes kohtades, kus viisataotluste vastuvõtmine konsulaadi nimel on tehtud ülesandeks välisele teenuseosutajale.

⁽¹⁾ ELT C 440, 6.12.2018, lk 142.

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi 17. aprilli 2019. aasta seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata) ja nõukogu 6. juuni 2019. aasta otsus.

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta määrus (EÜ) nr 810/2009, millega kehtestatakse ühenduse viisaeeskiri (viisaeeskiri) (ELT L 243, 15.9.2009, lk 1).

⁽⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta direktiiv 2004/38/EÜ, mis käsitleb Euroopa Liidu kodanike ja nende pereliikmete õigust liikuda ja elada vabalt liikmesriikide territooriumil ning millega muudetakse määrust (EMÜ) nr 1612/68 ja tunnistatakse kehtetuks direktiivid 64/221/EMÜ, 68/360/EMÜ, 72/194/EMÜ, 73/148/EMÜ, 75/34/EMÜ, 75/35/EMÜ, 90/364/EMÜ, 90/365/EMÜ ja 93/96/EMÜ (ELT L 158, 30.4.2004, lk 77).

- (7) Viisatasu peaks tagama piisavad rahalised vahendid, et katta kulud, mis kaasnevad taotluste menetlemisega, sealhulgas taotluste läbivaatamise kvaliteedi ja terviklikkuse ning tähtaegade järgimise tagamiseks vajalike asjakohaste struktuuride ja piisava arvu töötajatega. Viisatasu suurus tuleks objektiivsete hindamiskriteeriumide alusel iga kolme aasta järel läbi vaadata.
- (8) Kolmandate riikide kodanikud, kelle suhtes kohaldatakse viisanõuet, peaksid saama esitada taotluse oma elukohas, isegi kui pädeval liikmesriigil ei ole seal taotluste vastuvõtmiseks konsulaati ning teda ei esinda selles kolmandas riigis muu liikmesriik. Sel eesmärgil peaksid liikmesriigid püüdma teha koostööd väliste teenuseosutajatega, kellel peaks olema õigus küsida teenustasu. Kõnealune teenustasu ei tohiks põhimõtteliselt ületada viisatasu. Kui kõnealune summa ei ole täieliku teenuse osutamiseks piisav, peaks välisel teenuseosutajal olema siiski võimalik nõuda suuremat teenustasu, mis ei ületa käesolevas määruses sätestatud määra.
- (9) Esindamist käsitlevad kokkulepped tuleks ühtlustada ja nende sõlmimist lihtsustada ning vältida tuleks takistusi niisuguste kokkulepete sõlmimiseks liikmesriikide vahel. Esindav liikmesriik peaks vastutama viisamenetluse eest algusest lõpuni, ilma et esindatav liikmesriik oleks kaasatud.
- (10) Kui esindava liikmesriigi konsulaarjurisdiktsioon ulatub asukohariigist kaugemale, peaks olema võimalik hõlmata esindamist käsitlevate kokkulepetega ka neid kolmandaid riike.
- (11) Selleks et vähendada konsulaatide halduskoormust ning lihtsustada sagedasti või regulaarselt reisivate isikute reisimist, tuleks taotlejatele, kelle puhul sisenemistingimused on täidetud antava viisa kogu kehtivusajal, anda objektiivselt kindlaks määratud ühiste kriteeriumide alusel pika kehtivusajaga mitmekordne viisa, mis ei ole piiratud konkreetse reisieesmärgi ega taotlejate kategooriaga. Sellega seoses peaksid liikmesriigid aga pöörama erilist tähelepanu isikutele, kes reisivad seoses oma tööülesannetega, näiteks ettevõtjad, meremehed, kunstnikud ja sportlased. Kui see on põhjendatud, peaks olema võimalik anda lühema kehtivusajaga mitmekordseid viisasisid.
- (12) Arvestades erinevusi kohalikes oludes, eelkõige rände- ja julgeolekuriskide osas, ning liidu suhteid teatavate riikidega, peaksid konsulaadid konkreetsetes piirkondades hindama mitmekordsete viisade andmist käsitlevate põhimõtete kohandamise vajadust, et võimaldada nende soovimat või piiravat kohaldamist. Kui pika kehtivusajaga mitmekordse viisa andmise korral kohaldatakse soovimat lähenemisviisi, tuleks võtta arvesse eelkõige ettevõtjate liikuvust hõlmavate kaubanduslepingute olemasolu. Kõnealuse hinnangu raames peaks komisjon võtma rakendusaktidega vastu normid, mis käsitlevad selliste viisade andmise tingimusi ning neid norme tuleks kohaldada kõigis jurisdiktsioonides.
- (13) Juhul kui teatav kolmas riik ei tee piisavalt koostööd, et võtta tagasi oma kodanikud, kes on kinni peetud liidus ebaseadusliku viibimise pärast, ning kui kõnealune kolmas riik ei tee tagasisaatmisprotsessis tõhusalt koostööd, tuleks objektiivsetel kriteeriumidel põhineva läbipaistva korra alusel kasutada määruse (EÜ) nr 810/2009 teatavate sätete piiravat ja ajutist kohaldamist, et parandada asjaomase kolmanda riigi koostööd ebaseaduslike rändajate tagasivõtmisel. Komisjon peaks hindama korrapäraselt ja vähemalt kord aastas kolmandate riikide koostööd tagasivõtmise valdkonnas ja vaatama läbi kõik liikmesriikide teated kolmanda riigiga tagasivõtmise valdkonnas tehtava koostöö kohta. Komisjon peaks oma hinnangus selle kohta, kas kolmas riik teeb piisavalt koostööd või on vaja võtta meetmeid, arvesse võtma asjaomase kolmanda riigi üldist koostööd rände valdkonnas, eelkõige piirihalduse, rändajate ebaseadusliku üle piiri toimetamise tõkestamise ja selle vastase võitluse ning läbi tema territooriumi toimuva ebaseaduslike rändajate transiidi tõkestamise alal. Kui komisjon leiab, et kolmas riik ei tee piisavalt koostööd, või kui liikmesriikide lihtenamus teatab, et kolmas riik ei tee piisavalt koostööd, peaks komisjon esitama nõukogule ettepaneku võtta vastu rakendusotsus, jätkates samal ajal jõupingutusi asjaomase kolmanda riigiga koostöö parandamiseks. Kui aga komisjon leiab, hinnates asjakohaste ja objektiivsete andmete põhjal kolmanda riigi koostööd liikmesriikidega ebaseaduslike rändajate tagasivõtmisel, et kolmas riik teeb piisavalt koostööd, peaks komisjonil olema võimalik esitada nõukogule ettepanek võtta vastu rakendusotsus, milles nähakse ette üks või mitu viisalihtsustusmeetet taotlejatele või selliste taotlejate kategooriatele, kes on asjaomase kolmanda riigi kodanikud ja kes taotleavad selle kolmanda riigi territooriumil viisat.

- (14) Tagamaks, et võetakse piisavalt arvesse kõiki olulisi tegureid ning tagajärgi, mis võivad olla tagasivõtmise valdkonnas asjaomase kolmanda riigi koostöö parandamiseks võetavate meetmete kohaldamisel, ning arvestades selliste meetmete poliitiliselt eriti tundlikku laadi ning nende horisontaalset mõju liikmesriikidele ja liidule endale, eeskätt nende välissuhetele ja Schengeni ala üldisele toimimisele, tuleks nõukogule anda komisjoni ettepaneku alusel tegutsemiseks rakendamisevolitused. Nõukogule selliste rakendamisevolituste andmisel võetakse nõuetekohaselt arvesse tagasivõtmise valdkonnas kolmanda riigi tehtava koostöö parandamiseks võetavate meetmete rakendamise potentsiaalset poliitiliselt tundlikku laadi, arvestades samuti liikmesriikide ja kolmandate riikide vahelisi viisalihtsustuslepinguid.
- (15) Taotlejal, kellele keelduti viisat andmast, peaks olema õigus otsus vaidlustada. Viisa andmisest keeldumise teade peaks sisaldama üksikasjalikku teavet keeldumise põhjuste ja negatiivse otsuse edasikaebamise menetluse kohta. Edasikaebamismenetluse ajal tuleks taotlejatele anda juurdepääs kogu nende juhtumi seisukohast olulisele teabele kooskõlas siseriikliku õigusega.
- (16) Käesolevas määruses austatakse põhiõigusi ning peetakse kinni eelkõige Euroopa Liidu põhiõiguste hartas tunnustatud õigustest ja põhimõtetest. Eelkõige püütakse tagada selliste õiguste täielik austamine nagu õigus isikuandmete kaitsesele, õigus era- ja perekonnaelu puutumatussele, lapse õigused ning haavatavate isikute õigused.
- (17) Kohalik Schengeni koostöö on äärmiselt oluline ühise viisapoliitika ühtlustatud kohaldamise ning rände- ja julgeolekuriskide kohase hindamise seisukohast. Nimetatud koostöö raames peaksid liikmesriigid hindama teatavate sätete tegelikku kohaldamist lähtuvalt kohalikest oludest ja ränderiskist. Konsulaatide vahelist koostööd ja teabevahetust kohapeal peaksid koordineerima liidu delegatsioonid.
- (18) Liikmesriigid peaksid tegema tähelepanelikult ja korrapäraselt järelevalvet väliste teenuseosutajate tegevuse üle, et tagada vastavus õigusaktile, millega reguleeritakse neile usaldatud ülesandeid. Liikmesriigid peaksid esitama komisjonile igal aastal aruande väliste teenuseosutajatega tehtava koostöö ja nende üle tehtava järelevalve kohta. Liikmesriigid peaksid tagama, et kogu taotluste menetlemise protsessi ja väliste teenuseosutajatega tehtava koostöö üle teevad järelevalvet lähetatud töötajad.
- (19) Tuleks kehtestada paindlikud normid, et võimaldada liikmesriikidel jagada vahendeid võimalikult optimaalselt ja suurendada konsulaaresinduste katvust. Liikmesriigid (Schengeni viisakeskused) võivad teha koostööd igasuguses kohalikele oludele kohandatud vormis, et suurendada konsulaaresinduste geograafilist katvust, vähendada liikmesriikide kulusid, suurendada liidu nähtavust ja parandada taotlejatele osutatavaid teenuseid.
- (20) Elektroonilised taotlussüsteemid on oluline taotlemise menetluse lihtsustamise vahend. Digiteerimise eesmärgil tuleks kasutada täiel määral ära hiljutist õiguslikku ja tehnoloogilist arengut tulevikus välja töötada ühine lahendus, mis võimaldaks esitada taotlusi veebis, et tulla vastu taotlejate vajadustele ja meelitada Schengeni alale rohkem külalisi. Tuleks tugevdada lihtsaid ja kiireid menetlustagatiseid ning neid ühetaoliselt rakendada. Lisaks võiks võimalusel korraldada intervjuusid, kasutades kaasaegseid digitaalseid vahendeid ja kaugsidevahendeid, näiteks interneti kaudu toimuvaid hääli- või videokõnesid. Selle protsessi käigus tuleks tagada taotlejate põhiõigused.
- (21) Et tagada võimalus muuta käesolevas määruses sätestatud viisatasude suurus, peaks komisjonil olema õigus võtta kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELi toimimise leping) artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte, et muuta käesolevat määrust seoses viisatasude suurusega. On eriti oluline, et komisjon viiks oma ettevalmistava töö käigus läbi asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil, ja et kõnealused konsultatsioonid viidaks läbi kooskõlas põhimõtetega, mis on sätestatud 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes^(?). Eelkõige selleks, et tagada delegeeritud õigusaktide ettevalmistamises võrdne osalemine, saavad Euroopa Parlament ja nõukogu kõik dokumendid liikmesriikide ekspertidega samal ajal ning nende ekspertidel on pidev juurdepääs komisjoni eksperdirühmade koosolekutele, millel arutatakse delegeeritud õigusaktide ettevalmistamist.

(?) ELTL 123, 12.5.2016, lk 1.

- (22) Selleks et tagada ühetaolised tingimused määruse (EÜ) nr 810/2009 rakendamiseks, tuleks komisjonile anda rakendamisvolitused. Neid volitusi tuleks teostada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 182/2011 ⁽⁶⁾.
- (23) Euroopa Liidu lepingule ja ELi toimimise lepingule lisatud protokoll nr 22 (Taani seisukoha kohta) artiklite 1 ja 2 kohaselt ei osale Taani käesoleva määruse vastuvõtmisel ning see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldatav. Arvestades, et käesolev määrus põhineb Schengeni *acquis*'l, otsustab Taani kõnealuse protokoll artikli 4 kohaselt kuue kuu jooksul pärast nõukogu poolt otsuse tegemist käesoleva määruse üle, kas ta rakendab seda oma siseriiklikus õiguses.
- (24) Käesolev määrus kujutab endast nende Schengeni *acquis*' sätete edasiarendamist, milles Ühendkuningriik ei osale vastavalt nõukogu otsusele 2000/365/EÜ. ⁽⁷⁾ Seetõttu ei osale Ühendkuningriik käesoleva määruse vastuvõtmisel ning see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldatav.
- (25) Käesolev määrus kujutab endast nende Schengeni *acquis*' sätete edasiarendamist, milles Iirimaa ei osale vastavalt nõukogu otsusele 2002/192/EÜ ⁽⁸⁾. Seetõttu ei osale Iirimaa käesoleva määruse vastuvõtmisel ning see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldatav.
- (26) Islandi ja Norra puhul kujutab käesolev määrus endast nende Schengeni *acquis*' sätete edasiarendamist Euroopa Liidu Nõukogu ning Islandi Vabariigi ja Norra Kuningriigi vahel sõlmitud lepingu (viimase kahe riigi osalemiseks Schengeni *acquis*' sätete rakendamises, kohaldamises ja edasiarendamises) ⁽⁹⁾ tähenduses, mis kuuluvad nõukogu otsuse 1999/437/EÜ ⁽¹⁰⁾ artikli 1 punktis B osutatud valdkonda.
- (27) Šveitsi puhul kujutab käesolev määrus endast nende Schengeni *acquis*' sätete edasiarendamist Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse ning Šveitsi Konföderatsiooni vahelise lepingu (Šveitsi Konföderatsiooni ühinemise kohta Schengeni *acquis*' rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega) ⁽¹¹⁾ tähenduses, mis kuuluvad otsuse 1999/437/EÜ artikli 1 punktis B osutatud valdkonda, kusjuures nimetatud otsuse vastavat punkti tõlgendatakse koostoimes nõukogu otsuse 2008/146/EÜ ⁽¹²⁾ artikliga 3.
- (28) Liechtensteini puhul kujutab käesolev määrus endast nende Schengeni *acquis*' sätete edasiarendamist Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse, Šveitsi Konföderatsiooni ja Liechtensteini Vürstiriigi vahelise protokoll (mis käsitleb Liechtensteini Vürstiriigi ühinemist Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise lepinguga Šveitsi Konföderatsiooni ühinemise kohta Schengeni *acquis*' rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega) ⁽¹³⁾ tähenduses, mis kuuluvad otsuse 1999/437/EÜ artikli 1 punktis B osutatud valdkonda, kusjuures nimetatud otsuse vastavat punkti tõlgendatakse koostoimes nõukogu otsuse 2011/350/EL ⁽¹⁴⁾ artikliga 3.
- (29) Küprose puhul on käesolev määrus akt, mis põhineb Schengeni *acquis*'l või on muul viisil sellega seotud 2003. aasta ühinemisakti artikli 3 lõike 2 tähenduses.

⁽⁶⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisvolituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).

⁽⁷⁾ Nõukogu 29. mai 2000. aasta otsus 2000/365/EÜ Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi taotluse kohta osaleda teatavates Schengeni *acquis*' sätetes (EÜT L 131, 1.6.2000, lk 43).

⁽⁸⁾ Nõukogu 28. veebruari 2002. aasta otsus 2002/192/EÜ Iirimaa taotluse kohta osaleda teatavates Schengeni *acquis*' sätetes (EÜT L 64, 7.3.2002, lk 20).

⁽⁹⁾ EÜT L 176, 10.7.1999, lk 36.

⁽¹⁰⁾ Nõukogu 17. mai 1999. aasta otsus 1999/437/EÜ Euroopa Liidu Nõukogu ning Islandi Vabariigi ja Norra Kuningriigi vahel sõlmitud lepingu teatavate rakenduseeskirjade kohta nende kahe riigi ühinemiseks Schengeni *acquis*' sätete rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega (EÜT L 176, 10.7.1999, lk 31).

⁽¹¹⁾ ELT L 53, 27.2.2008, lk 52.

⁽¹²⁾ Nõukogu 28. jaanuari 2008. aasta otsus 2008/146/EÜ sõlmida Euroopa Ühenduse nimel Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vaheline leping Šveitsi Konföderatsiooni ühinemise kohta Schengeni *acquis*' rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega (ELT L 53, 27.2.2008, lk 1).

⁽¹³⁾ ELT L 160, 18.6.2011, lk 21.

⁽¹⁴⁾ Nõukogu 7. märtsi 2011. aasta otsus 2011/350/EL Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse, Šveitsi Konföderatsiooni ja Liechtensteini Vürstiriigi vahelise protokoll (mis käsitleb Liechtensteini Vürstiriigi ühinemist Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise lepinguga Šveitsi Konföderatsiooni ühinemise kohta Schengeni *acquis*' rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega) Euroopa Liidu nimel sõlmimise kohta, seoses sisepiiridel piirikontrolli kaotamise ja isikute liikumisega (ELT L 160, 18.6.2011, lk 19).

- (30) Bulgaaria ja Rumeenia puhul on käesolev määrus akt, mis põhineb Schengeni *acquis*'l või on muul viisil sellega seotud 2005. aasta ühinemisakti artikli 4 lõike 2 tähenduses.
- (31) Horvaatia puhul on käesolev määrus akt, mis põhineb Schengeni *acquis*'l või on muul viisil sellega seotud 2011. aasta ühinemisakti artikli 4 lõike 2 tähenduses.
- (32) Seepärast tuleks määrust (EÜ) nr 810/2009 vastavalt muuta,

ON VASTU VÖTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Määrust (EÜ) nr 810/2009 muudetakse järgmiselt.

1) Artiklit 1 muudetakse järgmiselt:

a) lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Käesoleva määrusega kehtestatakse menetlused ja tingimused viisade andmiseks kavandatud viibimiseks liikmesriikide territooriumil kestusega kuni 90 päeva 180-päevase ajavahemiku jooksul.“;

b) lisatakse järgmine lõige:

„4. Käesoleva määruse kohaldamisel toimivad liikmesriigid täielikus kooskõlas liidu õiguse, sealhulgas Euroopa Liidu põhiõiguste hartaga. Kooskõlas liidu õiguse üldpõhimõtetega võetakse käesoleva määruse alusel taotluste kohta tehtavad otsused vastu üksikjuhtumipõhiselt.“

2) Artiklit 2 muudetakse järgmiselt:

a) punkti 2 alapunkt a asendatakse järgmisega:

„a) kavandatud viibimiseks liikmesriikide territooriumil kestusega mitte üle 90 päeva 180-päevase ajavahemiku jooksul või“;

b) punkt 7 asendatakse järgmisega:

„7) „tunnustatud reisidokument“ – Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsuse nr 1105/2011/EL (*) kohane reisidokument, mida üks või mitu liikmesriiki tunnustab dokumendina, mis annab õiguse ületada välispiire ja kuhu võib kinnitada viisa;

(*) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2011. aasta otsus nr 1105/2011/EL selliste reisidokumentide, mille kasutajal on õigus ületada välispiire ja kuhu võib kanda viisa, nimekirja kohta ning sellise nimekirja koostamise korra kehtestamise kohta (ELT L 287, 4.11.2011, lk 9).“

c) lisatakse järgmised punktid

„12) „meremees“ – isik, kes on tööle võetud või tööle rakendatud või teeb mis tahes ametis tööd merelaeval või rahvusvahelistel siseveeteedel sõitval laeval;

13) „e-allkiri“ – Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 910/2014 (*) artikli 3 punktis 10 määratletud e-allkiri.

(*) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. juuli 2014. aasta määrus (EL) nr 910/2014 e-identimise ja e-tehingute jaoks vajalike usaldusteenuste kohta siseturul ja millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 1999/93/EÜ (ELT L 257, 28.8.2014, lk 73).“

3) Artikli 3 lõike 5 punktid b ja c asendatakse järgmisega:

„b) kolmandate riikide kodanikud, kellel on sellise liikmesriigi kehtiv elamisluba, kes ei osale käesoleva määruse vastuvõtmisel või kes ei kohalda Schengeni *acquis*' sätteid veel täies mahus, või kolmandate riikide kodanikud, kellel on üks V lisas loetletud kehtivatest elamislubadest, mille on välja andnud Andorra, Kanada, Jaapan, San Marino või Ameerika Ühendriigid ning mis tagab nende tingimusteta tagasivõtmise, või Madalmaade Kuningriigi koosseisu kuuluva ühe või mitme ülemeremaa ja -territooriumi (Aruba, Curaçao, Sint Maarten, Bonaire, Sint Eustatius ja Saba) kehtiv elamisluba;

- c) kolmandate riikide kodanikud, kellel on sellise liikmesriigi kehtiv viisa, kes ei osale käesoleva määruse vastuvõtmisel või kes ei kohalda Schengeni *acquis'* sätteid veel täies mahus, või Euroopa Majanduspiirkonna lepingu osalisriigi või Kanada, Jaapani või Ameerika Ühendriikide kehtiv viisa või Madalmaade Kuningriigi koosseisu kuuluva ühe või mitme ülemeremaa ja -territooriumi (Aruba, Curaçao, Sint Maarten, Bonaire, Sint Eustatius ja Saba) kehtiv viisa, kui nad reisivad viisa andnud riiki või muusse kolmandasse riiki või kui nad saabuvad pärast viisa kasutamist tagasi riigist, kes viisa andis;“.

4) Artiklisse 4 lisatakse järgmine lõige:

„1a. Liikmesriigid võivad erandina lõikest 1 otsustada, et taotlusi vaatavad läbi ja nende kohta teevad otsuseid keskasutused. Liikmesriigid tagavad, et kõnealuste asutuste töötajad tunnevad piisavalt selle riigi kohalikke olusid, kus taotlus esitatakse, et hinnata rände- ja julgeolekuriske, ning et neil on piisav keeleoskus dokumentide analüüsimiseks ja et vajaduse korral kaasatakse täiendavate kontrollide tegemiseks ja vestluste läbiviimiseks konsulaadid.“

5) Artikli 5 lõike 1 punkt b asendatakse järgmisega:

„b) juhul kui külastus hõlmab rohkem kui ühte sihtkohta või kui kahe kuu jooksul on kavas mitu eraldi külastust, see liikmesriik, kelle territoorium on külastus(te) peamine sihtkoht, arvestades viibimise kestust päevades või viibimise eesmärki, või“.

6) Artiklit 8 muudetakse järgmiselt:

a) lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Liikmesriik võib nõustuda esindama teist artikli 5 kohaselt pädevat liikmesriiki tema nimel taotluste läbivaatamisel ja nende kohta otsuste tegemisel. Liikmesriik võib esindada teist liikmesriiki ka piiratud viisil üksnes taotluste vastuvõtmisel ja biomeetriliste tunnuste registreerimisel.“;

b) lõige 2 jäetakse välja;

c) lõiked 3 ja 4 asendatakse järgmisega:

„3. Juhul kui esindamine on lõike 1 teise lause kohaselt piiratud, toimub andmete kogumine ja edastamine esindatavale liikmesriigile vastavalt asjakohastele andmekaitse- ja andmeturbenormidele.“

4. Esindav ja esindatav liikmesriik sõlmivad kahepoolse kokkuleppe. Kõnealuses kokkuleppes:

a) täpsustatakse esindamise kestus, kui tegemist on vaid ajutise esindamisega, ja selle lõpetamise menetlus;

b) võidakse eelkõige juhul, kui esindataval liikmesriigil on asjaomases kolmandas riigis konsulaat, näha ette, et esindatav liikmesriik annab tööruumid, töötajad ja rahalised vahendid.“;

d) lõiked 7 ja 8 asendatakse järgmisega:

„7. Esindatav liikmesriik teavitab komisjoni esindamist käsitlevatest kokkulepetest või kõnealuste kokkulepete lõpetamisest hiljemalt 20 kalendripäeva enne nende jõustumist või lõppemist, välja arvatud vääramatu jõu korral.“

8. Samal ajal, kui edastatakse lõikes 7 osutatud teave, teavitab esindava liikmesriigi konsulaat asjaomases jurisdiktsioonis asuvaid teiste liikmesriikide konsulaate ja liidu delegatsiooni esindamist käsitlevatest kokkulepetest või selliste kokkulepete lõpetamisest.“;

e) lisatakse järgmised lõiked:

„10. Kui liikmesriigil ei ole konsulaati ja ta ei ole esindatud kolmandas riigis, kus taotleja peaks esitama taotluse, püüab kõnealune liikmesriik teha selles kolmandas riigis vastavalt artiklile 43 koostööd välise teenuseosutajaga.“

11. Kui liikmesriigi konsulaadil teatavas asukohas on vääramatust jõust põhjustatud pikaajaline tehniline probleem, palub liikmesriik mõnel teisel liikmesriigil asendada teda selles asukohas ajutiselt seoses kõikide või teatavate taotlejate kategooriatega.“

7) Artiklit 9 muudetakse järgmiselt:

a) lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Taotlus esitatakse maksimaalselt kuus kuud enne kavandatud külastuse algust ja oma tööülesandeid täitvate meremeeste puhul maksimaalselt üheksa kuud enne kavandatud külastuse algust ning üldjuhul mitte hiljem kui 15 kalendripäeva enne kavandatud külastuse algust. Põhjendatud kiireloomulistel üksikjuhtudel võivad konsulaat või keskasutused lubada esitada taotluse hiljem kui 15 kalendripäeva enne kavandatud külastuse algust.“;

b) lõige 4 asendatakse järgmisega:

„4. Ilma et see piiraks artikli 13 kohaldamist, võib taotluse esitada:

a) taotleja;

b) akrediteeritud kaubanduslik vahendaja;

c) kutse-, kultuuri-, spordi- või haridusühing või -asutus oma liikmete nimel.“;

c) lisatakse järgmine lõige:

„5. Taotlejalt ei tohi nõuda taotluse esitamiseks isiklikult kohale ilmumist rohkem kui ühte kohta.“

8) Artiklit 10 muudetakse järgmiselt:

a) lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Taotlejad peavad taotluse esitamise korral isiklikult kohale ilmuma sõrmejälgede kogumiseks vastavalt artikli 13 lõigetele 2 ja 3 ning lõike 7 punktile b. Ilma et see piiraks käesoleva lõike esimese lause ja artikli 45 kohaldamist, võivad taotlejad esitada oma taotluse elektrooniliselt, kui see on võimalik.“;

b) lõige 2 jäetakse välja.

9) Artiklit 11 muudetakse järgmiselt:

a) lõike 1 esimene lause asendatakse järgmisega:

„1. Iga taotleja esitab käsitsi või elektrooniliselt täidetud taotlusvormi, mis on esitatud I lisas. Taotlusvorm allkirjastatakse. See võib olla allkirjastatud käsitsi või – juhul kui taotluse läbivaatamiseks ja selle kohta otsuse tegemiseks pädev liikmesriik tunnustab e-allkirju – elektrooniliselt.“;

b) lisatakse järgmised lõiked:

„1a. Kui taotleja allkirjastab taotlusvormi elektrooniliselt, kvalifitseerub e-allkiri e-allkirjana määruse (EL) nr 910/2014 artikli 3 punkti 12 tähenduses.

1b. Elektroonilise taotlusvormi kasutamise korral vastab selle sisu I lisas esitatud taotlusvormile.“;

c) lõige 3 asendatakse järgmisega:

„3. Taotlusvorm on kättesaadav vähemalt järgmistes keeltes:

a) selle liikmesriigi, kuhu minekuks viisat taotletakse või esindava liikmesriigi ametlikus keeles või ametlikes keeltes, ning

b) asukohariigi ametlikus keeles või ametlikes keeltes.

Lisaks punktis a osutatud keel(t)ele võib vorm olla kättesaadav ka mõnes muus liidu institutsioonide ametlikus keeles.“;

d) lõige 4 asendatakse järgmisega:

„4. Kui taotlusvorm ei ole asukohariigi ametlikus keeles või ametlikes keeltes, tehakse taotlejatele eraldi kättesaadavaks taotlusvormi tõlge sellesse keelde või neisse keeltesse.“

10) Artiklit 14 muudetakse järgmiselt:

a) lõiked 3–5 asendatakse järgmisega:

„3. II lisas esitatakse mitteammendav loetelu täiendavatest dokumentidest, mida taotlejalt võib nõuda, et kontrollida lõigetes 1 ja 2 loetletud tingimuste täitmist.

4. Liikmesriik võib nõuda taotlejalt tõendeid ülalpidamise või eramajutuse või mõlema kohta, lastes täita liikmesriigi koostatud vormi. Nimetatud vormil on eelkõige kirjas järgmine:

- a) kas vorm tõendab ülalpidamist või eramajutust või mõlemat;
- b) kas sponsor või küllakutsuja on üksikisik, äriühing või organisatsioon;
- c) sponsori või küllakutsuja nimi ja kontaktandmed;
- d) taotleja isikuandmed (ees- ja perekonnanimi, sünnikuupäev, sünnikoht ja kodakondsus);
- e) majutuskoha aadress;
- f) viibimise kestus ja eesmärk;
- g) võimalikud perekondlikud sidemed sponsori või küllakutsujaga;
- h) VISi määrase artikli 37 lõike 1 kohaselt nõutav teave.

Lisaks liikmesriigi ametlikule keelele või ametlikele keeltele koostatakse vorm vähemalt veel ühes liidu institutsioonide ametlikus keeles. Näidisvorm saadetakse komisjonile.

5. Konsulaadid hindavad kohaliku Schengeni koostöö raames lõikes 1 sätestatud tingimuste täitmist, et võtta arvesse kohalikke olusid ning rände- ja julgeolekuriske.“;

b) lisatakse järgmine lõige:

„5a. Komisjon võtab rakendusaktidega vastu igas jurisdiktsioonis kasutatavate täiendavate dokumentide ühtlustatud loetelu, kui see on vajalik, et võtta arvesse kohalikke olusid, nagu on osutatud artiklis 48. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 52 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.“;

c) lõige 6 asendatakse järgmisega:

„6. Käesoleva artikli lõikes 1 sätestatud nõuetest võib loobuda taotleja puhul, kes on konsulaadile või keskasutustele tuntud oma aususe ja usaldusväärsuse, eelkõige varasemate viisade õiguspärase kasutamise poolest, kui ei ole kahtlust, et taotleja täidab liikmesriikide välispiiri ületamise ajal Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/399 (*) artikli 6 lõikes 1 sätestatud nõudeid.

(*) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. märtsi 2016. aasta määrus (EL) 2016/399, mis käsitleb isikute üle piiri liikumist reguleerivaid liidu eeskirju (Schengeni piirieskirjad) (ELT L 77, 23.3.2016, lk 1).“

11) Artikli 15 lõike 2 esimene lõik asendatakse järgmisega:

„2. Mitmekordse viisa taotleja tõendab, et tal on piisav ja kehtiv reisi- ja tervisekindlustus, mis hõlmab esimese kavandatud külastuse kestust.“

12) Artiklit 16 muudetakse järgmiselt:

a) lõiked 1 ja 2 asendatakse järgmisega:

„1. Taotlejad maksavad viisatasu 80 eurot.

2. Lapsed vanuses kuus kuni 11 aastat (k.a) maksavad viisatasu 40 eurot.“;

b) lisatakse järgmine lõige:

„2a. 120 euro või 160 euro suurust viisatasu kohaldatakse, kui nõukogu võtab vastavalt artikli 25a lõike 5 punktile b vastu asjakohase rakendusotsuse. Käesolevat sätet ei kohaldata alla 12-aastaste laste suhtes.“;

c) lõige 3 jäetakse välja;

d) lõike 4 punkt c asendatakse järgmisega:

„c) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2016/801 (*) artikli 3 punktis 2 määratletud teadlased, kes reisivad teadusliku uurimistegevuse eesmärgil või osalevad teadusseminaril või -konverentsil;

(*) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. mai 2016. aasta direktiiv (EL) 2016/801 kolmandate riikide kodanike teadustegevuse, õpingute, praktika, vabatahtliku teenistuse, õpilasvahetuseprogrammides või haridusprojektides osalemise ja *au pair*ina töötamise eesmärgil riiki sisenemise ja seal elamise tingimuste kohta (ELT L 132, 21.5.2016, lk 21).“;

e) lõige 5 asendatakse järgmisega:

„5. Viisatasust võidakse loobuda järgmiste taotlejate puhul:

a) lapsed vanuses kuus kuni 17 (k.a) aastat;

b) diplomaatilise ja teenistuspassi kasutajad;

c) kuni 25 aasta vanused isikud, kes osalevad mittetulundusühingute korraldatud seminaridel, konverentsidel, spordi-, kultuuri- või haridusüritustel.“;

f) lõige 6 asendatakse järgmisega:

„6. Üksikjuhtudel võib võetavat viisatasu vähendada või selle nõudmisest loobuda, kui seda tehakse kultuuri- või spordihuvide, välispoliitiliste, arengupoliitiliste või muude oluliste avalike huvide edendamiseks või humanitaarloomustel või rahvusvaheliste kohustuste tõttu.“;

g) lõike 7 teine lõik asendatakse järgmisega:

„Kui viisatasu võetakse muus vääringus kui euro, määratakse selles vääringus võetava viisatasu summa kindlaks ja see vaadatakse korrapäraselt läbi euro jaoks Euroopa Keskpanga kehtestatud valuutavahetuse viitekursi alusel. Tasu summat võib ümardada ülespoole ning kohaliku Schengeni koostöö raames tagatakse, et võetavad tasud on sarnased.“;

h) lisatakse järgmine lõige:

„9. Komisjon hindab iga kolme aasta järel vajadust muuta käesoleva artikli lõigetes 1, 2 ja 2a sätestatud viisatasude suurust, võttes arvesse objektiivseid kriteeriume, nagu Eurostati avaldatud üldine liiduülene inflatsioonimäär ja liikmesriikide ametnike palkade kaalutud keskmine. Neile hindamistele tuginedes võtab komisjon, kui see on kohane, kooskõlas artikliga 51a vastu delegeeritud õigusaktid, milles käsitletakse käesoleva määruse muutmist seoses viisatasude suurusega.“

13) Artiklit 17 muudetakse järgmiselt:

a) lõike 1 esimene lause asendatakse järgmisega:

„1. Artiklis 43 osutatud väline teenuseosutaja võib võtta teenustasu.“;

b) lõige 3 jäetakse välja;

c) lisatakse järgmised lõiked:

„4a. Erandina lõikest 4 ei ületa teenustasu üldjuhul 80 eurot kolmandates riikides, kus pädeval liikmesriigil ei ole taotluste vastuvõtmiseks konsulaati ning kus teda ei esinda teine liikmesriik.

4b. Erandjuhul, kui lõikes 4a osutatud summa ei ole täieliku teenuse osutamiseks piisav, võib võtta suuremat teenustasu, mis ei ületa 120 eurot. Sellisel juhul teavitavad asjaomased liikmesriigid komisjoni kavatsusest lubada suurema teenustasu võtmist hiljemalt kolm kuud enne selle kohaldamise alustamist. Teavitamisel esitatakse teenustasu suuruse kindlaksmääramise põhjused, eelkõige üksikasjalikud kulud, mille tõttu määrati suurem summa.“;

d) lõige 5 asendatakse järgmisega:

„5. Asjaomane liikmesriik võib säilitada kõigile taotlejatele võimaluse esitada taotlus otse tema konsulaadis või selle liikmesriigi konsulaadis, kellega tal on esindamist käsitlev leping vastavalt artiklile 8.“

14) Artiklit 19 muudetakse järgmiselt:

a) lõikes 1 asendatakse sissejuhatav tekst järgmisega:

„1. Pädev konsulaat või pädeva liikmesriigi keskasutused kontrollivad, kas:“;

b) lõikes 2 asendatakse esimene lõik järgmisega:

„2. Kui pädev konsulaat või pädeva liikmesriigi keskasutused leiavad, et lõikes 1 osutatud tingimused on täidetud, on taotlus vastuvõetav ning konsulaat või keskasutused:

— järgivad VIS määruse artiklis 8 kirjeldatud menetlusi ning

— vaatavad taotluse täiendavalt läbi.“;

c) lõige 3 asendatakse järgmisega:

„3. Kui pädev konsulaat või pädeva liikmesriigi keskasutused leiavad, et lõikes 1 osutatud tingimused ei ole täidetud, on taotlus vastuvõetamatu ning konsulaat või keskasutused teevad viivitamata järgmist:

— tagastavad taotluse vormi ning kõik muud taotleja esitatud dokumendid,

— hävitavad kogutud biomeetrilised andmed,

— hüvitavad viisatasu ning

— ei vaata taotlust läbi.“;

d) lõige 4 asendatakse järgmisega:

„4. Erandina lõikest 3 võib lõikes 1 sätestatud tingimustele mittevastava taotluse tunnistada vastuvõetavaks humanitaarkaaluks, riikliku huvi või rahvusvaheliste kohustuste tõttu.“

15) Artiklit 21 muudetakse järgmiselt:

a) lõiget 3 muudetakse järgmiselt:

i) sissejuhatav tekst asendatakse järgmisega:

„3. Kontrollides, kas taotleja täidab sisenemise tingimusi, kontrollivad konsulaat või keskasutused järgmist:“;

ii) punkt e asendatakse järgmisega:

„e) kas taotlejal on piisav ja kehtiv reisi- ja tervisekindlustus, kui see on asjakohane, mis hõlmab kavandatud viibimise kestust, või juhul kui taotletakse mitmekordset viisat, siis esimese kavandatud viibimise kestust.“;

b) lõige 4 asendatakse järgmisega:

„4. Konsulaat või keskasutused kontrollivad, kui see on asjakohane, eelmiste ja kavandatud viibimiste kestust, et teha kindlaks, et taotleja ei ole ületanud liikmesriikide territooriumil lubatud viibimise maksimaalset kestust, olenemata siseriikliku pikaajalise viisa või elamisloa alusel lubatud võimalikest viibimistest.“;

c) lõikes 6 asendatakse sissejuhatav tekst järgmisega:

„6. Lennujaama transiidiviisa taotluse läbivaatamisel kontrollivad konsulaat või keskasutused eelkõige järgmist:“;

d) lõige 8 asendatakse järgmisega:

„8. Taotluse läbivaatamise käigus võivad konsulaat või keskasutused põhjendatud juhtudel korraldada taotlejaga vestluse ja nõuda täiendavaid dokumente.“

16) Artiklit 22 muudetakse järgmiselt:

a) lõiked 1–3 asendatakse järgmisega:

„1. Liikmesriik võib avaliku korra, sisejulgeoleku, rahvusvaheliste suhete või rahvatervisega seotud ohu kaalutlustel nõuda teiste liikmesriikide keskasutustelt konsulteerimist oma keskasutustega selliste taotluste läbivaatamisel, mille on esitanud teatavate kolmandate riikide kodanikud või teatavatesse kategooriatesse kuuluvad kolmandate riikide kodanikud. Sellist konsulteerimist ei kohaldata lennujaama transiidiviisa taotluste suhtes.

2. Keskasutused, kelle poole konsulteerimise eesmärgil pöörduetakse, annavad lõpliku vastuse võimalikult kiiresti, kuid mitte hiljem kui seitsme kalendripäeva jooksul pärast seda, kui nende poole pöörduiti. Kui kõnealuse tähtaja jooksul vastust ei anta, tähendab see, et neil ei ole alust viisa andmisest keelduda.

3. Liikmesriigid teavitavad komisjoni eelneva konsulteerimise nõude kehtestamisest või tühistamisest üldjuhul hiljemalt 25 kalendripäeva enne selle kohaldatavaks muutumist. Nimetatud teave esitatakse samuti kohaliku Schengeni koostöö raames asjaomases jurisdiktsioonis.“;

b) lõige 5 jäetakse välja.

17) Artiklit 23 muudetakse järgmiselt:

a) lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. Kõnealust ajavahemikku võib üksikjuhtudel pikendada kuni 45 kalendripäevani, eelkõige juhul, kui taotlus on vaja põhjalikumalt läbi vaadata.“;

b) lisatakse järgmine lõige:

„2a. Põhjendatud kiireloomulistel üksikjuhtudel tehakse taotluse kohta otsus viivitamata.“;

c) lõige 3 jäetakse välja;

d) lõiget 4 muudetakse järgmiselt:

i) lisatakse järgmine punkt:

„ba) anda lennujaama transiidiviisa vastavalt artiklile 26 või“;

ii) punkt c asendatakse järgmisega:

„c) keelduda viisa andmisest vastavalt artiklile 32.“;

iii) punkt d jäetakse välja.

18) Artiklit 24 muudetakse järgmiselt:

a) lõiget 1 muudetakse järgmiselt:

- i) kolmas lõik jäetakse välja;
- ii) neljas lõik asendatakse järgmisega:

„Ilma et see piiraks artikli 12 punkti a kohaldamist, hõlmab ühte sisenemist võimaldava viisa kehtivusaeg 15 kalendripäeva pikkust ajapikendust.“;

b) lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. Kui taotleja täidab määruse (EL) 2016/399 artikli 6 lõike 1 punktides a, c, d ja e sätestatud sisenemise nõudeid, antakse, välja arvatud juhul, kui viisa kehtivusaeg ületaks reisidokumendi kehtivusaega, pika kehtivusajaga mitmekordne viisa, mille kehtivusaeg on järgmine:

- a) üks aasta, eeldusel et taotleja on eelmise kahe aasta jooksul saanud kolm viisat ja neid õiguspäraselt kasutanud;
- b) kaks aastat, eeldusel et taotleja on eelmise kahe aasta jooksul saanud üheaastase kehtivusajaga mitmekordse viisa ja seda õiguspäraselt kasutanud;
- c) viis aastat, eeldusel et taotleja on eelmise kolme aasta jooksul saanud kaheaastase kehtivusajaga mitmekordse viisa ja seda õiguspäraselt kasutanud.

Mitmekordsete viisade andmisel ei võeta arvesse lennujaama transiidiviisid ja artikli 25 lõike 1 kohaselt antavaid piiratud territoriaalse kehtivusega viisid.“;

c) lisatakse järgmised lõiked:

„2a. Erandina lõikest 2 võib välja antud viisa kehtivusaega lühendada üksikujuhtudel, kui on põhjendatud kahtlus selles osas, kas sisenemise tingimusi täidetakse kogu ajavahemiku jooksul.

2b. Erandina lõikest 2 hindavad konsulaadid kohaliku Schengeni koostöö raames, kas lõikes 2 sätestatud mitmekordsete viisade andmise põhimõtteid tuleb kohandada, et võtta arvesse kohalikke olusid ning rände- ja julgeolekuriske, eesmärgiga võtta kooskõlas lõikega 2d vastu soovimamad või piiravamad tingimused.

2c. Ilma et see piiraks lõike 2 kohaldamist, võib taotlejale, kes tõendab vajadust või põhjendab oma kavatsust reisida sagedasti või regulaarselt, anda mitmekordse viisa kehtivusajaga kuni viis aastat eeldusel, et taotleja tõendab oma ausust ja usaldusväarsust, eelkõige varasemate viisade õiguspärasest kasutamisest, oma majanduslikku olukorda päritoluriigis ja oma tegelikku kavatsust lahkuda liikmesriigi territooriumilt enne taotletud viisa kehtivusaja lõppu.

2d. Juhul kui see on käesoleva artikli lõikes 2b osutatud hindamise põhjal vajalik, võtab komisjon rakendusaktidega vastu normid, mis käsitlevad käesoleva artikli lõikes 2 osutatud mitmekordsete viisade andmise tingimusi, mida kohaldatakse igas jurisdiktsioonis, et võtta arvesse kohalikke olusid, rände- ja julgeolekuriske ning liidu üldisi suhteid asjaomase kolmanda riigiga. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 52 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.“

19) Lisatakse järgmine artikkel:

„Artikkel 25a

Koostöö tagasivõtmise valdkonnas

1. Sõltuvalt kolmanda riigi poolt liikmesriikidega ebaseaduslike rändajate tagasivõtmisel tehtavast koostööst, mida hinnatakse asjakohaste ja objektiivsete andmete alusel, ei kohaldata artikli 14 lõiget 6, artikli 16 lõiget 1 ja lõike 5 punkti b, artikli 23 lõiget 1 ja artikli 24 lõikeid 2 ja 2c nende taotlejate või nende kategooriate taotlejate suhtes, kes on selliste kolmandate riikide kodanikud, kelle koostööd liikmesriikidega ei peeta vastavalt käesolevale artiklile piisavaks.

2. Komisjon hindab korrapäraselt, vähemalt kord aastas, kolmandate riikide koostööd tagasisivõtmise valdkonnas, võttes eelkõige arvesse järgmisi näitajaid:

- a) liikmesriikide territooriumil ebaseaduslikult viibivatele asjaomase kolmanda riigi kodanikele väljastatud tagasisaatmisotsuste arv;
- b) tagasisaatmisotsuse alusel sunniviisiliselt tegelikult tagasi saadetud isikute arv protsendina asjaomase kolmanda riigi kodanikele väljastatud tagasisaatmisotsuste arvust, sealhulgas, kui see on asjakohane, liidu või kahepoolsete tagasisivõtmepingute alusel asjaomase kolmanda riigi territooriumi läbinud kolmandate riikide kodanike arv;
- c) kolmanda riigi heaks kiidetud tagasisivõtutaotluste arv liikmesriigi kohta protsendina talle edastatud tagasisivõtutaotluste arvust;
- d) tagasisaatmisega seoses tagasisaatmismenetluse eri etappides tehtava praktilise koostöö ulatus, mis hõlmab näiteks järgmist:
 - i) abi liikmesriikide territooriumil ebaseaduslikult viibivate isikute tuvastamisel ja reisidokumentide õigeaegsel väljastamisel;
 - ii) ebaseaduslikult viibivate kolmanda riigi kodanike tagasisaatmiseks väljastatud Euroopa reisidokumendi või reisiloo aktsepteerimine;
 - iii) selliste isikute tagasisivõtmise aktsepteerimine, kes tuleb õiguse kohaselt oma riiki tagasi saata;
 - iv) tagasisaatmislendude ja -operatsioonide aktsepteerimine.

Sellisel hindamisel tuginetakse liikmesriikide ning liidu institutsioonide, organite ja asutuste esitatud usaldusväärsetele andmetele. Komisjon annab korrapäraselt, vähemalt kord aastas, hindamise kohta nõukogule aru.

3. Liikmesriik võib samuti teavitada komisjoni juhul, kui tal esineb ebaseaduslike rändajate tagasisivõtmisel lõikes 2 loetletud näitajate alusel märkimisväärseid ja püsivaid praktilisi probleeme kolmanda riigiga tehtavas koostöös. Komisjon teavitab Euroopa Parlamenti ja nõukogu viivitamata sellise teate saamisest.

4. Komisjon vaatab lõike 3 kohaselt esitatud teate läbi ühe kuu jooksul. Komisjon teavitab Euroopa Parlamenti ja nõukogu läbivaatamise tulemustest.

5. Kui lõigetes 2 ja 4 osutatud analüüsi põhjal ning võttes arvesse komisjoni astunud samme asjaomase kolmanda riigiga tagasisivõtmise valdkonnas tehtava koostöö parandamiseks ja liidu üldisi suhteid asjaomase kolmanda riigiga, sealhulgas rände alal, leiab komisjon, et riik ei tee piisavalt koostööd ja et seetõttu on vaja võtta meetmeid, või kui liikmesriikide lihtenamus on 12 kuu jooksul teavitanud komisjoni vastavalt lõikele 3, esitab komisjon, jätkates samal ajal jõupingutusi asjaomase kolmanda riigiga tehtava koostöö parandamiseks, nõukogule ettepaneku võtta vastu:

- a) rakendusotsus, millega ajutiselt peatatakse artikli 14 lõike 6, artikli 16 lõike 5 punkti b, artikli 23 lõike 1 või artikli 24 lõigete 2 ja 2c kohaldamine asjaomase kolmanda riigi kõikide kodanike või nende teatavate kategooriate suhtes;
- b) kui komisjoni läbiviidud hindamise põhjal leitakse, et vastavalt käesoleva lõike punktis a osutatud rakendusotsusele võetud meetmed ei ole tõhusad, rakendusotsus, millega kohaldatakse järk-järgult ühte artikli 16 lõikes 2a sätestatud viisatasu asjaomase kolmanda riigi kõikide kodanike või nende teatavate kategooriate suhtes.

6. Komisjon hindab pidevalt lõikes 2 sätestatud näitajate põhjal ja annab neile tuginedes aru, kas on võimalik olulisel määral ja püsivalt parandada asjaomase kolmanda riigiga tehtavat koostööd ebaseaduslike rändajate tagasisivõtmisel, ning võttes samuti arvesse liidu üldisi suhteid nimetatud kolmanda riigiga, võib ta esitada nõukogule ettepaneku lõikes 5 osutatud rakendusotsused tühistada või neid muuta.

7. Hiljemalt kuus kuud pärast lõikes 5 osutatud rakendusotsuste jõustumist esitab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande kõnealuse kolmanda riigi edusammude kohta tagasisivõtmise valdkonnas tehtavas koostöös.

8. Kui komisjon leiab lõikes 2 osutatud analüüsi põhjal ja võttes arvesse liidu üldisi suhteid asjaomase kolmanda riigiga, eelkõige koostööd tagasivõtmise valdkonnas, et asjaomane kolmas riik teeb piisavalt koostööd, võib ta esitada nõukogule ettepaneku võtta vastu rakendusotsus, milles käsitletakse taotlejaid või selliste taotlejate kategooriaid, kes on asjaomase kolmanda riigi kodanikud ja kes taotlevad selle kolmanda riigi territooriumil viisat, ning milles nähakse ette üks või mitu järgmistest meetmetest:

- a) artikli 16 lõikes 1 osutatud viisatasu vähendamine 60 eurole;
- b) artikli 23 lõikes 1 osutatud taotluse kohta otsuse tegemise tähtaja lühendamine kümnele päevale;
- c) artikli 24 lõike 2 kohane mitmekordsete viisade kehtivusaja pikendamine.

Käesolev rakendusotsus kehtib maksimaalselt ühe aasta. Selle kehtivust võib pikendada.“

20) Artiklit 27 muudetakse järgmiselt:

a) lõiked 1 ja 2 asendatakse järgmisega:

„1. Komisjon võtab rakendusaktidega vastu viisakleebise täitmise reeglid. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 52 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

2. Liikmesriigid võivad viisakleebise märkuste osasse lisada siseriiklikke kandeid. Kõnealused kanded ei korda kohustuslikke kandeid, mis on ette nähtud vastavalt lõikes 1 osutatud menetlusele.“;

b) lõige 4 asendatakse järgmisega:

„4. Ühekordse viisa viisakleebist võib käsitsi täita ainult tehnilise vääramatu jõu korral. Käsitsi täidetud viisakleebisel ei tohi teha muudatusi.“

21) Artiklit 29 muudetakse järgmiselt:

a) lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Viisakleebis kinnitatakse reisidokumenti.“;

b) lisatakse järgmine lõige:

„1a. Komisjon võtab rakendusaktidega vastu viisakleebise kinnitamise üksikasjalikud reeglid. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 52 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.“

22) Artiklit 31 muudetakse järgmiselt:

a) lõiked 1 ja 2 asendatakse järgmisega:

„1. Liikmesriik võib nõuda, et tema keskasutusi teavitatakse viisadest (välja arvatud lennujaama transiidiviisad), mille teised liikmesriigid annavad teatavate kolmandate riikide kodanikele või nende riikide teatavate kategooriate kodanikele.

2. Liikmesriigid teatavad komisjonile sellise teabe esitamise nõude kehtestamisest või tühistamisest hiljemalt 25 kalendripäeva enne selle kohaldatavaks muutumist. Nimetatud teave esitatakse samuti kohaliku Schengeni koostöö raames asjaomases jurisdiktsioonis.“;

b) lõige 4 jäetakse välja.

23) Artiklit 32 muudetakse järgmiselt:

a) lõike 1 punkti a lisatakse järgmine punkt:

„iia) ei esita põhjendusi kavandatud lennujaamatransiidi eesmärgi ja tingimuste kohta.“;

b) lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. Otsus viisa andmisest keeldumise kohta ning selle põhjused edastatakse taotlejale VI lisas esitatud standardvormi kasutades taotluse kohta lõpliku otsuse teinud liikmesriigi keeles ja veel ühes liidu institutsioonide ametlikus keeles.“;

c) lõige 4 jäetakse välja.

24) Artiklit 36 muudetakse järgmiselt:

a) lõige 2 jäetakse välja;

b) lisatakse järgmine lõige:

„2a. Komisjon võtab rakendusaktidega vastu piiril meremeestele viisade andmise tegevusjuhised. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 52 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.“

25) Artikli 37 lõiked 2 ja 3 asendatakse järgmisega:

„2. Viisakleebiste hoidmisel ja käitlemisel rakendatakse nõuetekohaseid julgeolekumeetmeid, et vältida pettusi või kleebiste kaotamist. Iga konsulaat peab arvestust tema valduses olevate viisakleebiste üle ning registreerib iga viisakleebise kasutuse. Tühjade viisakleebiste märkimisväärsest kaotamisest teatatakse komisjonile.

3. Konsulaadid või keskasutused arhiveerivad nii paberandjal kui ka elektroonilisel kujul esitatud taotlused. Iga toimik peab sisaldama vajalikku teavet, et vajaduse korral taastada taotluse kohta tehtud otsuse taust.

Taotluste toimikuid säilitatakse vähemalt üks aasta alates kuupäevast, mil tehti artikli 23 lõikes 1 osutatud otsus taotluse kohta, või juhul, kui otsus edasi kaevati, siis kuni edasikaebamismenetluse lõpuni, olenevalt sellest, kumb ajavahemik on pikem. Kui see on kohaldatav, säilitatakse elektroonilisi taotlustoimikuid, välja antud viisa kehtivusaaja lõpuni.“

26) Artiklit 38 muudetakse järgmiselt:

a) pealkiri asendatakse järgmisega:

„Taotluste läbivaatamiseks ja viisamenetluste järelevalveks vajalikud ressursid“;

b) lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Liikmesriigid eraldavad konsulaatides taotluste läbivaatamisega seotud ülesannete täitmiseks piisaval arvil pädevaid töötajaid, et oleks võimalik tagada üldsusele pakutava teenuse piisav ja ühtlustatud kvaliteet.“;

c) lisatakse järgmine lõige:

„1a. Liikmesriigid tagavad, et kogu konsulaatides toimuva viisade menetlemise, sealhulgas taotluste esitamise ja käitlemise, viisakleebiste printimise ja väliste teenuseosutajatega tehtava praktilise koostöö üle teevad järelevalvet kodumaalt lähetatud töötajad, et tagada menetluse kõikide etappide terviklikkus.“;

d) lõige 3 asendatakse järgmisega:

„3. Liikmesriikide keskasutused koolitavad asjakohaselt nii kodumaalt lähetatud kui ka kohalikke töötajaid ning kohustuvad andma töötajatele täieliku, täpse ja asjakohase teabe asjakohaste liidu ja siseriiklike õigusaktide kohta.“;

e) lisatakse järgmised lõiked:

„3a. Kui keskasutused vaatavad taotlusi läbi ja teevad nende kohta otsuseid, nagu on osutatud artikli 4 lõikes 1a, pakuvad liikmesriigid erikoolitust selle tagamiseks, et nende keskasutuste töötajatel on piisavad ja ajakohased riigispetsiifilised teadmised kohalikust sotsiaal-majanduslikust olukorrast ning täielik, täpne ja ajakohane teave asjakohaste liidu ja siseriiklike õigusaktide kohta.

3b. Liikmesriigid tagavad samuti, et konsulaatidel on piisaval hulgal asjakohaselt koolitatud töötajaid, kes abistavad keskasutusi taotluste läbivaatamisel ja nende kohta otsuste tegemisel, eelkõige osaledes kohaliku Schengeni koostöö alastel koosolekutel, vahetades teavet teiste konsulaatide ja kohalike ametiasutustega, kogudes kohalikul tasandil asjakohast teavet ränderiski ja pettusel põhinevate tavade kohta ning viies läbi vestlusi ja täiendavaid kontrollide.“;

f) lisatakse järgmine lõige:

„5. Liikmesriigid tagavad sellise menetluse kehtestamise, mis võimaldab taotlejatel esitada kaebusi seoses järgmisega:

- a) konsulaatide ja, kui see on kohaldatav, väliste teenuseosutajate töötajate käitumine või
- b) taotlusprotsess.

Konsulaadid või keskasutused registreerivad kaebused ja rakendatud järelmeetmed.

Liikmesriigid teevad käesolevas lõikes sätestatud menetlust käsitleva teabe üldsusele kättesaadavaks.“

27) Artiklis 39 asendatakse lõiked 2 ja 3 järgmisega:

„2. Konsulaatide ja keskasutuste töötajad austavad oma tööülesannete täitmisel täielikult inimväärikust. Kõik võetud meetmed on proportsionaalsed nende abil taotletavate eesmärkide suhtes.

3. Oma ülesannete täitmisel ei diskrimineeri konsulaatide ja keskasutuste töötajad isikuid soo, rassilise või etnilise päritolu, usutunnistuse või veendumuste, puude, vanuse või seksuaalse sättumuse alusel.“

28) Artikkel 40 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 40

Konsulaartöö korraldus ja konsulaarkoostöö

1. Taotlustega seotud menetluste korraldamise eest vastutab liikmesriik.
2. Liikmesriigid:
 - a) varustavad oma konsulaadid ja piiril viisade andmise eest vastutavad asutused vahenditega, mis on vajalikud biomeetriliste tunnuste kogumiseks, ning varustavad nendega samuti oma aukonsulite bürood, kui neid kasutatakse biomeetriliste tunnuste kogumisel artikli 42 kohaselt;
 - b) teevad ühe või mitme liikmesriigiga esindamist käsitlevate kokkulepete või muu konsulaarkoostöö raames koostööd.
3. Liikmesriik võib artikli 43 kohaselt samuti teha koostööd välise teenuseosutajaga.
4. Liikmesriigid teavitavad komisjoni oma konsulaartöö korraldusest ja konsulaarkoostööst iga konsulaaresinduse puhul.
5. Liikmesriigid püüavad tagada kõikide teenuste osutamise jätkumise teiste liikmesriikidega tehtava koostöö lõpetamise korral.“

29) Artikkel 41 jäetakse välja.

30) Artiklit 43 muudetakse järgmiselt:

- a) lõige 3 jäetakse välja;
- b) lõige 5 asendatakse järgmisega:

„5. Välisele teenuseosutajale ei anta ühelgi tingimusel juurdepääsu VISile. Juurdepääs VISile on ainult konsulaatide või keskasutuste nõuetekohaste volitustega töötajatel.“;

c) lõiget 6 muudetakse järgmiselt:

i) punkt a asendatakse järgmisega:

„a) üldise teabe andmine viisanõuete kohta vastavalt artikli 47 lõike 1 punktidele a–c ja taotlusvormide kohta;“

ii) punkt c asendatakse järgmisega:

„c) andmete ja taotluste kogumine (sealhulgas biomeetriliste tunnuste kogumine) ning taotluste edastamine konsulaadile või keskasutustele;“

iii) punktid e ja f asendatakse järgmisega:

„e) kui see on kohaldatav, taotlejaga kohtumiste korraldamine konsulaadi ruumides või välise teenuseosutaja juures;

f) reisidokumentide (sealhulgas asjakohasel juhul keeldumisteate) äratoomine konsulaadist või keskasutustest ning nende tagastamine taotlejale.“;

d) lõige 7 asendatakse järgmisega:

„7. Välise teenuseosutaja valimisel kontrollib asjaomane liikmesriik organisatsiooni või äriühingu usaldusväärsust ja maksevõimet ning teeb kindlaks, et puudub huvide konflikt. Kui see on asjakohane, hõlmab hinnang vajalike lubade, äriregistri kande, põhikirja ja pankadega sõlmitud lepingute kontrollimist.“;

e) lõige 9 asendatakse järgmisega:

„9. Liikmesriigid vastutavad isikuandmete kaitse normide järgimise eest ja tagavad, et välise teenuseosutaja üle teeb järelevalvet andmekaitse järelevalveasutus vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/679 (*) artikli 51 lõikele 1.

(*) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. aprilli 2016. aasta määrus (EL) 2016/679 füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (isikuandmete kaitse üldmäärus) (ELT L 119, 4.5.2016, lk 1).“;

f) lõiget 11 muudetakse järgmiselt:

i) esimese lõigu punktid a ja b asendatakse järgmisega:

„a) üldise teabe andmist viisa taotlemise kriteeriumide, tingimuste ja menetluse kohta, nagu on sätestatud artikli 47 lõike 1 punktides a–c, ning välise teenuseosutaja poolt taotlejatele antavate taotlusvormide sisu kohta;

b) kõiki tehnilisi ja korralduslikke turvameetmeid, mis on nõutavad isikuandmete kaitsmiseks juhusliku või ebaseadusliku hävitamise või juhusliku kaotsimineku, muutmise, loata avalikustamise või juurdepääsu eest, eelkõige juhul, kui koostöö hõlmab dokumentide ja andmete edastamist asjaomase liikmesriigi konsulaadile või keskasutustele või asjaomaste liikmesriikide konsulaatidele või keskasutustele, ning isikuandmete kõigi muude ebaseaduslike töötlemisviiside eest;“

ii) teine lõik asendatakse järgmisega:

„Sel eesmärgil teevad konsulaat või konsulaadid või asjaomase liikmesriigi keskasutused korrapäraselt ja vähemalt iga üheksa kuu järel pistelisi kontrole välise teenuseosutaja ruumides. Liikmesriigid võivad leppida kokku, et nad vastutavad ühiselt kõnealuse korrapärase järelevalve tegemise eest.“;

g) lisatakse järgmine lõige:

„11a. Iga aasta 1. veebruariks esitavad liikmesriigid komisjonile aruande oma koostöö kohta väliste teenuseosutajatega kogu maailmas ja nende üle tehtava järelevalve kohta (nagu on osutatud X lisa punktis C).“

31) Artikkel 44 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 44

Andmete krüpteerimine ja turvaline edastamine

1. Juhul kui liikmesriigid teevad omavahel koostööd ja kui tehakse koostööd välise teenuseosutajaga ning kasutatakse aukonsuleid, tagab asjaomane liikmesriik või tagavad asjaomased liikmesriigid, et andmed krüpteeritakse täielikult, olenemata sellest, kas neid edastatakse elektrooniliselt või füüsiliselt elektroonilisel andmekandjal.

2. Kolmandates riikides, kus krüpteeritud andmete elektrooniline edastamine on keelatud, ei luba asjaomane liikmesriik või asjaomased liikmesriigid andmeid elektrooniliselt edastada.

Sellisel juhul tagab asjaomane liikmesriik või tagavad asjaomased liikmesriigid, et liikmesriigi konsulaarametnik edastab elektroonilised andmed füüsiliselt elektroonilisel andmekandjal täielikult krüpteeritud kujul või juhul, kui niisugune edastamine nõuaks ebaproportsionaalsete või põhjendamatute meetmete võtmist, tehakse seda mõnel muul turvalisel ja ohutul viisil, näiteks kasutades usaldusväärseid ettevõtjaid, kellel on asjaomases kolmandas riigis tundlike dokumentide ja andmete transpordi kogemus.

3. Edastamise turvalisuse taset kohandatakse alati vastavalt andmete tundlikkusele.“

32) Artiklit 45 muudetakse järgmiselt:

a) lõige 3 asendatakse järgmisega:

„3. Akrediteeritud kaubanduslike vahendajate üle tehakse järelevalvet korrapäraselt pisteliste kontrollidega, mis hõlmavad näost näkku või telefonivestlusi taotlejatega, reise ja majutuse kontrolli ning vajaduse korral grupi tagasipöördumisega seotud dokumentide kontrolli.“;

b) lõikes 5 asendatakse teine lõik järgmisega:

„Iga konsulaat ja kõik keskasutused tagavad, et üldsust teavitatakse nendega koostööd tegevate akrediteeritud kaubanduslike vahendajate nimekirjast, kui see on asjakohane.“

33) Artikli 47 lõiget 1 muudetakse järgmiselt:

a) lisatakse järgmised punktid:

„aa) artikli 19 lõikes 1 sätestatud kriteeriumid, mille alusel taotlus tunnistatakse vastuvõetavaks;

ab) et biomeetrilisi andmeid tuleb üldjuhul koguda iga 59 kuu järel alates esimese kogumise kuupäevast;“

b) punkt c asendatakse järgmisega:

„c) teave selle kohta, kus taotluse saab esitada (pädev konsulaat või väline teenuseosutaja);“

c) lisatakse järgmine punkt:

„j) teave artikli 38 lõike 5 kohase kaebuste esitamise menetluse kohta.“

34) Artiklit 48 muudetakse järgmiselt:

a) lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Konsulaadid ja liidu delegatsioonid teevad igas jurisdiktsioonis koostööd, et tagada ühise viisapoliitika ühtlustatud kohaldamine, võttes arvesse kohalikke olusid.

Sel eesmärgil annab komisjon kooskõlas nõukogu otsuse 2010/427/EL (*) artikli 5 lõikega 3 liidu delegatsioonidele juhised käesolevas artiklis ette nähtud asjaomaste koordineerimisülesannete täitmiseks.

Kui asjaomases jurisdiktsioonis esitatud taotlusi vaatavad artikli 4 lõikes 1a kohaselt läbi ja teevad nende kohta otsuseid keskasutused, tagavad liikmesriigid nende keskasutuste aktiivse osalemise kohalikus Schengeni koostöös. Kohalikku Schengeni koostöösse panustavad töötajad peavad olema asjakohaselt koolitatud ja kaasatud asjaomases jurisdiktsioonis viisataotluste läbivaatamisse.

(*) Nõukogu 26. juuli 2010. aasta otsus 2010/427/EL, millega määratakse kindlaks Euroopa välisteenistuse korraldus ja toimimine (ELT L 201, 3.8.2010, lk 30).“;

b) lisatakse järgmine lõige:

„1a. Liikmesriigid ja komisjon teevad eelkõige koostööd selleks, et:

- a) koostada ühtlustatud loetelu täiendavatest dokumentidest, mille taotleja peab esitama, võttes arvesse artiklit 14;
- b) valmistada ette artikli 24 lõike 2 kohalik rakendamine seoses mitmekordsete viisade väljastamisega;
- c) tagada vajaduse korral taotlusvormi ühine tõlge;
- d) koostada nimekiri asukohariigi väljastatavatest reisidokumentidest ja uuendada seda korrapäraselt;
- e) koostada ühine teabeleht, mis sisaldab artikli 47 lõikes 1 osutatud teavet;
- f) teha vajaduse korral järelevalvet artikli 25a lõigete 5 ja 6 rakendamise üle.“;

c) lõige 2 jäetakse välja;

d) lõige 3 asendatakse järgmisega:

„3. Liikmesriigid vahetavad kohaliku Schengeni koostöö raames järgmist teavet:

- a) ühtseid viisasid, piiratud territoriaalse kehtivusega viisasid ja lennujaama transiidiviisasid käsitlev kvartalistsüstematika viisataotluste, antud viisade ja viisa andmisest keeldumise kohta;
- b) rände- ja julgeolekuriskide hindamist käsitlev teave, eelkõige:
 - i) asukohariigi sotsiaal-majanduslik struktuur;
 - ii) kohaliku tasandi teabeallikad, sealhulgas sotsiaalkindlustus, tervisekindlustus, maksuregistrid ning riiki sisenemise ja riigist väljumise registreerimine;
 - iii) vale-, võltsitud või järeletehtud dokumentide kasutamine;
 - iv) ebaseadusliku sisserände teed;
 - v) suundumused pettuste vallas;
 - vi) suundumused viisa andmisest keeldumise vallas;
- c) teave koostöö kohta väliste teenuseosutajate ja transpordiettevõtjatega;
- d) teave kindlustusseltside kohta, kes pakuvad nõuetekohast reisi- ja tervisekindlustust (sealhulgas kindlustuskaitse liigi ja võimaliku kindlustuskaitse laienduse kontroll).“;

e) lõike 5 teine lõik jäetakse välja;

f) lisatakse järgmine lõige:

„7. Iga aasta 31. detsembriks koostatakse igas jurisdiktsioonis aastaaruanne. Kõnealuste aruannete põhjal koostab komisjon kohaliku Schengeni koostöö olukorra kohta aastaaruande, mis esitatakse Euroopa Parlamendile ja nõukogule.“

35) Artikkel 50 jäetakse välja.

36) Artikkel 51 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 51

Käesoleva määruse praktilise kohaldamise juhised

Komisjon võtab rakendusaktide abil vastu käesoleva määruse praktilise kohaldamise juhised. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 52 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.“

37) Lisatakse järgmine artikkel:

„Artikkel 51a

Delegeeritud volituste rakendamine

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.
2. Artikli 16 lõikes 9 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile viieks aastaks alates 1. augustist 2019. Komisjon esitab delegeeritud volituste kohta aruande hiljemalt üheksa kuud enne viieaastase tähtaja möödumist. Volituste delegeerimist pikendatakse automaatselt samaks ajavahemikuks, välja arvatud juhul, kui Euroopa Parlament või nõukogu esitab selle suhtes vastuväite hiljemalt kolm kuud enne iga ajavahemiku lõppemist.
3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artikli 16 lõikes 9 osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.
4. Enne delegeeritud õigusakti vastuvõtmist konsulteerib komisjon kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes (*) sätestatud põhimõtetega iga liikmesriigi määratud ekspertidega.
5. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.
6. Artikli 16 lõike 9 alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti teatavakstegemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitanud selle suhtes vastuväidet või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväidet. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.

(*) ELT L 123, 12.5.2016, lk 1.“

38) Artikkel 52 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 52

Komiteemenetlus

1. Komisjoni abistab komitee (edaspidi „viisakomitee“). Kõnealune komitee on komitee Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 182/2011 (*) tähenduses.
2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5.

Kui komitee arvamust ei esita, ei võta komisjon rakendusakti eelnõu vastu ja kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artikli 5 lõike 4 kolmandat lõiku.

(*) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisevolituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).“

- 39) I lisa asendatakse käesoleva määruse I lisas esitatud tekstiga.
- 40) V lisa asendatakse käesoleva määruse II lisas esitatud tekstiga.
- 41) VI lisa asendatakse käesoleva määruse III lisas esitatud tekstiga.
- 42) VII, VIII ja IX lisa jäetakse välja.
- 43) X lisa asendatakse käesoleva määruse IV lisas esitatud tekstiga.

*Artikkel 2***Järelevalve ja hindamine**

1. Hiljemalt 2. augustiks 2022 esitab komisjon hinnangu käesoleva määrusega muudetud määruse (EÜ) nr 810/2009 kohaldamise kohta. Kõnealusel üldhinnangus võrreldakse saavutatud tulemusi seatud eesmärkidega ja antakse ülevaade käesoleva määrusega muudetud määruse (EÜ) nr 810/2009 rakendamise kohta.
2. Komisjon edastab lõikes 1 osutatud hinnangu Euroopa Parlamendile ja nõukogule. Kõnealuse hinnangu põhjal esitab komisjon vajaduse korral asjakohased ettepanekud.
3. Hiljemalt 2. maiks 2020 esitavad liikmesriigid komisjonile asjakohased kättesaadavad andmed määruse (EÜ) nr 810/2009 artiklis 15 osutatud reisi- ja tervisekindlustuse kasutamise kohta viisaomanike poolt liikmesriikide territooriumil viibimise ajal ning kulude kohta, mida riiklikud ametiasutused või viisaomanikele tervisekindlustuse pakkujad on kandnud. Komisjon koostab nende andmete põhjal 2. novembriks 2020 aruande, mis tuleb edastada Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

*Artikkel 3***Jõustumine**

1. Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.
2. Seda kohaldatakse alates 2. veebruarist 2020.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja aluslepingute kohaselt kõikides liikmesriikides vahetult kohaldatav.

Brüssel, 20. juuni 2019

Euroopa Parlamendi nimel
president
A. TAJANI

Nõukogu nimel
eesistuja
G. CIAMBA

I LISA

„I LISA

Ühtlustatud taotlusvorm

SCHENGENI VIISA TAOTLUS

Taotlusvorm on tasuta

⁽¹⁾

ELi, EMP või Šveitsi kodanike pereliikmed ei pea täitma välju 21, 22, 30, 31 ja 32 (märgistatud tärniga (*)).

Väljad 1–3 täidetakse kooskõlas reisidokumendis olevate andmetega.

1. Perekonnanimi:			TÄIDAB AMETIASUTUS Taotluse esitamise kuupäev: Taotluse number:
2. Sünnijärgne perekonnanimi (varasemad perekonnanimed):			
3. Eesnimi (-nimed):			
4. Sünniaeg (päev-kuu-aasta):	5. Sünnikoht: 6. Sünniriik:	7. Praegune kodakondsus: Sünnijärgne kodakondsus (kui erineb praegusest): Muu riigi / muude riikide kodakondsus:	Taotlus esitati: ☐ saatkonnale/konsulaadile ☐ teenuseosutajale ☐ kaubanduslikule vahendajale
8. Sugu: ☐ mees ☐ naine	9. Perekonnaseis: ☐ vallaline ☐ abielus ☐ registreeritud kooselus ☐ abikaasast lahutus elav ☐ lahutatud ☐ lesk ☐ muu (palun täpsustage):		☐ piiril (nimi): ☐ muule asutusele:
10. Vanema õigusi teostav isik (alaealiste puhul) / eestkostja (perekonnanimi, eesnimi, aadress, kui erineb taotleja omast, telefoninumber, e-posti aadress ja kodakondsus):			Taotluse menetleja:
11. Isikukood, kui see on asjakohane:			Täiendavad dokumendid: ☐ reisidokument ☐ elatusvahendid ☐ küllakutse

(¹) Norra, Islandi, Liechtensteini ja Šveitsi puhul logo vaja ei ole.

12. Reisidokumendi liik: ☐ tavapass ☐ diplomaatiline pass ☐ teenistuspass ☐ ametipass ☐ eripass ☐ muu reisidokument (palun täpsustage):				
13. Reisidokumendi number:	14. Väljaandmise aeg	15. Kehtiv kuni:	16. Välja andnud (riik):	☐ reisi- ja tervisekindlustus ☐ transpordivahend ☐ muu: Viisaotsus: ☐ viisa andmisest keeldutud ☐ viisa antud: ☐ A ☐ C ☐ piiratud territoriaalse kehtivusega viisa ☐ kehtib: Alates: Kuni:
17. ELi, EMP või Šveitsi kodanikust pereliikme isikuandmed (asjakohasel juhul)				
Perekonnanimi:		Eesnimi (eesnimed):		
Sünniaeg (päev-kuu-aasta):	Kodakondsus:	Reisidokumendi või isikutunnistuse number:		
18. Perekondlik suhe ELi, EMP või Šveitsi kodanikuga (asjakohasel juhul): ☐ abikaasa ☐ laps ☐ lapselaps ☐ ülalpeetav üleneja sugulane ☐ registreeritud kooselu partner ☐ muu:				
19. Taotleja kodune aadress ja e-posti aadress:			Telefoninumber:	
20. Elukoht muus riigis kui praeguse kodakondsuse järgses riigis: ☐ ei ☐ jah. Elamisluba või samaväärne luba Number Kehtiv kuni				
*21. Praegune elukutse:				Sisenemiste arv: ☐ 1 ☐ 2 ☐ mitu
* 22. Tööandja nimi, aadress ja telefoninumber. Õpilaste ja üliõpilaste puhul haridusasutuse nimi ja aadress:				Päevade arv:
23. Reisi eesmärk (eesmärgid): ☐ turism ☐ äri ☐ sugulaste või sõprade külastamine ☐ kultuur ☐ sport ☐ ametireis ☐ meditsiinilised põhjused ☐ õpingud ☐ lennujaamatransiit ☐ muu (palun täpsustage):				
24. Lisateave ELis viibimise eesmärgi kohta:				
25. Peamine sihtliikmesriik (ja muud sihtliikmesriigid, kui see on asjakohane):		26. Liikmesriik, kuhu sisenetakse esimesena:		
27. Taotletavate sisenemiste arv: ☐ üks ☐ kaks ☐ mitu Kavandatav Schengeni alale saabumise kuupäev esimese kavandatud viibimise puhul: Kavandatav Schengeni alalt lahkumise kuupäev esimese kavandatud viibimise järel:				

28. Schengeni viisa taotlemisega seoses varem võetud sõrmejäljed: ei jah.

Kuupäev, kui on teada Viisakleebise number, kui on teada

29. Sihtriiki sisenemise luba, kui see on asjakohane:

Välja andnud Kehtiv alates kuni

* 30. Liikmesriigis (-riikides) elava(te) küllakutsuja(te) perekonna- ja eesnimi (-nimed). Muul juhul hotelli(de) või ajutis(t)e majutuskoha (-kohtade) nimi (nimed) liikmesriigis (-riikides):

Küllakutsuja(te) / hotelli(de) / ajutis(t)e majutuskoha (-kohtade) aadress(id) ja e-posti aadress(id):

Telefoninumber:

*31. Küllakutse esitanud ettevõtte/organisatsiooni nimi ja aadress:

Ettevõtte/organisatsiooni kontaktsiku perekonna- ja eesnimi, aadress, telefoninumber ja e-posti aadress:

Ettevõtte/organisatsiooni telefoninumber:

*32. Reisikulud ja elamiskulud taotleja Schengeni alal viibimise ajal kannab:

taotleja ise

Elatusvahendid:

sularaha

reisisekid

krediitkaart

ettemakstud majutus

ettemakstud transport

muu (palun täpsustage):

sponsor (võõrustaja, ettevõtte, organisatsioon) (palun täpsustage):

..... märgitud väljal 30 või 31

..... muu (palun täpsustage):

Elatusvahendid:

sularaha

majutus olemas

kõik kulud on viibimise ajal kaetud

ettemakstud transport

muu (palun täpsustage):

Olen teadlik, et viisa andmisest keeldumise korral viisatasu ei tagastata.

Kohaldatakse mitmekordse viisa taotlemise korral:

Olen teadlik, et mul peab olema nõuetekohane reisi- ja tervisekindlustus esimese viibimise ajaks ja kõigiks järgmisteks külastusteks liikmesriikide territooriumile.

Olen teadlik alljärgnevast ning annan selleks oma nõusoleku: käesoleva taotlusvormiga nõutavate andmete kogumine ning minu pildistamine ja asjakohasel juhul sõrmejälgede võtmine on taotluse läbivaatamiseks kohustuslik. Kõik mind puudutavad isikuandmed, mis on esitatud taotlusvormil, ning minu sõrmejäljed ja foto edastatakse liikmesriikide asjaomastele ametiasutustele, kes neid andmeid töötlevad, et teha otsus minu taotluse kohta.

Kõnealused andmed ja ka andmed, mis puudutavad otsust minu taotluse kohta või otsust antud viisa tühistamise, kehtetuks tunnistamise või pikendamise kohta, sisestatakse viisainfosüsteemi (VIS) ja neid säilitatakse seal kõige rohkem viis aastat, mille jooksul pääsevad teabele juurde viisaküsimustega tegelevad asutused ja pädevad asutused, kes teevad viisakontrolli välispiiridel ja liikmesriikides, ning sisserände ja varjupaigataotlustega tegelevad liikmesriikide ametiasutused, eesmärgiga kontrollida, kas liikmesriikide territooriumile seadusliku sisenemise ning seal viibimise ja elamise tingimused on täidetud, tuvastada isikud, kes ei täida või kes enam ei täida selliseid tingimusi, vaadata läbi varjupaigataotlusi ja määrata kindlaks, kelle vastutusel läbivaatamine kuulub. Teatavatel tingimustel on andmed kättesaadavad ka liikmesriikide määratud ametiasutustele ja Europolile terroriaktide ja teiste raskete kuritegude vältimise, avastamise ja uurimise eesmärgil. Andmete töötlemise eest vastutav liikmesriigi ametiasutus on: [(.....)].

Olen teadlik sellest, et mul on õigus saada ükskõik millises liikmesriigis teade viisainfosüsteemi sisestatud mind puudutavate isikuandmete kohta ja selle kohta, milline liikmesriik on kõnealused andmed edastanud, ning taotleda minu kohta käivate ebatäpsete andmete parandamist või ebaseaduslikult töödeldavate mind puudutavate andmete kustutamist. Minu sõnasele taotluse korral teavitab minu taotlust läbi vaatav asutus mind sellest, kuidas ma saan kasutada oma õigust kontrollida mind puudutavaid isikuandmeid ning lasta neid parandada või need kustutada, sealhulgas sellest, millised on sellekohased õiguskaitsevahendid vastavalt asjaomase riigi õigusele. Isikuandmete kaitset käsitlevate kaebustega tegeleb asjaomase liikmesriigi riiklik järelevalveasutus [kontaktandmed:].

Kinnitan, et olen esitanud õiged ja täielikud andmed. Olen teadlik, et valeandmete esitamise korral lükatakse minu taotlus tagasi või tühistatakse juba antud viisa ning mind võidakse taotlust menetleva liikmesriigi õiguse kohaselt vastutusele võtta.

Juhul kui viisa antakse, kohustun lahkuma liikmesriikide territooriumilt enne viisa kehtivusaja lõppemist. Mind on teavitatud, et viisa omamine on ainult üks tingimus liikmesriikide Euroopa territooriumile sisenemiseks. Viisa andmine ei tähenda, et mul on õigus nõuda kahjutasu, kui ma ei täida määruse (EL) 2016/399 (Schengeni piirieskirjade) artikli 6 lõike 1 asjakohaseid sätteid ja mind ei lubata seetõttu riiki. Sisenemise tingimuste täitmist kontrollitakse uuesti liikmesriikide Euroopa territooriumile sisenemisel.

Koht ja kuupäev:

Allkiri:

(vanema õigusi teostava isiku / seadusliku eestkostja (kui see on asjakohane) allkiri):“.

II LISA

„V LISA

NIMEKIRI ELAMISLUBADEST, MIS ANNAVAD OMANIKULE ÕIGUSE LÄBIDA LIIKMESRIIKIDE LENNUJAAMU ILMA
LENNUJAAMA TRANSIIDIVIISATA

ANDORRA:

- autorització temporal (ajutine sissereändeluba – roheline),
- autorització temporal per a treballadors d'empreses estrangeres (ajutine sissereändeluba välisettevõtjate töötajatele – roheline),
- autorització residència i treball (elamis- ja tööluba – roheline),
- autorització residència i treball del personal d'ensenyament (elamis- ja tööluba õpetajatele ja õppejõududele – roheline),
- autorització temporal per estudis o per recerca (ajutine sissereändeluba õpinguteks või teadustööks – roheline),
- autorització temporal en pràctiques formatives (ajutine sissereändeluba praktikaks ja koolituseks – roheline),
- autorització residència (elamisluba – roheline).

KANADA:

- permanent resident (PR) card (alaline elamisluba),
- permanent Resident Travel Document (PRTD) (alalist elamisõigust omavate isikute reisidokument).

JAAPAN:

- residence card (elamisloakaart)

SAN MARINO:

- permesso di soggiorno ordinario (tavaline elamisluba, kehtib ühe aasta ja seda saab pikendada),
- erielamisload järgmistel alustel (kehtivad ühe aasta ja neid saab pikendada): ülikooliõpingud, sport, tervishoid, usulised kaalutlused, riiklikus haiglas õena töötamine, diplomaatilised ülesanded, vabaabielu, load alaealistele, humanitaarkaalutlused, lapsevanemalood.
- hooaja- ja ajutised tööload (kehtivad 11 kuud ja neid saab pikendada),
- isikutunnistus, mis on antud isikutele, kellel on ametlik elukoht „residenza“ San Marinos (kehtib viis aastat).

AMEERIKA ÜHENDRIIGID:

- sissereändeviisa, mis kehtib ega ole aegunud; võidakse kinnitada riiki sisenemisel üheks aastaks, tõendamaks ajutiselt elamisõigust, kuniks vormistatakse kaart I-551,
- vorm I-551 (alaline elamisloakaart), mis kehtib ega ole aegunud; võib kehtida kahest kuni kümne aastani, sõltuvalt vastuvõtmise kategooriast; kui kaardile ei ole kehtivusaja lõppu märgitud, on see kehtiv reisidokument,
- vorm I-327 (taassisenemise luba), mis kehtib ega ole aegunud,
- vorm I-571 (põgeniku reisidokument, mis kehtib alalise elamisõigusega välismaalase kaardina), mis kehtib ega ole aegunud.“

III LISA

„VI LISA

STANDARDVORM VIISA ANDMISEST KEELDUMISE, VIISA TÜHISTAMISE VÕI KEHTETUKS
TUNNISTAMISE PÕHJENDAMISEKS

VIISA ANDMISEST KEELDUMINE / VIISA TÜHISTAMINE / VIISA KEHTETUKS TUNNISTAMINE

Lugupeetud

..... saatkond/peakonsulaat/konsulaat/[muu pädev ametiasutus] (koht) [(esindatava liikmesriigi) nimel];

[muu pädev asutus]

(koht) isikukontrolli eest vastutavad ametiasutused

on

Teie taotluse läbi vaadanud;

läbi vaadanud Teie viisa numbriga:, välja antud: [kuupäev/kuu/aasta].

Viisa andmisest on keeldutud

Viisa on tühistatud

Viisa on kehtetuks tunnistatud

Otsus tehti järgmis(t)el põhjus(t)el:

1. esitati vale, võltsitud või järeletehtud reisidokument
2. ei põhjendatud kavandatava viibimise eesmärki ja tingimusi
3. Te ei esitanud tõendeid piisavate elatusvahendite kohta kavandatud viibimise ajaks või päritolu- või elukohariiki tagasipöördumiseks või transiidiks kolmandasse riiki, kuhu Teil kindlasti siseneda lubatakse
4. Te ei esitanud tõendeid, et Teil on võimalik seaduslikul viisil omandada piisavad elatusvahendid kavandatud viibimise ajaks või päritolu- või elukohariiki tagasipöördumiseks või transiidiks kolmandasse riiki, kuhu Teil kindlasti siseneda lubatakse
5. Te olete jooksva 180-päevase ajavahemiku jooksul juba viibinud liikmesriikide territooriumil 90 päeva ühtse viisa või piiratud territoriaalse kehtivusega viisa alusel
6. Schengeni infosüsteemi (SIS) on sisestatud hoiatusteade sisenemise keelamiseks (liikmesriik) poolt
7. üks või mitu liikmesriiki leiavad, et Te kujutate ohtu avalikule korrale või sisejulgeolekule
8. üks või mitu liikmesriiki leiavad, et Te kujutate ohtu rahvatervisele, nagu on määratletud määruse (EL) 2016/399 (Schengeni piirieskirjad) artikli 2 punktis 21

(1) Norra, Islandi, Liechtensteini ja Šveitsi puhul logo vaja ei ole.

9. üks või mitu liikmesriiki leiavad, et Te kujutate ohtu tema/nende rahvusvahelistele suhetele
10. kavandatava viibimise eesmärgi ja tingimuste kohta esitatud põhjendused ei olnud usaldusväärsed
11. on tekkinud põhjendatud kahtlus kohta tehtud avalduste usaldusväärsuses (palun täpsustage)
12. on tekkinud põhjendatud kahtlus Teie esitatud täiendavate dokumentide ehtsuses või nende sisu õigsuses
13. on tekkinud põhjendatud kahtlus Teie kavatsuses lahkuda liikmesriikide territooriumilt enne viisa kehtivusaja lõppu
14. viisataotluse piiril esitamise põhjendamiseks ei esitatud piisavaid tõendeid selle kohta, et Teil ei olnud võimalust eelnevalt viisat taotleda
15. ei põhjendatud kavatsetava lennujaamatransiidi eesmärki ega tingimusi
16. Te ei esitanud tõendeid piisava ja kehtiva reisi- ja tervisekindlustuse olemasolu kohta
17. viisa kehtetuks tunnistamist taotles viisa omanik (?).

Lisamärkused:

.....

.....

.....

.....

.....

Te võite viisa andmisest keeldumise / viisa tühistamise / viisa kehtetuks tunnistamise otsuse vaidlustada.

Viisa andmisest keeldumise / viisa tühistamise / viisa kehtetuks tunnistamise otsuste vaidlustamist reguleerivad normid on sätestatud (viide liikmesriigi õigusnormile):

.....

Pädev asutus, kellele saab kaebuse esitada (kontaktandmed):

.....

Teavet selle kohta, milline on vaidlustamise kord, saab (kontaktandmed):

.....

Kaebus tuleb esitada järgmise ajavahemiku jooksul (tähtaeg):

.....

Kuupäev ja saatkonna / peakonsulaadi / konsulaadi / isikukontrolli eest vastutava ametiasutuse / muu pädeva asutuse tempel:

Asjaomase isiku allkiri ^(?): “

^(?) Viisa kehtetuks tunnistamine selle põhjenduse alusel ei anna õigust otsuse vaidlustamiseks.

^(?) Kui see on siseriiklike õigusaktide kohaselt nõutav.

IV LISA

„X LISA

VÄLISTE TEENUSEOSUTAJATEGA KOOSTÖÖ TEGEMISE KORRAL ÕIGUSAKTIS KEHTESTATAVATE MIINIMUMNÕUETE LOEND

A. Õigusaktis tuleb:

- a) loetleda ülesanded, mida täidab väline teenuseosutaja vastavalt käesoleva määruse artikli 43 lõikele 6;
- b) märkida kohad, kus väline teenuseosutaja tegutseb, ja milline konsulaat on pädev vaatama läbi teatava taotluskeskuse kaudu esitatud taotluse;
- c) loetleda teenused, mille eest tuleb tasuda kohustuslikku teenustasu;
- d) anda välisele teenuseosutajale juhised, et ta peab avalikkust sõnaselgelt teavitama sellest, et ka lisateenuste eest tuleb maksta.

B. Väline teenuseosutaja peab oma ülesannete täitmisel seoses andmekaitsega:

- a) alati hoiduma andmete loata lugemisest, kopeerimisest, muutmisest või kustutamisest, eelkõige nende edastamise ajal taotluse menetlemise käigus pädeva liikmesriigi konsulaadile või pädevate liikmesriikide diplomaatilistele või konsulaaresindustele;
- b) edastama andmed asjaomase liikmesriigi või asjaomaste liikmesriikide juhistel kohaselt:
 - elektrooniliselt, krüpteeritud kujul, või
 - füüsiliselt, turvalisel viisil;
- c) edastama andmed nii kiiresti kui võimalik:
 - füüsiliselt edastatavate andmete puhul vähemalt kord nädalas;
 - elektrooniliselt ja krüpteeritud kujul edastatavate andmete puhul hiljemalt nende kogumise päeva lõpus;
- d) tagama asjakohased vahendid selleks, et oleks võimalik jälgida iga taotluse toimiku teekonda konsulaati ja konsulaadist;
- e) kustutama andmed hiljemalt seitse päeva pärast nende edastamist ja tagama, et ainult taotleja nime ja kontaktandmeid kohtumiste kokkuleppimise eesmärgil ning passi numbrit säilitatakse, kuni pass on taotlejale tagastatud, ning kustutatakse viis päeva pärast seda;
- f) tagama kõik tehnilised ja korralduslikud turvameetmed, mida on vaja, et kaitsta isikuandmeid juhusliku või ebaseadusliku hävitamise või juhusliku kaotamineku, muutmise, ebaseadusliku avalikustamise või juurdepääsu eest, eelkõige juhul, kui koostöö hõlmab dokumentide ja andmete edastamist asjaomase liikmesriigi konsulaadi või asjaomaste liikmesriikide või konsulaaresindustele, ning isikuandmete mis tahes muude ebaseaduslike töötlemisviiside eest;
- g) töötleva asjaomase liikmesriigi või asjaomaste liikmesriikide nimel andmeid üksnes taotlejate isikuandmete töötlemiseks ette nähtud eesmärkidel;
- h) kohaldama andmekaitsestandardeid, mis on vähemalt samaväärsed määruses (EL) 2016/679 sätestatud normidega;
- i) edastama taotlejatele VISi määruse artikli 37 kohaselt nõutud teavet.

C. Väline teenuseosutaja peab oma ülesannete täitmisel seoses töötajate käitumisega:

- a) tagama, et töötajad on saanud nõuetekohase koolituse;
- b) tagama, et ametiülesannete täitmisel tema töötajad:
 - võtavad taotlejaid viisakalt vastu,
 - austavad taotlejate inimväarikust ja isikupuutumast, ei diskrimineeri isikuid soo, rassilise või etnilise päritolu, usutunnistuse või veendumuste, puude, vanuse või seksuaalse sättumuse alusel ning
 - järgivad konfidentsiaalsusnõudeid; neid nõudeid kohaldatakse ka pärast töötajate ametist lahkumist või pärast õigusakti kehtivuse peatamist või lõpetamist;

- c) tagama, et välise teenuseosutaja töötajate isikusamasust on alati võimalik kontrollida;
- d) tõendama, et töötajaid ei ole kohtulikult karistatud ning et neil on vajalikud eriteadmised.

D. Väline teenuseosutaja peab seoses oma tööülesannete täitmise kontrolliga:

- a) võimaldama asjaomase liikmesriigi või asjaomaste liikmesriikide volitatud töötajatele kogu aeg etteatamiseta juurdepääsu oma ruumidele, eelkõige kontrollimise eesmärgil;
- b) tagama kontrollimise eesmärgil võimaluse kaugjuurdepääsuks enda kasutatavale kohtumiste kokkuleppimise süsteemile;
- c) tagama asjakohaste järelevalvemeetodite kasutamise (nt kontrolltaotlejad; veebikaamera);
- d) tagama liikmesriigi andmekaitse järelevalveasutusele juurdepääsu tõenditele, mis kinnitavad andmekaitseõuete järgimist, sealhulgas aruandluskohustuse, välised auditid ja korrapärased kohapealsed kontrollid;
- e) teavitama viivitamata kirjalikult asjaomast liikmesriiki või asjaomaseid liikmesriike turvanõuete rikkumisest või taotlejate kaebustest, mis on seotud andmete väärarvitamise või neile loata juurdepääsuga, ning tegema lahenduse leidmiseks koostööd asjaomase liikmesriigi või asjaomaste liikmesriikidega ning andma kiiresti selgitava vastuse kaebuse esitanud taotlejatele.

E. Väline teenuseosutaja peab seoses üldnõuetega:

- a) tegutsema taotluse menetlemisel pädeva liikmesriigi või pädevate liikmesriikide juhiste kohaselt;
 - b) võtma asjakohaseid korruptsioonivastaseid meetmeid (nt töötajate piisav töötasu; koostöö kõnealuse ülesande täitmiseks tööle võetud töötajate valimisel; reegel, mille kohaselt toimikut menetleb kaks töötajat; rotatsiooni põhimõte);
 - c) austama täielikult õigusakti sätteid, mis hõlmavad ka peatamis- või lõpetamisklauslit, mida kohaldatakse eelkõige kehtestatud põhimõtete rikkumise korral, ning läbivaatamisklauslit, mille eesmärk on tagada, et õigusaktis kajastuksid parimad tavad.“
-

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EL) 2019/1156,**20. juuni 2019,****millega lihtsustatakse investeerimisfondide piiriülest turustamist ning muudetakse määrusi (EL) nr 345/2013, (EL) nr 346/2013 ja (EL) nr 1286/2014****(EMPs kohaldatav tekst)**

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 114,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust ⁽¹⁾,toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt ⁽²⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Alternatiivsete investeerimisfondide (AIFid), mis on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2011/61/EL ⁽³⁾, sh Euroopa riskikapitalifondid (EuVECA), mis on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) nr 345/2013 ⁽⁴⁾, Euroopa sotsialettevõtlusfondid (EuSEF), mis on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) nr 346/2013 ⁽⁵⁾, ja Euroopa pikaajalised investeerimisfondid (ELTIF), mis on määratletud määruses (EL) 2015/760 ⁽⁶⁾, ning vabalt võõrandatavatesse väärtpaberitesse ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtjad (eurofondid), mis on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2009/65/EÜ ⁽⁷⁾, piiriülese turustamise reguleerimine ja järelevalve on korraldatud erinevalt, mistõttu on tekkinud killustatus ning AIFide ja eurofondide piiriülese turustamise tõkked, mis võivad takistada nende fondide turustamist teistes liikmesriikides. Eurofondi võib sõltuvalt tema õiguslikust vormist valitseda kas väliselt või sisemiselt. Käesoleva määruse sätteid eurofondi valitseja kohta tuleks kohaldada nii äriühingule, mille igapäevaseks majandustegevuseks on eurofondi valitsemise, kui ka eurofondile, mis ei ole fondivalitsejat määranud.
- (2) Selleks et täiustada investeerimisfondide suhtes kohaldatavat õigusraamistikku ja paremini kaitsta investoreid, peaksid AIFidesse ning eurofondidesse investeerijatele suunatud reklaamteated olema sellisena äratuntavad ning nendes tuleks kirjeldada võrdselt märgatavalt AIFide ja eurofondide osakute ning aktsiate ostmisega seotud riske ja hüvesid. Lisaks sellele peaks kogu investeerijatele suunatud reklaamteadetes esitatav teave olema tõene, üheselt mõistetav ja mitteeksitav. Et kaitsta investoreid ning tagada AIFidele ja eurofondidele võrdsed võimalused, tuleks reklaamteadetele esitatavaid nõudeid kohaldada nii AIFide kui ka eurofondide suhtes.
- (3) AIFidesse ja eurofondidesse investeerijatele suunatud reklaamteadetes tuleks märkida, kus, kuidas ja mis keeles saavad investorid hankida kokkuvõtlikku teavet oma õiguste kohta, ning nendes peaks olema selgelt märgitud, et AIFi valitsejal, EuVECA valitsejal, EuSEFi valitsejal ja eurofondi valitsejal (koos „investeerimisfondide valitsejad“) on õigus lõpetada kehtestatud turustamise korrale tuginemine.

⁽¹⁾ ELT C 367, 10.10.2018, lk 50.

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi 16. aprilli 2019. aasta seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata) ja nõukogu 14. juuni 2019. aasta otsus.

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 8. juuni 2011. aasta direktiiv 2011/61/EL alternatiivsete investeerimisfondide valitsejate kohta, millega muudetakse direktiive 2003/41/EÜ ja 2009/65/EÜ ning määruseid (EÜ) nr 1060/2009 ja (EL) nr 1095/2010 (ELT L 174, 1.7.2011, lk 1).

⁽⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. aprilli 2013. aasta määrus (EL) nr 345/2013 Euroopa riskikapitalifondide kohta (ELT L 115, 25.4.2013, lk 1).

⁽⁵⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. aprilli 2013. aasta määrus (EL) nr 346/2013 Euroopa sotsialettevõtlusfondide kohta (ELT L 115, 25.4.2013, lk 18).

⁽⁶⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2015. aasta määrus (EL) 2015/760 Euroopa pikaajaliste investeerimisfondide kohta (ELT L 123, 19.5.2015, lk 98).

⁽⁷⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta direktiiv 2009/65/EÜ vabalt võõrandatavatesse väärtpaberitesse ühiseks investeeringuks loodud ettevõtjaid (eurofondid) käsitlevate õigus- ja haldusnormide kooskõlastamise kohta (ELT L 302, 17.11.2009, lk 32).

- (4) Et suurendada läbipaistvust ja investorite kaitset ning hõlbustada reklaamteadete suhtes kohaldatavaid liikmesriikide õigus- ja haldusnorme käsitleva teabe kättesaadavust, peaksid pädevad asutused avaldama asjakohased tekstid oma veebisaidil vähemalt ühes rahvusvahelises rahanduses üldkasutatavas keeles, sh esitama teabe mitteametliku lühikokkuvõtte, et investeerimisfondide valitsejad saaksid nendest õigus- ja haldusnormidest ulatusliku ülevaate. Teave tuleks avaldada üksnes teavitamise eesmärgil ja see ei tohiks tekitada õiguslikke kohustusi. Samal põhjusel peaks Euroopa järelevalveasutus (Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve) (ESMA), mis on asutatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1095/2010⁽⁸⁾ alusel, looma keskandmebaasi, mis sisaldab liikmesriikides reklaamteadete suhtes kohaldatavate nõuete kokkuvõtteid koos hüperlinkidega pädevate asutuste veebisaitidel avaldatavale teabele.
- (5) Selleks et edendada investorite kaitse häid tavasid, mis on sätestatud liikmesriikide nõuetes reklaamteadete tõesuse ja üheselt mõistetavuse kohta, sh reklaamteadete veebis levitamise aspektide kohta, peaks ESMA andma välja suunised kõnealuste reklaamteadetele esitatavate nõuete kohaldamise kohta.
- (6) Pädevatel asutustel peaks olema võimalik nõuda, et neid teavitataks eelnevalt reklaamteadetest, et nad saaksid eelnevalt kontrollida kõnealuste reklaamteadete vastavust käesolevale määrusele ja muudele kohaldatavatele nõuetele, näiteks kas reklaamteade on sellisena äratuntav, kas see kirjeldab eurofondide osakute ostmisega, ning kui liikmesriik lubab turustada jaeinvestoritele AIFe, AIFi aktsiate või osakute ostmisega seotud riske ja hüvesid võrdsest märgataval viisil, ning kas reklaamteate kogu teave on tõene, üheselt mõistetav ja mitteeksitav. Kontroll peaks toimuma piiratud aja jooksul. Kui pädevad asutused nõuavad eelnevat teavitamist, et tohiks see neid takistada tegemast reklaamteadete järelkontrolli.
- (7) Pädevad asutused peaksid andma ESMAle aru sellise kontrolli tulemuste, reklaamteate muutmistaotluste ja investeerimisfondide valitsejatele määratud karistuste kohta. Et suurendada ühelt poolt teadlikkust reklaamteadete suhtes kohaldatavatest normidest ja nende normide läbipaistvust ning teiselt poolt tagada investorite kaitse, peaks ESMA igal teisel aastal koostama ja saatma Euroopa Parlamendile, nõukogule ja komisjonile kõnealuste normide ja nende praktilise kohaldamise kohta aruande, mis põhineb pädevate asutuste tehtud reklaamteadete eel- ja järelkontrollil.
- (8) Et tagada investeerimisfondide valitsejate võrdne kohtlemine ja hõlbustada neil otsuste tegemist investeerimisfondide piiriülese turustamise kohta, on oluline, et tasud, mida pädevad asutused nõuavad piiriülese tegevuse järelevalve eest, oleksid täidetavate järelevalveülesannetega proportsionaalsed ja avalikustatud ning läbipaistvuse suurendamiseks pädevate asutuste veebisaitidel avaldatud. Samal põhjusel tuleks ESMA veebisaidil avaldada hüperlingid, mis viivad pädevate asutuste veebisaitidel tasude kohta avaldatud teabe juurde, et teavet oleks võimalik kätte saada ühest keskest kohast. ESMA veebisaidil peaks samuti olema interaktiivne vahend, mille abil on võimalik teha pädevate asutuste nõutava tasu näitlik arvutus.
- (9) Et parandada tasude sissenõudmist ning suurendada tasustruktuuri läbipaistvust ja selgust, tuleks juhul, kui pädevad asutused on sellised tasud kehtestanud, esitada investeerimisfondide valitsejatele arve, eraldi maksenõue või maksejuhis, milles on selgelt välja toodud maksmisele kuuluva tasu suurus ja makseviis.
- (10) Kuna ESMA peaks määruse (EL) nr 1095/2010 kohaselt jälgima ja hindama turuarengut oma pädevusvaldkonnas, on asjakohane ning vajalik suurendada ESMA teadmisi, laiendades ESMA praeguseid andmebaase, et need hõlmaksid kesket andmebaasi, milles loetakse kõik piiriülesest turustatavad AIFid ja eurofondid, nende investeerimisfondide valitsejad ja kõik liikmesriigid, kus turustamine toimub. Sel eesmärgil ja ka selleks, et ESMA saaks keskandmebaasi ajakohastada, peaksid pädevad asutused edastama ESMAle teabe teadaannete, teatiste või muus vormis teabe kohta, mille nad on direktiivide 2009/65/EÜ ja 2011/61/EL alusel saanud piiriülese turustamise kohta, ning teabe kõikide muudatuste kohta, mida tuleks selles andmebaasis kajastada. Sellega seoses peaks ESMA looma teavituspordi, kuhu pädevad asutused peaksid üles laadima kõik eurofondide ja AIFide piiriülese turustamisega seotud dokumendid.

⁽⁸⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta määrus (EL) nr 1095/2010, millega asutatakse Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve), muudetakse otsus nr 716/2009/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni otsus 2009/77/EÜ (ELT L 331, 15.12.2010, lk 84).

- (11) Et tagada võrdsed võimalused ühelt poolt määruses (EL) nr 345/2013 määratletud kvalifitseeruvatele riskikapitalifondidele või määruses (EL) nr 346/2013 määratletud kvalifitseeruvatele sotsiaalettevõtlusfondidele ning teiselt poolt muudele AIFidele, on vaja kõnealustesse määrustesse lisada eelturustamist käsitlevad õigusnormid, mis on identsed direktiivis 2011/61/EL sätestatud eelturustusnormidega. Nimetatud õigusnormid peaksid võimaldama kõnealuste määruste kohaselt registreeritud fondivalitsejatel võtta ühendust investoritega, et teada saada nende huvi kvalifitseeruvate riskikapitalifondide ja kvalifitseeruvate sotsiaalettevõtlusfondide valdkonna investeerimisvõimaluste või -strateegiate vastu.
- (12) Kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 1286/2014⁽⁹⁾ on teatud kõnealuse määruse artiklis 32 osutatud äriühingud ja isikud kuni 31. detsembrini 2019 kõnealuse määruse kohaste kohustuste täitmisest vabastatud. Kõnealuses määruses on ühtlasi sätestatud, et komisjonil tuleb see hiljemalt 31. detsembriks 2018 läbi vaadata, et hinnata muu hulgas seda, kas ajutise vabastuse kehtivusaega tuleks pikendada või kas pärast vajalike kohanduste kindlakstegemist tuleks direktiivi 2009/65/EÜ sätteid investorile esitatava põhiteabe kohta asendada kõnealuse määruse kohase põhiteabedokumendiga või pidada neid sellega samaväärseks.
- (13) Et komisjonil oleks võimalik teha läbivaatamine, nagu määruses (EL) nr 1286/2014 algselt ette nähtud, tuleks läbivaatamistähtaega 12 kuu võrra pikendada. Euroopa Parlamendi pädev komisjon peaks läbivaatamisel toetama komisjoni sellega, et korraldab nii ettevõtjate kui ka tarbijate huve esindavate sidusrühmadega teemakohase arutelu.
- (14) Vältimaks, et investorid saavad sama investeerimisfondi kohta kaks eri eelteabedokumenti, nimelt eurofondi puhul direktiivi 2009/65/EÜ kohaselt nõutava investori põhiteabedokumendi ning kombineeritud jae- ja kindlustuspõhiste investeerimistoodete (PRIIPid) puhul määruse (EL) nr 1286/2014 kohaselt nõutava põhiteabedokumendi, tuleks seni, kuni kõnealuse määruse kohase komisjoni tehtava läbivaatamise tulemusel ei ole seadusandlikke akte veel vastu võetud ja rakendatud, pikendada ajutise vabastuse kehtivusaega 24 kuu võrra. Ilma et see piiraks nimetatud vabastuse kehtivusaaja pikendamist, peaksid kõik asjaomased institutsioonid ja järelevalveasutused püüdma tegutseda võimalikult kiiresti, et aidata ajutise vabastuse kohaldamist lõpetada.
- (15) Komisjonile tuleks anda õigus võtta vastu ESMA koostatud rakenduslikud tehnilised standardid, mis käsitlevad standardvorme, -malle ja -menetlusi, mida pädevad asutused kasutavad nende territooriumil kohaldatavaid turustamisnõudeid käsitlevate liikmesriigi normide ning nende kokkuvõtete, nende poolt piiriülese tegevuse puhul võetavate tasude suuruse ning kohaldatavuse korral tasude arvutamise meetodite avaldamiseks ja neist teavitamiseks. Et parandada teabe edastamist ESMAle, tuleks rakenduslikud tehnilised standardid vastu võtta ka direktiividega 2009/65/EÜ ja 2011/61/EL nõutud, piiriülest turustamist käsitlevate teadaannete, teatiste ja muus vormis teabe kohta ning ESMA loodava teavitusportaali toimimiseks vajaliku tehnilise korra kohta. Komisjon peaks võtma nimetatud rakenduslikud tehnilised standardid vastu rakendusaktidena kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 291 ning määruse (EL) nr 1095/2010 artikliga 15.
- (16) On vaja täpsustada, millist teavet tuleb ESMAle igas kvartalis esitada, et hoida kõikide investeerimisfondide ja nende valitsejate andmebaase ajakohasena.
- (17) Isikuandmete töötlemine, mis toimub käesoleva määruse kohaselt, näiteks pädevate asutuste poolt isikuandmete vahetamine või edastamine, peaks toimuma kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2016/679⁽¹⁰⁾, ning ESMA teabevahetus või teabe edastamine peaks toimuma kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2018/1725⁽¹¹⁾.
- (18) Et pädevad asutused saaksid täita neile käesoleva määrusega ette nähtud ülesandeid, peaksid liikmesriigid tagama, et pädevatel asutustel on kõik vajalikud järelevalve- ja uurimisvõimused.

⁽⁹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. novembri 2014. aasta määrus (EL) nr 1286/2014, mis käsitleb kombineeritud jae- ja kindlustuspõhiste investeerimistoodete (PRIIPid) põhiteabedokumente (ELT L 352, 9.12.2014, lk 1).

⁽¹⁰⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. aprilli 2016. aasta määrus (EL) 2016/679 füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (isikuandmete kaitse üldmäärus) ELT L 119, 4.5.2016, lk 1).

⁽¹¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1725, mis käsitleb füüsiliste isikute kaitset isikuandmete töötlemisel liidu institutsioonides, organites ja asutustes ning isikuandmete vaba liikumist, ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 45/2001 ja otsus nr 1247/2002/EÜ (ELT L 295, 21.11.2018, lk 39).

- (19) Hiljemalt 2. augustiks 2024 peaks komisjon hindama käesoleva määruse kohaldamist. Hindamisel tuleks võtta arvesse turu arengut ja analüüsida, kas võetud meetmed on investeerimisfondide piiriülest turustamist parandanud.
- (20) Hiljemalt 2. augustiks 2021 peaks komisjon avaldama aruande, milles käsitletakse pöördpakkumist ja nõudlust investori omal algatusel ning kirjeldatakse, kui palju fondiosakuid või -aktsiaid on selliselt märgitud, kuidas see on geograafiliselt levinud, sealhulgas kolmandates riikides, ja selle mõju tegevusloa korrale.
- (21) Õiguskindluse tagamiseks tuleb ühtlustada selliste liikmesriikide õigus- ja haldusnormide kohaldamise alguskuupäevad, millega rakendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2019/1160⁽¹²⁾ ning käesolevat määrust seoses reklaamteateid ja eelturustamist käsitlevate sätetega.
- (22) Kuna käesoleva määruse eesmärki, nimelt parandada kapitaliturgude liidu loomisega seoses turu tõhusust, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada, küll aga saab seda selle toime tõttu paremini saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealusel artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Reguleerimise

Käesoleva määrusega kehtestatakse ühtsed normid, mis käsitlevad investeerimisfondide turustamisnõudeid reguleerivate liikmesriikide normide avaldamist ja investoritele suunatud reklaamteateid, ning investeerimisfondide valitsejatele piiriüleses tegevuses kohaldatavate tasude ühised põhimõtted. Selles nähakse samuti ette keskandmebaasi loomine investeerimisfondide piiriüleseks turustamiseks.

Artikkel 2

Kohaldamisala

Käesolevat määrust kohaldatakse järgmise suhtes:

- alternatiivsete investeerimisfondide valitsejad;
- eurofondide valitsejad ja eurofondid, mis ei ole eurofondi valitsejat määranud;
- EuVECA valitsejad ja
- EuSEFi valitsejad.

Artikkel 3

Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- „alternatiivne investeerimisfond“ või „AIF“ – direktiivi 2011/61/EL artikli 4 lõike 1 punktis a määratletud AIF, mille hulka kuuluvad EuVECA, EuSEF ja ELTIF;
- „alternatiivse investeerimisfondi valitseja“ või „AIFi valitseja“ – direktiivi 2011/61/EL artikli 4 lõike 1 punktis b määratletud AIFi valitseja, kes on saanud nimetatud direktiivi artikli 6 kohaselt tegevusloa;
- „EuVECA valitseja“ – kvalifitseeruva riskikapitalifondi valitseja, kes on määratletud määruse (EL) nr 345/2013 artikli 3 esimese lõigu punktis c ja kes on registreeritud vastavalt nimetatud määruse artiklile 14;
- „EuSEFi valitseja“ – kvalifitseeruva sotsialettevõtlusfondi valitseja, kes on määratletud määruse (EL) nr 346/2013 artikli 3 lõike 1 punktis c ja kes on registreeritud vastavalt nimetatud määruse artiklile 15;

⁽¹²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. juuni 2019. aasta direktiiv (EL) 2019/1160, millega muudetakse direktiive 2009/65/EÜ ja 2011/61/EL seoses investeerimisfondide piiriülese turustamisega (vt käesoleva Euroopa Liidu Teataja lk 106).

- e) „pädevad asutused“ – pädevad asutused direktiivi 2009/65/EÜ artikli 2 lõike 1 punkti h või direktiivi 2011/61/EL artikli 4 lõike 1 punkti f või ELi AIFi pädevad asutused direktiivi 2011/61/EL artikli 4 lõike 1 punkti h tähenduses;
- f) „päritoluliikmesriik“ – liikmesriik, kus on AIFi valitseja, EuVECA valitseja, EuSEFi valitseja või eurofondi valitseja registrijärgne asukoht;
- g) „vabalt võõrandatavatesse väärtpaberitesse ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtja (eurofond)“ – vabalt võõrandatavatesse väärtpaberitesse ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtja (eurofond), kellele on antud tegevusluba vastavalt direktiivi 2009/65/EÜ artiklile 5;
- h) „eurofondi valitseja“ – fondivalitseja, kes on määratletud direktiivi 2009/65/EÜ artikli 2 lõike 1 punktis b.

Artikkel 4

Reklaamteadetega seotud nõuded

1. AIFi valitsejad, EuVECA valitsejad, EuSEFi valitsejad ja eurofondi valitsejad tagavad, et kõik investoritele suunatud reklaamteated on sellisena äratuntavad, neis kirjeldatakse võrdselt märgataval viisil AIFi või eurofondi osakute või aktsiate ostmisega seotud riske ja hüvesid ning kogu reklaamteates esitatud teave on tõene, üheselt mõistetav ja mitteeksitav.

2. Eurofondi valitsejad tagavad, et reklaamteated, mis sisaldavad eurofondi kohta spetsiifilist teavet, ei ole vastuolus direktiivi 2009/65/EÜ artiklis 68 osutatud prospektis sisalduva teabega ega kõnealuse direktiivi artiklis 78 osutatud investorile esitatava põhiteabega ega vähenda selle teabe olulisust. Eurofondi valitsejad tagavad, et kõigis reklaamteadetes osutatakse prospekti olemasolule ja investorile esitatava põhiteabe kättesaadavusele. Reklaamteadetes tuleb märkida, kus, kuidas ja millises keeles saavad investorid või potentsiaalsed investorid hankida prospekte ja investorile esitatavat põhiteavet, ning esitatakse nendele dokumentidele viivad hüperlingid või veebisaidi aadressid.

3. Lõikes 2 osutatud reklaamteates tuleb märkida, kust, kuidas ja mis keeles saavad investorid või potentsiaalsed investorid hankida kokkuvõtlikku teavet oma õiguste kohta, ja esitada hüperlink sellele kokkuvõttele, milles on asjakohasel juhul ka teave vaidluse korral kasutatavate liidu ja riigi tasandi kollektiivsete õiguskaitsevahendite kohta.

Reklaamteated peavad sisaldama ka selget teavet selle kohta, et käesoleva artikli lõikes 1 osutatud valitseja võib otsustada lõpetada oma investeerimisfondide turustamise suhtes kehtestatud korrale tuginemise vastavalt direktiivi 2009/65/EÜ artiklile 93a ja direktiivi 2011/61/EL artiklile 32a.

4. AIFi valitsejad, EuVECA valitsejad ja EuSEFi valitsejad tagavad, et reklaamteated, milles kutsutakse ostma AIFi osakuid või aktsiaid ja mis sisaldavad AIFi kohta spetsiifilist teavet, ei ole vastuolus teabega, mis tuleb avaldada investoritele direktiivi 2011/61/EL artikli 23, määruse (EL) nr 345/2013 artikli 13 või määruse (EL) nr 346/2013 artikli 14 kohaselt, ega vähenda selle teabe olulisust.

5. Käesoleva artikli lõiget 2 kohaldatakse *mutatis mutandis* AIFide suhtes, mis avaldavad prospekti vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL) 2017/1129⁽¹³⁾ või liikmesriigi õigusele või mis kohaldatakse investorile esitatava põhiteabe sisu ja vormi reguleerivaid norme, millele on osutatud direktiivi 2009/65/EÜ artiklis 78.

6. Hiljemalt 2. augustiks 2021 annab ESMA välja suunised lõikes 1 osutatud reklaamteadetele esitatavate nõuete kohaldamise kohta, võttes arvesse reklaamteadete veebis levitamise aspekte, ning seejärel ajakohastab neid korrapäraselt.

⁽¹³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. juuni 2017. aasta määrus (EL) 2017/1129, mis käsitleb väärtpaberite avalikul pakkumisel või reguleeritud turul kauplemisele võtmisel avaldatavat prospekti ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2003/71/EÜ (ELT L 168, 30.6.2017, lk 12).

Artikkel 5

Turustusnõudeid käsitlevate liikmesriigi normide avaldamine

1. Pädevad asutused avaldavad oma veebisaidil ning hoiavad seal vähemalt ühes rahvusvahelises rahanduses üldkasutatavas keeles ajakohasena täieliku teabe nende kohaldatavate liikmesriigi õigus- ja haldusnormide kohta, mis reguleerivad AIFide ja eurofondide turustamisnõudeid, ning nende kokkuvõtted.
2. Pädevad asutused edastavad ESMAle hüperlingid oma veebisaitidele, millel on avaldatud lõikes 1 osutatud teave.

Pädevad asutused teavitavad ESMAt põhjendamatu viivitusega igast muutusest, mis on toimunud käesoleva lõike esimeses lõigus sätestatud teabes.

3. ESMA koostab rakenduslike tehniliste standardite eelnõud, milles määratakse kindlaks käesoleva artikli kohaselt avaldatava teabe ja esitatavate teadete standardvorm, -mall ja -menetlus.

ESMA esitab kõnealuste rakenduslike tehniliste standardite eelnõud komisjonile hiljemalt 2. veebruariks 2021.

Komisjonile antakse õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud rakenduslikud tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1095/2010 artikliga 15.

Artikkel 6

ESMA keskandmebaas turustamisnõudeid käsitlevate liikmesriikide normide kohta

Hiljemalt 2. veebruariks 2022 avaldab ESMA oma veebisaidil keskandmebaasi, mis sisaldab artikli 5 lõikes 1 osutatud kokkuvõtteid ja artikli 5 lõikes 2 osutatud hüperlinke pädevate asutuste veebisaitidele, ning hoiab seda ajakohasena.

Artikkel 7

Reklaamteadete eelkontroll

1. Pädevad asutused võivad nõuda, kuid üksnes selleks, et kontrollida vastavust käesolevale määrusele ja turustamisnõudeid käsitlevatele liikmesriikide normidele, et neid teavitataks eelnevalt reklaamteadetest, mida eurofondide valitsejad kavatsesid investoritega suheldes otse või kaudselt kasutada.

Esimeses lõigus osutatud eelneva teavitamise kohustus ei ole eurofondide osakute turustamise eeltingimus ega ka direktiivi 2009/65/EÜ artiklis 93 osutatud teavitamiskorra osa.

Kui pädevad asutused nõuavad esimeses lõigus osutatud eelnevat teavitamist, siis annavad nad 10 tööpäeva jooksul alates reklaamteate kättesaamisest eurofondi valitsejale teada, kui nad nõuavad reklaamteate muutmist.

Esimeses lõigus osutatud eelnevat teavitamist võib nõuda korrapäraselt või kooskõlas muude kontrollitavadega ning sellega ei piirata järelevalvevolituste kasutamist reklaamteadete järelkontrollimiseks.

2. Pädevad asutused, kes nõuavad reklaamteadetest eelnevat teavitamist, kehtestavad selleks asjakohase korra, kohaldavad seda ja avaldavad selle oma veebisaidil. Asutusesiseste eeskirjade ja menetluste abil tagatakse kõigi eurofondide läbipaistev ja mittediskrimineeriv kohtlemine, olenemata liikmesriigist, kus eurofond on tegevusloa saanud.
3. Kui AIFi, EuVECA või EuSEFi valitsejad turustavad oma AIFi osakuid või aktsiaid jaainvestoritele, siis kohaldatakse kõnealuste AIFi, EuVECA või EuSEFi valitsejate suhtes *mutatis mutandis* lõikeid 1 ja 2.

*Artikkel 8***ESMA aruanne reklaamteadete kohta**

1. Pädevad asutused esitavad hiljemalt 31. märtsiks 2021 ning seejärel igal teisel aastal ESMAle aruande, mis sisaldab järgmist teavet:
 - a) mitu korda nõuti eelkontrolli põhjal reklaamteate muutmist, kui seda tehti;
 - b) mitu korda nõuti järelkontrolli põhjal muudatuste tegemist ja milliseid otsuseid järelkontrolli alusel tehti, tuues selgelt välja kõige sagedasemad rikkumised ning kirjeldades nende sisu ja laadi;
 - c) artiklis 4 osutatud nõuete kõige sagedamini esinevate rikkumiste kirjeldus ja
 - d) üks näide iga punktides b ja c osutatud rikkumise kohta.
2. ESMA esitab hiljemalt 30. juuniks 2021 ja seejärel igal teisel aastal Euroopa Parlamendile, nõukogule ja komisjonile aruande, milles antakse ülevaade artikli 5 lõikes 1 osutatud turustamisnõuetest kõigis liikmesriikides ja mis sisaldab analüüsi reklaamteateid reguleerivate liikmesriikide õigus- ja haldusnormide mõju kohta, võttes aluseks ka käesoleva artikli lõike 1 kohaselt saadud teabe.

*Artikkel 9***Tasude üldpõhimõtted**

1. Kui pädevad asutused nõuavad seoses AIFI, EuVECA, EuSEFI ja eurofondi valitsejate piiriülese tegevusega tasusid, peavad need tasud olema kooskõlas pädeva asutuse ülesannete täitmisega seotud üldkuludega.
2. Pädevad asutused saadavad käesoleva artikli lõikes 1 osutatud tasude kohta arve, eraldi maksenõude või maksejuhise, milles on selgelt välja toodud makseviisi ja tasumise tähtpäev, aadressile, millele on osutatud direktiivi 2009/65/EÜ artikli 93 lõike 1 kolmandas lõigus või direktiivi 2011/61/EL IV lisa punktis i.

*Artikkel 10***Tasusid käsitlevate liikmesriikide normide avaldamine**

1. Pädevad asutused avaldavad hiljemalt 2. veebruariks 2020 oma veebisaidil ja hoiavad seal vähemalt ühes rahvusvahelises rahanduses üldkasutatavas keeles ajakohasena teabe, milles on loetletud artikli 9 lõikes 1 osutatud tasud või nende tasude arvutamise meetodid, kui see on kohaldatav.
2. Pädevad asutused edastavad ESMAle hüperlingid oma veebisaitidele, millel on avaldatud lõikes 1 osutatud teave.
3. ESMA koostab rakenduslike tehniliste standardite eelnõud, milles määratakse kindlaks käesoleva artikli kohaselt avaldatava teabe ja esitatavate teadete standardvorm, -mall ja -menetlus.

ESMA esitab kõnealuste rakenduslike tehniliste standardite eelnõud komisjonile hiljemalt 2. veebruariks 2021.

Komisjonile antakse õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud rakenduslikud tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1095/2010 artikliga 15.

*Artikkel 11***ESMA avaldatav teave tasude kohta**

1. ESMA avaldab hiljemalt 2. veebruariks 2022 oma veebisaidil hüperlingid pädevate asutuste veebisaitidele, millele on osutatud artikli 10 lõikes 2. Kõnealuseid hüperlinke ajakohastatakse pidevalt.

2. ESMA töötab hiljemalt 2. veebruariks 2022 välja interaktiivse ja vähemalt ühes rahvusvahelises rahanduses üldkasutatavas keeles kasutatava, avalikult juurdepääsetava vahendi, mille abil on võimalik teha artikli 9 lõikes 1 osutatud tasude näitlik arvutus, ning teeb selle vahendi oma veebisaidil kättesaadavaks. Vahendit ajakohastatakse pidevalt.

Artikkel 12

ESMA keskandmebaas AIFide ja eurofondide piiriülese turustamise kohta

1. ESMA avaldab hiljemalt 2. veebruariks 2022 oma veebisaidil AIFide ja eurofondide piiriülese turustamise kohta keskandmebaasi, mis on üldsusele kättesaadav ühes rahvusvahelises rahanduses üldkasutatavas keeles ning milles on loetletud

- a) kõik AIFid, mida turustatakse muus liikmesriigis kui päritoluliikmesriik, nende valitsejad, EuSEFi valitseja või EuVECA valitseja ning liikmesriigid, kus neid turustatakse; ja
- b) kõik eurofondid, mida turustatakse muus liikmesriigis kui eurofondi päritoluliikmesriik, kes on määratletud direktiivi 2009/65/EÜ artikli 2 lõike 1 punktis e, nende valitsejad ja liikmesriigid, kus neid turustatakse.

Kõnealust keskandmebaasi ajakohastatakse pidevalt.

2. Käesolevas artiklis ja artiklis 13 osutatud kohustused, mis on seotud käesoleva artikli lõikes 1 osutatud andmebaasiga, ei piira direktiivi 2009/65/EÜ artikli 6 lõike 1 teises lõigus osutatud loetelu, direktiivi 2011/61/EL artikli 7 lõike 5 teises lõigus osutatud avaliku keskregistri, määruse (EL) nr 345/2013 artiklis 17 osutatud keskandmebaasi ja määruse (EL) nr 346/2013 artiklis 18 osutatud keskandmebaasiga seotud kohustusi.

Artikkel 13

ESMAle saadetavate teadete standardimine

1. Päritoluliikmesriigi pädevad asutused esitavad ESMAle igas kvartalis käesoleva määruse artiklis 12 osutatud keskandmebaasi loomiseks ja ajakohastamiseks vajaliku teabe seoses teadaannete, teatiste või muus vormis teabega, millele on osutatud direktiivi 2009/65/EÜ artikli 93 lõikes 1 ja artikli 93a lõikes 2 ning direktiivi 2011/61/EL artikli 31 lõikes 2, artikli 32 lõikes 2 ja artikli 32a lõikes 2, ning kõik muudatused selles teabes, kui keskandmebaasis olevat teavet tuleb nende muudatuste tõttu muuta.

2. ESMA loob teavituspordi, kuhu iga pädev asutus laadib üles kõik lõikes 1 osutatud dokumendid.

3. ESMA koostab rakenduslike tehniliste standardite eelnõud, et täpsustada teavet, mida pädevad asutused peavad lõike 1 kohaselt esitama, samuti teabe esitamise vormid, mallid ja menetlused ning lõikes 2 osutatud teavituspordi toimimiseks vajaliku tehnilise korra.

ESMA esitab kõnealuste rakenduslike tehniliste standardite eelnõud komisjonile hiljemalt 2. veebruariks 2021.

Komisjonile antakse õigus võtta vastu käesoleva lõike esimeses lõigus osutatud rakenduslikud tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1095/2010 artikliga 15.

Artikkel 14

Pädevate asutuste volitused

1. Pädevatel asutustel on käesoleva määruse kohaste ülesannete täitmiseks vajalikud järelevalve- ja uurimisvolitused.

2. Pädevatele asutustele direktiivide 2009/65/EÜ ja 2011/61/EL ning määruste (EL) nr 345/2013, (EL) nr 346/2013 ja (EL) 2015/760 kohaselt antud volitused, sealhulgas karistuste ja muude meetmetega seotud volitused, kehtivad ka käesoleva määruse artiklis 4 osutatud valitsejate suhtes.

Artikkel 15

Määruse (EL) nr 345/2013 muutmise

Määrust (EL) nr 345/2013 muudetakse järgmiselt.

1) Artiklisse 3 lisatakse järgmine punkt:

„o) „eelturustamine“ – investeerimisstrateegiaid või -ideid käsitleva teabe otsene või kaudne esitamine või edastamine kvalifitseeruva riskikapitalifondi valitseja poolt või tema nimel potentsiaalsetele investoritele, kelle elukoht või registrijärgne asukoht on liidus, eesmärgiga teha kindlaks nende huvi sellise kvalifitseeruva riskikapitalifondi vastu, mis ei ole liikmesriigis, kus on potentsiaalsete investorite elukoht või registrijärgne asukoht, veel asutatud või moodustatud või on seal küll asutatud või moodustatud, kuid mille turustamisest ei ole veel artikli 15 kohaselt teatatud, kusjuures ühelgi juhul ei ole tegemist avaliku või mitteavaliku pakkumisega potentsiaalsetele investoritele, et ta investeeriks nimetatud kvalifitseeruva riskikapitalifondi osakutesse või aktsiatesse.“

2) Lisatakse järgmine artikkel:

„Artikkel 4a

1. Kvalifitseeruva riskikapitalifondi valitseja võib tegeleda liidus eelturustamisega, välja arvatud juhul, kui potentsiaalsetele investoritele esitatav teave

- a) on piisav selleks, et investorid saaksid teha otsuse omandada teatava kvalifitseeruva riskikapitalifondi osakuid või aktsiaid;
- b) hõlmab märkimisvorme või muid sarnaseid dokumente kavandina või lõplikul kujul või
- c) hõlmab veel asutamata või moodustamata kvalifitseeruva riskikapitalifondi asutamisdokumente või moodustamise dokumente, prospekti või pakkumisdokumente nende lõplikul kujul.

Prospekti või pakkumisdokumentide esitatavad kavandid ei tohi sisaldada teavet, millest investoritele piisaks investeerimisotsuse tegemiseks, ning nendes peab olema selgelt märgitud, et

- a) nende puhul ei ole tegemist pakkumisega ega kutsega märkida kvalifitseeruva riskikapitalifondi osakuid või aktsiaid ning
- b) neis esitatud teabe alusel ei tohiks teha otsuseid, sest see ei ole täielik ja seda võidakse muuta.

2. Pädevad asutused ei tohi nõuda, et kvalifitseeruva riskikapitalifondi valitseja teataks neile enne eelturustamisega tegelema hakkamist eelturustamisdokumentide sisu või aadressaadiid või täidaks muid tingimusi või nõudeid, mida ei ole käesolevas artiklis sätestatud.

3. Kvalifitseeruva riskikapitalifondi valitsejad tagavad, et investorid ei omanda eelturustamise käigus kvalifitseeruva riskikapitalifondi osakuid või aktsiaid ning et investorid, kellega on eelturustamise käigus ühendust võetud, võivad omandada kvalifitseeruva riskikapitalifondi osakuid või aktsiaid üksnes artiklis 15 lubatud turustamise käigus.

Kui 18 kuu jooksul pärast seda, kui kvalifitseeruva riskikapitalifondi valitseja eelturustamist alustas, märgivad kutselised investorid eelturustamisel esitatud teabes osutatud kvalifitseeruva riskikapitalifondi või eelturustamise tulemusel asutatud või moodustatud kvalifitseeruva riskikapitalifondi osakuid või aktsiaid, käsitatakse seda märkimisena turustamise tulemusel ning selle suhtes kehtib artiklis 15 osutatud teavitamiskord.

4. Kvalifitseeruva riskikapitalifondi valitseja saabab kahe nädala jooksul pärast eelturustamise alustamist oma päritoluliikmesriigi pädevatele asutustele paberil või elektrooniliselt mitteametliku kirja. Kirjas märgitakse, millistes liikmesriikides ja millisel ajavahemikul eelturustamine toimub või on toimunud, esitatakse eelturustamise lühikirjeldus, sealhulgas teave tutvustatud investeerimisstrateegiade kohta ning asjakohasel juhul loetelu eelturustavatest või eelturustatud kvalifitseeruvatest riskikapitalifondidest. Kvalifitseeruva riskikapitalifondi valitseja päritoluliikmesriigi pädevad asutused teavitavad viivitamata nende liikmesriikide pädevaid asutusi, kus kvalifitseeruva riskikapitalifondi valitseja eelturustamisega tegeleb või on tegeleenud. Selle liikmesriigi pädevad asutused, kus eelturustamine toimub või on toimunud, võivad taotleda kvalifitseeruva riskikapitalifondi valitseja päritoluliikmesriigi pädevatelt asutustelt tema territooriumil toimuva või toimunud eelturustamise kohta lisateavet.

5. Kolmas isik tegeleb tegevusloa saanud kvalifitseeruva riskikapitalifondi valitseja nimel eelturustamisega üksnes siis, kui ta on saanud tegevusloa Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2014/65/EL (*) kohase investeerimisühingu, Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2013/36/EL (**) kohase krediidasutuse, direktiivi 2009/65/EÜ kohase eurofondi valitseja või direktiivi 2011/61/EL kohase alternatiivse investeerimisfondi valitsejana või kui ta tegutseb direktiivi 2014/65/EL kohase seotud vahendajana. Sellise kolmanda isiku suhtes kohaldatakse käesolevas artiklis sätestatud tingimusi.

6. Riskikapitalifondide valitseja tagab eelturustamise nõuetekohase dokumenteerimise.

(*) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. mai 2014. aasta direktiiv 2014/65/EL finantsinstrumentide turgude kohta ning millega muudetakse direktiive 2002/92/EÜ ja 2011/61/EL (ELT L 173, 12.6.2014, lk 349).

(**) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta direktiiv 2013/36/EL, mis käsitleb krediidasutuste tegevuse alustamise tingimusi ning krediidasutuste ja investeerimisühingute usaldatavusnõuete täitmise järelevalvet, millega muudetakse direktiivi 2002/87/EÜ ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiivid 2006/48/EÜ ja 2006/49/EÜ (ELT L 176, 27.6.2013, lk 338).“

Artikkel 16

Määruse (EL) nr 346/2013 muutmise

Määrust (EL) nr 346/2013 muudetakse järgmiselt.

1) Artiklisse 3 lisatakse järgmine punkt:

„o) „eelturustamine“ – investeerimisstrateegiaid või -ideid käsitleva teabe otsene või kaudne esitamine või edastamine kvalifitseeruva sotsialettevõtlusfondi valitseja poolt või tema nimel potentsiaalsetele investoritele, kelle elukoht või registrijärgne asukoht on liidus, eesmärgiga teha kindlaks nende huvi sellise kvalifitseeruva sotsialettevõtlusfondi vastu, mis ei ole liikmesriigis, kus on potentsiaalsete investorite elukoht või registrijärgne asukoht, veel asutatud või moodustatud või on seal küll asutatud või moodustatud, kuid mille turustamisest ei ole veel artikli 16 kohaselt teatatud, kusjuures ühelgi juhul ei ole tegemist avaliku või mitteavaliku pakkumisega potentsiaalsele investorile, et ta investeeriks nimetatud kvalifitseeruva sotsialettevõtlusfondi osakutesse või aktsiatesse.“

2) Lisatakse järgmine artikkel:

„Artikkel 4a

1. Kvalifitseeruva sotsialettevõtlusfondi valitseja võib tegeleda liidus eelturustamisega, välja arvatud juhul, kui potentsiaalsetele investoritele esitatav teave

- a) on piisav selleks, et investorid saaksid teha otsuse omandada teatava kvalifitseeruva sotsialettevõtlusfondi osakuid või aktsiaid;
- b) hõlmab märkimisvorme või muid sarnaseid dokumente kavandina või lõplikul kujul või
- c) hõlmab veel asutamata või moodustamata kvalifitseeruva sotsialettevõtlusfondi asutamisdokumente või moodustamise dokumente, prospekti või pakkumisdokumente nende lõplikul kujul.

Prospekti või pakkumisdokumentide esitatavad kavandid ei tohi sisaldada teavet, millest investoritele piisaks investeerimisotsuse tegemiseks, ning nendes peab olema selgelt märgitud, et

- a) nende puhul ei ole tegemist pakkumisega ega kutsega märkida kvalifitseeruva sotsialettevõtlusfondi osakuid või aktsiaid ning
- b) neis esitatud teabe alusel ei tohiks teha otsuseid, sest see ei ole täielik ja seda võidakse muuta.

2. Pädevad asutused ei tohi nõuda, et kvalifitseeruva sotsialettevõtlusfondi valitseja teataks neile enne eelturustusega tegelema hakkamist eelturustamisdokumentide sisu või aadressaadresse või täidaks muid tingimusi või nõudeid, mida ei ole käesolevas artiklis sätestatud.

3. Kvalifitseeruva sotsiaalettevõtlusfondi valitsejad tagavad, et investorid ei omanda eelturustamise käigus kvalifitseeruva sotsiaalettevõtlusfondi osakuid või aktsiaid ning et investorid, kellega on eelturustamise käigus ühendust võetud, võivad omandada kvalifitseeruva sotsiaalettevõtlusfondi osakuid või aktsiaid üksnes artiklis 16 lubatud turustamise käigus.

Kui 18 kuu jooksul pärast seda, kui kvalifitseeruva sotsiaalettevõtlusfondi valitseja eelturustamist alustas, märgivad kutselised investorid eelturustamisel esitatud teabes osutatud kvalifitseeruva sotsiaalettevõtlusfondi või eelturustamise tulemusel asutatud või moodustatud kvalifitseeruva sotsiaalettevõtlusfondi osakuid või aktsiaid, käsitatakse seda märkimisena turustamise tulemusel ning selle suhtes kehtib artiklis 16 osutatud teavitamiskord.

4. Kvalifitseeruva sotsiaalettevõtlusfondi valitseja saadab kahe nädala jooksul pärast eelturustamise alustamist oma päritoluliikmesriigi pädevatele asutustele paberil või elektrooniliselt mitteametliku kirja. Kirjas märgitakse, millistes liikmesriikides ja millisel ajavahemikul eelturustamine toimub või on toimunud, esitatakse eelturustamise lühikirjeldus, sealhulgas teave tutvustatud investeerimisstrateegiade kohta ning asjakohasel juhul loetelu eelturustatavatest või eelturustatud kvalifitseeruvatest sotsiaalettevõtlusfondidest. Kvalifitseeruva sotsiaalettevõtlusfondi valitseja päritoluliikmesriigi pädevad asutused teavitavad viivitamata nende liikmesriikide pädevaid asutusi, kus kvalifitseeruva sotsiaalettevõtlusfondi valitseja eelturustamisega tegeleb või on tegelenud. Selle liikmesriigi pädevad asutused, kus eelturustamine toimub või on toimunud, võivad taotleda kvalifitseeruva sotsiaalettevõtlusfondi valitseja päritoluliikmesriigi pädevatelt asutustelt nende territooriumil toimuva või toimunud eelturustamise kohta lisateavet.

5. Kolmas isik tegeleb tegevusloa saanud kvalifitseeruva sotsiaalettevõtlusfondi valitseja nimel eelturustamisega üksnes siis, kui ta on saanud tegevusloa Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2014/65/EL (*) kohase investeerimisühingu, Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2013/36/EL (**) kohase krediidasutuse, direktiivi 2009/65/EÜ kohase eurofondi valitseja või direktiivi 2011/61/EL kohase alternatiivse investeerimisfondi valitsejana või kui ta tegutseb direktiivi 2014/65/EL kohase seotud vahendajana. Sellise kolmanda isiku suhtes kohaldatakse käesolevas artiklis sätestatud tingimusi.

6. Sotsiaalettevõtlusfondide valitseja tagab eelturustamise nõuetekohase dokumenteerimise.

(*) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. mai 2014. aasta direktiiv 2014/65/EL finantsinstrumentide turgude kohta ning millega muudetakse direktiive 2002/92/EÜ ja 2011/61/EL (ELT L 173, 12.6.2014, lk 349).

(**) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta direktiiv 2013/36/EL, mis käsitleb krediidasutuste tegevuse alustamise tingimusi ning krediidasutuste ja investeerimisühingute usaldatavusnõuete täitmise järelevalvet, millega muudetakse direktiivi 2002/87/EÜ ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiivid 2006/48/EÜ ja 2006/49/EÜ (ELT L 176, 27.6.2013, lk 338).“

Artikkel 17

Määruse (EL) nr 1286/2014 muudatused

Määrust (EL) nr 1286/2014 muudetakse järgmiselt.

- 1) Artikli 32 lõikes 1 asendatakse tekst „31. detsembrini 2019“ tekstiga „31. detsembrini 2021“.
- 2) Artiklit 33 muudetakse järgmiselt:
 - a) lõike 1 esimeses lõigus asendatakse tekst „31. detsembriks 2018“ tekstiga „31. detsembriks 2019“;
 - b) lõike 2 esimeses lõigus asendatakse tekst „31. detsembriks 2018“ tekstiga „31. detsembriks 2019“;
 - c) lõike 4 esimeses lõigus asendatakse tekst „31. detsembriks 2018“ tekstiga „31. detsembriks 2019“.

*Artikkel 18***Hindamine**

Hiljemalt 2. augustiks 2024 hindab komisjon avaliku konsultatsiooni põhjal ning ESMA ja pädevate asutustega peetud arutelusid arvesse võttes käesoleva määruse kohaldamist.

Hiljemalt 2. augustiks 2021 esitab komisjon pädevate asutuste, ESMA ja muude asjaomaste sidusrühmadega peetud konsultatsioonide põhjal Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande, milles käsitletakse pöördpakkumist ja nõudlust investori omal algatusel ning kirjeldatakse, kui palju fondiosakuid või -aktsiaid on selliselt märgitud, kuidas see on geograafiliselt levinud, sh kolmandates riikides, ja selle mõju tegevusloa korrale. Aruandes vaadeldakse ka seda, kas artikli 13 lõike 2 kohaselt loodud teavituspordaal tuleks välja töötada nii, et kogu dokumentide edastamine pädevate asutuste vahel toimub selle portaali kaudu.

*Artikkel 19***Jõustumine ja kohaldamine**

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Seda kohaldatakse alates 1. augustist 2019.

Artikli 4 lõikeid 1–5, artikli 5 lõikeid 1 ja 2, artiklit 15 ja artiklit 16 kohaldatakse alates 2. augustist 2021.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 20. juuni 2019

Euroopa Parlamendi nimel

president

A. TAJANI

Nõukogu nimel

eesistuja

G. CIAMBA

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EL) 2019/1157,**20. juuni 2019,****liidu kodanike isikutunnistuste ning vaba liikumise õigust kasutavatele liidu kodanikele ja nende pereliikmetele väljaantavate elamislubade turvalisuse suurendamise kohta****(EMPs kohaldatav tekst)**

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 21 lõiget 2,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust ⁽¹⁾,

pärast konsulteerimist Regioonide Komiteega,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt ⁽²⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa Liidu lepingus (ELi leping) on otsustatud hõlbustada isikute vaba liikumist, samal ajal tagades Euroopa rahvaste ohutuse ja julgeoleku, luues kooskõlas ELi lepingu ja Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELi toimimise leping) sätetega vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala.
- (2) Liidu kodakondsus annab igale liidu kodanikule õiguse teatud piirangute raames ja tingimuste alusel vabalt liikuda. Seda õigust on rakendatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega 2004/38/EÜ ⁽³⁾. Liikumis- ja elukohavabadus on ette nähtud ka Euroopa Liidu põhiõiguste harta (harta) artikliga 45. Vaba liikumine tähendab õigust siseneda liikmesriikidesse ja sealt lahkuda kehtiva isikutunnistuse või passiga.
- (3) Vastavalt direktiivile 2004/38/EÜ peavad liikmesriigid andma kooskõlas oma õigusaktidega oma kodanikele välja isikutunnistuse või passi ja seda uuendama. Lisaks on kõnealuses direktiivis sätestatud, et liikmesriigid võivad nõuda, et liidu kodanikud ja nende pereliikmed registreeriks end asjaomases ametiasutuses. Liikmesriigid peavad andma liidu kodanikele kõnealuses artiklis sätestatud tingimustel välja registreerimistunnistuse. Samuti peavad liikmesriigid vastavalt kõnealusele direktiivile välja andma elamisloakaardi pereliikmetele, kes ei ole liikmesriigi kodanikud, ning taotluse korral alalise elukoha tõendi ja alalise elamisloakaardi.
- (4) Direktiiviga 2004/38/EÜ on ette nähtud, et liikmesriigid võivad õiguste kuritarvitamise või pettuse korral vastu võtta vajalikud meetmed kõnealusest direktiivist tulenevate õiguste lõpetamiseks, kehtetuks tunnistamiseks või nendest keeldumiseks. On kindlaks tehtud, et kõnealuse direktiivi raames on kõige tavalisem pettus dokumentide võltsimine ja elamisõigusega seotud tingimuste täitmiseks vale materiaalse aluse esitamine.
- (5) Liikmesriikide väljastatud riiklike isikutunnistuste ning teises liikmesriigis elavate liidu kodanike ja nende pereliikmete elamislubade turvalisuse tase on märkimisväärselt erinev. Need erinevused suurendavad võltsimise ja dokumendipetuse ohtu ja tekitavad kodanikele ka praktilisi probleeme, kui nad soovivad oma vaba liikumise õigust kasutada. Dokumentidega seotud riskianalüüsi Euroopa võrgustiku statistika kohaselt on isikutunnistuste võltsimisjuhtumite arv aja jooksul suurenenud.

⁽¹⁾ ELT C 367, 10.10.2018, lk 78.

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi 4. aprilli 2019. aasta seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata) ja nõukogu 6. juuni 2019. aasta otsus.

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta direktiiv 2004/38/EÜ, mis käsitleb Euroopa Liidu kodanike ja nende pereliikmete õigust liikuda ja elada vabalt liikmesriikide territooriumil ning millega muudetakse määrust (EMÜ) nr 1612/68 ja tunnistatakse kehtetuks direktiivid 64/221/EMÜ, 68/360/EMÜ, 72/194/EMÜ, 73/148/EMÜ, 75/34/EMÜ, 75/35/EMÜ, 90/364/EMÜ, 90/365/EMÜ ja 93/96/EMÜ (ELT L 158, 30.4.2004, lk 77).

- (6) Oma 14. septembri 2016. aasta teatise „Julgeoleku suurendamine liikuvast maailmas: parem teavevahetus terrorismivastase võitluse valdkonnas ja tugevamad välispiirid“ rõhutas komisjon, et turvalised reisi- ja isikut tõendavad dokumendid on äärmiselt olulised, kui on vaja isik kahtlusteta tuvastada, ning teatas, et esitab reisidokumentide võltsimise vastase tegevuskava. Kõnealuse teatise kohaselt peavad täiustatud toimimisviisi aluseks olema usaldusväärsed süsteemid, mis aitaksid ära hoida dokumentide puudulikust turvalisusest tulenevaid kuritarvitusi ja sisejulgeoleku ohustamist, eelkõige seoses terrorismi ja piiriülese kuritegevusega.
- (7) Komisjoni 8. detsembri 2016. aasta tegevuskava kohaselt, millega karmistatakse Euroopa meetmeid võitluses reisidokumentide võltsimisega („2016. aasta tegevuskava“), on vähemalt kolm neljandikku välispiiril, aga ka piirikontrollita sisepiiridel avastatud võltsitud dokumentidest välja andnud liikmesriigid ja Schengeni lepinguga ühinenud riigid. Kõige sagedamini leitakse, et võltsitud on liikmesriikide väljastatud vähem turvalisi isikutunnistusi, mida kasutatakse Schengeni-sisesteks reisideks.
- (8) Identiteedipettuste ärahoidmiseks peaksid liikmesriigid tagama, et nende õiguses oleksid sätestatud piisavad karistused isikut tõendavate dokumentide võltsimise ja järeletegemise ning selliste võltsitud dokumentide kasutamise puhuks.
- (9) 2016. aasta tegevuskavas on käsitletud pettuse teel saadud isikutunnistuste ja elamislubadega kaasnevat riski. 2016. aasta tegevuskavas ning 2017. aasta aruandes ELi kodakondsuse kohta võttis komisjon kohustuse analüüsida poliitikavalikuid, et suurendada isikutunnistuste ja elamislubade turvalisust.
- (10) 2016. aasta tegevuskava kohaselt on autentsete ja turvaliste isikutunnistuste väljastamiseks vaja usaldusväärset registreerimisprotsessi ja turvalisi alusdokumente taotlusmenetluse tõendamiseks. Kuna võltsitud alusdokumentide kasutamine on sagenenud, peaksid komisjon, liikmesriigid ja asjaomased liidu ametid jätkama koostööd, et muuta alusdokumendid pettusekindlamaks
- (11) Käesoleva määrusega ei nõuta liikmesriikidelt isikutunnistuste või elamislubade kasutuselevõttu, kui neid ei ole ette nähtud liikmesriigi õiguses, ka ei mõjuta käesolev määrus liikmesriikide pädevust anda riigisisese õiguse alusel välja muid elamislubasid, mis jäävad väljapoole liidu õiguse kohaldamisala, näiteks elamisloakaarte, mis antakse kõikidele liikmesriigi territooriumil elavatele isikutele, olenemata nende kodakondsusest.
- (12) Käesolev määrus ei takista liikmesriike isiku tuvastamise eesmärgil mittediskrimineerival viisil aktsepteerimast muid dokumente kui reisidokumendid, näiteks juhilube.
- (13) Käesoleva määruse kohaldamisalasse ei kuulu isikut tõendavad dokumendid, mis on väljastatud kodanikele, kelle vaba liikumise õigust on vastavalt liidu või liikmesriigi õigusele piiratud, ja milles on selgelt märgitud, et neid ei saa kasutada reisidokumendina.
- (14) Käesoleva määruse kohaldamisalasse ei kuulu reisidokumendid, mis vastavad Rahvusvahelise Tsiviillennunduse Organisatsiooni (ICAO) masinloetavaid reisidokumente käsitleva dokumendi 9303 (seitsmes väljaanne, 2015) („ICAO dokument 9303“) viiendas osas sätestatud nõuetele ja mida dokumendi väljastanud liikmesriigis ei kasutata isiku tuvastamiseks, näiteks Iirimaa väljastatud passikaart (*passport card*).
- (15) Käesolev määrus ei mõjuta e-identimise funktsiooniga isikutunnistuste ja elamislubade kasutamist liikmesriikides muul otstarbel ega mõjuta norme, mis on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) nr 910/2014⁽⁴⁾, millega nähakse ette e-identimise liiduülene vastastikune tunnustamine juurdepääsul avalikele teenustele ja aidatakse teise liikmesriiki suunduvaid kodanikke, nõudes e-identimise vahendite tunnustamist teises liikmesriigis. Täiustatud isikutunnistused peaksid tagama lihtsama isikutuvastuse ja aitama parandada juurdepääsu teenustele.

⁽⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. juuli 2014. aasta määrus (EL) nr 910/2014 e-identimise ja e-tehingute jaoks vajalike usaldusteenuste kohta siseturul ja millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 1999/93/EÜ (ELT L 257, 28.8.2014, lk 73).

- (16) Isikutunnistuste ja elamislubade nõuetekohaseks kontrollimiseks on vaja, et liikmesriigid kasutaksid iga käesoleva määrusega hõlmatud dokumendiliigi puhul õiget nimetust. Käesoleva määrusega hõlmatud dokumentide kontrollimise hõlbustamiseks teistes liikmesriikides, peaks dokumendi nimetus olema täiendavalt esitatud ka vähemalt ühes teises liidu institutsioonide ametlikus keeles. Kui liikmesriik juba kasutab isikutunnistuse kohta muud kinnistunud nimetust kui „isikutunnistus“, peaks ta saama selle nimetuse kasutamist oma ametlikus keeles või ametlikes keeltes jätkata. Uusi nimetusi ei tohiks edaspidi siiski kasutusele võtta.
- (17) Turvaelemendid on vajalikud selleks, et kontrollida dokumendi ehtsust ja teha kindlaks isikusamasus. Minimaalsete turvastandardite kehtestamine ning biomeetriliste andmete lisamine isikutunnistustele ja selliste pereliikmete elamisloakaartidele, kes ei ole liikmesriigi kodanikud, on tähtis samm, et muuta nende dokumentide kasutamine liidus turvalisemaks. Selliste biomeetriliste tunnuste lisamine peaks andma liidu kodanikele võimaluse kasutada täiel määral oma vaba liikumise õigust.
- (18) Näokujutise ja kahe sõrmejälje („biomeetrilised andmed“) salvestamine isikutunnistustel ja elamisloakaartidel, nagu on juba ette nähtud biomeetrilise passi ja kolmanda riigi kodaniku elamisloa puhul, on asjakohane kombinatsioon ühelt poolt usaldusväärse tuvastamise ja autentimise ning teiselt poolt väiksema pettuseohtu saavutamiseks, et suurendada isikutunnistuste ja elamisloakaartide turvalisust.
- (19) Üldjuhul peaksid liikmesriigid dokumendi ehtsuse ja omaniku isikusamasuse kontrollimiseks esmajoones kontrollima näokujutist ning vajaduse korral peaksid liikmesriigid dokumendi ehtsuse ja selle omaniku isikusamasuse kahtlusteta kinnitamiseks kontrollima ka sõrmejälgi.
- (20) Liikmesriigid peaksid tagama, et kui biomeetriliste andmete kontroll ei kinnita dokumendi ehtsust või selle omaniku isikusamasust, on kvalifitseeritud töötajad kohustatud tegema kontrolli käsitsi.
- (21) Käesolev määrus ei anna õiguslikku alust luua või hallata liikmesriikides riigi tasandil andmebaase biomeetriliste andmete säilitamiseks, kuna seda reguleerib liikmesriigi õigus, mis peab olema kooskõlas liidu andmekaitseõigusega. Käesolev määrus ei anna ka õiguslikku alust liidu tasandi keskse andmebaasi loomiseks või haldamiseks.
- (22) Biomeetrilisi tunnuseid tuleks dokumendi ehtsuse ja omaniku isikusamasuse kontrollimiseks koguda ja säilitada isikutunnistuste ja elamislubade andmekandjal. Niisugust kontrolli peaks tegema üksnes kohaselt volitatud töötajad, kui dokumendi esitamine on õiguse kohaselt nõutav. Lisaks tuleks biomeetrilisi andmeid, mida säilitatakse isikutunnistuste või elamislubade personaliseerimiseks, hoida väga turvaliselt ja üksnes kuni dokumendi kätteandmise kuupäevani ning igal juhul mitte kauem kui 90 päeva alates selle dokumendi väljaandmise kuupäevast. Pärast seda tuleks need biomeetrilised andmed viivitamata kustutada või hävitada. See ei tohiks piirata nende andmete muud töötlemist kooskõlas liidu ja liikmesriikide andmekaitseõigusega.
- (23) Käesoleva määruse kohaldamisel tuleks arvesse võtta ICAO dokumendis 9303 esitatud tehnilist kirjeldust, millega tagatakse üleilmne koostalitlusvõime, sealhulgas masinlugemiseks ja visuaalse kontrolli kasutamiseks.
- (24) Liikmesriikidel peaks olema võimalus otsustada, kas märkida käesoleva määrusega hõlmatud dokumendis isiku sugu. Kui liikmesriik märgib niisuguses dokumendis isiku soo, tuleks kasutada ICAO dokumendi 9303 tehnilisi kirjeldusi „F“, „M“ või „X“ või vastavat ühetähelist lühendit kõnealuse liikmesriigi keeles või keeltes, nagu see on kohane.
- (25) Selleks et tagada isikutunnistuste ja elamisloakaartide puhul nõukogu määruse (EÜ) nr 1030/2002⁽⁵⁾ kohaselt vastu võetud tulevaste turvastandardite ja tehniliste kirjelduste nõuetekohane arvesse võtmine, tuleks komisjonile anda rakendamisevolitused. Neid volitusi tuleks täita kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 182/2011⁽⁶⁾. Selleks peaks komisjoni abistama nõukogu määruse (EÜ) nr 1683/95⁽⁷⁾ artikli 6 alusel loodud komitee. Võltsimis- ja järeletegemisohu vältimiseks peaks vajaduse korral olema võimalik, et vastu võetud rakendusaktid jäävad salajaseks.

⁽⁵⁾ Nõukogu 13. juuni 2002. aasta määrus (EÜ) nr 1030/2002, millega kehtestatakse ühtne elamisloavorm kolmandate riikide kodanike jaoks (EÜT L 157, 15.6.2002, lk 1).

⁽⁶⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisevolituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).

⁽⁷⁾ Nõukogu 29. mai 1995. aasta määrus (EÜ) nr 1683/95 ühtse viisavormi kohta (EÜT L 164, 14.7.1995, lk 1).

- (26) Liikmesriigid peaksid tagama, et biomeetriliste tunnuste kogumiseks on kasutusel sobivad ja tõhusad menetlused, mis vastavad hartas, Euroopa Nõukogu inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsioonis ning ÜRO lapse õiguste konventsioonis sätestatud õigustele ja põhimõtetele. Liikmesriigid peaksid tagama, et kogu kogumisenetluse vältel peetakse esmatähtsaks lapse parimaid huvisid. Selleks peaksid kvalifitseeritud töötajad saama kohast koolitust biomeetriliste tunnuste kogumisel kasutatavate lapsesõbralike tavade kohta.
- (27) Liikmesriigid peaksid tagama, et juhul kui biomeetriliste tunnuste kogumisel esineb raskusi, on paigas sobivad menetlused asjaomase isiku inimväärkuse tagamiseks. Seetõttu tuleks arvesse võtta sooküsimustega seotud konkreetseid kaalutlusi ning laste ja kaitsetute isikute erivajadusi.
- (28) Isikutunnistuste turvalisust ja vormi käsitlevate miinimumnõuete kehtestamine peaks andma liikmesriikidele võimaluse olla kindlad nende dokumentide ehtsuses, kui liidu kodanikud kasutavad oma vaba liikumise õigust. Rangemate turvanõuete kehtestamine peaks andma avaliku sektori asutustele ja eraõiguslikele üksustele piisavad tagatised, et nad saaksid kindlad olla isikutunnistuste ehtsuses, kui liidu kodanikud kasutavad neid isikusamasuse tuvastamiseks.
- (29) Ühine tunnusmärk – dokumendi välja andnud liikmesriigi kahetäheline riigikood, mis on negatiivina trükitud sinises ristkülikus ja mida ümbritseb kaksteist kollast tähte – lihtsustab dokumendi visuaalset kontrolli, eriti juhul, kui omanik kasutab vaba liikumise õigust.
- (30) Ehkki võimalus näha ette täiendavad riiklikud turvaelemendid jääb alles, peaksid liikmesriigid tagama, et need elemendid ei vähenda ühiste turvaelementide tõhusust ega kahjusta isikutunnistuste piiriülest ühilduvust, näiteks isikutunnistuste lugemist seadmetega, mida kasutatakse muudes liikmesriikides kui liikmesriiki, kus isikutunnistus on välja antud.
- (31) Turvastandardite kehtestamine isikutunnistuste ja selliste pereliikmete elamisloakaartide puhul, kes ei ole liikmesriigi kodanikud, ei tohiks kaasa tuua liidu kodanike või kolmandate riikide kodanike makstavate riigilõivude ebaproportsionaalset suurenemist. Liikmesriigid peaksid seda põhimõtet hankemenetlustes arvesse võtma.
- (32) Liikmesriigid peaksid võtma kõik vajalikud meetmed tagamaks, et biomeetriliste andmete abil saaks õigesti tuvastada isiku, kellele isikutunnistus on välja antud. Selleks võiksid liikmesriigid kaaluda biomeetriliste tunnuste, eriti näokujutiste kogumist, kasutades selleks kohapeal registreerimist isikutunnistusi väljastavates riiklikes asutustes.
- (33) Liikmesriigid peaksid vahetama omavahel teavet, mis on vajalik turvalisel andmekandjal sisalduva teabe kättesaamiseks, autentimiseks, kontrollimiseks ja lugemiseks. Turvalise andmekandja puhul kasutatavad vormingud peaksid olema koostalitlusvõimelised, sealhulgas automaatsete piiriületuspunktide puhul.
- (34) Direktiivis 2004/38/EÜ käsitletakse olukorda, kus liidu kodanikule või liidu kodaniku pereliikmele, kes ei ole selle liikmesriigi kodanik, kellel ei ole vajalikke reisidokumente, tuleb anda kõik mõistlikud võimalused tõendada nende suhtes kehtivat vaba liikumise õigust muul viisil. Muude viiside hulka võivad kuuluda isiku tuvastamist võimaldavad ajutiselt kasutatavad dokumendid ja sellistele pereliikmetele väljastatavad elamisloakaardid.
- (35) Käesolevas määruses järgitakse kohustusi, mis on sätestatud hartas ja Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni puuetega inimeste õiguste konventsioonis. Seepärast julgustatakse liikmesriike tegema koostööd komisjoniga, et loimida lisaelemendid, mis muudavad isikutunnistused kättesaadavamaks ja nende kasutamise lihtsamaks puuetega inimestele, näiteks nägemispuudega isikutele. Isikutunnistuste väljastamiseks isikutele, kes ei ole suutelised isikutunnistuste väljastamise eest vastutavatesse asutustesse kohale minema, tuleb liikmesriikidel uurida selliste lahenduste kasutamist nagu mobiilsed registreerimisseadmed.
- (36) Liidu kodanikele välja antavad elamisload peaksid sisaldama konkreetset teavet, tagamaks et neid käsitataks elamislubadena kõikides liikmesriikides. See peaks aitama tunnustada vaba liikumise õiguse ja sellega kaasnevate õiguste kasutamist liikuvate liidu kodanike seas, kuid ühtlustamisel ei tohiks minna kaugemale sellest, mis on asjakohane praeguste dokumentide puuduste kõrvaldamiseks. Liikmesriigid võivad ise valida väljaantavate dokumentide vormi ja võiksid neid välja anda vormis, mis on kooskõlas ICAO dokumendis 9303 esitatud tehniliste kirjeldustega.

- (37) Elamislubade puhul, mis antakse välja pereliikmetele, kes ei ole liikmesriigi kodanikud, on asjakohane kasutada sama vormi ja samu turvaelemente, kui on ette nähtud nõukogu määrusega (EÜ) nr 1030/2002, mida on muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2017/1954⁽⁸⁾. Lisaks elamisõiguse tõendamisele vabastavad kõnealused dokumendid selle kasutaja, kelle suhtes kohaldatakse muidu viisanõuet, nõudest hankida viisa, kui ta on liidu territooriumil liidu kodanikuga kaasas või ühineb temaga liidu territooriumil.
- (38) Direktiivis 2004/38/EÜ on sätestatud, et dokumendid, mis antakse välja pereliikmetele, kes ei ole liikmesriigi kodanikud, peavad kandma nimetust „Liidu kodaniku pereliikme elamisluba“. Selleks et hõlbustada selliste pereliikmete isiku tuvastamist, peaks liidu kodaniku pereliikme elamisloakaardil olema standardne nimetus ja kood.
- (39) Isikutunnistused ja liidu kodaniku pereliikmete elamisloakaardid, mille turvastandardid on ebapiisavad, tuleks kõrvaldada järk-järgult kasutuselt, võttes arvesse nii turvariski kui ka liikmesriikidele tekkivaid kulusid. Üldjuhul peaks isikutunnistuste puhul piisama kümnest aastast ja elamisloakaartide puhul viiest aastast, et tagada tasakaal tavalise dokumentide väljavahetamise sageduse ja Euroopa Liidus esineva turvalünga täitmise vajaduse vahel. Isikutunnistuste või elamisloakaartide jaoks, millel puuduvad olulised turvatunnused või mis ei ole masinloetavad, tuleks turvalisuse kaalutlusel siiski ette näha lühem periood.
- (40) Käesoleva määruse kohaldamise raames töödeldavate isikuandmete suhtes kohaldatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2016/679⁽⁹⁾. Töödeldavate isikuandmete ja eelkõige tundlike andmete, nagu biomeetriliste tunnuste suhtes kohaldatavaid kaitsemeetmeid on vaja veel täpsustada. Andmesubjekte peaks teavitama sellest, et nende dokumendis on andmekandja, mis sisaldab nende biomeetrilisi andmeid, sealhulgas kontaktivabast juurdepääsust neile, samuti kõikidest juhtudest, kus nende isikutunnistusel ja elamisloal sisalduvaid andmeid kasutatakse. Andmesubjektidel peaks igal juhul olema juurdepääs oma isikutunnistuses ja elamisloas töödeldud isikuandmetele ning õigus lasta neid andmeid parandada uue dokumendi väljaandmise teel, kui need andmed on vigased või puudulikud. Andmekandja peaks olema üliturvaline ja tõhusalt kaitsma sellesse salvestatud isikuandmeid loata juurdepääsu eest.
- (41) Kooskõlas määrusega (EL) 2016/679 peaksid biomeetriliste andmete nõuetekohase töötlemise eest alates andmete kogumisest kuni üliturvalisele andmekandjale kandmiseni vastutama liikmesriigid.
- (42) Liikmesriigid peaksid olema eriti ettevaatlikud väliste teenuseosutajatega koostööd tehes. Selline koostöö ei tohiks välistada liidu või liikmesriigi õigusest tulenevat liikmesriigi vastutust isikuandmetega seotud kohustuste rikkumise eest.
- (43) Käesolevas määruses on vaja kindlaks määrata isikutunnistuse ja elamisloa andmekandjale andmete kogumise ja salvestamise alus. Liikmesriigid peaksid kooskõlas liidu või liikmesriigi õigusega ning vajalikkuse ja proportsionaalsuse põhimõtteid järgides saama salvestada andmekandjale muid andmeid e-teenuste jaoks või muudel isikutunnistuse või elamisloaga seotud eesmärkidel. Selliste muude andmete töötlemine, sealhulgas nende kogumine, ja eesmärgid, milleks neid kasutatakse, peavad olema liikmesriigi või liidu õiguse alusel lubatud. Kõik riigisisised andmed peavad olema käesolevas määruses osutatud biomeetrilistest andmetest füüsiliselt või loogiliselt eraldatud ja neid tuleks töödelda vastavalt määrusele (EL) 2016/679.
- (44) Liikmesriigid peaksid hakkama käesolevat määrust kohaldama hiljemalt 24 kuud pärast selle jõustumise kuupäeva. Alates käesoleva määruse kohaldamise alguskuupäevast peaksid liikmesriigid andma dokumente välja üksnes järgides käesolevas määruses sätestatud nõudeid.

⁽⁸⁾ Euroopa parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2017. aasta määrus (EL) 2017/1954, millega muudetakse nõukogu määrust (EÜ) nr 1030/2002, millega kehtestatakse ühtne elamisloavorm kolmandate riikide kodanike jaoks (ELT L 286, 1.11.2017, lk 9).

⁽⁹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. aprilli 2016. aasta määrus (EL) 2016/679 füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (isikuandmete kaitse üldmäärus) (ELT L 119, 4.5.2016, lk 1).

- (45) Komisjon peaks andma käesoleva määruse rakendamise, sealhulgas turvalisuse taseme asjakohasusest, aru vastavalt kaks aastat ja 11 aastat pärast käesoleva määruse kohaldamise alguskuupäeva, võttes arvesse määruse mõju põhiõigustele ja andmekaitse põhimõtetele. Kooskõlas 13. aprillil 2016 sõlmitud paremat õigusloomet käsitleva institutsioonidevahelise kokkuleppega ⁽¹⁰⁾ peaks komisjon kuus aastat pärast käesoleva määruse rakendamise kuupäeva ja järgnevalt iga kuue aasta järel hindama spetsiaalse järelevalvekorra kohaldamisel kogutud teabe põhjal määruse tegelikku mõju ja vajadust edasiste meetmete järele. Järelevalve eesmärgil peaksid liikmesriigid tegema statistikat nende poolt välja antud isikutunnistuste ja elamislubade arvu kohta.
- (46) Kuna käesoleva määruse eesmärke suurendada julgeolekut ning hõlbustada liidu kodanike ja nende pereliikmete vaba liikumise õiguse kasutamist, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada, küll aga saab neid meetme ulatuse ja toime tõttu paremini saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealusel artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale.
- (47) Käesolevas määruuses austatakse põhiõigusi ning järgitakse põhimõtteid, mida on tunnustatud eelkõige hartas, sealhulgas õigust inimväärikusele, õigust isikupuutumatusse, ebainimliku või alandava kohtlemise keeldu, õigust võrdsusele seaduse ees ja diskrimineerimiskeeldu, lapse õigusi, eakate õigusi, õigust era- ja pereelu austamisele, õigust isikuandmete kaitsele, õigust vabalt liikuda ja õigust tõhusale õiguskaitsevahendile. Liikmesriigid peaksid käesolevat määrust rakendama kooskõlas hartaga.
- (48) Euroopa Andmekaitseinspektor ja Euroopa Liidu Põhiõiguste Amet esitasid oma arvamused vastavalt 10. augustil 2018 ⁽¹¹⁾ ja 5. septembril 2018 ⁽¹²⁾,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

I PEATÜKK

REGULEERIMISESE, KOHALDAMISALA JA MÕISTED

Artikkel 1

Reguleerimise

Käesoleva määrusega tugevdatakse turvastandardeid, mida kohaldatakse isikutunnistuste suhtes, mille liikmesriigid annavad välja oma kodanikele, ja elamislubade suhtes, mille liikmesriigid annavad välja vaba liikumise õigust kasutavatele liidu kodanikele ja nende pereliikmetele.

Artikkel 2

Kohaldamisala

Käesolevat määrust kohaldatakse

- a) isikutunnistuste suhtes, mille liikmesriigid annavad oma kodanikele välja vastavalt direktiivi 2004/38/EÜ artikli 4 lõikele 3.

Käesolevat määrust ei kohaldata nende isikut tõendavate dokumentide suhtes, mis on välja antud ajutiselt ja mille kehtivusaeg on lühem kui kuus kuud;

- b) registreerimistunnistuste suhtes, mis antakse vastavalt direktiivi 2004/38/EÜ artiklile 8 välja liidu kodanikele, kes elavad vastuvõtvast liikmesriigis üle kolme kuu, ning alalise elukoha tõendite suhtes, mis antakse vastavalt direktiivi 2004/38/EÜ artiklile 19 taotluse korral välja liidu kodanikele;
- c) elamisloakaartide suhtes, mis antakse vastavalt direktiivi 2004/38/EÜ artiklile 10 välja liidu kodanike pereliikmetele, kes ei ole liikmesriigi kodanikud, ning alaliste elamisloakaartide suhtes, mis antakse, vastavalt direktiivi 2004/38/EÜ artiklile 20 välja liidu kodanike pereliikmetele, kes ei ole liikmesriigi kodanikud.

⁽¹⁰⁾ ELT L 123, 12.5.2016, lk 1.

⁽¹¹⁾ ELT C 338, 21.9.2018, lk 22.

⁽¹²⁾ Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata.

II PEATÜKK

RIIKLIKUD ISIKUTUNNISTUSED

Artikkel 3

Turvastandardid / vormid / tehnilised kirjeldused

1. Liikmesriikides välja antavad isikutunnistused tuleb välja anda formaadis ID-1 ja nad peavad sisaldama masinloetavat ala. Selliste isikutunnistuste aluseks on ICAO dokumendis 9303 sätestatud tehnilised kirjeldused ja minimaalsed turvastandardid ning need peavad vastama määruse (EÜ) nr 1030/2002 lisa punktides c, d, f ja g sätestatud nõuetele, nagu on muudetud määrusega (EL) 2017/1954.

2. Isikutunnistustes sisalduvad andmeelemendid peavad vastama ICAO dokumendi 9303 viiendas osas sätestatud nõuetele.

Erandina esimesest lõigust võib dokumendi numברי sisestada I alale ja isiku soo märkimine on vabatahtlik.

3. Dokument kannab nimetust („Isikutunnistus“) või muud riigis kinnistunud nimetust dokumendi välja andnud liikmesriigi ametlikus keeles või ametlikes keeltes ning sellel on sõna „Isikutunnistus“ vähemalt ühes muus liidu institutsioonide ametlikus keeles.

4. Isikutunnistuse esiküljel on tunnistuse välja andnud liikmesriigi kahetäheline riigikood, mis on trükitud negatiivina sinises riskülikus ja mida ümbritseb 12 kollast tähte.

5. Isikutunnistused hõlmavad üliturvalist andmekandjat, mis sisaldab isikutunnistuse omaniku näokujutist ja kahte sõrmejälge koostalitlusvõimelises digivormingus. Liikmesriigid kohaldavad biomeetriliste tunnuste kogumiseks tehnilisi kirjeldusi, mis on kehtestatud komisjoni rakendusotsusega C(2018)7767 ⁽¹⁾.

6. Andmekandja peab olema piisava salvestusmahu ja -võimega, et tagada andmete terviklikkus, autentsus ja konfidentsiaalsus. Salvestatud andmed peavad olema kontaktivabalt ligipääsetavad ja turvatud, nagu on ette nähtud rakendusotsuses C(2018)7767. Liikmesriigid vahetavad andmekandja kinnitamiseks ning lõikes 5 osutatud biomeetriliste andmete saamiseks ja kontrollimiseks vajalikku teavet.

7. Alla 12-aastased lapsed võidakse sõrmejälgede andmise nõudest vabastada.

Alla kuueaastased lapsed vabastatakse sõrmejälgede andmise nõudest.

Isikud, kellelt on füüsiliselt võimatu sõrmejälgi võtta, vabastatakse sõrmejälgede andmise nõudest.

8. Kui see on vajalik ja eesmärgiga proportsionaalne, võivad liikmesriigid lisada riigisiseseks kasutamiseks riigisiseses õiguses nõutavaid andmeid ja märkusi. Isikutunnistuste minimaalsete turvastandardite tõhusus ja piiriülene ühilduvus ei tohi selle tulemusel väheneda.

9. Kui liikmesriigid lisavad isikutunnistusele alternatiivliidese või eraldi andmekandja, peab täiendav andmekandja vastama asjakohastele ISO standarditele ega tohi takistada lõikes 5 osutatud andmekandja kasutamist.

10. Kui liikmesriigid salvestavad isikutunnistustele andmeid e-teenuste, näiteks e-valitsuse ja e-äri jaoks, peavad riiklikud andmed olema lõikes 5 osutatud biomeetrilistest andmetest füüsiliselt või loogiliselt eraldatud.

11. Kui liikmesriigid lisavad isikutunnistustele täiendavaid turvaelemente, ei tohi selle tõttu väheneda isikutunnistuste piiriülene ühilduvus ega minimaalsete turvastandardite tõhusus.

⁽¹⁾ Komisjoni 30. novembri 2018. aasta rakendusotsus C(2018)7767, millega kehtestatakse ühtse elamisloavormi tehniline kirjeldus kolmandate riikide kodanike jaoks ja tunnistatakse kehtetuks otsus C(2002)3069.

*Artikkel 4***Kehtivusaeg**

1. Isikutunnistuste minimaalne kehtivusaeg on viis aastat ja maksimaalne kehtivusaeg kümme aastat.
2. Erandina lõikest 1 võivad liikmesriigid ette näha järgmise kehtivusaja:
 - a) vähem kui viis aastat alaealisele välja antud isikutunnistuse puhul;
 - b) erandjuhtudel vähem kui viis aastat, kui isikutunnistus on isikule välja antud eri- või piiratud asjaoludel ning kui selle kehtivusaeg on piiratud vastavalt liidu ja liikmesriigi õigusele;
 - c) rohkem kui kümme aastat, kui isikutunnistus on välja antud 70-aastasele või vanemale isikule.
3. Kui taotleja sõrmedelt on ajutiselt füüsiliselt võimatu sõrmejälgi võtta, väljastavad liikmesriigid ajutise isikutunnistuse, mille kehtivusaeg on 12 kuud või vähem.

*Artikkel 5***Järgjärguline kasutuselt kõrvaldamine**

1. Isikutunnistused, mis ei vasta artiklis 3 sätestatud nõuetele, kaotavad kehtivuse oma kehtivusaja lõppedes või hiljemalt 3. augustiks 2031, olenevalt sellest, kumb on varasem.
2. Erandina lõikest 1:
 - a) isikutunnistused, mis ei vasta ICAO dokumendi 9303 teises osas sätestatud minimaalsetele turvastandarditele või millel puudub lõikes 3 määratletud funktsionaalne masinloetav ala, kaotavad kehtivuse oma kehtivusaja lõppedes või 3. augustiks 2026;
 - b) 2. augustil 2021 70-aastaste või vanemate isikute isikutunnistused, mis vastavad ICAO dokumendi 9303 teises osas sätestatud minimaalsetele turvastandarditele ja millel on lõikes 3 määratletud funktsionaalne masinloetav ala, kaotavad kehtivuse oma kehtivusaja lõppemisel.
3. Lõike 2 kohaldamisel tähendab funktsionaalne masinloetav ala:
 - a) masinloetavat ala, mis vastab ICAO dokumendi 9303 kolmandale osale või
 - b) muud masinloetavat ala, mille kohta dokumendi välja andnud liikmesriik edastab selles sisalduva teabe lugemise ja kuvamise reeglid, välja arvatud juhul, kui mõni liikmesriik teatab komisjonile 2. augustiks 2021 oma suutmatusest seda teavet lugeda ja kuvada.

Komisjon teavitab esimese lõigu punktis b osutatud teate saamisest asjaomast liikmesriiki ja nõukogu.

III PEATÜKK

LIIDU KODANIKE ELAMISLOAD*Artikkel 6***Esitav miinimumteave**

Kui liikmesriigid annavad liidu kodanikele välja elamisload, peavad need sisaldama vähemalt järgmist:

- a) dokumendi nimetus välja andva liikmesriigi ametlikus keeles või ametlikes keeltes ning vähemalt ühes teises liidu institutsioonide ametlikus keeles;
- b) selge viide, et dokument on välja antud liidu kodanikule kooskõlas direktiiviga 2004/38/EÜ;
- c) dokumendi number;
- d) kasutaja nimi (perekonnanimi ja eesnimi või eesnimed);
- e) kasutaja sünniaeg;

- f) teave, mis kantakse registreerimistunnistusele ja alalise elukoha tõendile, mis on välja antud vastavalt direktiivi 2004/38/EÜ artiklitele 8 ja 19;
- g) välja andev asutus;
- h) esiküljel välja andnud liikmesriigi kahetäheline kood negatiivina sinises riskülikus ja mida ümbritseb 12 kollast tähte.
- Kui liikmesriik otsustab võtta sõrmejäljed, kohaldatakse vastavalt artikli 3 lõiget 7.

Isikud, kellelt on füüsiliselt võimatu sõrmejälgi võtta, vabastatakse sõrmejälgede andmise nõudest.

IV PEATÜKK

ELAMISLOAKAARDID PERELIIKMETELE, KES EI OLE LIIKMESRIIGI KODANIKUD

Artikkel 7

Ühtne vorm

1. Elamisloakaartide väljaandmisel liidu kodanike pereliikmetele, kes ei ole liikmesriigi kodanikud, kasutavad liikmesriigid vormi, mis on kehtestatud nõukogu määrusega (EÜ) nr 1030/2002, mida on muudetud määrusega (EL) 2017/1954 ning mida rakendatakse rakendusotsusega C(2018)7767.
2. Erandina lõikest 1 peab kaardil olema nimetus „Elamisloakaart“ või „Alaline elamisluba“. Liikmesriigid märgivad, et need dokumendid on välja antud liidu kodaniku pereliikmele kooskõlas direktiiviga 2004/38/EÜ. Selleks kasutavad liikmesriigid andmeväljas [10] määruse (EÜ) nr 1030/2002 lisas, mida on muudetud määrusega (EL) 2017/1954, osutatud standardset koodi „Euroopa Liidu kodaniku pereliige Art. 10 DIR 2004/38/EÜ“ või „Euroopa Liidu kodaniku pereliige Art. 20 DIR 2004/38/EÜ“.
3. Liikmesriigid võivad lisada kooskõlas riigisisese õigusega andmeid riigisiseseks kasutamiseks. Selliste andmete lisamisel ja säilitamisel järgivad liikmesriigid määrusega (EL) 2017/1954 muudetud määruse (EÜ) nr 1030/2002 artikli 4 teises lõigus sätestatud nõudeid.

Artikkel 8

Olemasolevate elamisloakaartide järkjärguline kasutuselt kõrvaldamine

1. Elamisloakaardid, mis on välja antud liidu kodanike pereliikmetele, kes ei ole liikmesriigi kodanikud, ja mis ei vasta artikli 7 nõuetele, kaotavad kehtivuse oma kehtivusaja lõppedes või viis aastat pärast 3. augustit 2026, olenevalt sellest, kumb on varasem.
2. Erandina lõikest 1 kaotavad elamisloakaardid, mis on välja antud liidu kodanike pereliikmetele, kes ei ole liikmesriigi kodanikud, ja mis ei vasta ICAO dokumendi 9303 teises osas sätestatud minimaalsetele turvastandarditele või ei sisalda funktsionaalset masinloetavat ala, mis vastab ICAO dokumendi 9303 kolmandale osale, kehtivuse oma kehtivusaja lõppemisel või hiljemalt 3. augustiks 2023, olenevalt sellest, kumb on varasem.

V PEATÜKK

ÜHISSÄTTED

Artikkel 9

Kontaktpunkt

1. Iga liikmesriik määrab kindlaks vähemalt ühe keskasutuse, kes on käesoleva määruse rakendamisel kontaktpunktiks. Kui liikmesriik on määranud rohkem kui ühe keskasutuse, määrab ta kindlaks, milline neist asutustest hakkab käesoleva määruse rakendamisel kontaktpunktina toimima. Liikmesriik teatab selle asutuse nime komisjonile ja teistele liikmesriikidele. Kui liikmesriik muudab oma määratud asutust, teavitab ta sellest vastavalt komisjoni ja teisi liikmesriike.

2. Liikmesriigid tagavad, et kontaktpunktid on teadlikud liidu asjakohastest teabe- ja abiteenuste osutajatest, kes on koondatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2018/1724⁽¹⁴⁾ sätestatud ühtse digivärava alla, ning on võimelised nende teenuseosutajatega koostööd tegema.

Artikkel 10

Biomeetriliste tunnuste kogumine

1. Biomeetrilisi tunnuseid koguvad üksnes kvalifitseeritud ja nõuetekohaselt volitatud töötajad, kelle on määranud isikutunnistuste või elamisloakaartide väljaandmise eest vastutavad asutused, eesmärgiga kanda need väga turvalisele andmekandjale, nagu isikutunnistuste kohta on sätestatud artikli 3 lõikes 5 ja elamisloakaartide kohta artikli 7 lõikes 1. Erandina esimesest lausest koguvad sõrmejälgi üksnes selliste asutuste kvalifitseeritud ja nõuetekohaselt volitatud töötajad, välja arvatud taotluste puhul, mis esitatakse liikmesriigi diplomaatilisele või konsulaarasutusele.

Et tagada biomeetriliste tunnuste ühtsus taotleja isikusamasusega, peab iga taotleja iga taotluse menetlemise käigus vähemalt korra isiklikult kohale ilmuma.

2. Liikmesriigid tagavad, et biomeetriliste tunnuste kogumiseks kehtivad sobivad ja tõhusad menetlused, mis vastavad hartas, inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsioonis ning ÜRO lapse õiguste konventsioonis sätestatud õigustele ja põhimõtetele.

Liikmesriigid tagavad, et kui biomeetriliste tunnuste kogumisel tekib raskusi, on võimalik kasutada sobivaid menetlusi, mis tagavad isiku inimväärikuse.

3. Välja arvatud juhul, kui neid on vaja liidu ja liikmesriikide õiguse kohaselt töödelda, tuleb biomeetrilisi tunnuseid, mida kasutatakse isikutunnistuste või elamislubade personaliseerimiseks, säilitada väga turvaliselt ning üksnes kuni dokumendi kätteandmise kuupäevani ning igal juhul mitte kauem kui 90 päeva alates dokumendi väljaandmise kuupäevast. Pärast selle ajavahemiku möödumist kustutatakse või hävitatakse biomeetrilised tunnused viivitamata.

Artikkel 11

Isikuandmete kaitse ja vastutus

1. Ilma et see piiraks määruse (EL) 2016/679 kohaldamist, tagavad liikmesriigid käesoleva määruse otstarbel kogutud ja salvestatud andmete turvalisuse, terviklikkuse, ehtsuse ja konfidentsiaalsuse.

2. Käesoleva määruse kohaldamisel loetakse isikutunnistuste ja elamislubade väljaandmise eest vastutavad asutused määruse (EL) 2016/679 artikli 4 lõikes 7 osutatud vastutavaks töötlejaks ning nad vastutavad isikuandmete töötlemise eest.

3. Liikmesriigid tagavad, et järelevalveasutused saavad täielikult täita oma määruses (EL) 2016/679 osutatud ülesandeid, sealhulgas juurdepääs kõigile isikuandmetele ja kogu vajalikule teabele, samuti juurdepääs pädevate asutuste ruumidele ja andmetöötlusseadmetele.

4. Koostöö väliste teenusepakkujatega ei välista liidu või liikmesriigi õigusest tulenevat liikmesriigi vastutust isikuandmetega seotud kohustuste rikkumise eest.

5. Masinloetavas vormis teave kantakse isikutunnistusele või elamisloale üksnes kooskõlas käesoleva määrusega ja dokumenti välja andva liikmesriigi õigusega.

6. Isikutunnistuse või elamisloa andmekandjale salvestatud biomeetrilisi andmeid kasutavad pädevate asutuste ja liidu asutuste nõuetekohaselt volitatud töötajad kooskõlas liidu ja liikmesriigi õigusega üksnes selleks, et kontrollida

a) isikutunnistuse või elamisloa ehtsust;

b) dokumendi omaniku isikusamasust otseselt kättesaadavate võrreldavate tunnuste abil, kui isikutunnistuse või elamisloa esitamine on õiguse kohaselt nõutav.

⁽¹⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 2. oktoobri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1724, millega luuakse ühtne digivärv teabele ja menetlustele ning abi- ja probleemilahendamisteenustele juurdepääsu pakkumiseks ning millega muudetakse määrust (EL) nr 1024/2012 (ELT L 295, 21.11.2018, lk 1).

7. Liikmesriigid koostavad ja esitavad igal aastal komisjonile pädevate asutuste nimekirja, kellel on juurdepääs käesoleva määruse artikli 3 lõikes 5 osutatud andmekandjale salvestatud biomeetrilistele andmetele. Komisjon avaldab selliste riiklike loetelude koondkogumi veebis.

Artikkel 12

Järelevalve

Hiljemalt 2. augustiks 2020 koostab komisjon käesoleva määruse väljundite, tulemuste ja mõju, sealhulgas põhiõigustele avalduva mõju jälgimiseks üksikasjaliku kava.

Järelevalvekavas sätestatakse andmete ja muude vajalike tõendite kogumise vahendid ja sagedus. Selles määratakse kindlaks, milliseid meetmeid komisjon ja liikmesriigid peavad andmete ja muude tõendite kogumiseks ja analüüsimiseks võtma.

Liikmesriigid esitavad komisjonile järelevalveks vajalikud andmed ja muud tõendid.

Artikkel 13

Aruandlus ja hindamine

1. Komisjon esitab vastavalt kaks aastat ja 11 aastat pärast käesoleva määruse kohaldamise alguskuupäeva Euroopa Parlamendile, nõukogule ning Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele aruande selle rakendamise, eelkõige põhiõiguste ja isikuandmete kaitse kohta.

2. Kuus aastat pärast käesoleva määruse kohaldamise alguskuupäeva ja seejärel iga kuue aasta möödumisel hindab komisjon käesolevat määrust ning esitab peamiste järelduste kohta Euroopa Parlamendile, nõukogule ning Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele aruande. Aruandes käsitletakse eelkõige järgmist:

- a) käesoleva määruse mõju põhiõigustele;
- b) liidu kodanike liikuvus;
- c) biomeetrilise kontrollimise tõhusus reisidokumentide turvalisuse tagamisel;
- d) elamisloakaartide võimalik kasutamine reisidokumentidena;
- e) isikutunnistuse võimalik täiendav visuaalne ühtlustamine;
- f) vajadus kehtestada ajutiselt kasutatavate isikut tõendavate dokumentide ühised turvaelemendid, et parandada nende dokumentide tunnustamist.

3. Liikmesriigid ja asjaomased liidu asutused esitavad komisjonile teabe, mida on vaja kõnealuste aruannete koostamiseks.

Artikkel 14

Täiendav tehniline kirjeldus

1. Tagamaks vajaduse korral, et artikli 2 punktides a ja c osutatud isikutunnistused ja elamisload vastavad tulevastele minimaalsetele turvastandarditele, kehtestab komisjon rakendusaktidega täiendavad tehnilised kirjeldused, mis hõlmavad järgmist:

- a) täiendavad turvaelemendid ja -nõuded, sealhulgas tugevdatud võltsimisvastased standardid;
- b) tehnilised kirjeldused artikli 3 lõikes 5 osutatud biomeetriliste tunnuste andmekandja ja nende turvalisuse kohta, sealhulgas loata juurdepääsu ennetamine ja lihtsustatud valideerimine;
- c) näokujutise ja sõrmejälgede kvaliteedinõuded ja ühised tehnilised standardid.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 15 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

2. Artikli 15 lõikes 2 nimetatud korras võidakse otsustada, et artiklis 2 nimetatud kirjeldused peavad olema salajased ja ei kuulu avaldamisele. Sel juhul tehakse need kättesaadavaks üksnes liikmesriikide määratud asutustele, kes vastutavad trükkimise eest, ning liikmesriigi või komisjoni poolt nõuetekohaselt volitatud isikutele.

3. Iga liikmesriik määrab ühe asutuse, kes vastutab isikutunnistuste trükkimise eest ja ühe asutuse, kes vastutab liidu kodanike pereliikmete elamisloakaartide trükkimise eest, ning edastab nende asutuste nimed komisjonile ja teistele liikmesriikidele. Liikmesriikidel on õigus neid määratud asutusi muuta ning nad teatavad sellest komisjonile ja teistele liikmesriikidele.

Liikmesriigid võivad otsustada määrata ka üheainsa asutuse, kes vastutab nii isikutunnistuste kui ka liidu kodanike pereliikmete elamisloakaartide trükkimise eest, ning edastavad selle asutuse nime komisjonile ja teistele liikmesriikidele.

Ka kaks või enam liikmesriiki võivad määrata nende ülesannete täitmiseks ühe asutuse, ning nad peavad sellest teavitama komisjoni ja teisi liikmesriike.

Artikkel 15

Komiteemenetlus

1. Komisjoni abistab komitee, mis on loodud määruse (EÜ) nr 1683/95 artikliga 6. Nimetatud komitee on komitee määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses.

2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5. Kui komitee arvamust ei esita, ei võta komisjon rakendusakti eelnõu vastu ja kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artikli 5 lõike 4 kolmandat lõiku.

Artikkel 16

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Seda kohaldatakse alates 2. augustist 2021.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 20. juuni 2019

Euroopa Parlamendi nimel

president

A. TAJANI

Nõukogu nimel

eesistuja

G. CIAMBA

DIREKTIIVID

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV (EL) 2019/1158,

20. juuni 2019,

milles käsitletakse lapsevanemate ja hooldajate töö- ja eraelu tasakaalu ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 2010/18/EL

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 153 lõike 2 punkti b koostoimes artikli 153 lõike 1 punktiga i,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust ⁽¹⁾,

võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust ⁽²⁾,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt ⁽³⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELi toimimise leping) artikli 153 lõike 1 punkt i võimaldab liidul toetada ja täiendada liikmesriikide meetmeid meeste ja naiste võrdõiguslikkuse valdkonnas seoses nende võimalustega tööturul ja kohtlemisega tööl.
- (2) Meeste ja naiste võrdõiguslikkus on üks liidu aluspõhimõtetest. Euroopa Liidu lepingu (ELi leping) artikli 3 lõike 3 teises lõigus on sätestatud, et liit edendab naiste ja meeste võrdõiguslikkust. Ka Euroopa Liidu põhiõiguste harta (edaspidi „harta“) artikli 23 kohaselt tuleb kõikides valdkondades, kaasa arvatud tööhõive, töö ja palk, tagada naiste ja meeste võrdõiguslikkus.
- (3) Harta artiklis 33 on perekonna- ja tööelu kokkusobitamise eesmärgil sätestatud õigus kaitsele vallandamise eest raseduse ja sünnituse tõttu, õigus tasulisele rasedus- ja sünnituspuhkusele ning lapsehoolduspuhkusele lapse sünni või lapsendamise järel.
- (4) Liit on ratifitseerinud Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni 2006. aasta puuetega inimeste õiguste konventsiooni. Seega on nimetatud konventsiooni sätteid liidu õiguskorra lahutamatu osa ja liidu õigusakte tuleb võimalikult suures ulatuses tõlgendada kooskõlas selle konventsiooniga. Konventsiooniga, eeskätt artikli 7 lõikega 1 on ette nähtud, et osalisriigid võtavad kõik vajalikud meetmed, et tagada puuetega lastele kõigi inimõiguste ja põhivabaduste täielik teostamine teiste lastega võrdsel alusel.
- (5) Liikmesriigid on ratifitseerinud 1989. aasta ÜRO lapse õiguste konventsiooni. Konventsiooni artikli 18 lõikes 1 on sätestatud, et lapse üleskasvatamise ja arengu eest vastutavad ühiselt mõlemad vanemad, kes peaksid lähtuma lapse parimatest huvidest.
- (6) Töö- ja eraelu tasakaalu poliitika peaks aitama paremini saavutada soolist võrdõiguslikkust, soodustades naiste osalemist tööturul ja hoolduskohustuste võrdsel jagamisel meeste ja naiste vahel ning vähendades soolist sissetuleku- ja palgalõhet. Selline poliitika peaks võtma arvesse demograafilisi muutusi, sealhulgas elanikkonna vananemise mõju.

⁽¹⁾ ELT C 129, 11.4.2018, lk 44.

⁽²⁾ ELT C 164, 8.5.2018, lk 62.

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi 4. aprilli 2019. aasta seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata) ja nõukogu 13. juuni 2019. aasta otsus.

- (7) Arvestades demograafilistest muutustest tulenevaid probleeme koos sellest lähtuva survega avaliku sektori kulutustele mõnes liikmesriigis, eeldatakse, et vajadus mitteametliku hoolduse järele suureneb.
- (8) Liidu tasandil on teatavaid küsimusi, mis on seotud töö- ja eraelu tasakaaluga, käsitletud juba mitmes soolise võrdõiguslikkuse ja töötingimuste valdkonna direktiivis, eelkõige Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivides 2006/54/EÜ⁽⁴⁾ ja 2010/41/EL⁽⁵⁾ ning nõukogu direktiivides 92/85/EMÜ⁽⁶⁾, 97/81/EÜ⁽⁷⁾ ja 2010/18/EL⁽⁸⁾.
- (9) Soolise võrdõiguslikkuse ning töö- ja eraelu tasakaalu põhimõtted on kinnitatud 2. ja 9. põhimõttena Euroopa sotsiaalõiguste sambas, mille Euroopa Parlament, nõukogu ja komisjon kuulutasid välja 17. novembril 2017.
- (10) Töö- ja eraelu tasakaal on paljude lapsevanemate ja hoolduskohustusega töötajate jaoks endiselt suur probleem, eelkõige seepärast, et pikenenud töötunnid ja muutuvad töögraafikud on üha levinumad, mis mõjutab negatiivselt naiste tööhõivet. Peamine tegur, miks naised on tööturul alaesindatud, on töö ja perekonnaga seotud kohustuste tasakaalustamise keerukus. Kui naisel on lapsed, teeb ta tõenäoliselt vähem tunde palgatööd ja tal kulub rohkem aega tasustamata hoolduskohustuste täitmisele. Haige või hooldamist vajav sugulane on samuti osutunud üheks teguriks, mis mõjutab negatiivselt naiste tööhõivet ning viib selleni, et mõned naised tööturult täielikult lahkuvad.
- (11) Praegune liidu õigusraamistik ei paku meestele piisavalt stiimuleid hoolduskohustuste võrdseks jagamiseks. Paljudes liikmesriikides puuduvad tasustatud isa- ja vanemapuhkus, mistõttu isad võtavad sellist puhkust vähe. Töö- ja eraelu tasakaalu poliitika erinev ülesehitus naiste ja meeste puhul suurendab soolisi stereotüüpe ning erinevusi töö ja hooldamise vahel. Võrdse kohtlemise poliitika eesmärk peaks olema nii meeste kui naiste ametite ja rollidega seotud stereotüüpide küsimuse lahendamine, ning sotsiaalpartnerite julgustamine täita oma kesket rolli diskrimineerimisega võitlemise kohta teabe jagamisel nii töötajatele kui ka tööandjatele ning nende asjakohase teadlikkuse suurendamisel. Lisaks on töö- ja eraelu tasakaalu meetmed, näiteks puhkuse või paindliku töökorralduse kasutamine isade poolt, osutunud positiivselt mõjusaks selle suhtelise tasustamata töö hulga vähendamisel, mida teevad naised perekonna heaks, ja jätnud naistele rohkem aega palgatööks.
- (12) Liikmesriigid peaksid käesoleva direktiivi rakendamisel võtma arvesse, et perepuhkuste võrdne kasutamine meeste ja naiste poolt sõltub samuti muudest asjakohastest meetmetest, nagu kättesaadavate ja taskukohaste lastehoiu- ja pikaajaliste hooldusteenuste pakkumisest, mis on väga olulised, et võimaldada lapsevanematel ja teistel hoolduskohustustega isikutel siseneda tööturule, seal püsida või sinna naasta. Pärssivate majanduslike tegurite kaotamine võib samuti julgustada leibkonna teisest palgasaajat, kes on enamasti naine, täiel määral tööturul osalema.
- (13) Käesoleva direktiivi mõju hindamiseks peaksid komisjon ja liikmesriigid jätkama koostööd, et koostada sugupoolte lõikes võrreldav statistika.
- (14) Komisjon on kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 154 konsulteerinud sotsiaalpartneritega kahes etapis töö- ja eraelu tasakaalu probleemide teemal. Sotsiaalpartnerid ei ole jõudnud omavahel kokkuleppele, et nendes küsimustes, sealhulgas vanemapuhkuse teemal, läbirääkimisi alustada. Samas on oluline võtta nimetatud valdkonnas meetmeid ning ajakohastada ja kohandada kehtivat õigusraamistikku, pidades silmas kõnealuse konsulteerimise ning mitmete eri sidusrühmade ja kodanike seisukohtade saamiseks korraldatud avaliku arutelu tulemusi.

⁽⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. juuli 2006. aasta direktiiv 2006/54/EÜ meeste ja naiste võrdsete võimaluste ja võrdse kohtlemise põhimõtte rakendamise kohta tööhõive ja elukutse küsimustes (ELT L 204, 26.7.2006, lk 23).

⁽⁵⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. juuli 2010. aasta direktiiv 2010/41/EL füüsilisest isikust ettevõtjatena tegutsevate meeste ja naiste võrdse kohtlemise põhimõtte kohaldamise kohta, millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 86/613/EMÜ (ELT L 180, 15.7.2010, lk 1).

⁽⁶⁾ Nõukogu 19. oktoobri 1992. aasta direktiiv 92/85/EMÜ rasedate, hiljuti sünnitanud ja rinnaga toitvate töötajate tööohutuse ja töötervishoiu parandamise meetmete kehtestamise kohta (kümnes üksikdirektiiv direktiivi 89/391/EMÜ artikli 16 lõike 1 tähenduses) (EÜTL 348, 28.11.1992, lk 1).

⁽⁷⁾ Nõukogu 15. detsembri 1997. aasta direktiiv 97/81/EÜ Euroopa Tööandjate Föderatsiooni, Euroopa Riigiosalusega Ettevõtete Keskuse ja Euroopa Ametiühingute Konföderatsiooni poolt sõlmitud osalist tööaega käsitleva raamkokkuleppe kohta (EÜTL L 14, 20.1.1998, lk 9).

⁽⁸⁾ Nõukogu 8. märtsi 2010. aasta direktiiv 2010/18/EL, millega rakendatakse Euroopa Tööstuse ja Tööandjate Keskkliitude Ühenduse, Euroopa Käsitöoga Tegelevate Väikeste ja Keskmise Suurusega Ettevõtete Keskkliidu, Euroopa Riigiosalusega Ettevõtete Keskuse ja Euroopa Ametiühingute Konföderatsiooni poolt vanemapuhkuse kohta sõlmitud muudetud raamkokkulepet ja tunnistatakse kehtetuks direktiiv 96/34/EÜ (ELT L 68, 18.3.2010, lk 13).

- (15) Direktiiviga 2010/18/EL reguleeritakse vanemapuhkust, rakendades sotsiaalpartnerite vahel sõlmitud raamlepingut. Käesolev direktiiv põhineb direktiivis 2010/18/EL sätestatud normidel, mille täiendamiseks tugevdatakse seniseid ja kehtestatakse uusi õigusi. Direktiiv 2010/18/EL tuleks tunnistada kehtetuks ja asendada käesoleva direktiiviga.
- (16) Käesolevas direktiivis sätestatakse miinimumnõuded isa-, vanema- ja hooldaja puhkuse kohta ning lapsevanematest töötajate ja hoolduskohustustega töötajate paindliku töökorralduse kohta. Lihtsustades töö- ja eraelu ühitamist selliste lapsevanemate ja hooldajate jaoks, peaks käesolev direktiiv aitama saavutada aluslepingutel põhinevaid eesmärke tagada naistele ja meestele võrdsed võimalused tööturul ja nende võrdne kohtlemine töö- ning saavutada kõrge tööhõivetas. liidus.
- (17) Käesolevat direktiivi kohaldatakse kõikide töötajate suhtes, kellel on tööleping või muu töösuhe, sealhulgas osalise tööajaga tööleping või -suhe, tähtajalise lepinguga töötajad ning isikud, kellel on tööleping või -suhe renditööjõu agentuuriga, nagu eelnevalt on ette nähtud direktiivis 2010/18/EL. Vastavalt Euroopa Liidu Kohtu (Euroopa Kohus) kohtupraktikale kriteeriumide kohta, millega määratakse isiku staatus töötajana, on töölepingud ja töösuhted liikmesriikide määratleda.
- (18) Liikmesriikidel on pädevus määratleda perevorm ning perekonnaseis ning see, millist isikut käsitatakse lapsevanemana, emana ja isana.
- (19) Selleks et soodustada hoolduskohustuste võrdsemat jagamist naiste ja meeste vahel ning võimaldada varakult luua side isa ja lapse vahel, tuleks kehtestada õigus isapuhkusele isale või võrdväärsele teisele vanemale, kui liikmesriigi õiguses võrdväärset teist vanemat tunnustatakse, ja ulatuses, milles tunnustatakse. Selline isapuhkus tuleks võtta lapse sünni paiku ja see peaks olema lapse eest hoolitsemise eesmärgil selgelt seotud sünniga. Liikmesriigid võivad anda isapuhkust ka lapse surnult sündimise korral. Liikmesriigid võivad otsustada, kas lubada võtta osa isapuhkust välja enne lapse sündi või nõuda, et kogu puhkus võetaks pärast sündi, samuti isapuhkuse võtmiseks ette nähtud ajavahemiku ning kas ja millistel tingimustel lubada võtta isapuhkust osalise ajaga, vaheldumisi töötamisega, näiteks teatud arv järjestikuseid puhkepäevi, mis on eraldatud tööajaga, või muul paindlikul viisil. Liikmesriigid võivad täpsustada, kas isapuhkust arvestatakse tööpäevade, nädalate või muude ajahikutena, arvestades, et kümme tööpäeva vastab kahele kalendrinädalale. Liikmesriikidevaheliste erinevuste arvessevõtmiseks ei tohiks isapuhkuse õigus sõltuda liikmesriigi õiguses määratletud perevormist või perekonnaseisust.
- (20) Kuna enamik isadest ei kasuta õigust vanemapuhkusele või kannab suure osa oma puhkusest emale üle, pikendatakse käesoleva direktiiviga ühelt kuult kahele kuule vanemapuhkuse seda minimaalset ajavahemikku, mida ei või ühelt vanemalt teisele üle kanda, selleks et innustada isasid vanemapuhkust võtma, ning ühtlasi säilitatakse direktiiviga 2010/18/EL sätestatud õigus igale vanemale saada vanemapuhkust vähemalt neli kuud. Selle mõte, et kummalegi vanemale tagatakse kaks kuud isiklikku vanemapuhkust, mida ei saa teisele vanemale üle kanda, on julgustada isasid kasutama oma õigust sellisele puhkusele. Lisaks soodustab ja lihtsustab see emade taasintegreerumist tööturule pärast emapuhkust ja vanemapuhkust.
- (21) Käesoleva direktiiviga tagatakse töötavale lapsevanemale minimaalselt nelja kuu pikkune vanemapuhkus. Liikmesriike julgustatakse kooskõlas liikmesriigi õigussüsteemiga andma õigust vanemapuhkusele kõikidele töötajatele, kes täidavad vanemlikke kohustusi.
- (22) Liikmesriikidel peaks olema võimalik kindlaks määrata etteteatamistähtaeg, millal töötaja teavitab tööandjat vanemapuhkuse taotlemisest, ja liikmesriikidel peaks olema võimalik otsustada, kas õigus vanemapuhkusele sõltub teatavast tööstaažist. Arvestades eri lepinguvormide üha suuremat hulka, tuleks tööstaaži arvutamisel võtta arvesse ühe ja sama tööandjaga sõlmitud järjestikuste tähtajaliste lepingute summat. Töötajate ja tööandjate vajaduste tasakaalustamiseks peaks liikmesriikidel olema võimalik otsustada, kas lubada tööandjal vanemapuhkuse andmist teataval asjaoludel edasi lükata, tingimusel et tööandja peaks põhjendama edasilükkamist kirjalikult.

- (23) Võttes arvesse võimalust, et tänu paindlikkusele kasutab kumbki lapsevanem, eelkõige isa, õigust vanemapuhkusele tõenäolisemalt, peaks töötajatel olema võimalus taotleda vanemapuhkust täis- või osaaajaga, vaheldumisi töötamisega, näiteks teatud arv järjestikuseid nädalaid puhkust, mis on eraldatud tööajaga, või muul paindlikul viisil. Tööandjale peaks jääma õigus otsustada, kas ta rahuldab taotluse võtta vanemapuhkust muul viisil kui täisajaga või keeldub sellest. Liikmesriigid peaksid hindama, kas vanemapuhkuse saamise tingimusi ja üksikasjalikku korraldust tuleks kohandada eriti ebasoodsas olukorras lapsevanemate erivajadustele.
- (24) Periood, mille jooksul peaks töötajatel olema õigus saada vanemapuhkust, tuleks siduda lapse vanusega. Nimetatud vanus tuleks kehtestada nii, et mõlemad vanemad saaksid oma õigust käesoleva direktiivi kohasele vanemapuhkusele tegelikult täiel määral kasutada.
- (25) Selleks et lihtsustada töötajate tööle naasmist vanemapuhkuse lõppedes, soovitakse tööandjatel pidada töötajatega vanemapuhkuse ajal vabatahtlikult ühendust ning võtta sobivaid meetmeid, et hõlbustada töötaja taasintegreerimist töökohale puhkuse lõppedes. Selliste kontaktide ja korra üle otsustavad asjaomased pooled, võttes arvesse liikmesriigi õigusakte, kollektiivlepinguid või tava. Töötajaid peaks teavitama edutamisest ja tööandja vabadest ametikohtadest ning neil peaks olema võimalik edutamismenetluses osaleda ja vabadele ametikohtadele kandideerida.
- (26) Uuringud näitavad, et neis liikmesriikides, kus antakse isadele oluline osa vanemapuhkusest ja makstakse töötajale selle puhkuse ajal suhteliselt kõrge asendusmäära alusel tasu või hüvitist, kasutavad isad seda puhkust rohkem ning emade tööhõive määra suundumus on positiivne. Seepärast on asjakohane lubada selliste süsteemide jätkumist, tingimusel et need vastavad teatavatele miinimumkriteeriumidele, selle asemel et näha ette käesolevas direktiivis sätestatud isapuhkuse tasu või hüvitise maksmine.
- (27) Et anda hoolduskohustust täitvatele meestele ja naistele rohkem võimalusi jätkata töötamist, peaks igal töötajal olema õigus saada aastas viis tööpäeva hooldaja puhkust. Liikmesriigid võivad otsustada, et sellist puhkust saab võtta ühe või mitme tööpäeva kaupa juhtumi kohta. Selleks et võtta arvesse erinevaid riiklikke süsteeme, peaks liikmesriikidel olema võimalik anda hooldaja puhkust muu kui aastase arvestusperioodi kaupa, hooldust või toetust vajava isiku põhiselt või juhtumipõhiselt. On prognoositud hooldusvajaduste jätkuvat kasvu, sest elanikkond vananeb ja sellest tulenevalt esineb rohkem vanusest tulenevaid vaegusi. Liikmesriigid peaksid oma hoolduspoliitikat kujundades hooldusvajaduste kasvu arvesse võtma, sealhulgas hooldaja puhkuse puhul. Liikmesriike ergutatakse tegema hooldaja puhkus kättesaadavaks laiemal ringil pereliikmete puhul, nagu vanavanemad ja õed-vennad. Liikmesriigid võivad nõuda eelneva arstitõendi esitamist märkimisväärse hoolduse või toe vajaduse kohta tõsisel meditsiinilisel põhjusel.
- (28) Lisaks käesolevas direktiivis sätestatud õigusele saada hooldaja puhkust peaks kõikidel töötajatel olema õigus puududa töölt vääramatutel pakistel ja ootamatutel perekondlikel põhjustel ilma et ta kaotaks õigusi, mis ta on saanud või mida ta on saamas, nagu on sätestatud direktiivis 2010/18/EL, kooskõlas liikmesriigi ette nähtud tingimustega.
- (29) Selleks et ergutada töötavaid lapsevanemaid, eriti mehi, kasutama käesoleva direktiiviga ette nähtud puhkuseperioode, peaks töötajatel olema puhkuse ajal õigus piisavale puhkusehüvitisele.
- (30) Liikmesriigid peaksid seetõttu kehtestama isapuhkuse miinimumperioodi eest makstava tasu või hüvitise taseme, mis on vähemalt võrdne riikliku haigushüvitise tasemega. Kuna isapuhkuse ning emapuhkusega seotud õiguste andmisel järgitakse ühesuguseid eesmärke, milleks on vanema ja lapse vahelise sideme loomine, ergutatakse liikmesriike nägema isapuhkuse eest ette tasu või hüvitise, mis on võrdne emapuhkuse eest makstava tasu või hüvitisega riiklikul tasandil.
- (31) Liikmesriigid peaksid käesoleva direktiiviga tagatud vanemapuhkuse minimaalse mitteülekantava ajavahemiku eest ette nägema piisaval tasemel tasu või hüvitise maksmise. Minimaalse mitteülekantava ajavahemiku eest tasu või hüvitise taseme määramisel peaksid liikmesriigid võtma arvesse asjaolu, et vanemapuhkuse kasutamine toob sageli kaasa perekonna sissetuleku vähenemise ja et perekonna peamisel palgasaajal on võimalik kasutada oma õigust vanemapuhkusele üksnes siis, kui selline puhkus on piisavalt tasustatud, võimaldades rahuldava elatustaseme.

- (32) Kuigi liikmesriikidel on vabadus otsustada, kas maksta hooldaja puhkuse eest tasu või hüvitist, soovitakse neil selline tasu või hüvitis kehtestada, tagamaks, et hooldajad, eriti mehed, seda õigust ka tegelikult kasutaksid.
- (33) Käesoleva direktiivi kohaldamine ei piira Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruste (EÜ) nr 883/2004⁽⁹⁾ ja (EL) nr 1231/2010⁽¹⁰⁾ ning nõukogu määruse (EÜ) nr 859/2003 kohaste sotsiaalkindlustussüsteemide koordineerimist⁽¹¹⁾. Nimetatud määrustega määratakse kindlaks töötaja sotsiaalkindlustuse eest vastutav liikmesriik.
- (34) Selleks et töötavatel lapsevanematel ja hooldajatel oleks võimalik jätkata töötamist, peaksid nad saama kohandada oma töögraafikut vastavalt isiklikele vajadustele ja eelistustele. Seetõttu ja keskendudes töötajate vajadustele, on neil õigus taotleda paindlikku töökorraldust, et seda hooldamise tarvis kohandada, sealhulgas võimaluse korral kasutades kaugtöövõimalust, paindlikke tööaegu või vähendades töötundide arvu.
- (35) Nii töötajate kui ka tööandjate vajadustega arvestamiseks peaks liikmesriikidel olema võimalik piirata paindliku töökorralduse kestust, sealhulgas väiksema töötundide arvuga töötamise perioodi või kaugtöökorralduse kestust. Kuigi osajaga töötamine on osutunud kasulikuks ja võimaldanud mõnel naisel pärast laste saamist või hooldust või tuge vajavate sugulaste hooldamist tööturule edasi jääda, võivad väiksema töötundide arvuga pikkade perioodide tulemuseks olla väiksemad sotsiaalmaksud, millest omakorda on tingitud väiksemad või olematud pensioniõigused.
- (36) Paindliku töökorralduse taotluste läbivaatamisel peaks tööandjatel olema võimalik võtta arvesse muu hulgas taotletava paindliku töökorralduse kestust, samuti oma ressursse ja tegevuslikku suutlikkust sellist töökorraldust võimaldada. Tööandjal peaks olema võimalus otsustada, kas rahuldada töötaja paindliku töökorralduse taotlus või mitte. Paindliku töökorralduse vajaduse tinginud asjaolud võivad muutuda. Seepärast peaks töötajatel olema õigus mitte üksnes taastada oma algne töökorraldus pärast teatava vastastikku kokku lepitud ajavahemiku möödumist, vaid nad peaksid ka saama seda taotleda varem, juhul kui asjaolud muutuvad.
- (37) Olenemata nõudest hinnata, kas vanemapuhkuse andmise tingimusi ja üksikasjalikku korda tuleks kohandada eriti ebasoodsas olukorras olevate vanemate erivajadustele, ergutatakse liikmesriike hindama, kas isapuhkuse, hooldaja puhkuse ja paindliku töökorralduse juurdepääsutingimusi ja üksikasjalikku korda tuleks kohandada konkreetsetele vajadustele, näiteks üksikvanemate, lapsendajate, puuetega vanemate, puuetega või pikaajalise haigusega laste vanemate vajadustele või teatud eriolukorras vanemate vajadustele, näiteks mitmikite sünni ja enneaegse sünni korral.
- (38) Puhkusekorralduse eesmärk on toetada töötavaid lapsevanemaid ja hooldajaid konkreetsetel perioodil ning säilitada ja soodustada töötajate järjepidevat osalemist tööturul. Seepärast on asjakohane selgelt sätestada töötajate tööalaste õiguste kaitse kui nad võtavad käesoleva direktiiviga hõlmatud eri liiki puhkust. Eelkõige kaitstakse käesoleva direktiiviga töötajate õigust naasta pärast sellise puhkuse võtmist samale või samaväärsele töökohale ning õigust sellele, et nende töölepingu tingimused ega töösuhe sellise puhkuse võtmise tõttu ei kannata. Töötajatele peaksid kuni sellise puhkuse lõpuni säilima õigused, mis ta on saanud või mida ta on saamas.

⁽⁹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta määrus (EÜ) nr 883/2004 sotsiaalkindlustussüsteemide koordineerimise kohta (ELT L 166, 30.4.2004, lk 1).

⁽¹⁰⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta määrus (EL) nr 1231/2010, millega laiendatakse määrust (EÜ) nr 883/2004 ja määrust (EÜ) nr 987/2009 kolmandate riikide kodanikele, keda nimetatud määrused veel ei hõlma üksnes nende kodakondsuse tõttu (ELT L 344, 29.12.2010, lk 1).

⁽¹¹⁾ Nõukogu 14. mai 2003. aasta määrus (EÜ) nr 859/2003, millega laiendatakse määruse (EMÜ) nr 1408/71 ja määruse (EMÜ) nr 574/72 sätteid kolmandate riikide kodanikele, keda need sätted juba ei hõlma üksnes nende kodakondsuse alusel (ELT L 124, 20.5.2003, lk 1).

- (39) Nagu on sätestatud direktiivis 2010/18/EL, peavad liikmesriigid kindlaks määrama töölepingu või -suhte staatuse vanemapuhkuse ajaks. Euroopa Kohtu väljakujunenud kohtupraktika kohaselt säilib töötaja ja tööandja vaheline töösuhe puhkuse ajal ja seega on puhkusesaaja liidu õiguse kohaselt töötaja ka kõnealusel perioodil. Määrates kindlaks töölepingu või -suhte staatuse käesoleva direktiiviga hõlmatud eri liiki puhkuste ajal, sealhulgas seoses sotsiaalkindlustusõigustega, peaksid liikmesriigid seepärast tagama töösuhte säilimise.
- (40) Töötajaid, kes kasutavad käesolevas direktiivis sätestatud puhkuse või paindliku töökorralduse õigust, tuleks kaitsta sellest tuleneva diskrimineerimise või ebasoodsama kohtlemise eest.
- (41) Töötajad, kes kasutavad käesolevas direktiivis sätestatud puhkuse või paindliku töökorralduse õigust, peaksid olema kaitstud sellise vallandamise ja võimaliku vallandamist ettevalmistavate meetmete eest, mille põhjuseks on see, et nad on taotlenud või kasutanud sellist puhkust või on kasutanud õigust taotleda sellist paindlikku töökorraldust, kooskõlas Euroopa Kohtu väljakujunenud kohtupraktikaga, sealhulgas otsusega kohtuasjas C-460/06 ⁽¹²⁾. Töötajatel, kes arvavad, et nad vallandati sellisel põhjusel, peaks olema võimalik küsida tööandjalt nõuetekohast vallandamise põhjendust. Kui töötaja on taotlenud või võtnud käesolevas direktiivis osutatud isapuhkust, vanemapuhkust või hooldaja puhkust, tuleks tööandjal esitada vallandamise põhjused kirjalikult.
- (42) Kohustus tõendada, et töötajat ei ole vallandatud seetõttu, et ta on taotlenud või võtnud käesolevas direktiivis osutatud isapuhkust, vanemapuhkust või hooldaja puhkust peaks lasuma tööandjal, kui töötaja esitab kohtule või muule pädevale asutusele tõendid, mis lubavad eeldada vallandamist sel põhjusel.
- (43) Liikmesriigid peaksid ette nägema tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad karistused juhuks, kui rikutakse liikmesriigis käesoleva direktiivi kohaselt vastu võetud õigusnorme või käesoleva direktiivi jõustumise kuupäeval käesoleva direktiivi kohaldamisalasse kuuluvate õiguste kohta juba kehtivaid liikmesriigi õigusnorme. Sellised karistused võivad hõlmata haldus- ja rahalisi karistusi, nagu trahvid või hüvitise maksmine, ning muud liiki karistusi.
- (44) Võrdse kohtlemise põhimõtte ja võrdsete võimaluste tulemuslikuks rakendamiseks vajavad töötajad piisavat õiguskaitset ebasoodsa kohtlemise või ebasoodsate tagajärgede eest, mille võivad kaasa tuua käesoleva direktiivi kohaste õigustega seoses esitatud kaebused või menetlused. Töötajad võivad olla sunnitud oma õiguste teostamisest loobuma vastumeetmete ohu tõttu ja seepärast peaksid nad olema kaitstud ebasoodsa kohtlemise eest, kui nad kasutavad käesolevas direktiivis sätestatud õigusi. Selline kaitse on eriti vajalik töötajate esindajatele, kui nad täidavad oma ülesandeid.
- (45) Pidades silmas käesolevas direktiivis sätestatud õiguste kaitse edasist tõhustamist, peaksid liikmesriikides võrdõiguslikkuse küsimusega tegelevad asutused olema pädevad täitma ülesandeid, mis on seotud käesoleva direktiivi kohaldamisalasse kuuluvate diskrimineerimisjuhtumitega, sealhulgas sõltumatu abi pakkumine diskrimineerimisohvritele kaebuste esitamisel.
- (46) Käesoleva direktiiviga kehtestatakse miinimumnõuded, võimaldades liikmesriikidel kehtestada või säilitada õigusnorme, mis on töötajatele soodsamad. Kui üks vanem saab teisele vanemale üle anda rohkem kui kaks kuud käesolevas direktiivis ette nähtud vanemapuhkuse neljast kuust, ei ole selline säte töötajale soodsam kui käesoleva direktiivi miinimumnõuded. Käesoleva direktiivi jõustumise kuupäeval juba omandatud õigusi tuleks jätkuvalt kohaldada, kui käesoleva direktiiviga ei kehtestata soodsamaid õigusnorme. Käesoleva direktiivi rakendamine ei tohi vähendada kehtivas liidu õiguses sätestatud sellekohaseid õigusi ega olla ka mõjuv põhjus, et vähendada töötajatele käesoleva direktiiviga hõlmatud valdkonnas võimaldatavat üldist kaitsetaset.

⁽¹²⁾ Euroopa Kohtu 11. oktoobri 2007. aasta otsus kohtuasjas Nadine Paquay vs. Société d'architectes Hoet + Minne SPRL, C-460/06, ECLI:EU:C:2007:601.

- (47) Eelkõige ei tohiks käesolevat direktiivi mingil juhul tõlgendada nagu vähendataks sellega direktiivides 2010/18/EL, 92/85/EMÜ ja 2006/54/EÜ, sealhulgas direktiivi 2006/54/EÜ artiklis 19, varem sätestatud õigusi.
- (48) Mikro-, väikestel ja keskmise suurusega ettevõtjatel (VKEd) (nagu need on määratletud komisjoni soovitusel 2003/361/EÜ⁽¹³⁾ lisas), kes moodustavad valdava enamiku liidu ettevõtjatest, võivad olla piiratud rahalised, tehnilised ja inimressursid. Käesoleva direktiivi rakendamisel peaksid liikmesriigid hoiduma haldus-, finants- ja õiguspiirangute kehtestamisest viisil, mis pidurdab VKEde asutamist ja arengut, samuti tuleks hoiduda tööandjatele ülemäärase koormuse panemisest. Seepärast kutsutakse liikmesriike üles põhjalikult hindama oma rakendusmeetmete mõju VKEdele, et tagada kõigi töötajate võrdne kohtlemine, ja veendumaks, et selle mõju VKEdele ei ole ebaproportsionaalne, ning pöörata erilist tähelepanu mikroettevõtjatele ja tarbetu halduskoormuse vältimisele. Liikmesriike ergutatakse pakkuma VKEdele stiimuleid, juhiseid ja nõu, et aidata neil täita käesolevast direktiivist tulenevaid kohustusi.
- (49) Igasugust perekondlikel põhjustel töölt eemal oldud aega, emapuhkust, isapuhkust, vanemapuhkust ja hooldaja puhkust, mis on kättesaadav liikmesriigi õiguse või kollektiivlepingute alusel, tuleks käsitada nõuete täitmisenä ühe või mitme käesolevas direktiivis ja direktiivis 92/85/EMÜ sätestatud puhkuse liigi puhul, tingimusel et nimetatud direktiivide miinimumnõuded on täidetud ja nende direktiividega hõlmatud valdkondades töötajatele pakutava kaitse üldine tase ei ole väiksem. Käesoleva direktiivi rakendamisel ei pea liikmesriigid nimetama ümber või muutma erinevat laadi perekonnaga seotud puhkust, mis on ette nähtud liikmesriigi õiguse või kollektiivlepingute alusel ja mida kasutatakse käesoleva direktiivi nõuete täitmiseks.
- (50) Liikmesriike ergutatakse edendama kooskõlas riiklike tavade ja sotsiaaldialoogi sotsiaalpartneritega, et edendada töö- ja pereelu ühitamist, sealhulgas edendades töö- ja eraelu tasakaalu meetmeid töökohal, luues vabatahtlikke sertifitseerimissüsteeme, pakkudes kutseõpet, suurendades teadlikkust ja viies läbi teavituskampaaniaid. Lisaks ergutatakse liikmesriike jätkama dialoogi asjaomaste osalejatega, nagu valitsusvälised organisatsioonid, kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused ning teenuseosutajad, et edendada töö- ja eraelu tasakaalu poliitikat kooskõlas riigisisese õiguse ja tavaga.
- (51) Sotsiaalpartnereid tuleks ergutada edendama vabatahtlikke sertifitseerimissüsteeme, et hinnata töö- ja eraelu tasakaalu töökohal.
- (52) Kuna käesoleva direktiivi eesmärke, nimelt tagada meeste ja naiste võrdõiguslikkuse põhimõtte rakendamine seoses nende võimalustega tööturul ja nende kohtlemisega tööl kogu liidus, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada, küll aga saab neid nende ulatuse ja mõju tõttu paremini saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas ELi lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev direktiiv nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

Artikkel 1

Reguleerimisese

Käesolevas direktiivis sätestatakse miinimumnõuded, mille eesmärk on saavutada meeste ja naiste võrdõiguslikkus seoses võimalustega tööturul ja kohtlemisega tööl, muutes töötavate lapsevanemate või hooldajate jaoks töö- ja pereelu ühitamise lihtsamaks.

Selleks nähakse käesolevas direktiivis ette individuaalsed õigused seoses järgmisega:

- a) isa-, vanema- ja hooldaja puhkus;
- b) töötavate lapsevanemate või hooldajate paindlik töökorraldus.

⁽¹³⁾ Komisjoni 6. mai 2003. aasta soovitus 2003/361/EÜ mikro-, väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete määratlemise kohta (ELT L 124, 20.5.2003, lk 36).

*Artikkel 2***Kohaldamisala**

Käesolevat direktiivi kohaldatakse kõikide mees- ja naistöötajate suhtes, kellel on liikmesriigis kehtiva õiguse, kollektiivlepingu või tava kohaselt määratletud tööleping või -suhe, võttes arvesse Euroopa Kohtu kohtupraktikat.

*Artikkel 3***Mõisted**

1. Käesolevas direktiivis kasutatakse järgmisi mõisteid:
 - a) „isapuhkus“ – isale või liikmesriigi õiguses määratletud võrdväärsele teisele vanemale lapse sünni korral lapse eest hoolitsemiseks ette nähtud puhkus;
 - b) „vanemapuhkus“ – lapsevanemale lapse sünni või lapsendamise korral lapse eest hoolitsemiseks ette nähtud puhkus;
 - c) „hooldaja puhkus“ – töötajale ette nähtud puhkus, et isiklikult hooldada või toetada sugulast või töötajaga samas leibkonnas elavat isikut, kes vajab märkimisväärset hooldamist või tuge tõsise terviseprobleemi tõttu nagu selle iga liikmesriik on määratlenud;
 - d) „hooldaja“ – töötaja, kes hooldab või toetab isiklikult sugulast või isikut, kes elab temaga samas leibkonnas ja kes vajab märkimisväärset hooldamist või tuge tõsise terviseprobleemi tõttu nagu selle iga liikmesriik on määratlenud;
 - e) „sugulane“ – töötaja poeg, tütar, ema, isa, abikaasa või registreeritud elukaaslane, kui liikmesriigi õiguses tunnustatakse registreeritud kooselu;
 - f) „paindlik töökorraldus“ – töötajate võimalus kohandada oma töökorraldust, sealhulgas kasutada kaugtöövõimalust ja paindlikku töögraafikut või vähendada töötundide arvu.
2. Artiklites 4 ja 6 osutatud tööpäevad käsitletakse tööpäevadena täistööajaga töökorralduse alusel nagu asjaomane liikmesriik on määratlenud.

Töötaja puhkuseõigust võib arvutada töötaja tööajaga proportsionaalselt vastavalt töötaja töölepingus või töösuhtes kindlaks määratud töökorraldusele.

*Artikkel 4***Isapuhkus**

1. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed tagamaks, et igal isal või liikmesriigi õiguses määratletud võrdväärsele teisele vanemal, on õigus saada 10 tööpäeva isapuhkust, mida võetakse töötaja lapse sünni korral. Liikmesriigid võivad otsustada, kas isapuhkust lubada võtta osaliselt ka enne lapse sündi või üksnes pärast seda ning kas lubada sellist puhkust võtta paindlikul viisil.
2. Õigus isapuhkusele ei tohi sõltuda töötamise kestusest ega tööstaaži pikkusest.
3. Õigus saada isapuhkust kehtib sõltumata liikmesriigi õiguses määratletud töötaja perevormist või perekonnaseisust.

*Artikkel 5***Vanemapuhkus**

1. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed selle tagamiseks, et igal töötajal on õigus nelja kuu pikkusele vanemapuhkusele enne lapse teatavasse ikka jõudmist (kuni kaheksanda eluaastani), mis määratakse kindlaks iga liikmesriigi poolt või kollektiivlepingus. See vanus määratakse kindlaks viisil, millega tagatakse, et iga lapsevanem saab tegelikult kasutada oma õigust võtta vanemapuhkust võrdsel alusel.

2. Liikmesriigid tagavad, et kahte kuud vanemapuhkust ei saa üle kanda.
3. Liikmesriigid kehtestavad mõistliku etteteatamistähtaja, millal töötaja teavitab tööandjat õiguse vanemapuhkusele kasutamise kohta. Seda tehes võtavad liikmesriigid arvesse nii tööandjate kui ka töötajate vajadusi.

Liikmesriigid tagavad, et töötaja vanemapuhkuse taotlus sisaldab kavandatava puhkuse algust ja lõppu.

4. Liikmesriigid võivad seada vanemapuhkuse saamise tingimuseks töötamise kestuse või tööstaaži pikkuse nõude, mis ei ületa üht aastat. Nõukogu direktiivi 1999/70/EÜ⁽¹⁴⁾ kohaste ühe ja sama tööandjaga sõlmitud järjestikuste tähtjaliste lepingute korral võetakse tööstaaži arvutamisel arvesse nende lepingute kogukestust.
5. Liikmesriigid võivad kindlaks määrata asjaolud, mille korral on tööandjal lubatud pärast liikmesriigi õiguse, kollektiivlepingu või tava kohast konsulteerimist vanemapuhkuse andmise mõistliku perioodi võrra edasi lükata põhjendusel, et vanemapuhkuse võtmine taotletud ajal häiriks märkimisväärselt tööandja head toimimist. Tööandjad peavad sellist vanemapuhkuse edasilükkamist kirjalikult põhjendama.
6. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed, et tagada töötajatele õigus taotleda vanemapuhkuse võtmist paindlikul viisil. Liikmesriigid võivad kindlaks määrata taotluse esitamise üksikasjaliku korra. Tööandja kaalub sellist taotlust ja vastab sellele, võttes arvesse nii enda kui töötaja vajadusi. Tööandja peab sellise taotluse rahuldamisest keeldumist pärast taotluse saamist mõistliku aja jooksul kirjalikult põhjendama.
7. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed tagamaks, et täisajaga vanemapuhkuse taotlusi kaaludes pakuvad tööandjad enne lõike 5 kohast edasilükkamist võimaluse piires paindlikke viise vanemapuhkuse võtmiseks vastavalt lõikele 6.
8. Liikmesriigid hindavad vajadust kohandada vanemapuhkuse kättesaadavuse tingimusi ja selle kohaldamise üksikasjalikkust korda lapsendajatele, puuetega lapse vanemate ning puuetega või pikaajalist haigust põdeva lapse vanemate vajadustega.

Artikkel 6

Hooldaja puhkus

1. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed, et tagada igale töötajale õigus saada aastas viis tööpäeva hooldaja puhkust. Liikmesriigid võivad kindlaks määrata hooldaja puhkuse ulatuse ja tingimuste täiendavad üksikasjad kooskõlas liikmesriigi õiguse või tavaga. Nimetatud õiguse kasutamise tingimuseks võib olla nõuetekohane põhjendus kooskõlas liikmesriigi õiguse või tavaga.
2. Liikmesriigid võivad anda hooldaja puhkust muu võrdlusperioodi kui aasta alusel, lähtudes hooldamist või tuge vajavast isikust või tehes seda juhtumipõhiselt.

Artikkel 7

Töölt puudumine vääramatul jõu tõttu

Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed, et tagada igale töötajale õigus puududa töölt vääramatutel pakistel perekondlikel põhjustel, mis on seotud haiguse või õnnetusjuhtumiga, mille puhul töötaja viivitamatu kohalolu on vältimatu. Liikmesriigid võivad piirata iga töötaja õigust vääramatul jõu tõttu töölt puududa teatava ajaga aastas või juhtumipõhiselt või mõlemal viisil.

⁽¹⁴⁾ Nõukogu 28. juuni 1999. aasta direktiiv 1999/70/EÜ, milles käsitletakse Euroopa Ametiühingute Konföderatsiooni (ETUC), Euroopa Tööstuse ja Tööandjate Konföderatsioonide Liidu (UNICE) ja Euroopa Riigiosalusega Ettevõtete Keskuse (CEEP) sõlmitud raamkokkulepet töö kohta (EÜTL 175, 10.7.1999, lk 43).

Artikkel 8

Tasu või hüvitis

1. Vastavalt riigisisestele asjaoludele, nagu liikmesriigi õigus, kollektiivleping või tava, ning võttes arvesse sotsiaalpartneritele delegeeritud volitusi, tagavad liikmesriigid, et artikli 4 lõikes 1 või artikli 5 lõikes 2 osutatud puhkuseõigusi kasutavad töötajad saavad tasu või hüvitist kooskõlas käesoleva artikli lõigetega 2 ja 3.
2. Artikli 4 lõikes 1 osutatud isapuhkuse korral tagab selline tasu või hüvitis sissetuleku, mis on vähemalt võrdväärne sellega, mida asjaomane töötaja saaks, kui ta katkestaks oma tegevuse tervislikel põhjustel, võttes arvesse liikmesriigi õiguses sätestatud ülemmäära. Liikmesriigid võivad seada õiguse saada tasu või hüvitist sõltuvusse varasemast töötamise kestusest, mille puhul nõutav periood ei tohi olla pikem kui kuus kuud vahetult enne lapse eeldatavat sünnitähtaega.
3. Artikli 5 lõikes 2 osutatud vanemapuhkuse puhul määravad sellise tasu või hüvitise kindlaks liikmesriik või sotsiaalpartnerid ning see määratakse kindlaks viisil, mis soodustaks mõlemal vanemal vanemapuhkust võtta.

Artikkel 9

Paindlik töökorraldus

1. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed, et tagada töötajatele, kelle lapsed on teatavas vanuses, mis on vähemalt kaheksa aastat, ja hooldajatele õigus taotleda hooldamiseks paindlikku töökorraldust. Paindliku töökorralduse kestust võib mõistlikult piirata.
2. Tööandjad kaaluvad lõikes 1 osutatud paindliku töökorralduse taotlusi ja vastavad neile mõistliku aja jooksul, võttes arvesse nii enda kui ka töötajate vajadusi. Tööandjad peavad sellise taotluse rahuldamisest keeldumist või sellise töökorralduse edasilükkamist põhjendama.
3. Kui lõikes 1 osutatud paindliku töökorralduse kestus on ajaliselt piiratud, on töötajal õigus taastada oma algne töökorraldus pärast kokkulepitud perioodi möödumist. Samuti on töötajal on õigus taotleda oma algse töökorralduse taastamist enne kokkulepitud perioodi lõppu, kui see on asjaolude muutumise tõttu põhjendatud. Tööandja võtab algse töökorralduse varasema taastamise taotluste kaalumisel ja neile vastamisel arvesse nii enda kui töötaja vajadusi.
4. Liikmesriigid võivad seada paindliku töökorralduse taotlemise õiguse tingimuseks varasema töötamise kestuse või tööstaaži pikkuse nõude, mis ei ületa kuut kuud. Nõukogu direktiivi 1999/70/EÜ kohaste ühe ja sama tööandjaga sõlmitud järjestikuste tähtajaliste lepingute korral võetakse tööstaaži arvutamisel arvesse nende lepingute kogukestust.

Artikkel 10

Töölased õigused

1. Õigused, mis töötajad on saanud või mida nad on saamas kuupäeval, kui algab artiklites 4, 5 ja 6 sätestatud puhkus või artiklis 7 sätestatud töölt puudumine, säilivad kuni sellise puhkuse või töölt puudumise lõpuni. Sellise puhkuse või töölt puudumise lõppedes kohaldatakse neid õigusi, sealhulgas kõiki liikmesriigi õigusest, kollektiivlepingutest ja tavast tulenevaid muudatusi.
2. Liikmesriigid tagavad, et artiklites 4, 5 ja 6 sätestatud puhkuse lõppedes on töötajatel õigus naasta endisele või sellega samaväärsele töökohale tingimustel, mis ei ole nende jaoks vähem soodsad ning saada paremad töötingimused, millele neil oleks tekkinud õigus, kui nad ei oleks puhkust võtnud.
3. Liikmesriigid määravad kindlaks töölepingu või -suhte staatuse artiklites 4, 5 ja 6 sätestatud puhkuste või artiklis 7 sätestatud töölt puudumise perioodil, sealhulgas seoses sotsiaalkindlustusõigustega ja pensioniskeemi sissemaksetega, ja samal ajal tagavad töösuhte säilimise sellel ajavahemikul.

*Artikkel 11***Diskrimineerimine**

Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed, et keelustada töötajate ebasoodsam kohtlemine seetõttu, et töötaja on taotlenud või kasutanud artiklites 4, 5 ja 6 sätestatud puhkust või artiklis 7 sätestatud töölt puudumist või kasutanud artiklis 9 sätestatud õigusi.

*Artikkel 12***Kaitse vallandamise vastu ja tõendamiskohustus**

1. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed, et keelustada töötajate vallandamine või selle ettevalmistamine põhjusel, et töötaja on taotlenud või kasutanud artiklites 4, 5 ja 6 sätestatud puhkust või kasutanud artiklis 9 osutatud õigust taotleda paindlikku töökorraldust.
2. Kui töötajatele tundub, et nad vallandati seetõttu, et nad on taotlenud või kasutanud artiklites 4, 5 ja 6 ette nähtud puhkust või kasutanud artiklis 9 osutatud õigust taotleda paindlikku töökorraldust, võivad nad nõuda tööandjalt kohast põhjendust vallandamise kohta. Töötaja vallandamise korral juhul, kui ta on taotlenud või kasutanud artiklites 4, 5 või 6 sätestatud puhkust, peab tööandja vallandamist kirjalikult põhjendama.
3. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed selle tagamiseks, et kui töötajad, kes arvavad, et nad vallandati põhjusel, et nad on taotlenud või kasutanud artiklites 4, 5 ja 6 ette nähtud puhkust, esitavad kohtule või muule pädevale asutusele tõendid, mis lubavad eeldada, et nad vallandati sellisel põhjusel, on tööandja ülesanne tõendada, et vallandamise põhjus oli muu.
4. Lõige 3 ei takista liikmesriikidel kehtestada töötajatele soodsamaid tõendamisreegleid.
5. Liikmesriigid ei pea kohaldama lõiget 3 selliste menetluste suhtes, mille korral faktide uurimine on kohtu või pädeva asutuse ülesanne.
6. Lõiget 3 ei kohaldata kriminaalmenetluse suhtes, kui liikmesriigid ei ole ette näinud teisiti.

*Artikkel 13***Karistused**

Liikmesriigid kehtestavad karistusnormid, mida kohaldatakse liikmesriigis käesoleva direktiivi alusel vastu võetud liikmesriigi sätete rikkumise korral, ning võtavad kõik vajalikud meetmed, et tagada kõnealuste normide rakendamine. Kehtestatud karistused peavad olema tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad.

*Artikkel 14***Kaitse ebasoodsa kohtlemise või selle tagajärgede vastu**

Liikmesriigid kehtestavad vajalikud meetmed, et kaitsta töötajaid, sealhulgas töötajate esindajaid, tööandjapoolse ebasoodsa kohtlemise vastu või selliste ebasoodsate tagajärgede vastu, mis tulenevad ettevõttesiseselt esitatud kaebusest või ükskõik millises õiguslikust menetlusest, mille eesmärk on tagada käesolevas direktiivis sätestatud nõuete järgimine.

*Artikkel 15***Võrdõiguslikkuse küsimusega tegelevad asutused**

Ilma et see piiraks töötajate õigusi jõustavate tööinspeksioonide või muude asutuste, sealhulgas sotsiaalpartnerite pädevust, tagavad liikmesriigid, et asutus või asutused, kelle ülesanne on direktiivi 2006/54/EÜ artikli 20 kohaselt edendada, analüüsida, jälgida ja toetada kõikide isikute võrdset kohtlemist ilma soolise diskrimineerimiseta, on pädevad tegelema käesoleva direktiivi kohaldamisalasse kuuluvate diskrimineerimisega seotud küsimustega.

*Artikkel 16***Kaitse tase**

1. Liikmesriigid võivad kehtestada või säilitada sätteid, mis on töötajate jaoks soodsamad kui käesoleva direktiivi sätted.
2. Käesoleva direktiivi rakendamine ei saa olla põhjendus töötajate üldise kaitsetaseme vähendamisele käesoleva direktiiviga reguleeritud valdkondades. Kaitsetaseme vähendamise keeld ei piira liikmesriikide ja sotsiaalpartnerite õigust kehtestada olukorra muutudes teistsuguseid õigus- ja haldusnorme või lepingulisi tingimusi kui need, mis kehtivad 1. augustil 2019, tingimusel et täidetakse käesolevas direktiivis sätestatud miinimumnõudeid.

*Artikkel 17***Teabe levitamine**

Liikmesriigid tagavad, et käesoleva direktiivi ülevõtmise riigisisised õigusnormid koos juba jõus olevate sätetega artiklis 1 sätestatud reguleerimiseseme kohta, tehakse liikmesriikide territooriumil töötajatele ja tööandjatele, sealhulgas tööandjatele, kes on VKEd, sobival viisil teatavaks.

*Artikkel 18***Aruandlus ja läbivaatamine**

1. Hiljemalt 2. augustil 2027 edastavad liikmesriigid komisjonile kogu teabe käesoleva direktiivi rakendamise kohta, mida on vaja, et komisjon saaks koostada aruande. Nimetatud teave peab sisaldama olemasolevaid koondandmeid eri liiki puhkuste ja paindliku töökorralduse kasutamise kohta meeste ja naiste poolt käesoleva direktiivi kohaselt, et võimaldada käesoleva direktiivi rakendamise nõuetekohast järelevalvet ja hindamist, eelkõige seoses soolise võrdõiguslikkusega.
2. Komisjon esitab lõikes 1 osutatud aruande Euroopa Parlamendile ja nõukogule. Kui see on asjakohane, lisatakse aruandele seadusandlik ettepanek.

Aruandele lisatakse ka

- a) uuring koostoime kohta käesolevas direktiivis sätestatud eri liiki puhkuste ja muude perekondlikel põhjustel võetavate puhkuse liikide, näiteks lapsendamispuhkuse vahel ning
- b) uuring iseendale tööandjaks olevatele isikutele perekondlikel põhjustel ette nähtud puhkuse õiguste kohta.

*Artikkel 19***Kehtetuks tunnistamine**

1. Direktiiv 2010/18/EL tunnistatakse kehtetuks alates 2. augustist 2022. Viiteid kehtetuks tunnustatud direktiivile käsitatakse viidetena käesolevale direktiivile ja loetakse vastavalt lisas esitatud vastavustabelile.
2. Olenemata käesoleva artikli lõike 1 kohasest direktiivi 2010/18/EL tühistamisest võib töötaja poolt nimetatud direktiivi kohaselt enne 2. augustit 2022 võetud või üle kantud vanemapuhkuse perioodi või kumulatiivseid eraldi perioode maha arvestada selle töötaja käesoleva direktiivi artikli 5 kohasest õigusest vanemapuhkusele.

*Artikkel 20***Ülevõtmine**

1. Liikmesriigid jõustavad käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid hiljemalt 2. augustiks 2022. Liikmesriigid teatavad nendest viivitamata komisjonile.
2. Olenemata käesoleva artikli lõikest 1 jõustavad liikmesriigid artikli 8 lõikes 3 sätestatud vanemapuhkuse kahele viimasele nädalale vastava tasu või hüvitise maksmiseks käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud seadused, õigus- ja haldusnormid hiljemalt 2. augustiks 2024. Liikmesriigid teatavad nendest viivitamata komisjonile.
3. Kui liikmesriigid lõikes 1 ja 2 osutatud meetmed vastu võtavad, lisavad nad nende ametlikul avaldamisel nendes või nende juurde viite käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.
4. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas nende poolt vastu võetud põhiliste siseriiklike meetmete teksti.
5. Käesoleva direktiivi kohaldamise üksikasjalikud normid ja kord määratakse kindlaks kooskõlas liikmesriigi õiguse, kollektiivlepingute või siseriiklike tavadega, tingimusel et järgitakse käesoleva direktiivi miinimumnõudeid ja eesmäärke.
6. Käesoleva direktiivi artiklite 4, 5, 6 ja 8 ning direktiivi 92/85/EMÜ järgimiseks võivad liikmesriigid võtta arvesse perekondlikel põhjustel töölt eemal olemise mis tahes perioodi ning selle eest makstavat tasu või hüvitist, eelkõige emapuhkust, isapuhkust, vanemapuhkust ja hooldaja puhkust, mis on kättesaadavad liikmesriigi õiguse alusel ja mis lähevad kaugemale käesoleva direktiiviga või direktiiviga 92/85/EMÜ kehtestatud miinimumnõuetest, tingimusel et nendes direktiivides kehtestatud miinimumnõuded on täidetud ning et nende direktiividega hõlmatud valdkondades töötajatele pakutava kaitse üldine tase ei ole madalam.
7. Kui liikmesriigid tagavad, et tasu või hüvitist makstakse vähemalt 65 % ulatuses töötaja netopalgast (mille puhul võidakse kohaldada ülempiiri) vähemalt kuue kuu jooksul vanemapuhkusest mõlema vanema jaoks, võivad nad otsustada säilitada sellise süsteemi, selle asemel et näha ette artikli 8 lõikes 2 osutatud tasu või hüvitise maksmine.
8. Liikmesriigid võivad teha käesoleva direktiivi rakendamise ülesandeks sotsiaalpartneritele, kui sotsiaalpartnerid seda ühiselt taotlevad ja kui liikmesriigid võtavad kõik vajalikud meetmed selle tagamiseks, et käesoleva direktiiviga eesmärgiks seatud tulemused on alati saavutatud.

*Artikkel 21***Jõustumine**

Käesolev direktiiv jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

*Artikkel 22***Adressaadid**

Direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel, 20. juuni 2019

Euroopa Parlamendi nimel
president
A. TAJANI

Nõukogu nimel
eesistuja
G. CIAMBA

LISA

VASTAVUSTABEL

Direktiiv 2010/18/EL	Käesolev direktiiv
Klausli 1 punkt 1	Artikkel 1
Klausli 1 punkt 2	Artikkel 2
Klausli 1 punkt 3	Artikkel 2
Klausli 2 punkt 1	Artikli 5 lõige 1
Klausli 2 punkt 2	Artikli 5 lõiked 1 ja 2
Klausli 3 punkti 1 alapunkt a	Artikli 5 lõige 6
Klausli 3 punkti 1 alapunkt b	Artikli 5 lõige 4
Klausli 3 punkti 1 alapunkt c	Artikli 5 lõige 5
Klausli 3 punkti 1 alapunkt d	—
Klausli 3 punkt 2	Artikli 5 lõige 3
Klausli 3 punkt 3	Artikli 5 lõige 8
Klausli 4 punkt 1	Artikli 5 lõige 8
Klausli 5 punkt 1	Artikli 10 lõige 2
Klausli 5 punkt 2	Artikli 10 lõige 1
Klausli 5 punkt 3	Artikli 10 lõige 3
Klausli 5 punkt 4	Artikkel 11
Artikli 5 lõike 5 esimene lõik	Artikli 10 lõige 3
Artikli 5 lõike 5 teine lõik	Artikli 8 lõige 3
Klausli 6 punkt 1	Artikkel 9
Klausli 6 punkt 2	põhjendus 25
Klausli 7 punkt 1	Artikkel 7
Klausli 7 punkt 2	Artikkel 7
Klausli 8 punkt 1	Artikli 16 lõige 1
Klausli 8 punkt 2	Artikli 16 lõige 2
Klausli 8 punkt 3	—
Klausli 8 punkt 4	—
Klausli 8 punkt 5	—
Klausli 8 punkt 6	—
Klausli 8 punkt 7	—

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV (EL) 2019/1159,**20. juuni 2019,****millega muudetakse direktiivi 2008/106/EÜ meremeeste väljaõppe miinimumtaseme kohta ja tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2005/45/EÜ, mis käsitleb liikmesriikide poolt välja antud meremeeste tunnistuste vastastikust tunnustamist****(EMPs kohaldatav tekst)**

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 100 lõiget 2,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust, ⁽¹⁾

pärast konsulteerimist Regioonide Komiteega,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt ⁽²⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Selleks et säilitada ja püüda edendada meresõiduohutuse kõrget taset ja merereostuse vältimist, on vaja säilitada ja võimaluse korral parandada liidu meremeeste teadmisi ja oskusi, arendades mereharidust ja diplomeerimist vastavalt rahvusvahelistele eeskirjadele ja tehnoloogia arengule, ning võtta täiendavaid meetmeid Euroopa merendusala oskuste baasi täiendamiseks.
- (2) Meremeeste väljaõpet ja diplomeerimist reguleeritakse rahvusvahelisel tasandil Rahvusvahelise Mereorganisatsiooni 1978. aasta meremeeste väljaõppe, diplomeerimise ja vahiteenistuse aluste rahvusvahelise konventsiooniga selle muudetud kujul (edaspidi „STCW konventsioon“), mis vaadati viimati ulatuslikult läbi 2010. aastal. 2015. aastal võeti vastu STCW konventsiooni muudatused, milles käsitleti nende meremeeste väljaõppe ja ettevalmistuse nõudeid, kes töötavad laevadel, mille suhtes kohaldatakse gaaskütusel ja muudel madala leekpunktiga kütustel töötavate laevade rahvusvahelist ohutuskodeksit (edaspidi „IGF koodeks“). 2016. aastal võeti vastu STCW konventsiooni muudatused seoses nende meremeeste väljaõppe ja ettevalmistusega, kes töötavad reisilaevadel ja polaarvetes sõitvatel laevadel.
- (3) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2008/106/EÜ ⁽³⁾ lisatakse STCW konventsiooni liidu õigusesse. Kõik liikmesriigid on allkirjastanud STCW konventsiooni ning seega tuleks nende rahvusvaheliste kohustuste ühtlustatud rakendamiseks viia meremeeste väljaõpet ja diplomeerimist käsitlevad liidu normid kooskõlla STCW konventsiooniga. Seepärast tuleks mitmeid direktiivi 2008/106/EÜ sätteid muuta, et kajastada STCW konventsiooni viimaseid muudatusi, mis on seotud nende meremeeste väljaõppe ja ettevalmistusega, kes töötavad IGF koodeksi alla kuuluvatel laevadel, reisilaevadel ja polaarvetes sõitvatel laevadel.
- (4) Meremeeste väljaõppe, diplomeerimise ja vahiteenistuse koodeks, mis on vastu võetud 1995. aasta STCW osaliste konverentsi 2. resolutsiooniga, selle ajakohastatud kujul (edaspidi „STCW koodeks“) sisaldab juba suuniseid üleväsimuse ennetamise (jaotis B-VIII/1) ja töökõlblikkuse (jaotis A-VIII/1) kohta. Ohutuse huvides on tähtselt direktiivi 2008/106/EÜ artikli 15 nõuete eranditeta täitmise tagamine ja järgimine ning kõnealuste suuniste nõuetekohane arvessevõtmine.

⁽¹⁾ ELT C 110, 22.3.2019, lk 125.

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi 4. aprilli 2019. aasta seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata) ning nõukogu 6. juuni 2019. aasta otsus.

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. novembri 2008. aasta direktiiv 2008/106/EÜ meremeeste väljaõppe miinimumtaseme kohta (ELT L 323, 3.12.2008, lk 33).

- (5) Ühise transpordipoliitika üks eesmärk meretranspordi valdkonnas on hõlbustada meremeeste liikumist liidu piires. Selline liikumine aitab muu hulgas muuta liidu meretranspordi sektori tulevastele põlvkondadele atraktiivseks, vältides olukorda, kus Euroopa merendusklaster tekib puudus pädevatest töötajatest, kellel on vajalikud oskused ja pädevused. Liikmesriikide välja antud meremeeste tunnistuste vastastikune tunnustamine on väga oluline meremeeste vaba liikumise hõlbustamiseks. Pidades silmas õigust heale haldusele, peaks teiste liikmesriikide poolt meremeestele välja antud kutsetunnistuste aktsepteerimise kohta tehtud liikmesriikide otsused, mille eesmärk on riiklike meresõidudiplomite väljaandmine, põhinema põhjendustel, mida asjaomasel meremel on võimalik kontrollida.
- (6) Direktiiv 2008/106/EÜ sisaldab ka kolmandate riikide välja antud meremeeste tunnistuste tunnustamise kesksüsteemi. Õigusloome kvaliteedi ja tulemuslikkuse programmi (REFIT) raames tehtud hindamise kohaselt on liikmesriigid saavutanud pärast kesksüsteemi kehtestamist märkimisväärse kulude kokkuhoiu. Hindamine näitas aga ka seda, et mõne tunnustatud kolmanda riigi puhul on liikmesriigid välja andnud üksnes piiratud arvu kinnituslehti, millega tõendatakse nende kolmandate riikide välja antud meresõidudiplomite või kutsetunnistuste tunnustamist. Olemasolevate inim- ja finantsressursside tõhusamaks kasutamiseks peaks kolmandate riikide tunnustamise kord põhinema analüüsil sellise tunnustamise vajaduse kohta, mis käsitleb muu hulgas asjaomast riigist pärit ja tõenäoliselt liikmesriigi lipu all sõitvatel laevadel teenivate kaptenite, ohvitseride ja raadiooperaatorite hinnangulist arvu. Kõnealune hinnang tuleks esitada läbivaatamiseks laevade põhjustatud merereostuse vältimise ja meresõiduohutuse komiteele (COSS).
- (7) Võttes arvesse kogemusi, mis on saadud kolmandate riikide tunnustamise korra kohaldamisel, näitas REFITi raames tehtud hindamine, et kehtiva 18-kuulise tähtaja puhul ei arvestata protsessi keerukust, mis hõlmab Euroopa Meresõiduohutuse Ameti korraldatud kohapealset kontrolli. Sellise kontrolli kavandamiseks ja teostamiseks vajalike diplomaatiliste kokkulepete jaoks on vaja rohkem aega. Lisaks ei ole 18-kuuline tähtaeg piisav, kui kolmas riik peab võtma parandusmeetmeid ja tegema oma süsteemi õiguslikke muudatusi, et täita STCW konventsiooni nõudeid. Nendel põhjustel tuleks komisjoni otsuse vastuvõtmise tähtaega pikendada 18 kuult 24 kuule, ja kui kolmas riik peab võtma põhjalikke parandusmeetmeid, sealhulgas muutma õigusnorme, siis tuleks seda tähtaega pikendada 36 kuule. Lisaks tuleks tunnustamiskorra paindlikkuse säilitamiseks jätta alles võimalus, et taotlev liikmesriik saaks ajutiselt tunnustada kolmanda riigi süsteemi, mis on seotud meremeeste väljaõppe, diplomeerimise ja vahiteenistuse alustega.
- (8) Selleks et tagada kõigi meremeeste õigus inimväärsele tööle ja piirata konkurentsimoonutusi siseturul, tuleks kolmandate riikide tulevase tunnustamise puhul arvestada seda, kas nimetatud kolmandad riigid on ratifitseerinud 2006. aasta meretõnõnormide konventsiooni.
- (9) Selleks et veelgi tõhustada kolmandate riikide tunnustamise kesksüsteemi, tuleks kolmandaid riike, kust tuleb liikmesriigi lipu all sõitvatele laevadele vähe meremehi, uuesti hinnata pikemate ajavahemike järel, mida tuleks pikendada kümne aastani. Selliste kolmandate riikide süsteemi uuesti hindamise jaoks ettenähtud pikemat ajavahemikku tuleks siiski kombineerida esmatahtsate kriteeriumidega, milles võetakse arvesse ohutusprobleeme, tasakaalustades seeläbi tõhustamise vajadust tulemusliku kaitsemehhanismiga juhul, kui asjaomastes kolmandates riikides pakutav meremeeste väljaõppe kvaliteet halveneb.
- (10) Kolmandatest riikidest tööle võetud meremehi käsitlev teave on liidu tasandil muutunud kättesaadavaks tänu liikmesriikide edastatud asjakohasele teabele, mida hoitakse nende registrites välja antud tunnistuste ja kinnituslehtede kohta. Seda teavet tuleks kasutada statistilistel ja poliitika kujundamise eesmärkidel, eelkõige selleks, et parandada kolmandate riikide tunnustamise kesksüsteemi tõhusust. Liikmesriikide edastatud teabe põhjal tuleks uuesti läbi vaadata nende kolmandate riikide tunnustamine, millest ei ole liikmesriigi lipu all sõitvatele laevadele tulnud meremehi vähemalt kaheksa aasta jooksul. Uuesti läbivaatamise protsess peaks hõlmama võimalust asjaomase kolmanda riigi tunnustamine kas kehtima jätta või kehtetuks tunnistada. Lisaks tuleks liikmesriikide edastatud teavet kasutada ka tunnustatud kolmandate riikide uuesti hindamise tähtsusjärjestamiseks.

- (11) Selleks et võtta arvesse rahvusvahelisel tasandil toimunud arengut ja tagada liidu normide õigeaegne kohandamine sellisele arengule, peaks komisjonil olema õigus võtta kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte seoses STCW konventsiooni ja STCW koodeksi A osa muudatuste ülevõtmisega, ajakohastades meremeeste väljaõppe ja diplomeerimise tehnilisi nõudeid ning ühtlustades kõik direktiivi 2008/106/EÜ vastavad sätted, mis käsitlevad meremeeste digitaalseid tunnustusi. On eriti oluline, et komisjon viiks oma ettevalmistava töö käigus läbi asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil, ja et kõnealused konsultatsioonid viidaks läbi kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes⁽⁴⁾ sätestatud põhimõtetega. Eelkõige selleks, et tagada delegeeritud õigusaktide ettevalmistamises võrdne osalemine, saavad Euroopa Parlament ja nõukogu kõik dokumendid liikmesriikide ekspertidega samal ajal ning nende ekspertidel on pidev juurdepääs komisjoni eksperdirühmade koosolekutele, millel arutatakse delegeeritud õigusaktide ettevalmistamist.
- (12) Selleks et tagada käesoleva direktiivi ühetaolised rakendamistingimused seoses kolmandate riikide tunnustamist käsitlevate sätetega, tuleks komisjonile anda rakendamisolulised. Neid volitusi tuleks teostada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 182/2011⁽⁵⁾.
- (13) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2005/36/EÜ⁽⁶⁾ kutsekvalifikatsioonide tunnustamist käsitlevaid sätteid ei kohaldata direktiivi 2008/106/EÜ kohase meremeeste tunnustuste vastastikuse tunnustamise suhtes. Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2005/45/EÜ⁽⁷⁾ reguleeriti liikmesriikide poolt välja antud meremeeste tunnustuste vastastikust tunnustamist. Direktiivis 2005/45/EÜ osutatud meremeeste tunnustuste määratlused on siiski pärast STCW konventsiooni 2010. aasta muudatusi iganenud. Seepärast tuleks liikmesriikide poolt välja antud meremeeste tunnustuste vastastikuse tunnustamise süsteemi muuta, et võtta arvesse rahvusvahelisi muudatusi ja direktiivis 2008/106/EÜ esitatud meremeeste tunnustuste määratlusi. Lisaks tuleks vastastikuse tunnustamise süsteemi lisada ka liikmesriikide volitusel välja antud meremeeste tervisetõendid. Selleks et vältida ebamäärasust ning direktiivide 2005/45/EÜ ja 2008/106/EÜ vahelisi ebakõlasid, tuleks meremeeste tunnustuste vastastikust tunnustamist reguleerida üksnes direktiiviga 2008/106/EÜ. Lisaks, selleks et vähendada liikmesriikide halduskoormust, tuleks pärast STCW konventsiooni asjakohaste muudatuste vastuvõtmist kasutusele võtta meremeeste kvalifikatsiooni tõendamise elektrooniline süsteem.
- (14) Andmete digitaliseerimine on osa andmete kogumise ja edastamise tehnoloogia arengust ning selle eesmärk on aidata vähendada kulusid ja kasutada inimressursse efektiivselt. Komisjon peaks kaaluma meetmeid sadamariigi kontrolli tõhustamise parandamiseks, muu hulgas hinnates meremeeste tunnustuste keskse andmebaasi loomise ja haldamise teostatavust ja lisaväärtust. See andmebaas oleks ühendatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/16/EÜ⁽⁸⁾ artiklis 24 osutatud kontrolliandmebaasiga ning sellega oleksid ühendatud kõik liikmesriigid. See keskne andmebaas sisaldaks direktiivi 2008/106/EÜ V lisas esitatud kogu teavet STCW konventsiooni reeglite V/1-1 ja V/1-2 kohaselt välja antud meresõidudiplomide ja kutsetunnustuste tunnustamist tõendavate kinnituslehtede kohta.
- (15) Euroopa meremeeste kapteni- ja ohvitseriharidust ja -väljaõpet tuleks toetada üliõpilasvahetustega mereharidus- ja koolitusasutuste vahel üle kogu liidu. Euroopa lipu all merd sõitvate meremeeste teadmiste ja oskuste täiendamiseks ning arendamiseks on vajalik heade tavade vahetamine liikmesriikide vahel. Meremeeste hariduses ja väljaõppes tuleks täielikult ära kasutada programmi „Erasmus+“ pakutavaid võimalusi.

⁽⁴⁾ ELT L 123, 12.5.2016, lk 1.

⁽⁵⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisoluliste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).

⁽⁶⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. septembri 2005. aasta direktiiv 2005/36/EÜ kutsekvalifikatsioonide tunnustamise kohta (ELT L 255, 30.9.2005, lk 22).

⁽⁷⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. septembri 2005. aasta direktiiv 2005/45/EÜ, mis käsitleb liikmesriikide poolt välja antud meremeeste tunnustuste vastastikust tunnustamist ja millega muudetakse direktiivi 2001/25/EÜ (ELT L 255, 30.9.2005, lk 160).

⁽⁸⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. aprilli 2009. aasta direktiiv 2009/16/EÜ, mis käsitleb sadamariigi kontrolli (ELT L 131, 28.5.2009, lk 57).

- (16) Komisjon peaks looma sotsiaalpartnerite ja liikmesriikidega dialoogi, et töötada lisaks rahvusvahelisel tasandil kokkulepitud meremeeste väljaõppe miinimumtasemele välja merehariduse algatused, mida liikmesriigid võivad Euroopa merendusdiplomina vastastikku tunnustada. Nimetatud algatused peaksid tuginema ja olema välja töötatud kooskõlas käimasolevate katseprojektide soovitude ja oskustealase valdkondliku koostöö kavas kehtestatud strateegiatega.
- (17) Õigusselguse ja järjepidevuse suurendamiseks tuleks direktiiv 2005/45/EÜ kehtetuks tunnistada.
- (18) Direktiivi 2008/106/EÜ tuleks vastavalt muuta,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

Artikkel 1

Direktiivi 2008/106/EÜ muudatused

Direktiivi 2008/106/EÜ muudetakse järgmiselt.

1) Artiklisse 1 lisatakse järgmised punktid:

- „43. „vastuvõttev liikmesriik“ – liikmesriik, kus meremehed taotlevad oma meresõidudiplomite, kutsetunnistuste või dokumentaalsete tõendite aktsepteerimist või tunnustamist;
44. „IGF koodeks“ – gaaskütusel ja muudel madala leekpunktiga kütustel töötavate laevade rahvusvaheline ohutuskodeks, nagu on määratletud SOLAS 74 reeglis II-1/2.29;
45. „polaarkodeks“ – polaarvetes sõitvate laevade rahvusvaheline koodeks, nagu on määratletud SOLAS 74 reeglis XIV/1.1;
46. „polaarveed“ – Arktika veed ja/või Antarktika piirkond, nagu on määratletud SOLAS 74 reeglites XIV/1.2 kuni XIV/1.4.“

2) Artiklit 2 muudetakse järgmiselt:

a) ainsa löike sissejuhatav osa asendatakse järgmisega:

„1. Käesolevat direktiivi kohaldatakse käesolevas direktiivis nimetatud meremeeste suhtes, kes teenivad liikmesriigi lipu all sõitvate merelaevade pardal, välja arvatud järgmised laevad:“;

b) lisatakse järgmine lõige:

„2. Artiklit 5b kohaldatakse meremeeste suhtes, kellel on liikmesriigi välja antud diplom või tunnistus, olenemata nende kodakondsusest.“

3) Artiklit 5 muudetakse järgmiselt:

a) lõige 10 asendatakse järgmisega:

„10. Kui artikli 19 lõikest 7 ei tulene teisiti, on käesoleva direktiiviga nõutava tunnistuse originaal kättesaadav selle laeva pardal, kus tunnistuse omanik töötab, kas paber kandjal või digitaalsel kujul, mille autentsust ja kehtivust on võimalik kontrollida käesoleva artikli 12 punktis b kehtestatud korras.“;

b) lõige 13 asendatakse järgmisega:

„13. Pärast seda kui STCW konventsiooni ja STCW koodeksi A osa asjakohased muudatused seoses meremeeste digitaalsete tunnistustega jõustuvad, on komisjonil õigus võtta kooskõlas artikliga 27a vastu delegeeritud õigusakte, et muuta käesolevat direktiivi, viies kõik käesoleva direktiivi asjakohased sätted nende STCW konventsiooni ja STCW koodeksi A osa muudatustega kooskõlla, eesmärgiga digitaliseerida meremeeste tunnistused ja kinnituslehed.“

- 4) Artikkel 5a asendatakse järgmisega:

„Artikkel 5a

Komisjoni teavitamine

„Artikli 20 lõike 8 ja artikli 21 lõike 2 kohaldamiseks ning liikmesriikidele ja komisjonile üksnes poliitikajundamise eesmärgil ja statistilistel eesmärkidel kasutamiseks esitavad liikmesriigid komisjonile igal aastal käesoleva direktiivi V lisas loetletud teabe meresõidudiplomide ja meresõidudiplomide tunnustamist tõendavate kinnituslehtede kohta. Samuti võivad nad vabatahtlikkuse alusel anda teavet STCW konventsiooni lisa II, III ja VII peatüki kohaselt reakoosseisu liikmetele välja antud kutsetunnistuste kohta, nagu näiteks käesoleva direktiivi V lisas osutatud teave.“

- 5) Lisatakse järgmine artikkel:

„Artikkel 5b

Liikmesriikide poolt välja antud meremeeste tunnistuste vastastikune tunnustamine

1. Liikmesriik aktsepteerib teise liikmesriigi poolt või tema volitusel välja antud kas paberandjal või digitaalsel kujul kutsetunnistust ja dokumentaalset tõendit, et lubada meremeestel teenida tema lipu all sõitval laeval.

2. Liikmesriik tunnustab meresõidudiplomeid või kutsetunnistusi, mille teine liikmesriik on käesoleva direktiivi I lisa reeglite V/1-1 ja V/1-2 kohaselt kaptenitele ja ohvitseridele välja andnud, andes nende kohta välja tunnustamist tõendava kinnituslehe. Tunnustamist tõendava kinnituslehe puhul piirduakse selles kindlaks määratud ametikohtade, teenistusülesannete ja väljaõppe tasemetega. Kinnitusleht antakse välja üksnes juhul, kui on täidetud kõik STCW konventsiooni nõuded, vastavalt STCW konventsiooni reegli I/2 punktile 7. Kinnituslehe koostamisel kasutatakse STCW koodeksi jaotise A-I/2 punktis 3 esitatud vormi.

3. Liikmesriik aktsepteerib teise liikmesriigi volitusel artikli 11 kohaselt välja antud tervisetõendeid, et lubada meremeestel teenida tema lipu all sõitval laeval.

4. Vastuvõttev liikmesriik tagab, et lõigetes 1, 2 ja 3 osutatud otsused tehakse mõistliku aja jooksul. Vastuvõttev liikmesriik tagab ka, et meremeestel on õigus esitada kaebus kehtiva tunnistuse kinnitamisest või aktsepteerimisest keeldumise või taotlusele vastamata jätmise peale vastavalt siseriiklikele õigusaktidele ja menetlustele ning et meremeestele pakutakse vastavalt kehtivatele siseriiklikele õigusaktidele ja menetlustele selliste kaebustega seoses asjakohast nõu ja abi.

5. Ilma et see piiraks käesoleva artikli lõike 2 kohaldamist, võivad vastuvõtva liikmesriigi pädevad asutused kehtestada täiendavaid piiranguid ametikohtade, teenistusülesannete ja väljaõppe tasemete osas seoses artiklis 7 osutatud kohalike rannasõitudega või I lisa reegli VII/1 kohaselt välja antud alternatiivtunnistuste osas.

6. Ilma et see piiraks lõike 2 kohaldamist, võib vastuvõttev liikmesriik vajaduse korral lubada meremehel teenida oma lipu all sõitval laeval kuni kolm kuud, kui tal on teises liikmesriigis välja antud ja nõuetekohaselt kinnitatud asjakohane kehtiv tunnistus, ent mille tunnustamist ei ole asjaomane vastuvõttev liikmesriik veel kinnitanud.

Dokumendid, mis tõendavad, et pädevatele asutustele on esitatud kinnituslehe taotlus, peavad olema kergesti kättesaadavad.

7. Vastuvõttev liikmesriik tagab, et meremehed, kes esitavad tunnistuse saamiseks juhtimistasandi teenistusülesandeid täita lubavad tunnistused, tunneksid piisavalt kõnealuse liikmesriigi merendusalaõiguse õigusakte, mis on seotud teenistusülesannetega, mida neil on lubatud täita.“

6) Artiklit 12 muudetakse järgmiselt:

a) lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Kõik kaptenid, ohvitserid ja raadiooperaatorid, kellel on I lisa mis tahes peatüki (v.a V peatüki reegel V/3 või VI peatükk) alusel välja antud või tunnustatud tunnistus ja kes teenivad merel või kavatsevad merele minna pärast kaldalolekut, peavad meresõidupraktika jätkamiseks vähemalt iga viie aasta järel

a) täitma artiklis 11 sätestatud tervisenõuded ning

b) tõendama jätkuvat ametialast pädevust vastavalt STCW koodeksi jaotisele A-I/11.“;

b) lisatakse järgmine lõige:

„2b. Meresõidupraktika jätkamiseks polaarvetes sõitvatel laevadel täidab kapten või ohvitser käesoleva artikli lõikes 1 sätestatud nõudeid ning peab vähemalt iga viie aasta järel tõendama jätkuvat ametialast pädevust tööks polaarvetes sõitvatel laevadel vastavalt STCW koodeksi jaotise A-I/11 punktile 4.“;

c) lõige 3 asendatakse järgmisega:

„3. Liikmesriik võrdleb enne 1. jaanuari 2017 välja antud meresõidudiplomite ja/või kutsetunnistuste taotlejatele seatud pädevusnõudeid asjakohase meresõidudiplomi ja/või kutsetunnistuse jaoks STCW koodeksi A osas sätestatud nõuetega ning teeb kindlaks selliste meresõidudiplomite ja/või kutsetunnistuste omanike täiendusõppe või atesteerimise vajaduse.“;

d) lisatakse järgmine lõige:

„3a. Liikmesriik võrdleb enne 1. jaanuari 2017 gaaskütusel töötavatel laevadel teenivatele isikutele seatud pädevusnõudeid STCW koodeksi jaotises A-V/3 sätestatud pädevusnõuetega ning teeb kindlaks nende isikute täiendusõppe vajaduse.“

7) Artikli 19 lõiked 2 ja 3 asendatakse järgmisega:

„2. Liikmesriik, kes kavatseb tunnustada kinnituslehega tema lipu all sõitvatel laevadel teenimiseks käesoleva artikli lõikes 1 osutatud meresõidudiplomit või kutsetunnistust, mille kolmas riik on välja andnud kaptenile, ohvitserile või raadiooperaatorile, esitab komisjonile põhjendatud taotluse kõnealuse kolmanda riigi tunnustamiseks koos esialgse analüüsiga selle kohta, kas kolmas riik vastab STCW konventsiooni nõuetele, kogudes käesoleva direktiivi II lisas osutatud teavet. Esialgses analüüsis esitab liikmesriik oma taotluse toetuseks täiendava teabe kolmanda riigi tunnustamise põhjuste kohta.

Pärast seda, kui liikmesriik on taotluse esitanud, käsitleb komisjon viivitamata kõnealust taotlust ja teeb kooskõlas artikli 28 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega otsuse kolmanda riigi väljaõppe ja tunnistuste andmise süsteemi hindamise algatamise kohta mõistliku aja jooksul, võttes nõuetekohaselt arvesse käesoleva artikli lõikes 3 sätestatud ajapiirangut.

Kui hindamise algatamise kohta tehakse positiivne otsus, kogub komisjon Euroopa Meresõiduohutuse Ameti abil ja vajaduse korral koostöös taotluse esitanud liikmesriigiga ja mis tahes muu huvitatud liikmesriigiga käesoleva direktiivi II lisas osutatud teavet ning hindab selle kolmanda riigi väljaõppe ja tunnistuste andmise süsteemi, kelle kohta tunnustamisaotlus esitati, et kontrollida, kas asjaomane riik vastab kõigile STCW konventsiooni nõuetele ja kas võltstunnistuste väljaandmise vältimiseks on võetud asjakohaseid meetmeid ning et võtta arvesse, kas asjaomane riik on ratifitseerinud 2006. aasta meretöönormide konventsiooni.

3. Kui komisjon otsustab käesoleva artikli lõikes 2 osutatud hindamise tulemusena, et kõik nõuded on täidetud, võtab ta vastu kolmanda riigi tunnustamise otsust sisaldava rakendusakti. Nimetatud rakendusakt võetakse vastu kooskõlas artikli 28 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega 24 kuu jooksul alates liikmesriigi poolt käesoleva artikli lõike 2 kohase taotluse esitamisest.

Kui asjaomane kolmas riik peab rakendama olulisi parandusmeetmeid, sealhulgas muutma oma õigusakte ning haridus-, väljaõppe ja tunnistuste andmise süsteemi, et täita STCW konventsiooni nõudeid, võetakse käesoleva lõike esimeses lõigus osutatud rakendusakt vastu 36 kuu jooksul pärast käesoleva artikli lõikes 2 osutatud taotluse esitamist liikmesriigi poolt.

Taotluse esitanud liikmesriik võib otsustada kolmanda riigi tunnistusi ühepoolset tunnustada kuni rakendusakti vastuvõtmiseni käesoleva lõike kohaselt. Sellise ühepoolse tunnustamise puhul teatab liikmesriik komisjonile selliste tunnustamist tõendavate kinnituslehtede arvu, mille ta on välja andnud seoses lõikes 1 osutatud meresõidudiplomide ja kutsetunnistustega, mille on välja andnud kolmas riik, kuni on vastu võetud rakendusakt selle kolmanda riigi tunnustamise kohta.“

8) Artiklisse 20 lisatakse järgmine lõige:

„8. Kui liikmesriik ei ole rohkem kui kaheksa aasta jooksul välja andnud tunnustamist tõendavaid kinnituslehti seoses artikli 19 lõikes 1 osutatud meresõidudiplomide ja kutsetunnistustega, mille kolmas riik on välja andnud, vaadatakse kõnealuse kolmanda riigi tunnistuste tunnustamine uuesti läbi. Komisjon võtab vastu rakendusakti, mis sisaldab otsust uuesti läbivaatamise tulemuste kohta. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 28 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega, olles teatanud liikmesriikidele ja asjaomasele kolmandale riigile sellest vähemalt kuus kuud ette.“

9) Artikli 21 lõiked 1 ja 2 asendatakse järgmisega:

„1. Komisjon, keda abistab Euroopa Meresõiduohutuse Amet, hindab artikli 19 lõike 3 esimeses lõigus osutatud menetluse kohaselt tunnustatud kolmandaid riike, sealhulgas artikli 19 lõikes 6 osutatud kolmandaid riike, korrapäraselt ja vähemalt kümne aasta jooksul pärast viimast hindamist uuesti, et kontrollida nende vastavust II lisas esitatud asjaomastele kriteeriumidele ja seda, kas võltstunnistuste väljaandmise vältimiseks on võetud asjakohaseid meetmeid.

2. Komisjon, keda abistab Euroopa Meresõiduohutuse Amet, korraldab kolmandate riikide uuesti hindamise esmatahtsate kriteeriumide alusel. Nende esmatahtsate kriteeriumide hulka kuuluvad järgmised:

- a) tulemuslikkust käsitlevad andmed, mille annab sadamariigi kontroll vastavalt artiklile 23;
- b) selliste tunnustamist tõendavate kinnituslehtede arv, mis on koostatud seoses meresõidudiplomide ja STCW konventsiooni reeglite V/1-1 ja V/1-2 kohaste kutsetunnistustega, mille on välja andnud kolmas riik;
- c) kolmanda riigi akrediteeritud mereharidus- ja õppeasutuste arv;
- d) kolmanda riigi poolt heaks kiidetud meremeeste koolitus- ja täienduskoolituse programmide arv;
- e) komisjoni poolt kolmanda riigi viimase hindamise kuupäev ja nimetatud hindamise käigus kriitilise tähtsusega protsessides kindlaks tehtud puuduste arv;
- f) kõik olulised muudatused kolmanda riigi merendusala väljaõppe ja tunnistuste andmise süsteemis;
- g) kolmanda riigi tunnistuse saanud meremeeste üldarv, kes teenivad liikmesriikide lippude all sõitvatel laevadel, ning nende meremeeste väljaõppe ja kvalifikatsiooni tase;
- h) asjaomaste asutuste või muude sidusrühmade pakutav teave kolmanda riigi haridus- ja koolitusstandardite kohta, kui see on kättesaadav.

Kui kolmas riik ei täida vastavalt käesoleva direktiivi artiklile 20 STCW konventsiooni nõudeid, siis hinnatakse kõnealust kolmandat riiki uuesti enne teisi kolmandaid riike.“

10) Artikli 25a lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Artikli 20 lõike 8 ja artikli 21 lõike 2 kohaldamiseks ning liikmesriikidele ja komisjonile poliitikakujundamise eesmärgil kasutamiseks edastavad liikmesriigid komisjonile V lisas osutatud teabe.“

11) Artikkel 26 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 26

Hindamisaruanne

Komisjon esitab hiljemalt 2. augustil 2024 Euroopa Parlamendile ja nõukogule hindamisaruande, sealhulgas soovitusel hindamise tulemusel võetavateks järelmeetmeteks. Komisjon analüüsib kõnealuses hindamisaruandes liikmesriikide poolt välja antud meremeeste tunnistuste vastastikuse tunnustamise süsteemi rakendamist ja arengut seoses meremeeste digitaalsete tunnistustega rahvusvahelisel tasandil. Komisjon hindab ka arengut seoses Euroopa merendusdiplomi tulevase kaalumise, nagu on rõhutatud sotsiaalpartnerite soovitusel.“

12) Artikkel 27 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 27

Muutmine

1. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 27a vastu delegeeritud õigusakte, millega muudetakse käesoleva direktiivi I lisa ja sellega seotud sätteid, et viia kõnealune lisa ja kõnealused sätted kooskõlla STCW konventsiooni ja STCW koodeksi A osa muudatustega.

2. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 27a vastu delegeeritud õigusakte, millega muudetakse käesoleva direktiivi V lisa liikmesriikide poolt kohustuslikult edastatava teabe konkreetse ja asjaomase sisu ning üksikasjade osas tingimused, et need õigusaktid piirduvad STCW konventsiooni ja STCW koodeksi A osa muudatuste arvesse võtmisega ning järgivad andmekaitset käsitlevaid kaitsemeetmeid. Selliste delegeeritud õigusaktidega ei tohi muuta sätteid andmete anonüümseks muutmise kohta, mis on sätestatud artikli 25a lõikes 3.“

13) Artikkel 27a asendatakse järgmisega:

„Artikkel 27a

Delegeeritud volituste rakendamine

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.

2. Artikli 5 lõikes 13 ja artiklis 27 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile viieks aastaks alates 1. augustist 2019. Komisjon esitab delegeeritud volituste kohta aruande hiljemalt üheksa kuud enne viieaastase tähtaja möödumist. Volituste delegeerimist pikendatakse automaatselt samaks ajavahemikuks, välja arvatud juhul, kui Euroopa Parlament või nõukogu esitab selle suhtes vastuväite hiljemalt kolm kuud enne iga ajavahemiku lõppemist.

3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artikli 5 lõikes 13 ja artiklis 27 osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud õiguste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.

4. Enne delegeeritud õigusakti vastuvõtmist konsulteerib komisjon kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes sätestatud põhimõtetega iga liikmesriigi määratud ekspertidega.

5. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

6. Artikli 5 lõike 13 ja artikli 27 alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti teatavastegemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitanud selle suhtes vastuväidet või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväidet. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.“

14) Direktiivi 2008/106/EÜ I lisa muudetakse vastavalt käesoleva direktiivi lisale.

*Artikkel 2***Kehtetuks tunnistamine**

Direktiiv 2005/45/EÜ tunnistatakse kehtetuks.

*Artikkel 3***Ülevõtmine**

1. Liikmesriigid jõustavad käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid hiljemalt 2. augustiks 2021. Liikmesriigid teatavad nendest viivitamata komisjonile.

Kui liikmesriigid need normid vastu võtavad, lisavad nad nende ametlikul avaldamisel või nende juurde viite käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.

2. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas nende poolt vastu võetud põhiliste õigusnormide teksti.

*Artikkel 4***Jõustumine**

Käesolev direktiiv jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

*Artikkel 5***Adressaadid**

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel, 20. juuni 2019

Euroopa Parlamendi nimel
president
A. TAJANI

Nõukogu nimel
eesistuja
G. CIAMBA

LISA

Direktiivi 2008/106/EÜ I lisa V peatükki muudetakse järgmiselt.

1) Reegel V/2 asendatakse järgmisega:

„Reegel V/2

Reisilaevade kaptenite, laevaohvitseride, reakoosseisu liikmete ja muu personali väljaõppe ja ettevalmistuse kohustuslikud miinimumnõuded

1. Käesolevat reeglit kohaldatakse rahvusvaheliste reisidega seotud reisilaeva pardal teenivate kaptenite, laevaohvitseride, reakoosseisu liikmete ja muu personali suhtes. Liikmesriigid määravad kindlaks kõnealuste nõuete kohaldatavuse kohalikeks reisideks kasutatavatel reisilaevadel teeniva personali suhtes.
2. Enne kui reisilaeval teenivad isikud hakkavad täitma oma kohustusi, peavad nad täitma STCW koodeksi jaotise A-VI/1 punkti 1 nõuded.
3. Reisilaeva pardal teenivad kaptenid, laevaohvitserid, reakoosseisu liikmed ja muu personal peavad olema läbinud punktides 5–9 ette nähtud väljaõppe ja tutvustava koolituse vastavalt oma ametikohale, kohustustele ja vastutusele.
4. Kaptenid, laevaohvitserid, reakoosseisu liikmed ja muu personal, kes peavad olema läbinud punktides 7–9 ettenähtud väljaõppe, on kohustatud läbima vähemalt iga viie aasta järel asjakohase täiendusõppe või peavad tõendama, et on viimase viie aasta jooksul saavutanud nõutud pädevustaseme.
5. Reisilaeva pardal teeniv personal peab olema läbinud ametikohale, kohustustele ja vastutusele vastava tutvustava koolituse reisilaeva hädaolukorras tegutsemiseks, nagu on ette nähtud STCW koodeksi jaotise A-V/2 punktis 1.
6. Personal, kes on otseselt seotud reisilaeva reisijate teenindamisega reisijate ruumides, peab olema läbinud STCW koodeksi jaotise A-V/2 punktis 2 ette nähtud ohutusalase väljaõppe.
7. Kaptenid, laevaohvitserid, käesoleva lisa II, III ja VII peatükile vastavad reakoosseisu liikmed ning muu personal, kes häireplaani kohaselt on määratud aitama reisijaid reisilaeval hädaolukordades, peavad olema läbinud STCW koodeksi jaotise A-V/2 punktis 3 ette nähtud väljaõppe, mis käsitleb rahvahulga ohjamist.
8. Kapten, vanemmehaanik, vanemtüürimees, teine laevamehaanik ja kõik isikud, kes häireplaani kohaselt vastutavad reisijate ohutuse eest reisilaeval hädaolukordades, peavad olema läbinud STCW koodeksi jaotise A-V/2 punktis 4 ette nähtud heakskiidetud väljaõppe, mis käsitleb kriiside lahendamist ja inimeste käitumist.
9. Kaptenid, vanemmehaanikud, vanemtüürimehed, teised laevamehaanikud ja kõik isikud, kes vastutavad ro-ro-reisiparvlaeval otseselt reisijate laevale minemise ja laevalt lahkumise eest, lasti laadimise, lossimise ja kinnitamise eest ning laevakeres olevate avauste sulgemise eest, peavad olema läbinud STCW koodeksi jaotise A-V/2 punktis 5 ette nähtud heakskiidetud väljaõppe, mis käsitleb reisijate ja lasti ohutust ning laevakere kindlust.
10. Liikmesriigid tagavad, et igale isikule, keda peetakse pädevaks käesoleva reegli punktide 6–9 kohaselt, väljastatakse väljaõpet tõendav dokument.“

2) Lisatakse järgmised reeglid:

„Reegel V/3

IGF koodeksi alla kuuluvate laevade kaptenite, laevaohvitseride, reakoosseisu liikmete ja muu personali väljaõppe ja ettevalmistuse kohustuslikud miinimumnõuded

1. Käesolevat reeglit kohaldatakse IGF koodeksi alla kuuluva laeva pardal teenivate kaptenite, laevaohvitseride, reakoosseisu liikmete ja muu personali suhtes.

2. Enne kui meremehed hakkavad täitma kohustusi IGF koodeksi alla kuuluva laeva pardal, peavad nad olema läbinud punktides 4–9 ette nähtud väljaõppe vastavalt oma ametikohale, kohustustele ja vastutusele.
3. Kõik IGF koodeksi alla kuuluvate laevade pardal teenivad meremehed peavad enne seda, kui nad hakkavad täitma oma kohustusi, läbima laeva ja seadmetega seotud konkreetse tutvustava koolituse, nagu on ette nähtud käesoleva direktiivi artikli 14 lõike 1 punktis d.
4. Meremeestel, kes vastutavad ametikohustuste raames ohutusülesannete eest, mis on seotud kütuse eest hoolitsemise, kütuse kasutamise või kütusest tingitud hädaolukordadele reageerimisega IGF koodeksi alla kuuluvatel laevadel, peab olema põhiväljaõppe tunnistus, mis käsitleb IGF koodeksi alla kuuluval laeval teenimist.
5. IGF koodeksi alla kuuluvatel laevadel teenimisega seotud põhiväljaõppe tunnistuse taotleja peab olema läbinud põhiväljaõppe vastavalt STCW koodeksi jaotise A-V/3 punktile 1.
6. Meremehed, kes vastutavad ametikohustuste raames ohutusülesannete eest, mis on seotud kütuse eest hoolitsemise, kütuse kasutamise või kütusest tingitud hädaolukordadele reageerimisega IGF koodeksi alla kuuluvatel laevadel, ning kes on kvalifitseeritud ja diplomeeritud vastavalt veeldatud gaasi tankereid käsitleva reegli V/1-2 punktidele 2 ja 5 või reegli V/1-2 punktidele 4 ja 5, loetakse vastavaks STCW koodeksi jaotise A-V/3 punktis 1 ette nähtud nõuetele, mis käsitlevad IGF koodeksi alla kuuluvatel laevadel teenimisega seotud põhiväljaõpet.
7. Kaptenitel, laevamehaanikutel ja kõigil isikutel, kes otseselt vastutavad IGF koodeksi alla kuuluvatel laevadel kütuse ja kütusesüsteemide eest hoolitsemise ja kasutamise eest, peab olema täiendusõppe tunnistus, mis on seotud IGF koodeksi alla kuuluvatel laevadel teenimisega.
8. IGF koodeksi alla kuuluvatel laevadel teenimisega seotud täiendusõppe tunnistuse taotleja peab lisaks punktis 4 kirjeldatud kutsetunnistusele olema
 - 8.1. läbinud IGF koodeksi alla kuuluvatel laevadel teenimisega seotud heakskiidetud täiendusõppe ja täitma STCW koodeksi jaotise A-V/3 punktis 2 ette nähtud pädevusnõuded, ning
 - 8.2. läbinud vähemalt ühe kuu pikkuse heakskiidetud meresõidupraktika, mis hõlmab vähemalt kolme punkerdamistoimingut IGF koodeksi alla kuuluva laeva pardal. Kolmest punkerdamistoimingust kaks võib asendada heakskiidetud valmendiõppusena teostatava punkerdamistoiminguga osana punktis 8.1 osutatud väljaõppest.
9. Kaptenid, laevamehaanikud ja kõik isikud, kes otseselt vastutavad kütuse eest hoolitsemise ja kütuse kasutamise eest IGF koodeksi alla kuuluvatel laevadel ning kes on kvalifitseeritud ja diplomeeritud vastavalt STCW koodeksi jaotise A-V/1-2 punktis 2 ette nähtud pädevusnõuetele veeldatud gaasi tankeritel teenimiseks, loetakse vastavaks STCW koodeksi jaotise A-V/3 punktis 2 ette nähtud nõuetele, mis käsitlevad IGF koodeksi alla kuuluvatel laevadel teenimisega seotud täiendusõpet, tingimusel et nad
 - 9.1. täidavad punkti 6 nõudeid;
 - 9.2. täidavad punktis 8.2 esitatud punkerdamisnõudeid või on osalenud kolme lastimistoimingu läbiviimisel veeldatud gaasi tankeri pardal, ning
 - 9.3. on läbinud viimase viie aasta jooksul kolme kuu pikkuse meresõidupraktika
 - 9.3.1. IGF koodeksi alla kuuluvatel laevadel;
 - 9.3.2. tankeritel, mis veavad lastina IGF koodeksi alla kuuluvaid kütuseid, või
 - 9.3.3. gaaskütusel ja madala leekpunktiga kütusel töötavatel laevadel.
10. Liikmesriigid tagavad, et punkti 4 või 7 kohaselt väljaõppe läbinud meremeestele antakse kutsetunnistus.
11. Meremehed, kellel on punkti 4 või 7 kohane kutsetunnistus, peavad vähemalt iga viie aasta järel läbima asjakohase täiendusõppe või tõendama, et on viimase viie aasta jooksul saavutanud nõutud pädevustaseme.

*Reegel V/4***Polaarvetes sõitvate laevade kaptenite ja tüürimeeste väljaõppe ja ettevalmistuse kohustuslikud miinimumnõuded**

1. Polaarvetes sõitvate laevade kaptenitel, vanemtüürimeestel ja vahitüürimeestel peab olema polaarvetes sõitvate laevadega seotud põhiväljaõppe tunnistus, nagu on ette nähtud polaarkoodeksiga.
 2. Polaarvetes sõitvate laevadega seotud põhiväljaõppe tunnistuse taotleja peab olema läbinud polaarvetes sõitvate laevadega seotud heakskiidetud põhiväljaõppe ja täitma STCW koodeksi jaotise A-V/4 punktis 1 ette nähtud pädevusnõuded.
 3. Polaarvetes sõitvate laevade kaptenitel ja vanemtüürimeestel peab olema polaarvetes sõitvate laevadega seotud täiendusõppe tunnistus, nagu on ette nähtud polaarkoodeksiga.
 4. Polaarvetes sõitvate laevadega seotud täiendusõppe tunnistuse taotleja
 - 4.1. täidab polaarvetes sõitvate laevadega seotud põhiväljaõppe nõudeid;
 - 4.2. omab vähemalt kahe kuu pikkust heakskiidetud meresõidupraktikat tekimeeskonnas, juhtimistasandil või vahisolekul operatiivtasandil polaarvetes või muud samaväärset heakskiidetud meresõidupraktikat, ning
 - 4.3. on läbinud polaarvetes sõitvate laevadega seotud heakskiidetud täiendusõppe ning täidab STCW koodeksi jaotise A-V/4 punktis 2 ette nähtud pädevusnõudeid.
 5. Liikmesriigid tagavad, et punkti 2 või 4 kohaselt väljaõppe läbinud meremeestele antakse kutsetunnistus.
 6. Meremehed, kes on alustanud heakskiidetud meresõidupraktikat polaarvetes enne 1. juulit 2018, võivad kuni 1. juulini 2020 kinnitada, et nad täidavad punkti 2 nõudeid, tõendades, et nad on
 - 6.1. sooritanud heakskiidetud meresõidupraktika polaarvetes sõitval laeval või samaväärse heakskiidetud meresõidupraktika, täites ülesandeid tekimeeskonnas operatiivtasandil või juhtimistasandil kokku vähemalt kolm kuud viimase viie aasta jooksul, või
 - 6.2. edukalt läbinud koolituse, mis on korraldatud kooskõlas Rahvusvahelise Mereorganisatsiooni kehtestatud koolitusjuhistega polaarvetes sõitvatele laevadele.
 7. Meremehed, kes on alustanud heakskiidetud meresõidupraktikat polaarvetes enne 1. juulit 2018, võivad kuni 1. juulini 2020 kinnitada, et nad täidavad punkti 4 nõudeid, tõendades, et nad on
 - 7.1. sooritanud heakskiidetud meresõidupraktika polaarvetes sõitval laeval või samaväärse heakskiidetud meresõidupraktika, täites ülesandeid tekimeeskonnas juhtimistasandil kokku vähemalt kolm kuud viimase viie aasta jooksul, või
 - 7.2. edukalt läbinud koolituse, mis on korraldatud kooskõlas Rahvusvahelise Mereorganisatsiooni kehtestatud koolitusjuhistega polaarvetes sõitvatele laevadele ja sooritanud heakskiidetud meresõidupraktika polaarvetes sõitval laeval või samaväärse heakskiidetud meresõidupraktika, täites ülesandeid tekimeeskonnas juhtimistasandil kokku vähemalt kaks kuud viimase viie aasta jooksul.“
-

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV (EL) 2019/1160,**20. juuni 2019,****millega muudetakse direktiive 2009/65/EÜ ja 2011/61/EL seoses investeerimisfondide piiriülese turustamisega****(EMPs kohaldatav tekst)**

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 53 lõiget 1,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust ⁽¹⁾,toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt ⁽²⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivide 2009/65/EÜ ⁽³⁾ ning 2011/61/EL ⁽⁴⁾ ühised eesmärgid on muu hulgas tagada investeerimisfondidele võrdsed võimalused ning kõrvaldada takistused investeerimisfondide osakute ja aktsiate vabalt liikumiselt liidus, kindlustades samal ajal investorite ühtlasema kaitse. Need eesmärgid on suuresti küll saavutatud, kuid teatavate takistuste tõttu ei saa fondivalitsejad siseturu eeliseid ikka veel täiel määral ära kasutada.
- (2) Käesolev direktiiv täiendab Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2019/1156 ⁽⁵⁾. Nimetatud määruses kehtestatakse vabalt võõrandatavatesse väärtpaberitesse ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtjatele (eurofondid) ja alternatiivsete investeerimisfondide (AIFid) valitsejatele lisanormid ja -menetlused. Nimetatud määruse ja käesoleva direktiivi koostoimes peaksid fondivalitsejate siseturul tegutsemise tingimused olema paremini kooskõlastatud ning nende valitsetavaid fonde peaks olema lihtsam piiriülevalt turustada.
- (3) Tuleb täita õiguslik lünk ja viia pädevate asutuste eurofondidega seotud muudatustest teavitamise kord kooskõlla direktiivis 2011/61/EL sätestatud teavitamiskorraga.
- (4) Määrusega (EL) 2019/1156 tugevdatakse direktiiviga 2009/65/EÜ reguleeritud reklaamteadete puhul kohaldatavaid põhimõtteid ning laiendatakse nende põhimõtete kohaldamisala AIFide valitsejatele, mis annab investoritele väga hea kaitse, sõltumata sellest, mis tüüpi investoriga on tegemist. Seetõttu ei ole direktiivi 2009/65/EÜ vastavad sätted, millega reguleeritakse reklaamteateid ning eurofondi osakute turustamise korda reguleerivate siseriiklike õigusnorme käsitleva teabe kättesaadavust, enam vajalikud ning need tuleks välja jätta.
- (5) Direktiivi 2009/65/EÜ sätteid, millega nõutakse eurofondidelt investoritele teatavate võimaluste pakkumist ja mida mõne liikmesriigi õigussüsteemis on rakendatud, on osutunud koormavaks. Lisaks kasutavad investorid kohalikul pakutavaid võimalusi harva nii, nagu nimetatud direktiiv ette näeb. Eelistatud kontakteerumisviisiks on saanud

⁽¹⁾ ELT C 367, 10.10.2018, lk 50.

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi 16. aprilli 2019. aasta seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata) ja nõukogu 14. juuni 2019. aasta otsus.

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta direktiiv 2009/65/EÜ vabalt võõrandatavatesse väärtpaberitesse ühiseks investeeringuks loodud ettevõtjaid (eurofondid) käsitlevate õigus- ja haldusnormide kooskõlastamise kohta (ELT L 302, 17.11.2009, lk 32).

⁽⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 8. juuni 2011. aasta direktiiv 2011/61/EL alternatiivsete investeerimisfondide valitsejate kohta, millega muudetakse direktiive 2003/41/EÜ ja 2009/65/EÜ ning määruseid (EÜ) nr 1060/2009 ja (EL) nr 1095/2010 (ELT L 174, 1.7.2011, lk 1).

⁽⁵⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. juuni 2019. aasta määrus (EL) 2019/1156, millega lihtsustatakse investeerimisfondide piiriülest turustamist ning muudetakse määrusi (EL) nr 345/2013, (EL) nr 346/2013 ja (EL) nr 1286/2014 (vt käesoleva *Euroopa Liidu Teataja* lk 55).

investorite ja fondivalitseja otsene suhtlus elektrooniliselt või telefoni teel, kuid maksete tegemiseks ning osakute ja aktsiate tagasiostmiseks või tagasivõtmiseks kasutatakse muid kanaleid. Kuigi neid kohalikult pakutavaid võimalusi kasutatakse praegu haldusotstarbel, nagu reguleerivate asutustega seotud tasude piiriülene sissenõudmine, tuleks sellised küsimused lahendada siiski muul viisil, sh pädevate asutuste vahelises koostöös. Seepärast tuleks kehtestada normid, millega jaeinvestoritele teatavate võimaluste pakkumise nõudeid ajakohastatakse ja täpsustatakse, ning liikmesriigid ei tohiks nende võimaluste puhul nõuda füüsilist kohalolekut. Normid peaksid igal juhul tagama investoritele juurdepääsu teabele, mida neil on õigus saada.

- (6) Et tagada jaeinvestorite ühetaoline kohtlemine, on vaja, et nimetatud võimalusi käsitlevaid nõudeid kohaldataks ka AIFi valitsejate suhtes, kui liikmesriik lubab neil oma territooriumil turustada AIFi osakuid või aktsiaid jaeinvestoritele.
- (7) Kui vastuvõtvas liikmesriigis ei ole eurofondi või AIFi osakute või aktsiate turustamise lõpetamiseks selgeid ja ühtseid tingimusi, tekitab see fondivalitsejatele majandusliku ja õigusliku ebakindluse. Seepärast tuleks direktiivides 2009/65/EÜ ja 2011/61/EL selgesti sätestada tingimused, mille alusel võib teatavate või kõigi fondi osakute või aktsiate turustamiseks võetud meetmeid puudutava teate või teatise tagasi võtta. Need tingimused peaksid tasakaalustama ühest küljest investeerimisfondide või nende valitsejate võimalust fondiakttsiate või -osakute turustamiseks võetud meetmed teatavate eeltingimuste täitmisel lõpetada, ning teisest küljest investorite huve nendes fondides.
- (8) See, et teatavas liikmesriigis on võimalik eurofondi või AIFi turustamine lõpetada, ei tohiks tekitada investoritele kulusid ega vähendada nende kaitset direktiivide 2009/65/EÜ ja 2011/61/EL alusel, eelkõige mis puudutab nende õigust saada nende fondide tegevuse jätkumise kohta täpsed teavet.
- (9) Vahel koheldakse AIFi valitsejat, kes soovib teha kindlaks investorite huvi teatava investeerimisidee või -strateegia vastu, eri liikmesriikide õigussüsteemides eelturustamise puhul erinevalt. Eelturustamise määratlus ja selle lubamise tingimused erinevad märkimisväärselt neis liikmesriikides, kus eelturustamine on lubatud, samas kui mõnes liikmesriigis puudub eelturustamise kontseptsioon üldse. Erineva kohtlemise vältimiseks tuleks sõnastada eelturustamise ühtlustatud määratlus ja kehtestada tingimused, mille kohaselt ELi AIFi valitseja võib tegeleda eelturustamisega.
- (10) Et eelturustamist saaks pidada eelturustamiseks direktiivi 2011/61/EL tähenduses, peaks selle sihtrühmaks olema potentsiaalsed kutselised investorid ja see peaks käsitlema investeerimisideed või -strateegiat, et teha kindlaks selliste investorite huvi sellise AIFi või AIFi investeerimisüksuse vastu, mis ei ole veel asutatud või moodustatud või mis on küll asutatud või moodustatud, kuid mille turustamisest ei ole nimetatud direktiivi kohaselt veel teatatud. Seetõttu ei tohiks investorid saada eelturustamise ajal AIFi osakuid ega aktsiaid märkida ning potentsiaalsetele kutselistele investoritele ei tohiks jagada ei kavandina ega lõplikul kujul märkimisvorme ega muid sarnaseid dokumente. ELi AIFi valitsejad peaksid tagama, et investorid ei saa AIFi osakuid või aktsiaid eelturustamise käigus omandada ning et investorid, kellel on eelturustamise käigus ühendust võetud, võivad AIFi osakuid või aktsiaid omandada üksnes direktiivis 2011/61/EL lubatud turustamise käigus.

Kui 18 kuu jooksul pärast seda, kui ELi AIFi valitseja eelturustamist alustas, märgivad kutselised investorid eelturustamisel esitatud teabes osutatud AIFi või eelturustamise tulemusel asutatud AIFi osakuid või aktsiaid, tuleks seda käsitada turustamise tulemusena ning selle suhtes peaks kehtima direktiivis 2011/61/EL osutatud kohaldatav teavitamiskord. Et liikmesriigi pädevad asutused saaksid oma riigis toimuvat eelturustamist kontrollida, peaks ELi AIFi valitseja saatma pärast eelturustamise alustamist kahe nädala jooksul oma päritoluliikmesriigi pädevatele asutustele paberil või elektrooniliselt mitteametliku kirja, milles ta annab muu hulgas teada, millistes liikmesriikides ja millal eelturustamine toimub või on toimunud, sealhulgas loetleb asjakohasel juhul eelturustatavad või eelturustatud AIFid ja AIFide investeerimisüksused. ELi AIFi valitseja päritoluliikmesriigi pädevad asutused peaksid kohe teavitama nende liikmesriikide pädevaid asutusi, kus ELi AIFi valitseja eelturustamisega tegeleb või on tegelema.

- (11) ELi AIFi valitsejad peaksid tagama eelturustamise nõuetekohase dokumenteerimise.
- (12) Siseriiklikes õigus- ja haldusnormides, mida on vaja direktiivi 2011/61/EL ja eelkõige eelturustamist puudutavate ühtlustatud normide järgimiseks, ei tohiks ühelgi juhul seada ELi AIFi valitsejaid halvemasse olukorda kui kolmandate riikide AIFi valitsejaid. See puudutab nii praegust olukorda, kus kolmandate riikide AIFide valitsejatel ei ole tegevuslubadega seotud õigusi, kui ka olukorda, mis tekib siis, kui direktiivi 2011/61/EL tegevuslubade andmist käsitlevad sätted muutuvad kohalduvaks.

- (13) Õiguskindluse tagamiseks tuleb ühtlustada nende siseriiklike õigus- ja haldusnormide kohaldamise alguskuupäevad, millega rakendatakse käesolevat direktiivi ja määrust (EL) 2019/1156 seoses reklaamteateid ja eelturustamist käsitlevate asjakohaste sätetega.
- (14) Kooskõlas liikmesriikide ja komisjoni 28. septembri 2011. aasta ühise poliitilise deklaratsiooniga selgitavate dokumentide kohta (*) kohustuvad liikmesriigid põhjendatud juhtudel lisama ülevõtmismeetmeid käsitlevale teatele ühe või mitu dokumenti, milles selgitatakse seost direktiivi osade ja ülevõtvate liikmesriigi õigusaktide vastavate osade vahel. Käesoleva direktiivi puhul leiab seadusandja, et nimetatud dokumentide esitamine on põhjendatud,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

Artikkel 1

Direktiivi 2009/65/EÜ muutmine

Direktiivi 2009/65/EÜ muudetakse järgmiselt.

- 1) Artikli 17 lõikesse 8 lisatakse järgmised lõigud:

„Kui esimeses lõigus osutatud muudatuse tagajärjel ei vastaks fondivalitseja enam käesolevale direktiivile, teatavad fondivalitseja päritoluliikmesriigi pädevad asutused 15 tööpäeva jooksul pärast kogu esimeses lõigus osutatud teabe saamist fondivalitsejale, et seda muudatust ei tohi teha. Sellisel juhul annavad fondivalitseja päritoluliikmesriigi pädevad asutused sellest teada ka fondivalitseja vastuvõtva liikmesriigi pädevatele asutustele.

Kui esimeses lõigus osutatud muudatus on tehtud pärast seda, kui sellest on teise lõigu kohaselt teatatud, ja selle muudatuse tagajärjel ei vasta fondivalitseja enam käesolevale direktiivile, võtavad fondivalitseja päritoluliikmesriigi pädevad asutused kooskõlas artikliga 98 kõik asjakohased meetmed ja teavitavad võetud meetmetest põhjendamatu viivitusega fondivalitseja vastuvõtva liikmesriigi pädevaid asutusi.“

- 2) Artikkel 77 jäetakse välja.
- 3) Artikli 91 lõige 3 jäetakse välja.
- 4) Artikkel 92 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 92

1. Liikmesriigid tagavad, et eurofond pakub igas liikmesriigis, kus tal on kavas oma osakuid turustada, võimalusi järgmiste ülesannete täitmiseks:

- a) töödelda IX peatüki kohaselt nõutavates dokumentides ette nähtud tingimustel eurofondi osakute märkimise, tagasiostmise või -võtmise korraldusi ja teha osakuomanikele muid makseid;
- b) anda investoritele teavet selle kohta, kuidas punktis a osutatud korraldusi teha ning kuidas toimub tagasiostetud või -võetud osakute eest saadava tulu väljamaksmine;
- c) hõlbustada teabe käsitlemist ning artiklis 15 osutatud korra kasutamist seoses investorite õigustega, mis tulenevad eurofondi turustamise kohaks olevas liikmesriigis eurofondi investeerimisest;
- d) teha investoritele artiklis 94 sätestatud tingimustel tutvumiseks ja kopeerimiseks kättesaadavaks IX peatüki kohaselt nõutav teave ja nõutavad dokumendid;
- e) anda investoritele püsival andmekandjal teavet pakutavate võimalustega täidetavate ülesannete kohta; ning
- f) suhelda pädevate asutustega, toimides kontaktpunktina.

(*) ELT C 369, 17.12.2011, lk 14.

2. Liikmesriigid ei nõua lõike 1 kohaldamisel eurofondilt vastuvõtvast liikmesriigis füüsilist kohalolekut ega kolmanda isiku määramist.

3. Eurofond tagab, et lõikes 1 osutatud ülesannete täitmiseks, sh elektrooniliste vahendite abil täitmiseks, pakutavaid võimalusi

a) saab kasutada eurofondi turustamise kohaks oleva liikmesriigi ainsas või ühes ametlikus keeles või kõnealuse liikmesriigi pädevate asutuste heaks kiidetud keeles;

b) pakub eurofond ise või kolmas isik, kelle suhtes kohaldatakse täidetavaid ülesandeid reguleerivaid sätteid ja järelevalvet, või pakuvad neid mõlemad.

Kui ülesandeid täidab kolmas isik, tõendab punkti b kohaldamisel kolmanda isiku määramist kirjalik leping, milles täpsustatakse lõikes 1 osutatud ülesannetest need, mida eurofond ise ei täida, ning see, et kolmas isik saab eurofondilt kogu vajaliku teabe ja kõik vajalikud dokumendid.“

5) Artiklit 93 muudetakse järgmiselt:

a) lõikesse 1 lisatakse järgmine lõik:

„Teates esitatakse ka vajalikud üksikasjad, sh aadress, mida on vaja arvete esitamiseks või vastuvõtva liikmesriigi pädevate asutuste poolt kohaldavatest regulatiivsetest tasudest teadaandmiseks, ning teave artikli 92 lõikes 1 osutatud ülesannete täitmiseks pakutavate võimaluste kohta.“;

b) lõige 8 asendatakse järgmisega:

„8. Kui eurofond soovib lõike 1 kohaselt esitatud teates sisalduvat teavet või turustatavaid aktsiaklasse muuta, annab ta vähemalt kuu aega enne muudatuse tegemist sellest teada oma päritoluliikmesriigi ning vastuvõtva liikmesriigi pädevatele asutustele.

Kui esimeses lõigus osutatud muudatuse tagajärjel ei vastaks eurofond enam käesolevale direktiivile, teatavad eurofondi päritoluliikmesriigi pädevad asutused eurofondile 15 tööpäeva jooksul pärast kogu esimeses lõigus osutatud teabe saamist, et ta ei tohi seda muudatust teha. Sellisel juhul annavad eurofondi päritoluliikmesriigi pädevad asutused sellest teada ka eurofondi vastuvõtva liikmesriigi pädevatele asutustele.

Kui esimeses lõigus osutatud muudatus tehakse pärast teise lõigu kohast teabe edastamist ja kui eurofond ei vasta muudatuse tagajärjel enam käesolevale direktiivile, võtavad eurofondi päritoluliikmesriigi pädevad asutused vastavalt artiklile 98 kõik asjakohased meetmed, sealhulgas keelavad vajaduse korral sõnaselgelt eurofondi turustamise, ja teavitavad võetud meetmetest põhjendamatult viivitusega eurofondi vastuvõtva liikmesriigi pädevaid asutusi.“

6) Lisatakse järgmine artikkel:

„Artikkel 93a

1. Liikmesriigid tagavad, et eurofond võib selles liikmesriigis, millega seoses ta on esitanud teate vastavalt artiklile 93, fondi osakute või asjakohasel juhul aktsiaklasside turustamiseks võetud meetmeid puudutava teate tagasi võtta, kui on täidetud kõik järgmised tingimused:

a) üldine pakkumine osta või võtta tagasi ilma tasusid rakendamata ja mahaarvamisi tegemata kõik sellised osakud, mida kõnealuse liikmesriigi investorid omavad, on üldsusele kättesaadav vähemalt 30 tööpäeva jooksul ning saadetakse otse või finantsvahendajate kaudu individuaalselt kõigile teadaolevatele kõnealuse liikmesriigi investoritele;

b) kavatsus kõnealuses liikmesriigis nende osakute turustamiseks võetud meetmed lõpetada avalikustatakse üldsusele juurdepääsetaval viisil, sh elektrooniliste vahendite abil, mis on eurofondide turustamisel tavapärase ning tüüpilisele eurofondi investorile sobiv;

c) finantsvahendajatega või volitatud esindajatega sõlmitud lepingulisi kokkuleppeid muudetakse või need lõpetatakse alates teate tagasivõtmise kuupäevast, et vältida lõikes 2 osutatud teates nimetatud osakute uut või täiendavat otsest või kaudset mitteavalikku või avalikku pakkumist.

Esimese lõigu punktides a ja b osutatud teabes kirjeldatakse selgelt, mida see investoritele kaasa toob, kui nad osakute tagasivõtmise või -ostmise pakkumisega ei nõustu.

Esimese lõigu punktides a ja b osutatud teave esitatakse selle liikmesriigi, millega seoses eurofond on artikli 93 kohase teate esitanud, ainsas või ühes ametlikus keeles või kõnealuse liikmesriigi pädevate asutuste poolt heaks kiidetud keeles. Eurofond lõpetab nende osakute uue või täiendava otsese või kaudse mitteavaliku või avaliku pakkumise, mille puhul teade kõnealuses liikmesriigis tagasi võeti, alates esimese lõigu punktis c osutatud kuupäevast.

2. Eurofond esitab oma päritoluliikmesriigi pädevatele asutustele teate, mis sisaldab lõike 1 esimese lõigu punktides a, b ja c osutatud teavet.

3. Eurofondi päritoluliikmesriigi pädevad asutused kontrollivad, kas eurofondi poolt vastavalt lõikele 2 esitatud teade on täielik. Eurofondi päritoluliikmesriigi pädevad asutused edastavad täieliku teate hiljemalt 15 tööpäeva pärast selle saamist lõikes 2 osutatud teates nimetatud liikmesriigi pädevatele asutustele ja Euroopa Väärtpaberiturujärevalvele.

Kohe kui eurofondi päritoluliikmesriigi pädevad asutused on teate esimese lõigu kohaselt edastanud, annavad nad sellest eurofondile teada.

4. Eurofond esitab eurofondi tehtud investeeringud säilitanud investoritele ning eurofondi päritoluliikmesriigi pädevatele asutustele artiklites 68–82 ja artiklis 94 nõutud teabe.

5. Eurofondi päritoluliikmesriigi pädevad asutused edastavad käesoleva artikli lõikes 2 osutatud teates nimetatud liikmesriigi pädevatele asutustele teabe kõikide muudatuste kohta, mis on tehtud artikli 93 lõikes 2 osutatud dokumentides.

6. Käesoleva artikli lõikes 2 osutatud teates nimetatud liikmesriigi pädevatel asutustel on samad õigused ja kohustused kui eurofondi vastuvõtva liikmesriigi pädevatel asutustel, nagu on sätestatud artikli 21 lõikes 2, artikli 97 lõikes 3 ja artiklis 108. Ilma et see piiraks artikli 21 lõikes 2 ja artiklis 97 osutatud muud seiretegevust ja muid järelevalvevolutusi, ei nõua käesoleva artikli lõikes 2 osutatud teates nimetatud liikmesriigi pädevad asutused alates kuupäevast, mil neile edastatakse käesoleva artikli lõikes 5 osutatud teave, et asjaomane eurofond tõendaks vastavust siseriiklikele õigus- ja haldusnormidele, millega sätestatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2019/1156 (*) artiklis 5 osutatud turustusnõuded.

7. Liikmesriigid lubavad kasutada lõike 4 kohaldamisel elektroonilisi või muid kaugsidevahendeid, tingimusel et teave ja sidevahendid on investorile kättesaadavad tema asukohaliikmesriigi ainsas või ühes ametlikus keeles või kõnealuse liikmesriigi pädevate asutuste heaks kiidetud keeles.

(*) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. juuni 2019. aasta määrus (EL) 2019/1156, millega lihtsustatakse investeerimisfondide piiriülest turustamist ning muudetakse määrusi (EL) nr 345/2013, (EL) nr 346/2013 ja (EL) nr 1286/2014 (ELT L 188, 12.7.2019, lk 55).“

7) Artikli 95 lõike 1 punkt a jäetakse välja.

Artikkel 2

Direktiivi 2011/61/EL muutmine

Direktiivi 2011/61/EL muudetakse järgmiselt.

1) Artikli 4 lõikesse 1 lisatakse järgmine punkt:

„aea) „eelturustamine“ – investeerimisstrateegiaid või -ideid käsitleva teabe otsene või kaudne esitamine või edastamine ELi AIFi valitseja poolt või tema nimel potentsiaalsetele kutselistele investoritele, kelle elukoht või registrijärgne asukoht on liidus, eesmärgiga teha kindlaks nende huvi sellise AIFi või AIFi investeerimisüksuse vastu, mis ei ole liikmesriigis, kus on potentsiaalsete investorite elukoht või registrijärgne asukoht, veel asutatud või moodustatud või on seal küll asutatud või moodustatud, kuid mille turustamisest ei ole veel artikli 31 või 32 kohaselt teatatud, kusjuures ühelgi juhul ei ole tegemist mitteavaliku või avaliku pakkumisega potentsiaalsetele investoritele, et ta investeeriks AIFi või AIFi investeerimisüksuse osakutesse või aktsiatesse;“

2) VI peatüki algusesse lisatakse järgmine artikkel:

„Artikkel 30a

ELi AIFi valitseja suhtes liidus eelturustamisel kehtivad tingimused

1. Liikmesriigid tagavad, et tegevusloa saanud ELi AIFi valitseja võib tegeleda liidus eelturustamisega, välja arvatud juhul, kui potentsiaalsetele kutselistele investoritele esitatav teave:

- a) on piisav selleks, et investorid saaksid teha otsuse omandada teatava AIFi osakuid või aktsiaid;
- b) hõlmab märkimisvorme või muid sarnaseid dokumente kavandina või lõplikul kujul või
- c) hõlmab veel asutamata või moodustamata AIFi asutamisdokumente või moodustamise dokumente, prospekti või pakkumisdokumente nende lõplikul kujul.

Prospekti või pakkumisdokumentide esitatavad kavandid ei tohi sisaldada teavet, millest investoritele piisaks investeerimisotsuse tegemiseks, ning nendes peab olema selgelt märgitud, et

- a) nende puhul ei ole tegemist pakkumisega ega kutsega märkida AIFi osakuid või aktsiaid ning
- b) neis esitatud teabe alusel ei tohiks teha otsuseid, sest see ei ole täielik ja seda võidakse muuta.

Liikmesriigid tagavad, et enne eelturustamise alustamist ei pea ELi AIFi valitseja teavitama pädevaid asutusi eelturustamisdokumentide sisust ja adressaatidest ega täitma muid tingimusi või nõudeid, mida ei ole käesolevas artiklis sätestatud.

2. ELi AIFi valitsejad tagavad, et investorid ei omanda eelturustamise käigus AIFi osakuid või aktsiaid ning et investorid, kellega on eelturustamise käigus ühendust võetud, võivad AIFi osakuid või aktsiaid omandada üksnes artiklis 31 või 32 lubatud turustamise käigus.

Kui 18 kuu jooksul pärast seda, kui ELi AIFi valitseja eelturustamist alustas, märgivad kutselised investorid eelturustamisel esitatud teabes osutatud AIFi või eelturustamise tulemusel asutatud või moodustatud AIFi osakuid või aktsiaid, käsitatakse seda märkimisena turustamise tulemusel ning selle suhtes kehtib artiklites 31 ja 32 osutatud kohaldatav teavitamiskord.

Liikmesriigid tagavad, et ELi AIFi valitseja saadab kahe nädala jooksul pärast eelturustamise alustamist oma päritoluliikmesriigi pädevatele asutustele paberil või elektrooniliselt mitteametliku kirja. Kirjas märgitakse, millistes liikmesriikides ja millisel ajavahemikul eelturustamine toimub või on toimunud, esitatakse eelturustamise lühikirjeldus, sealhulgas teave tutvustatud investeerimisstrateegiate kohta ning asjakohasel juhul loetelu eelturustatavatest või eelturustatud AIFidest ja AIFi investeerimisüksustest. ELi AIFi valitseja päritoluliikmesriigi pädevad asutused teavitavad viivitamata nende liikmesriikide pädevaid asutusi, kus ELi AIFi valitseja eelturustamisega tegeleb või on tegelenud. Selle liikmesriigi pädevad asutused, kus eelturustamine toimub või on toimunud, võivad taotleda ELi AIFi valitseja päritoluliikmesriigi pädevatelt asutustelt tema territooriumil toimuva või toimunud eelturustamise kohta lisateavet.

3. Kolmas isik tegeleb tegevusloa saanud ELi AIFi valitseja nimel eelturustamisega üksnes siis, kui ta on saanud tegevusloa Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2014/65/EL (*) kohase investeerimisühingu, Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2013/36/EL (**) kohase krediidiasutuse, direktiivi 2009/65/EÜ kohase eurofondi valitseja või käesoleva direktiivi kohase AIFi valitsejana või kui ta tegutseb direktiivi 2014/65/EL kohase seotud vahendajana. Sellise kolmanda isiku suhtes kohaldatakse käesolevas artiklis sätestatud tingimusi.

4. ELi AIFi valitseja tagab eelturustamise nõuetekohase dokumenteerimise.

(*) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. mai 2014. aasta direktiiv 2014/65/EL finantsinstrumentide turgude kohta ning millega muudetakse direktiive 2002/92/EÜ ja 2011/61/EL (ELT L 173, 12.6.2014, lk 349).

(**) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta direktiiv 2013/36/EL, mis käsitleb krediidiasutuste tegevuse alustamise tingimusi ning krediidiasutuste ja investeerimisühingute usaldatavusnõuete täitmise järelevalvet, millega muudetakse direktiivi 2002/87/EÜ ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiivid 2006/48/EÜ ja 2006/49/EÜ (ELT L 176, 27.6.2013, lk 338).“

3) Artikli 32 lõikes 7 asendatakse teine, kolmas ja neljas lõik järgmisega:

„Kui kavandatud muudatuse tagajärjel ei saaks AIFi valitseja enam valitseda AIFi kooskõlas käesoleva direktiiviga või AIFi valitseja oleks muus osas käesoleva direktiiviga vastuolus, teatavad AIFi valitseja päritoluliikmesriigi asjaomased pädevad asutused AIFi valitsejale 15 tööpäeva jooksul pärast kogu esimeses lõigus osutatud teabe saamist, et ta ei tohi seda muudatust teha. Sellisel juhul annavad AIFi valitseja päritoluliikmesriigi pädevad asutused sellest teada ka AIFi valitseja vastuvõtjaliikmesriigi pädevatele asutustele.

Kui kavandatud muudatus esimesest ja teisest lõigust olenemata ikkagi tehakse või kui on toimunud ettenägematu muutus, mille tagajärjel ei saaks AIFi valitseja enam valitseda AIFi kooskõlas käesoleva direktiiviga või AIFi valitseja oleks muus osas käesoleva direktiiviga vastuolus, võtavad AIFi valitseja päritoluliikmesriigi pädevad asutused vastavalt artiklile 46 kõik vajalikud meetmed, sealhulgas keelavad vajaduse korral sõnaselgelt AIFi turustamise, ja teavitavad sellest põhjendamatult viivitusega AIFi valitseja vastuvõtjaliikmesriigi pädevaid asutusi.

Kui muudatuste tegemise tagajärjel saab AIFi valitseja endiselt valitseda AIFi kooskõlas käesoleva direktiiviga ja AIFi valitseja ei satu käesoleva direktiiviga muus osas vastuollu, annavad AIFi valitseja päritoluliikmesriigi pädevad asutused nendest muudatustest ühe kuu jooksul teada AIFi valitseja vastuvõtjaliikmesriigi pädevatele asutustele.“

4) Lisatakse järgmine artikkel:

„Artikkel 32a

Teatavate või kõigi ELi AIFide osakute või aktsiate turustamiseks võetud meetmeid puudutava teatise tagasisivõtmise muus liikmesriigis kui AIFi valitseja päritoluliikmesriik

1. Liikmesriigid tagavad, et ELi AIFi valitseja võib liikmesriigis, millega seoses ta on esitanud teatise vastavalt artiklile 32, teatavate või kõigi AIFide osakute või aktsiate turustamiseks võetud meetmeid puudutava teatise tagasi võtta, kui on täidetud kõik järgmised tingimused:

- a) üldine pakkumine osta või võtta tagasi ilma tasusid rakendamata ja mahaarvamisi tegemata kõik sellised AIFi osakud või aktsiad, mida kõnealuse liikmesriigi investorid omavad, on üldsusele kättesaadav vähemalt 30 tööpäeva jooksul ning saadetakse otse või finantsvahendajate kaudu individuaalselt kõigile teadaolevatele kõnealuse liikmesriigi investoritele, välja arvatud kinniste AIFide ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2015/760 (*) reguleeritavate fondide puhul;
- b) kavatsus kõnealuses liikmesriigis teatavate või kõigi AIFide osakute või aktsiate turustamiseks võetud meetmed lõpetada avalikustatakse üldsusele juurdepääsetaval viisil, sh elektrooniliste vahendite abil, mis on AIFide turustamisel tavapärane ning tüüpilisele AIFi investorile sobiv;
- c) finantsvahendajatega või volitatud esindajatega sõlmitud lepingulisi kokkuleppeid muudetakse või need lõpetatakse alates teatise tagasisivõtmise kuupäevast, et vältida lõikes 2 osutatud teates nimetatud osakute või aktsiate uut või täiendavat otsust või kaudset mitteavalikku või avalikku pakkumist.

AIFi valitseja lõpetab liikmesriigis, millega seoses ta on lõike 2 kohase teate esitanud, tema poolt valitsetava AIFi osakute või aktsiate uue või täiendava otsese või kaudse mitteavaliku või avaliku pakkumise alates esimese lõigu punktis c osutatud kuupäevast.

2. AIFi valitseja esitab oma päritoluliikmesriigi pädevatele asutustele teate, mis sisaldab lõike 1 esimese lõigu punktides a, b ja c osutatud teavet.

3. AIFi valitseja päritoluliikmesriigi pädevad asutused kontrollivad, kas AIFi valitseja poolt vastavalt lõikele 2 esitatud teade on täielik. AIFi valitseja päritoluliikmesriigi pädevad asutused edastavad täieliku teate hiljemalt 15 tööpäeva pärast selle saamist lõikes 2 osutatud teates nimetatud liikmesriigi pädevatele asutustele ja Euroopa Väärtpaberiturujärevalvele.

Kohe kui AIFi valitseja päritoluliikmesriigi pädevad asutused on teate esimese lõigu kohaselt edastanud, annavad nad sellest AIFi valitsejale teada.

36 kuu jooksul alates lõike 1 esimese lõigu punktis c osutatud kuupäevast ei tohi AIFi valitseja lõikes 2 osutatud teates nimetatud liikmesriigis teates osutatud ELi AIFi osakuid ja aktsiaid eelturustada ega viia ellu sarnaseid investeerimisstrateegiaid või -ideesid.

4. AIFi valitseja esitab ELi AIFi tehtud investeeringud säilitanud investoritele ning AIFi valitseja päritoluliikmesriigi pädevatele asutustele artiklites 22 ja 23 nõutud teabe.

5. AIFi valitseja päritoluliikmesriigi pädevad asutused edastavad lõikes 2 osutatud teates nimetatud liikmesriigi pädevatele asutustele teabe kõikide muudatuste kohta, mis on tehtud IV lisa punktides b–f osutatud dokumentides ja teabes.

6. Käesoleva artikli lõikes 2 osutatud teates nimetatud liikmesriigi pädevatel asutustel on samad õigused ja kohustused kui AIFi valitseja vastuvõtjaliikmesriigi pädevatel asutustel, nagu on sätestatud artiklis 45.

7. Ilma et see piiraks artikli 45 lõikes 3 osutatud muid järelevalvevolitusi, ei nõua käesoleva artikli lõikes 2 osutatud teates nimetatud liikmesriigi pädevad asutused alates kuupäevast, mil neile edastatakse käesoleva artikli lõikes 5 osutatud teave, et asjaomase AIFi valitseja tõendaks vastavust siseriiklikele õigus- ja haldusnormidele, millega sätestatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2019/1156 (***) artiklis 5 osutatud turustusnõuded.

8. Liikmesriigid lubavad kasutada lõike 4 kohaldamisel elektroonilisi või muid kaugsidevahendeid.“

(*) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2015. aasta määrus (EL) 2015/760 Euroopa pikaajaliste investeerimisfondide kohta (ELT L 123, 19.5.2015, lk 98).

(**) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. juuni 2019. aasta määrus (EL) 2019/1156, millega lihtsustatakse investeerimisfondide piiriülest turustamist ning muudetakse määrusi (EL) nr 345/2013, (EL) nr 346/2013 ja (EL) nr 1286/2014 (ELT L 188, 12.7.2019, lk 55).“

5) Artikli 33 lõike 6 teine ja kolmas lõik asendatakse järgmisega:

„Kui kavandatud muudatuse tagajärjel ei saaks AIFi valitseja enam valitseda AIFi kooskõlas käesoleva direktiiviga või AIFi valitseja oleks muus osas käesoleva direktiiviga vastuolus, teatavad AIFi valitseja päritoluliikmesriigi asjaomased pädevad asutused AIFi valitsejale 15 tööpäeva jooksul pärast kogu esimeses lõigus osutatud teabe saamist, et ta ei tohi seda muudatust teha.

Kui kavandatud muudatus esimesest ja teisest lõigust olenemata ikkagi tehakse või kui on toimunud ettenägematu muutus, mille tagajärjel ei saaks AIFi valitseja enam valitseda AIFi kooskõlas käesoleva direktiiviga või oleks AIFi valitseja muus osas käesoleva direktiiviga vastuolus, võtavad AIFi valitseja päritoluliikmesriigi pädevad asutused vastavalt artiklile 46 kõik vajalikud meetmed ja teatavad sellest põhjendamatult viivitusega AIFi valitseja vastuvõtjaliikmesriigi pädevatele asutustele.“

6) Lisatakse järgmine artikkel:

„Artikkel 43a

Jaainvestoritele pakutavad võimalused

1. Ilma et see piiraks määruse (EL) 2015/760 artikli 26 kohaldamist, tagavad liikmesriigid, et AIFi valitseja pakub igas liikmesriigis, kus tal on kavas AIFi osakuid või aktsiaid jaainvestoritele turustada, võimalusi järgmiste ülesannete täitmiseks:

a) töödelda AIFi dokumentides ette nähtud tingimustel investorite tehtavaid AIFi osakute või aktsiate märkimise, makse-, tagasiostmise või -võtmise korraldusi;

b) anda investoritele teavet selle kohta, kuidas punktis a osutatud korraldusi teha ning kuidas toimub tagasiostetud või -võetud osakute eest saadava tulu väljamaksmine;

- c) hõlbustada teabe käsitlemist seoses investorite õigustega, mis tulenevad AIFi turustamise kohaks olevas liikmesriigis AIFi investeerimisest;
- d) teha investoritele tutvumiseks ja kopeerimiseks kättesaadavaks artiklite 22 ja 23 kohaselt nõutav teave ja nõutavad dokumendid;
- e) anda investoritele direktiivi 2009/65/EÜ artikli 2 lõike 1 punkti m kohasel püsival andmekandjal teavet pakutavate võimalustega täidetavate ülesannete kohta; ning
- f) suhelda pädevate asutustega, toimides kontaktpunktina.

2. Liikmesriigid ei nõua lõike 1 kohaldamisel AIFi valitsejalt vastuvõtjaliikmesriigis füüsilist kohalolekut ega kolmanda isiku määramist.

3. AIFi valitseja tagab, et lõikes 1 osutatud ülesannete täitmiseks, sh elektrooniliste vahendite abil täitmiseks, pakutavaid võimalusi

- a) saab kasutada AIFi turustamise kohaks oleva liikmesriigi ainsas või ühes ametlikus keeles või kõnealuse liikmesriigi pädevate asutuste heaks kiidetud keeles;
- b) pakub AIFi valitseja ise või kolmas isik, kelle suhtes kohaldatakse täidetavaid ülesandeid reguleerivaid sätteid ja järelevalvet, või pakuvad nad mõlemad.

Kui ülesandeid täidab kolmas isik, tõendab punkti b kohaldamisel kolmanda isiku määramist kirjalik leping, milles täpsustatakse lõikes 1 osutatud ülesannetest need, mida AIFi valitseja ise ei täida, ning see, et kolmas isik saab AIFi valitsejalt kogu vajaliku teabe ja kõik vajalikud dokumendid.“

7) Lisatakse järgmine artikkel:

„Artikkel 69a

Tegevusloa korra hindamine

Enne kui jõustuvad artikli 67 lõikes 6 osutatud delegeeritud õigusaktid, mille kohaselt hakatakse kohaldama artiklis 35 ja artiklites 37–41 sätestatud norme, esitab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande, milles ta võtab arvesse käesolevas direktiivis sätestatud tegevusloa korra hindamise tulemusi, sh kõnealuse korra kohaldamisala laiendamist kolmandate riikide AIFi valitsejatele. Kohasel juhul lisatakse aruandele seadusandlik ettepanek.“

8) IV lissasse lisatakse järgmised punktid:

- „i) üksikasjalikud andmed, sh aadress, mida on vaja arvete esitamiseks või vastuvõtjaliikmesriigi pädevate asutuste kohaldavatest regulatiivsetest tasudest teadaandmiseks;
- j) teave artiklis 43a osutatud ülesannete täitmiseks pakutavate võimaluste kohta.“

Artikkel 3

Ülevõtmine

1. Liikmesriigid võtavad käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid vastu ja avaldavad need hiljemalt 2. augustiks 2021. Liikmesriigid teatavad nendest viivitamata komisjonile.

Nad kohaldavad kõnealuseid norme alates 2. augustist 2021.

Kui liikmesriigid need normid vastu võtavad, lisavad nad nende ametlikul avaldamisel nendesse või nende juurde viite käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.

2. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas nende poolt vastu võetud põhiliste õigusnormide teksti.

*Artikkel 4***Hindamine**

Hiljemalt 2. augustiks 2024 hindab komisjon avaliku konsultatsiooni põhjal ning Euroopa Väärtpaberijärelevalve ja pädevate asutustega peetud arutelusid arvesse võttes käesoleva direktiivi kohaldamist. Hiljemalt 2. augustiks 2025 esitab komisjon käesoleva direktiivi kohaldamise kohta aruande.

*Artikkel 5***Läbivaatamine**

Hiljemalt 2. augustiks 2023 esitab komisjon aruande, milles ta muu hulgas hindab, millist kasu on toonud nende sätete ühtlustamine, mida kohaldatakse eurofondide valitsejate suhtes, kes soovivad kindlaks teha investorite huvi teatava investeerimisidee või -strateegia vastu, ja kas sellega seoses tuleks direktiivi 2009/65/EÜ muuta.

*Artikkel 6***Jõustumine**

Käesolev direktiiv jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikkel 7

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel, 20. juuni 2019

Euroopa Parlamendi nimel
president
A. TAJANI

Nõukogu nimel
eesistuja
G. CIAMBA

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV (EL) 2019/1161,**20. juuni 2019,****millega muudetakse direktiivi 2009/33/EÜ keskkonnasõbralike ja energiatõhusate maanteesõidukite edendamise kohta****(EMPs kohaldatav tekst)**

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 192 lõiget 1,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust ⁽¹⁾,võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust ⁽²⁾,toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt ⁽³⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Kooskõlas Euroopa Ülemkogu 23.–24. oktoobri 2014. aasta järeldustega, on liit võtnud kohustuse luua säästev, konkurentsivõimeline, turvaline ja vähese CO₂-heitega energiasüsteem. Komisjoni 22. jaanuari 2014. aasta teatisega „Kliima- ja energiapoliitika raamistik ajavahemikuks 2020–2030“ on liit võtnud ambitsioonikad kohustused vähendada kasvuhooenergia heitkoguseid 2030. aastaks täiendavalt vähemalt 40 % võrreldes 1990. aasta tasemega, suurendada tarbitava taastuvenergia osakaalu vähemalt 27 %, saavutada vähemalt 27 % suurune energiasääst ning suurendada liidu energiapoliitika, konkurentsivõimet ja säästlikkust. Järgnevalt määrati Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga (EL) 2018/2001 ⁽⁴⁾ taastuvatest energiaallikatest toodetud energia osakaaluks 2030. aastal vähemalt 32 % liidu summaarsest energia lõpptarbimisest ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga (EL) 2018/2002 ⁽⁵⁾ on määratud 2030. aastaks uus liidu energiatõhususe eesmärk vähemalt 32,5 %.
- (2) Oma 20. juuli 2016. aasta teatises „Euroopa vähese heitega liikuvuse strateegia“ teatas komisjon, et 2015. aastal Pariisis toimunud Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni kliimamuutuste raamkonventsiooni osaliste konverentsi 21. istungjärgul liidu võetud kohustuste täitmiseks tuleb transpordisektori CO₂-heite vähendamist kiirendada ning et seepärast on vaja transpordist pärinev kasvuhooenergia ja õhusaasteainete heide viia sajandi keskpaigaks nulltasemele. Lisaks on viivitamata vaja märkimisväärselt vähendada transpordist tulenevat, inimeste tervist ja keskkonda kahjustavat õhusaasteainete heidet. Seda on võimalik saavutada mitme poliitilise algatuse, sealhulgas ühistranspordile üleminekut toetavate meetmete, ja riigihangete kasutamise kaudu keskkonnasõbralike sõidukite kasutuselevõtu soodustamiseks.
- (3) Oma 31. mai 2017. aasta teatises „Säästva liikuvuse suunas – tegevuskava sotsiaalselt õiglaseks üleminekuks puhtale, konkurentsivõimelisele ja ühendatud liikuvusele kõigi jaoks“ rõhutas komisjon, et kui liidus suurendatakse keskkonnasõbralike sõidukite tootmist ja kasutuselevõttu, rajatakse alternatiivkütuste taristuid ning luuakse digiteerimist ja automatiseerimist kasutavaid uusi liikuvusteenuseid, saavad sellest kasu liidu kodanikud, liikmesriigid ja tööstus. Nimetatud kasude hulka kuuluvad ka ohutumad ja sujuvamad liikuvuslahendused ning kokkupuute vähenemine kahjulike saasteainetega. Lisaks sellele, nagu on märgitud 13. septembri 2017. aasta dokumendis olukorrast Euroopa Liidus, on liidu üks peamisi eesmärke saavutada CO₂-heite vähendamisel ülemaailmne juhtroll.

⁽¹⁾ ELT C 262, 25.7.2018, lk 58.

⁽²⁾ ELT C 387, 25.10.2018, lk 70.

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi 18. aprilli 2019. aasta seisukoht (Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata) ja nõukogu 13. juuni 2019. aasta otsus.

⁽⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2018. aasta direktiiv (EL) 2018/2001 taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise edendamise kohta (ELT L 328, 21.12.2018, lk 82).

⁽⁵⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2018. aasta direktiiv (EL) 2018/2002, millega muudetakse direktiivi 2012/27/EL, milles käsitletakse energiatõhusust (ELT L 328, 21.12.2018, lk 210).

- (4) Nagu osutati komisjoni teatises „Säästva liikuvuse suunas“, on käesolev direktiiv osa teisest ettepanekute paketest, mis aitab kaasa liidu püüdlusele saavutada vähese heitega liikuvus. Kõnealust paketti esitleti komisjoni 8. novembri 2017. aasta teatises „Euroopa vähese heitega liikuvuse strateegia elluviimine – Euroopa Liit, mis kaitses planeeti, avardab oma kodanike võimalusi ning kaitses oma tööstust ja töötajaid“ ning see sisaldab pakkumisele ja nõudlusele suunatud meetmeid, mille eesmärk on aidata liidul saavutada vähese heitega liikuvus ja samal ajal tugevdada liidu liikuvuskeskkonna konkurentsivõimet. Keskkonnasõbralike sõidukite edendamine peaks toimuma paralleelselt ühistranspordi edasise arendamisega, et vähendada liiklusummikuid ning seeläbi vähendada heidet ja parandada õhukvaliteeti.
- (5) Uute tehnoloogiatega seotud innovatsioon aitab vähendada sõidukite tekitatavaid CO₂-heitkoguseid ning vähendada õhu- ja mürareostust, toetades samas transpordisektori CO₂-heite vähendamist. Vähese heitega ja heiteta maanteesõidukite suurem kasutuselevõtt vähendab CO₂-heidet ja teatavate saasteainete (tahked osakesed, lämmastikoksiidid ja mittemetaansed süsivesinikud) heidet ning parandab seega õhukvaliteeti linnades ja teistes saastunud piirkondades, aidates samal ajal edendada liidu tööstuse konkurentsivõimet ja kasvu vähese heitega ja heiteta sõidukite laienevatel maailmaturgudel. Komisjon peaks rakendama poliitikameetmeid, millega edendada selliste uute tehnoloogiate laialdast tööstuslikku kasutuselevõttu ja tootmisvõimsuse tõstmist kõikides liikmesriikides, et aidata kaasa võrdsete võimaluste loomisele ja tasakaalustatud arengule kõigis liikmesriikides.
- (6) Turuprognoside kohaselt jätkub keskkonnasõbralike sõidukite ostuhinna langus. Väiksemad käitamis- ja hoolduskulud muudavad nende omamise kogukulu juba praegu konkurentsivõimeliseks. Eeldatav ostukulude langus vähendab eelseisval aastakümnel keskkonnasõbralike sõidukite turul kättesaadavuse ja kasutuselevõtu tõkkeid veelgi.
- (7) Liit on üks juhtivaid teadusuuringute ja kõrge väärtusega ökoinnovatsiooni piirkondi, samas kui Aasia ja Vaikse ookeani piirkonnas asuvad suurimad akutoitel elektribusside ja akude tootjad. Sarnaselt ajendavad akutoitel elektrisõidukite maailmaturul arengut Hiina ja Ameerika Ühendriikide turud. Liidu ambitsioonikas keskkonnasõbralike sõidukite riigihangete poliitika aitab stimuleerida innovatsiooni ja veelgi rohkem edendada liidu tööstuse konkurentsivõimet ja kasvu ajal, mil keskkonnasõbralike sõidukite ja nendega seotud tehnoloogiaristu maailmaturg kasvab. Nagu on märgitud komisjoni 3. oktoobri 2017. aasta teatises „Kuidas rakendada Euroopa riigihanked kogu Euroopa teenistusse“, jätkab komisjon pingutusi, et tagada võrdsed tingimused ja edendada paremat juurdepääsu kolmandate riikide riigihanketurgudele, sealhulgas maanteesõidukite ostmiseks, liisimiseks, rentimiseks või väljaostuvõimalusega liisimiseks.
- (8) Võttes arvesse, et avaliku sektori kulutused kaupadele, töödele ja teenustele moodustasid 2018. aastal ligikaudu 16 % SKPst, saavad ametiasutused oma riigihankepoliitika abil soodustada ja toetada innovaatiliste kaupade ja teenuste turgusid. Nimetatud eesmärgi saavutamiseks tuleks Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2009/33/EÜ⁽⁶⁾ kehtestada selged ja läbipaistvad nõuded, sealhulgas selged ja pikaajalised hankeeesmärgid ning lihtne meetod nende arvutamiseks. Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivides 2014/24/EL⁽⁷⁾ ja 2014/25/EL⁽⁸⁾ sätestatakse minimaalsed riigihankeeskirjad, millega koordineeritakse seda, kuidas avaliku sektori hankijad ja võrgustiku sektori hankijad hangivad töid, varustust ja teenuseid. Eelkõige sätestatakse nimetatud direktiivides üldised rahalised piirmäärad selle kindlakstegemiseks, milliste avalike lepingute suhtes kohaldatakse liidu riigihankealaseid õigusakte. Kõnealused piirmäärad on kohaldatavad ka direktiivi 2009/33/EÜ puhul.
- (9) Alternatiivkütustel töötavate sõidukite kasutuselevõtmiseks on vajalik piisava laadimis- ja tankimistaristu kättesaadavus. Komisjon võttis 8. novembril 2017 vastu tegevuskava alternatiivkütuste taristu kiirendatud kasutuselevõtu toetamiseks liidus, sealhulgas toetuse suurendamiseks avalikult kättesaadava taristu kasutuselevõtuks liidu fondide abil, mis aitaks luua soodsamad tingimused üleminekuks keskkonnasõbralikele sõidukitele, sealhulgas ühistranspordis. Komisjon vaatab 31. detsembriks 2020 läbi Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2014/94/EL⁽⁹⁾ rakendamise ning esitab seadusandliku ettepaneku käesoleva direktiivi muutmiseks, kui ta peab seda kõnealuse läbivaatamise põhjal vajalikuks.

⁽⁶⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. aprilli 2009. aasta direktiiv 2009/33/EÜ keskkonnasõbralike ja energiatõhusate maanteesõidukite edendamise kohta (ELT L 120, 15.5.2009, lk 5).

⁽⁷⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. veebruari 2014. aasta direktiiv 2014/24/EL riigihangete kohta ja direktiivi 2004/18/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 94, 28.3.2014, lk 65).

⁽⁸⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. veebruari 2014. aasta direktiiv 2014/25/EL, milles käsitletakse vee-, energeetika-, transpordi- ja postiteenuste sektoris tegutsevate üksuste riigihanked ja millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2004/17/EÜ (ELT L 94, 28.3.2014, lk 243).

⁽⁹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. oktoobri 2014. aasta direktiiv 2014/94/EL alternatiivkütuste taristu kasutuselevõtu kohta (ELT L 307, 28.10.2014, lk 1).

- (10) Direktiiviga 2009/33/EÜ täiendatakse riigihankeid käsitlevaid liidu horisontaalseid õigusakte ja lisatakse jätkusuutlikkuse kriteerium, püüdes seeläbi ergutada keskkonnasõbralike ja energiatõhusate maanteeõidukite turgu. Komisjon tegi 2015. aastal direktiivi 2009/33/EÜ järelhindamise ja jõudis järeldusele, et direktiiv ei toeta keskkonnasõbralike sõidukite turuleviimist liidus, mis tuleneb eelkõige direktiivi kohaldamisala ja sõidukite ostmist käsitlevate sätete puudustest. Järelhindamises tehti järeldus, et direktiivi mõju kasvuhoonegaaside ja õhusaasteainete heite vähendamisele ning tööstuse konkurentsivõime edendamisele on olnud väga piiratud.
- (11) Komisjoni läbi viidud mõjuhindangus direktiivi 2009/33/EÜ läbivaatamise kohta tõsteti esile kasu, mida saadakse siis, kui muudetakse keskkonnasõbralike sõidukite hangete üldist käsitlust liidu tasandil. Minimaalsete hankeeesmärkide kehtestamisega saab keskkonnasõbralike sõidukite turuleviimise soodustamise ja ergutamise eesmärgi saavutamisele aidata kaasa tulemuslikumalt kui väliskulude lisamisega üldistesse hankeotsustesse, võttes samal ajal arvesse, et kõikide hankeotsuste puhul on oluline arvestada keskkonnanäaspekte. Keskmeses või pikas perspektiivis liidu kodanike ja ettevõtete saadav kasu õigustab seda lähenemisviisi täielikult niivõrd, kui sellega jäetakse avaliku sektori hankijatele ja võrgustiku sektori hankijatele piisav paindlikkus kasutatavate tehnoloogiate valikul.
- (12) Laiendades direktiivi 2009/33/EÜ kohaldamisala nii, et see hõlmaks sellist tegevust nagu sõidukite liisimine, rentimine ja väljaostuvõimalusega liisimine, ning lepinguid, mis käsitlevad teatavaid teenuseid, tagatakse, et hõlmatud on kõik asjakohased hanketegevused. Käesoleva direktiivi kohaldamisalasse kuuluvad teenused, näiteks maantee ühistransporditeenused, eriotstarbelised sõitjate autoveo teenused, sõitjate sõiduplaaniväliline vedu, samuti spetsiifilised posti- ja pakiveoteenused ning jäätmekogumisteenused peaksid olema need, mille puhul teenuste osutamiseks kasutatavad sõidukid kuuluvad käesoleva direktiiviga hõlmatud sõidukikategooriasse ja need kujutavad endast lepingu olulist elementi. Kõnealused teenused tuleks identifitseerida vastavate ühtse riigihangete klassifikaatori koodide kaudu, mis on loetletud lisas. Käesolev direktiiv ei tohiks kehtivaid lepinguid tagasiulatuvalt mõjutada.
- (13) Peamised sidusrühmad avaldavad tugevat toetust keskkonnasõbralike sõidukite määratlusele, milles võetakse arvesse kergsõidukite tekitatud kasvuhoonegaaside ja õhusaasteainete heite vähendamise nõudeid. Et tagada piisavad stiimulid, millega soodustatakse vähese heitega ja heiteta maanteeõidukite turuleviimist liidus, tuleks käesoleva direktiivi kohaseid riigihankeid käsitlevad sätted viia kooskõlla heiteta ja vähese heitega sõidukite mõistega, mis on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2019/631⁽¹⁰⁾. Käesoleva direktiivi alusel elluviidavad meetmed aitavad kaasa nende normidega seotud nõuete täitmisele, mis on sätestatud määruses (EL) 2019/631. Õhukvaliteedi parandamiseks peaksid keskkonnasõbralike sõidukite näitajad olema paremad kehtivatest tegelikust liikluses tekkivate heitkoguste (RDE) piirväärtustel põhinevatest lämmastikoksiidide (NOx) ja ülipiirte osakeste - osakeste arv (PN) - minimaalnõuetest. Lisaks heiteta sõidukitele on praegu vähe kergsõidukeid, mille õhusaasteainete heited on praegustest heite piirväärtustest 80 % või alla selle. Eeldatavasti suureneb selliste sõidukite ja eriti pistikühendusega hübriidsõidukite arv järgmistel aastatel. Riigihangete kaugeleulatuvama lähenemisviisiga saab turgu täiendavalt ergutada.
- (14) Keskkonnasõbralikud raskesõidukid tuleks määratleda alternatiivkütuste kasutamise kaudu kooskõlas direktiiviga 2014/94/EL. Kui hangitud sõidukid peavad kasutama vedelaid biokütuseid, sünteetilisi kütuseid või parafiinkütuseid, peavad avaliku sektori hankijad ja võrgustiku sektori hankijad tagama kohustuslike lepingutingimuste või sarnaselt mõjusate vahendite abil riigihankemenetluste raames, et nende sõidukite puhul kasutatakse üksnes selliseid kütuseid. Kuigi nimetatud kütused võivad sisaldada kütuselisandeid, nagu näiteks diiselmootorite jaoks kohandatud etanoolipõhine kütus ED95, ei tohiks neid segada fossiilkütustega.
- (15) Õhukvaliteedi parandamiseks linnades on äärmiselt oluline uuendada sõidukiparki keskkonnasõbralike sõidukitega. Lisaks tuleb ringmajanduse põhimõtete kohaselt toodete kasutamisega pikendada. Seepärast tuleks vastavate minimaalsete hanke-eesmärkide täitmisel võtta arvesse ka keskkonnasõbralike sõidukite või heiteta sõidukite nõuetele vastavaks moderniseeritud sõidukeid.

⁽¹⁰⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. aprilli 2019. aasta määrus (EL) 2019/631, millega kehtestatakse uute sõiduautode ja uute väikeste tarbesõidukite CO₂-heitte normid ning millega tunnistatakse kehtetuks määrused (EÜ) nr 443/2009 ja (EL) nr 510/2011 (ELT L 111, 25.4.2019, lk 13).

- (16) Kerg- ja raskesõidukeid kasutatakse eri otstarbel ja nende turuleviimise valmisoleku tase on erinev ning kasulik oleks, et riigihankeid käsitlevates sätetes võetaks neid erinevusi arvesse. Mõjuhinnangus tunnistati, et valmisolek vähese heitega ja heiteta linnabusside turuleviimiseks on suur, samas kui vähese heitega ja heiteta veokite turgude areng on veel varases staadiumis. Kuna vähese heitega ja heiteta kaugsõidubussid ei ole veel valmis turulelaskmiseks ning tulenevalt riigihangete suhteliselt piiratud rollist selles turusegmendis ja nende käitamisega seotud erinõuetest, ei peaks kaugsõidubussid käesoleva direktiivi kohaldamisalasse kuuluma. Kooskõlas lähenemisviisiga, mida järgiti Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EÜ) nr 661/2009 ⁽¹⁾ ning ÜRO Euroopa Majanduskomisjoni eeskirjas nr 107, käsitletakse bussidena M₃-kategooria sõidukeid, kus on seisukohad, et võimaldada reisijate sagedast liikumist, samal ajal kui M₃-kategooria sõidukeid, millel seisvate reisijate jaoks ettenähtud ala on väga piiratud või puudub, käsitletakse kaugsõidubussidena. Võttes arvesse kahekorruseliste busside väga piiratud turgu ja nende konkreetseid konstruktsioonist tulenevaid piiranguid, on käesoleva direktiiviga hõlmatud esimese võrdlusperioodi jooksul asjakohane kohaldada kõnealuse kategooria raskesõidukite suhtes madalamaid heiteta sõidukite minimaalseid hanke-eesmärke liikmesriikides, kus kahekorruselised bussid moodustavad olulise osa riigihangetest.
- (17) Et vältida ametiasutustele ja ettevõtjatele ebaproportsionaalse koormuse panemist, peaks liikmesriikidel olema võimalik vabastada käesoleva direktiivi nõuetest teatavate selliste sõidukite riigihanked, mille eriomadused on seotud nende käitamisnõuetega. Kõnealuste sõidukite hulka kuuluvad soomussõidukid, kiirabiautod, matuseautod, ratastooliga juurdepääsetavad M₁-kategooria sõidukid, liikurkraanad, peamiselt ehitusplatsidel või karjäärades, sadamates või lennujaamades kasutamiseks projekteeritud ja ehitatud sõidukid ning sõidukid, mis on spetsiaalselt kavandatud ja konstrueeritud või kohandatud kasutamiseks relvajõududes, tsiviilkaitses, tuletõrjes ja korrakaitsejõududes. Sellised kohandused võivad olla seotud spetsiaalsete sideseadmete või valgusseadmete paigaldamisega. Käesoleva direktiivi nõudeid ei tuleks kohaldada sõidukite suhtes, mis on konstrueeritud ja valmistatud spetsiaalselt töö tegemiseks ning mis ei sobi reisijate vedamiseks ega kaupade veoks. Nende sõidukite hulka kuuluvad tehnooldussõidukid, näiteks lumesahad.
- (18) Keskkonnasõbralike sõidukite minimaalsete hanke-eesmärkide kehtestamine, mis tuleb saavutada kahel võrdlusperioodil, mis lõppevad 2025. ja 2030. aastal, peaks liikmesriigi tasandil parandama poliitilist kindlust turgudel, kus on vaja investeringuid vähese heitega ja heiteta liikuvusse. Miinimumeesmärgid aitavad kaasa nimetatud sõidukite turu arendamise toetamisele liidus tervikuna. Nendega antakse aega riigihankemenetlustega kohanemiseks ja turgudele antakse selge signaal. Nõude kehtestamine, et pool nimetatud võrdlusperioodidel hangitavate busside miinimumeesmärgist tuleb täita heiteta busside hangete abil, tugevdab lisaks ka kohustust transpordisektori CO₂-heite vähendamiseks. Tuleb märkida, et trollibusse loetakse heiteta bussideks, tingimusel et nad sõidavad üksnes elektri jõul või kasutavad üksnes heiteta jõuseadet, kui nad ei ole võrku ühendatud; vastasel korral loetakse neid endiselt keskkonnasõbralikeks sõidukiteks. Mõjuhinnangus märgiti, et liikmesriigid seavad üha enam riiklike eesmärke vastavalt oma majanduslikule suutlikkusele ja probleemi keerukusele. Eri liikmesriikidele tuleks seada erinevad eesmärgid vastavalt nende majanduslikule suutlikkusele (sisemajanduse koguprodukt elaniku kohta) ja saastega kokkupuutele (rahvastiku tihedus linnades). Territoriaalse mõju hindamine käesoleva direktiivi kohta näitas, et mõju jaguneb liidu eri piirkondade vahel võrdselt.
- (19) Liikmesriikidel peaks olema paindlikkus oma territooriumil miinimumeesmärkide saavutamise jõupingutuste jagamiseks kooskõlas oma põhiseadusliku raamistiku ja oma transpordipoliitika eesmärkidega. Jõupingutuste jaotamisel ühe liikmesriigi piires võib arvesse võtta erinevaid tegureid, nagu erinev majanduslik suutlikkus, õhukvaliteet, rahvastikutihedus, transpordisüsteemide omadused, transpordi CO₂-heite ja õhusaaste vähendamise poliitika või muud asjakohased kriteeriumid.
- (20) Sõidukid, mille summutist väljuv heide on null, jätavad samuti keskkonnajalajälje kütuse ammutamisetapist kuni paagini ulatuvast tarneahelast tulenevate heitkoguste ning sõidukiosade tootmisprotsessi ja nende ringlussevõetavuse määra tõttu. Selleks et olla kooskõlas säästvuse eesmärkidega, peaks akude tootmisega kaasneva liidus ja liidust väljaspool minimaalne keskkonnamõju, eriti akude tootmiseks kasutatavate toormaterjalide kaevandamisprotsessi puhul. Selle probleemiga tegelemiseks vajalike tehnoloogiate edendamine, näiteks säästvad ja

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta määrus (EÜ) nr 661/2009, mis käsitleb mootorsõidukite, nende haagiste ning nende jaoks ette nähtud süsteemide, osade ja eraldi tehniliste seadmetike üldise ohutusega seotud tüübikinnituse nõudeid (ELT L 200, 31.7.2009, lk 1).

ringlussevõetavad akud, võib aidata muuta elektrisõidukid üldiselt säästvamaks selliste algatuste kaudu nagu ELi akuliit ja ELi akusid käsitlev tegevuskava ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2006/66/EÜ⁽¹²⁾ läbivaatamise kontekstis. Kaaluda tuleks sõidukite olulusringi CO₂-heite ja allikast ratasteni CO₂-heite võimalikku kajastamist 2030. aasta järgsel perioodil, võttes arvesse liidu õiguse asjakohaseid sätteid nende arvutamiseks sel ajahetkel.

- (21) Oma 4. aprilli 2017. aasta soovitusel nõukogule ja komisjonile autotööstuses heitkoguste mõõtmise uurimise põhjal⁽¹³⁾ kutsus Euroopa Parlament liikmesriike üles soodustama keskkonnahoidlike riigihangete poliitikat heiteta ja väga vähese heitega sõidukite ostmise teel avaliku sektori asutuste poolt oma sõidukipargi tarbeks või avaliku sektori või pooleldi avaliku sektori autode ühiskasutuse programmide tarbeks ning järk-järgult kaotama 2035. aastaks uued autod, mis tekitavad CO₂-heidet.
- (22) Maksimaalset mõju on võimalik saavutada siis, kui keskkonnasõbralike sõidukite riigihanked on suunatud piirkondadele, kus õhu- ja müraaaste on suhteliselt suured. Liikmesriikide ametiasutustel soovitatakse riiklike minimaalsete hanke-eesmärkide rakendamisel keskenduda eelkõige nendele piirkondadele. Ametiasutusi julgustatakse võtma meetmeid, näiteks tegema avaliku sektori hankijatele ja võrgustiku sektori hankijatele kättesaadavaks piisavad rahalised vahendid, et vältida olukorda, kus käesolevas direktiivis sätestatud minimaalsete hanke-eesmärkide järgimise kulud toovad tarbijatele kaasa kõrgemad piletihinnad või ühistransporditeenuste mahu vähendamise või heidutavad keskkonnasõbraliku muu kui maanteetranspordi, näiteks trammide ja metroorongide arendamist. Ametiasutused peaksid kajastama seonduvaid meetmeid käesoleva direktiivi kohaselt esitatavas aruandluses. Selleks et vältida ebaproportsionaalset koormust ja optimeerida käesoleva direktiivi võimalikud tulemused, tuleks ametiasutustele pakkuda asjakohast tehnilist abi.
- (23) Ühistransport moodustab vaid väikese osa transpordisektori heitkogustest. Selleks et veelgi edendada transpordi CO₂-heite vähendamist, parandada õhukvaliteeti ja säilitada võrdsed tingimused eri ettevõtjate jaoks, võivad liikmesriigid kooskõlas liidu õigusega otsustada kehtestada sarnased nõuded ka eraettevõtjatele ja teenustele, mis ei kuulu käesoleva direktiivi reguleerimisalasse, nagu taksonid, autorendi ja koosõiduga tegelevad ettevõtjad.
- (24) Olulusringi kulude arvestamine on avaliku sektori hankijate ja võrgustiku sektori hankijate jaoks oluline vahend energia- ja keskkonnakulude hõlmamiseks sõiduki kasutusea jooksul, kaasa arvatud kasvuhooenergia ja muude saasteainete heite kulud, hinnates nende rahalist väärtust asjakohase meetodika alusel. Võttes arvesse, et direktiivi 2009/33/EÜ kohast sõidukite kasutusea hõlmavate käitamiskulude arvutamise meetodikat kasutatakse harva ning et avaliku sektori hankijad ja võrgustiku sektori hankijad kasutavad enda sõnul nende konkreetsetele oludele ja vajadustele kohandatud meetodikat, ei peaks ükski meetodika olema kohustuslik, vaid avaliku sektori hankijad ja võrgustiku sektori hankijad peaksid saama võimaluse valida oma hankemenetluste toetamiseks iga kasutusea seotud meetodika, võttes aluseks majanduslikult soodsaima pakkumuse kriteeriumid, mida on kirjeldatud direktiivi 2014/24/EL artiklis 67 ja direktiivi 2014/25/EL artiklis 82, võttes arvesse kulutõhusust sõiduki kasutusea jooksul, samuti keskkonna- ja sotsiaalseid aspekte.
- (25) Käesoleva direktiivi kohaste riigihankeid käsitlevate aruannetega tuleks anda selge turuülevaade, mis võimaldab selle rakendamist tõhusalt jälgida. Selline aruandmine peaks algama sellega, et liikmesriigid esitavad komisjonile hiljemalt 2. augustiks 2022 esialgse teabe, ning jätkuma sellega, et 2026. aastal esitatakse esimene kõikehõlmav aruanne minimaalsete hanke-eesmärkide saavutamise kohta ja seejärel esitatakse aruanne iga kolme aasta järel. Ajakava tuleks viia kooskõlla direktiivide 2014/24/EL ja 2014/25/EL kohaste kehtivate aruandluskohustustega. Selleks et ametiasutuste halduskoormus oleks võimalikult väike ja et turu olukorrast saaks õige ülevaade, tuleks soodustada lihtsustatud aruandlust. Komisjon pakub välja lahendused hangete andmebaasil Tender Electronic Daily põhineva registreerimise ja järelevalve jaoks ning tagab vähese heitega ja heiteta ning muid alternatiivkütuseid kasutavaid sõidukeid käsitleva kõikehõlmava aruandluse liidu ühtse riigihangete klassifikaatori raames. Ühtse riigihangete klassifikaatori konkreetsete koodidega hõlbustatakse hangete andmebaasil Tenders Electronic Daily põhinevat registreerimist ja järelevalvet.

⁽¹²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 6. septembri 2006. aasta direktiiv 2006/66/EÜ, mis käsitleb patareisid ja akusid ning patarei- ja akujäätmeid ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 91/157/EMÜ (ELT L 266, 26.9.2006, lk 1).

⁽¹³⁾ ELT C 298, 23.8.2018, lk 140.

- (26) Keskkonnasõbralike sõidukite ja nende taristu turuleviimist saab toetada ka liikmesriikide ja liidu tasandil võetavate sihtotstarbeliste toetusmeetmetega. Sellised meetmed hõlmavad liidu vahendite suuremat kasutamist ühistranspordipargi uuendamise toetamiseks ja paremat teadmiste vahetust ja hangete kooskõlastamist, et meetmed oleksid kulude vähendamiseks ja turu mõjutamiseks piisavalt laiaulatuslikud. Keskkonna- ja energiaalase riigiabi suunistes aastateks 2014–2020⁽¹⁴⁾ on sätestatud riigi toetuse saamise võimalus alternatiivkütuste müügivõrguks vajaliku taristu arendamiseks. Riigi toetuse suhtes kohaldatakse siiski jätkuvalt ka Euroopa Liidu toimimise lepingut, eelkõige selle artikleid 107 ja 108.
- (27) Sihtotstarbelised meetmed keskkonnasõbralike sõidukite hangete toetamiseks võivad olla abiks avaliku sektori hankijatele ja võrgustiku sektori hankijatele. Praeguses mitmeaastases finantsraamistikus (2014–2020) on liidul juba mitmesugused erinevad vahendid, et toetada liikmesriikide, kohalike omavalitsuste ja asjaomaste ettevõtjate üleminekut säästvale liikuvusele. Eelkõige Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondid on oluliseks linnalise liikumiskeskonna projektide rahastamise allikaks. Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 1291/2013⁽¹⁵⁾ loodud liidu teadusuuringute programmist „Horisont 2020“ rahastatakse teadus- ja innovatsiooniprojekte linnalise liikumiskeskonna ning arukate linnade ja kogukondade valdkonnas, samas kui Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 1316/2013⁽¹⁶⁾ loodud Euroopa ühendamise rahastust toetatakse asjaomase taristu kasutuselevõttu linnatranspordisõlmedes. Keskkonnasõbraliku sõiduki määratluse kehtestamine ja miinimumeesmärkide seadmine nende hangete jaoks käesolevas direktiivis võib aidata tagada liidu rahastamisvahendite veelgi sihipärasema kasutamise, sealhulgas järgmises mitmeaastases finantsraamistikus aastateks 2021–2027. Kõnealused toetusmeetmed aitavad vähendada esialgseid suuri investeringuid taristu muutmiseks ja toetavad transpordi CO₂-heite vähendamist.
- (28) Selleks et aidata tagada võimaliku kasu täielik ärakasutamine, peaks komisjon esitama liikmesriikidele suunised seoses liidu erinevate rahaliste vahenditega, mida võidakse kasutada, ning peaks hõlbustama ja struktureerima teadmiste ja parimate tavade vahetamist liikmesriikide vahel selleks, et edendada keskkonnasõbralike ja energiatõhusate maanteeõidukite ostmist, liisimist, rentimist või väljaostuvõimalusega liisimist avaliku sektori hankijate ja võrgustiku sektori hankijate poolt. Samuti peaks komisjon jätkama tehnilise ja finantsnõustamise teenuste pakkumist kohalikele omavalitsustele ja ettevõtjatele selliste vahendite kaudu nagu Euroopa investeerimisnõustamise keskus, JASPERS ja JESSICA. Selline abi peaks hõlmama avaliku sektori hankijate ja võrgustiku sektori hankijate ergutamist ühendada oma vahendid vähese heitega ja energiatõhusate maanteeõidukite ühishangeteks, et saavutada mastaabisääst ja hõlbustada käesoleva direktiivi eesmärkide saavutamist.
- (29) Selleks et maksimeerida investeringute mõju, on vaja liikuvust ja linnaplaneerimist paremini koordineerida, näiteks säästva linnalise liikumiskeskonna kavade kasutamise abil. Säästva linnalise liikumiskeskonna kavad on kavad, mis töötatakse välja eri poliitikavaldkondade vahel ja erinevate valitsemistasandite koostöös ning mis ühendavad eri transpordiliike, liiklusohutust, kaubavedu, liikuvuse haldamist ja intelligentseid transpordisüsteeme. Säästva linnalise liikumiskeskonna kavadel võib olla tähtis roll liidu CO₂-heite, müra- ja õhusaaste vähendamise eesmärkide saavutamisel.
- (30) Selleks et tagada käesoleva direktiivi ühetaolised rakendamistingimused, tuleks komisjonile anda rakendamisevolitused seoses liikmesriikide aruannete ühtse vormi kehtestamise ja nende aruannete edastamise korraga. Neid volitusi tuleks teostada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 182/2011⁽¹⁷⁾.
- (31) 31. detsembriks 2027 peaks komisjon direktiivi 2009/33/EÜ rakendamise läbi vaatama. Vajaduse korral lisatakse läbivaatamisele seadusandlik ettepanek kõnealuse direktiivi muutmiseks 2030. aasta järgseks ajavahemikuks, sealhulgas uute ambitsioonikate eesmärkide seadmiseks ja kohaldamisala laiendamiseks teistele sõidukikategooriatele, nagu L-kategooria sõidukid ja ehitusmasinad. Läbivaatamise käigus peaks komisjon muu hulgas

⁽¹⁴⁾ ELT C 200, 28.6.2014, lk 1.

⁽¹⁵⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1291/2013, millega luuakse teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogramm „Horisont 2020“ aastateks 2014–2020 ning tunnistatakse kehtetuks otsus nr 1982/2006/EÜ (ELT L 347, 20.12.2013, lk 104).

⁽¹⁶⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1316/2013, millega luuakse Euroopa ühendamise rahastu, muudetakse määrust (EL) nr 913/2010 ja tunnistatakse kehtetuks määrused (EÜ) nr 680/2007 ja (EÜ) nr 67/2010 (ELT L 348, 20.12.2013, lk 129).

⁽¹⁷⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisevolituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).

hindama, kas käesolev direktiiv on võimalik viia kooskõlla mõne ELi sõidukite CO₂-heite normide kontekstis välja töötatud olelusringi CO₂-heite ja allikast ratasteni CO₂-heite arvutamise meetodikaga, samuti võimalust edendada säästvaid ja ringlussevõetavaid akusid ning parima kvaliteediga ja protekteeritud rehvide kasutamist.

- (32) Kuigi käesolevas direktiivis sätestatud minimaalsed hanke-eesmärgid ei kehti liidu institutsioonide suhtes, on soovitatav, et liidu institutsioonid näitaksid eeskujuna.
- (33) Kuna käesoleva direktiivi eesmärke, nimelt pakkuda stiimuleid nõudluse suurendamiseks keskkonnasõbralike sõidukite järele, et toetada üleminekut vähese heitega liikuvusele, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada, küll aga saab neid ühise ja pikaajalise poliitikaraamistiku ning mastaabi tõttu paremini saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev direktiiv nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale.
- (34) Kooskõlas liikmesriikide ja komisjoni 28. septembri 2011. aasta ühise poliitilise deklaratsiooniga selgitavate dokumentide kohta ⁽¹⁸⁾ kohustuvad liikmesriigid põhjendatud juhtudel esitama ülevõtmismeetmetest teatamisel ühe või mitu dokumenti, milles selgitatakse seoseid direktiivi komponentide ja ülevõtvate siseriiklike õigusaktide vastavate osade vahel. Käesoleva direktiivi puhul leiab seadusandja, et kõnealuste dokumentide edastamine on põhjendatud.
- (35) Direktiivi 2009/33/EÜ tuleks seetõttu vastavalt muuta,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

Artikkel 1

Direktiivi 2009/33/EÜ muutmine

Direktiivi 2009/33/EÜ muudetakse järgmiselt.

- 1) Pealkiri asendatakse järgmisega:

„Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2009/33/EÜ, 23. aprill 2009, keskkonnasõbralike maanteesõidukite edendamise kohta vähese heitega liikuvuse toetamiseks“.

- 2) Artikkel 1 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 1

Reguleerimise eesmärgid

Käesolevas direktiivis nõutakse, et liikmesriigid tagaksid, et avaliku sektori hankijad ja võrgustiku sektori hankijad võtaksid teatavate maanteesõidukite hangete puhul arvesse sõiduki kogu kasutusiga hõlmavat energia- ja keskkonnamõju, sealhulgas energiatarbimist ning CO₂ ja teatavate saasteainete heidet, eesmärgiga edendada ja stimuleerida keskkonnasõbralike ja energiatõhusate sõidukite turgu ning suurendada transpordisektori panust liidu keskkonna-, kliima- ja energiapoliitikatesse.“

- 3) Artikkel 2 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 2

Vabastused

Liikmesriigid võivad vabastada käesoleva direktiivi nõuete täitmisest Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2018/858 (*) artikli 2 lõike 2 punktis d ning lõike 3 punktides a ja b ning kõnealuse määruse I lisa A osa punktides 5.2–5.5 ja punktis 5.7 osutatud sõidukid.

(*) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2018. aasta määrus (EL) 2018/858 mootorsõidukite ja mootorsõidukite haagiste ning nende jaoks ette nähtud süsteemide, osade ja eraldi seadmestike tüübikinnituse ja turujärelevalve kohta, ning millega muudetakse määruseid (EÜ) nr 715/2007 ja (EÜ) nr 595/2009 ning tunnustatakse kehtetuks direktiiv 2007/46/EÜ (ELT L 151, 14.6.2018, lk 1).“

⁽¹⁸⁾ ELT C 369, 17.12.2011, lk 14.

4) Artikkel 3 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 3

Kohaldamisala

1. Käesolevat direktiivi kohaldatakse:

- a) hankelepingute suhtes, mis käsitlevad maanteeõidukite ostmist, liisimist, rentimist või väljaostuvõimalusega liisimist, kui neid sõlmivad avaliku sektori hankijad või võrgustiku sektori hankijad, kellel on kohustus kohaldada Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivides 2014/24/EL (*) ja 2014/25/EL (**) sätestatud hankemenetlusi;
- b) avaliku teenindamise lepingute suhtes Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1370/2007 (***) tähenduses, kui nende reguleerimisesemeks on reisijate maanteeveoteenuste osutamine ulatuses, mis ületab liikmesriikide poolt kindlaks määratud piirmäära, mis ei tohi ületada nimetatud määruse artikli 5 lõikes 4 sätestatud kohaldatavat piirmäära;
- c) käesoleva direktiivi lisa tabelis 1 esitatud teenuste hankelepingute suhtes, kui neid sõlmivad avaliku sektori hankijad või võrgustiku sektori hankijad, kellel on kohustus kohaldada direktiivides 2014/24/EL ja 2014/25/EL sätestatud hankemenetlusi.

Käesolevat direktiivi kohaldatakse üksnes selliste lepingute suhtes, mille puhul hange on välja kuulutatud pärast 2. augustit 2021, või juhtudel kui hanke väljakuulutamise ei ole ette nähtud, pärast seda kuupäeva, mil avaliku sektori hankija või võrgustiku sektori hankija on alustanud hankemenetlust.

2. Käesolevat direktiivi ei kohaldata:

- a) määruse (EL) 2018/858 artikli 2 lõike 2 punktides a, b ja c ning artikli 2 lõike 3 punktis c osutatud sõidukite suhtes;
- b) muude M₃-kategooria sõidukite suhtes kui Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 661/2009 (****) artikli 3 punktides 2 ja 3 määratletud I klassi ja A klassi sõidukid.

(*) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. veebruari 2014. aasta direktiiv 2014/24/EL riigihangete kohta ja direktiivi 2004/18/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 94, 28.3.2014, lk 65).

(**) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. veebruari 2014. aasta direktiiv 2014/25/EL, milles käsitletakse vee-, energeetika-, transpordi- ja postiteenuste sektoris tegutsevate üksuste riigihankeid ja millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2004/17/EÜ (ELT L 94, 28.3.2014, lk 243).

(***) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2007. aasta määrus (EÜ) nr 1370/2007, mis käsitleb avaliku reisijateveoteenuse osutamist raudteel ja maanteel ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EMÜ) nr 1191/69 ja (EMÜ) nr 1107/70 (ELT L 315, 3.12.2007, lk 1).

(****) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta määrus (EÜ) nr 661/2009, mis käsitleb mootorsõidukite, nende haagiste ning nende jaoks ette nähtud süsteemide, osade ja eraldi tehniliste seadmetike üldise ohutusega seotud tüübikinnituse nõudeid (ELT L 200, 31.7.2009, lk 1).“

5) Artikkel 4 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 4

Mõisted

Käesolevas direktiivis kasutatakse järgmisi mõisteid:

- 1) „avaliku sektori hankijad“ – avaliku sektori hankijad direktiivi 2014/24/EL artikli 2 lõike 1 punkti 1 ja direktiivi 2014/25/EL artikli 3 tähenduses;
- 2) „võrgustiku sektori hankijad“ – direktiivi 2014/25/EL artiklis 4 määratletud võrgustiku sektori hankijad;
- 3) „maanteeõiduk“ – määruse (EL) 2018/858 artikli 4 lõike 1 punktides a ja b määratletud M- või N-kategooria sõiduk;

4) „keskkonnasõbralik sõiduk“:

- a) M_1 -, M_2 - või N_1 -kategooria sõiduk, mille maksimaalne summutist väljuv CO_2 -heide (väljendatud g/km) ja tegelikus liikluses tekkivad õhusaasteainete heited protsendina heite piirnormidest on väiksemad lisa tabelis 2 sätestatutest, või
- b) M_3 -, N_2 - või N_3 -kategooria sõiduk, mis kasutab Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2014/94/EL (*) artikli 2 punktides 1 ja 2 määratletud alternatiivkütuseid, välja arvatud kütused, mis vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2018/2001 (**) artiklile 26 on toodetud maakasutuse kaudse muutuse suure riskiga lähtematerjalist, mille kasvatamise ala on märkimisväärselt laienenud suure süsinikuvaruga maale. Juhul kui sõidukid kasutavad vedelaid biokütuseid, sünteetilisi kütuseid või parafiinkütuseid, ei tohi kõnealuseid kütuseid segada traditsiooniliste fossiilkütustega;

5) „heiteta raskesõiduk“ – käesoleva artikli punkti 4 alapunktis b määratletud keskkonnasõbralik sõiduk, millel ei ole sisepõlemismootorit või mille sisepõlemismootor tekitab 1 kWh kohta heidet vähem kui 1 g CO_2 , mõõdetuna vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 595/2009 (***) ja selle rakendusmeetmetele, või tekitab 1 kWh kohta heidet vähem kui 1 g CO_2 , mõõdetuna vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 715/2007 (****) ja selle rakendusmeetmetele.

(*) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. oktoobri 2014. aasta direktiiv 2014/94/EL alternatiivkütuste taristu kasutuselevõtu kohta (ELT L 307, 28.10.2014, lk 1).

(**) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2018. aasta direktiiv (EL) 2018/2001 taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise edendamise kohta (ELT L 328, 21.12.2018, lk 82).

(***) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuni 2009. aasta määrus (EÜ) nr 595/2009, mis käsitleb mootorsõidukite ja mootorite tüübikinnitust seoses raskeveokite heitmetega (Euro VI) ning sõidukite remondi- ja hooldusteabe kättesaadavust ning millega muudetakse määrust (EÜ) nr 715/2007 ja direktiivi 2007/46/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks direktiivid 80/1269/EMÜ, 2005/55/EÜ ja 2005/78/EÜ (ELT L 188, 18.7.2009, lk 1).

(****) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. juuni 2007. aasta määrus (EÜ) nr 715/2007, mis käsitleb mootorsõidukite tüübikinnitust seoses väikeste sõiduautode ja kommertsveokite (Euro 5 ja Euro 6) heitmetega ning sõidukite remondi- ja hooldusteabe kättesaadavust (ELT L 171, 29.6.2007, lk 1).“

6) Artikkel 5 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 5

Minimaalsed hanke-eesmärgid

1. Liikmesriigid tagavad, et artiklis 3 sätestatud sõidukite ja teenuste hangete korral järgitakse lisa tabelis 3 sätestatud keskkonnasõbralike kergsõidukite ja lisa tabelis 4 esitatud keskkonnasõbralike raskesõidukite minimaalseid hanke-eesmärke. Need eesmärgid väljendatakse keskkonnasõbralike sõidukite miinimumprotsentidena selliste maanteesõidukite koguarvust, mis on hõlmatud kõigi artiklis 3 osutatud lepingutega, mis on sõlmitud esimese võrdlusperioodi puhul 2. augustist 2021 kuni 31. detsembrini 2025 ja teise võrdlusperioodi puhul 1. jaanuarist 2026 kuni 31. detsembrini 2030.

2. Minimaalsete hanke-eesmärkide arvutamisel loetakse riigihanke kuupäevaks riigihankemenetluse lõpetamise kuupäev, mil leping sõlmitakse.

3. Sõidukid, mis pärast moderniseerimist vastavad artikli 4 punkti 4 kohasele keskkonnasõbraliku sõiduki määratlusele või artikli 4 punkti 5 kohasele heiteta raskesõiduki määratlusele, võib lugeda minimaalsete hanke-eesmärkide täitmise eesmärgil vastavalt keskkonnasõbralikeks sõidukiteks või heiteta raskesõidukiteks.

4. Artikli 3 lõike 1 punktis a osutatud lepingute puhul võetakse minimaalsete hanke-eesmärkide täitmise hindamisel arvesse iga lepingu alusel ostetud, liisitud, renditud või väljaostuvõimalusega liisitud maanteesõidukite arvu.

5. Artikli 3 lõike 1 punktides b ja c osutatud lepingute puhul võetakse minimaalsete hanke-eesmärkide täitmise hindamisel arvesse iga lepinguga hõlmatud teenuste osutamiseks kasutatavate maanteesõidukite arvu.

6. Juhul kui uusi eesmärke 1. jaanuari 2030. aasta järgseks ajavahemikuks vastu ei võeta, kohaldatakse jätkuvalt teiseks võrdlusperioodiks seatud eesmärke ning need arvutatakse lõigete 1–5 kohaselt järgnevate viieaastaste ajavahemike kohta.

7. Liikmesriigid võivad kohaldada või lubada oma avaliku sektori hankijatel või võrgustiku sektori hankijatel kohaldada lisa osutatutest kõrgemaid riiklikke eesmärges või rangemaid nõudeid.“

7) Artiklid 6 ja 7 jäetakse välja.

8) Artikkel 8 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 8

Teadmiste ja parimate tavade vahetamine

Komisjon hõlbustab ja struktureerib teadmiste ja parimate tavade vahetamist liikmesriikide vahel keskkonnasõbralike ja energiatõhusate maanteeõidukite hanke edendamise vallas avaliku sektori hankijate ja võrgustiku sektori hankijate poolt.“

9) Artikkel 9 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 9

Komiteemenetlus

1. Komisjoni abistab komitee, mis on loodud direktiivi 2014/94/EL artikli 9 alusel.

Nimetatud komitee on komitee Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 182/2011 (*) tähenduses.

2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5.

3. Kui komitee arvamus saadakse kirjaliku menetlusega, lõpetatakse nimetatud menetlus ilma tulemust saavutamata, kui arvamuse esitamiseks ette nähtud tähtaja jooksul komitee eesistuja nii otsustab või kui lihtenamus komitee liikmetest seda taotleb.

(*) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisevolituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).“

10) Artikkel 10 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 10

Aruandlus ja läbivaatamine

1. Hiljemalt 2. augustiks 2022 esitavad liikmesriigid komisjonile teabe käesoleva direktiivi rakendamiseks võetud meetmete kohta ning liikmesriikide kavatsuste kohta seoses tulevaste rakendamistegevustega, sealhulgas ajastus ja võimalik jõupingutuste jagamine eri valitsemistasandite vahel, ning muu teabe, mida liikmesriik asjakohaseks peab.

2. Hiljemalt 18. aprillil 2026 ja seejärel iga kolme aasta järel esitavad liikmesriigid komisjonile aruande käesoleva direktiivi rakendamise kohta. Kõnealused aruanded esitatakse koos direktiivi 2014/24/EL artikli 83 lõike 3 teises lõigus ja direktiivi 2014/25/EL artikli 99 lõike 3 teises lõigus sätestatud aruannetega ning nendes esitatakse teave käesoleva direktiivi rakendamiseks võetud meetmete kohta, tulevaste rakendamistegevuste kohta ning muu teave, mida liikmesriik asjakohaseks peab. Need aruanded sisaldavad ka käesoleva direktiivi artikli 3 lõikes 1 osutatud lepingutega hõlmatud sõidukite arvu ja kategooriaid, tuginedes komisjoni poolt käesoleva artikli lõike 3 kohaselt esitatud andmetele. Teabe lisamisel tuleb lähtuda Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EÜ) nr 2195/2002 (*) sätestatud kategooriatest.

3. Selleks et abistada liikmesriike nende aruandekohustuste täitmisel koondab ja avaldab komisjon käesoleva direktiivi artikli 3 lõike 1 punktides a ja c osutatud lepingutega hõlmatud sõidukite arvu ja kategooriate kohta asjakohased andmed, mis on saadud hangete andmebaasis Tender Electronic Daily (TED) vastavalt direktiividele 2014/24/EL ja 2014/25/EL avaldatud lepingu sõlmimise teadetest.

4. Komisjon esitab 18. aprilliks 2027 ja seejärel iga kolme aasta järel Euroopa Parlamendile ja nõukogule lõikes 2 osutatud aruannetel põhineva aruande käesoleva direktiivi rakendamise kohta, näidates ära iga liikmesriigi poolt selleks võetud meetmed.

5. Komisjon vaatab 31. detsembriks 2027 läbi käesoleva direktiivi rakendamise ja kui see on kohane, esitab seadusandliku ettepaneku selle muutmiseks 2030. aasta järgseks perioodiks, sealhulgas uute eesmärkide seadmiseks ja muude sõidukikategooriate, näiteks kahe- ja kolmerattaliste sõidukite, lisamiseks.

6. Komisjon võtab kooskõlas artikli 9 lõikega 2 vastu rakendusaktid, millega määratakse kindlaks käesoleva artikli lõikes 2 osutatud aruannete vorm ja nende edastamise kord.

(*) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. novembri 2002. aasta määrus (EÜ) nr 2195/2002 ühtse riigihangete klassifikaatori (CPV) kohta (EÜT L 340, 16.12.2002, lk 1).“

11) Lisa asendatakse käesoleva direktiivi lisa tekstiga.

Artikkel 2

Ülevõtmine

1. Liikmesriigid võtavad käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid vastu hiljemalt 2. augustiks 2021. Liikmesriigid edastavad kõnealuste normide teksti viivitamata komisjonile.

Kui liikmesriigid need meetmed vastu võtavad, lisavad nad nende ametlikul avaldamisel nendesse või nende juurde viite käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.

2. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas nende poolt vastu võetud põhiliste õigusnormide teksti.

Artikkel 3

Jõustumine

Käesolev direktiiv jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikkel 4

Adressaadid

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel, 20. juuni 2019

Euroopa Parlamendi nimel
president
A. TAJANI

Nõukogu nimel
eesistuja
G. CIAMBA

LISA

„LISA

TEAVE KESKKONNASÕBRALIKE MAANTEESÕIDUKITE MINIMAALSETE HANKE-EESMÄRKIDE RAKENDAMISEKS, ET TOETADA VÄHESE HEITEGA LIKUVUST LIIKMESRIIKIDES

Tabel 1. Artikli 3 lõike 1 punktis c osutatud ühtse riigihangete klassifikaatori (CPV) teenuseid käsitlevad koodid

CPV kood	Kirjeldus
60112000-6	Maantee ühistransporditeenused
60130000-8	Eriotstarbelised maanteetranspordi reisijateveoteenused
60140000-1	Sõiduplaaniväline reisijatevedu
90511000-2	Jäätmekogumisteenused
60160000-7	Maismaa postivedu
60161000-4	Pakiveoteenused
64121100-1	Posti laialikandeteenused
64121200-2	Pakkide laialikandeteenused

Tabel 2. Keskkonناسõbralike kergsõidukite tekitatud heite piirmäärad

Sõidukikategooriad	Kuni 31. detsembrini 2025		Alates 1. jaanuarist 2026	
	CO ₂ g/km	Tegelikus liikluses tekkivad õhusaasteainete heited ⁽¹⁾ protsendina heite piirnormidest ⁽²⁾	CO ₂ g/km	Tegelikus liikluses tekkivad õhusaasteainete heited ⁽¹⁾ protsendina heite piirnormidest ⁽²⁾
M ₁	50	80 %	0	ei kohaldata
M ₂	50	80 %	0	ei kohaldata
N ₁	50	80 %	0	ei kohaldata

⁽¹⁾ Deklareeritud suurimad tegelikus liikluses tekkivate heitkoguste (RDE) väärtused tahkete osakeste arv (PN) (#/km) ja lämmastikoksiidide (NOx) (mg/km) kohta, nagu on esitatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2007/46/EÜ (*) IX lisas kirjeldatud vastavustunnistuse punktis 48.2 nii kogu RDE teekonna kui ka RDE linnasõidu teekonna puhul.

⁽²⁾ Kohaldatav heite piirnorm, mis on sätestatud määruse (EÜ) nr 715/2007 I lisas või sellele järgnevas õigusaktis.

(*) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. septembri 2007. aasta direktiiv 2007/46/EÜ, millega kehtestatakse raamistik mootorsõidukite ja nende haagiste ning selliste sõidukite jaoks mõeldud süsteemide, osade ja eraldi seadmetike kinnituse kohta (raamdirektiiv) (ELT L 263, 9.10.2007, lk 1).

Tabel 3. Keskkonnasõbralike kergsõidukite osakaalu minimaalsed hanke-eesmärgid kooskõlas tabeliga 2 artiklis 3 osutatud lepingutega hõlmatud kergsõidukite koguarvust liikmesriigi tasandil

Liikmesriik	Alates 2. augustist 2021 kuni 31. detsembrini 2025	Alates 1. jaanuarist 2026 kuni 31. detsembrini 2030
Luksemburg	38,5 %	38,5 %
Rootsi	38,5 %	38,5 %
Taani	37,4 %	37,4 %
Soome	38,5 %	38,5 %
Saksamaa	38,5 %	38,5 %
Prantsusmaa	37,4 %	37,4 %
Ühendkuningriik	38,5 %	38,5 %
Madalmaad	38,5 %	38,5 %
Austria	38,5 %	38,5 %
Belgia	38,5 %	38,5 %
Itaalia	38,5 %	38,5 %
Iirimaa	38,5 %	38,5 %
Hispaania	36,3 %	36,3 %
Küpros	31,9 %	31,9 %
Malta	38,5 %	38,5 %
Portugal	29,7 %	29,7 %
Kreeka	25,3 %	25,3 %
Sloveenia	22 %	22 %
Tšehhi	29,7 %	29,7 %
Eesti	23,1 %	23,1 %
Slovakkia	22 %	22 %
Leedu	20,9 %	20,9 %
Poola	22 %	22 %
Horvaatia	18,7 %	18,7 %
Ungari	23,1 %	23,1 %
Läti	22 %	22 %
Rumeenia	18,7 %	18,7 %
Bulgaaria	17,6 %	17,6 %

Tabel 4. Keskkonnasõbralike raskesõidukite osakaalu minimaalsed hanke-eesmärgid artiklis 3 osutatud lepingutega hõlmatud raskesõidukite koguarvust liikmesriigi tasandil (*)

Liikmesriik	Veokid (N ₂ - ja N ₃ -kategooria sõidukid)		Bussid (M ₃ -kategooria sõidukid) (*)	
	Alates 2. augustist 2021 kuni 31. detsembrini 2025	Alates 1. jaanuarist 2026 kuni 31. detsembrini 2030	Alates 2. augustist 2021 kuni 31. detsembrini 2025	Alates 1. jaanuarist 2026 kuni 31. detsembrini 2030
Luksemburg	10 %	15 %	45 %	65 %
Rootsi	10 %	15 %	45 %	65 %
Taani	10 %	15 %	45 %	65 %
Soome	9 %	15 %	41 %	59 %
Saksamaa	10 %	15 %	45 %	65 %
Prantsusmaa	10 %	15 %	43 %	61 %
Ühendkuningriik	10 %	15 %	45 %	65 %
Madalmaad	10 %	15 %	45 %	65 %
Austria	10 %	15 %	45 %	65 %
Belgia	10 %	15 %	45 %	65 %
Itaalia	10 %	15 %	45 %	65 %
Iirimaa	10 %	15 %	45 %	65 %
Hispaania	10 %	14 %	45 %	65 %
Küpros	10 %	13 %	45 %	65 %
Malta	10 %	15 %	45 %	65 %
Portugal	8 %	12 %	35 %	51 %
Kreeka	8 %	10 %	33 %	47 %
Sloveenia	7 %	9 %	28 %	40 %
Tšehhi	9 %	11 %	41 %	60 %
Eesti	7 %	9 %	31 %	43 %
Slovakkia	8 %	9 %	34 %	48 %
Leedu	8 %	9 %	42 %	60 %
Poola	7 %	9 %	32 %	46 %
Horvaatia	6 %	7 %	27 %	38 %
Ungari	8 %	9 %	37 %	53 %
Läti	8 %	9 %	35 %	50 %

Liikmesriik	Veokid (N ₂ - ja N ₃ -kategooria sõidukid)		Bussid (M ₃ -kategooria sõidukid) (*)	
	Alates 2. augustist 2021 kuni 31. detsembrini 2025	Alates 1. jaanuarist 2026 kuni 31. detsembrini 2030	Alates 2. augustist 2021 kuni 31. detsembrini 2025	Alates 1. jaanuarist 2026 kuni 31. detsembrini 2030
Rumeenia	6 %	7 %	24 %	33 %
Bulgaaria	7 %	8 %	34 %	48 %

(*) Pool keskkonnasõbralike busside miinimumsihtosakaalust tuleb täita artikli 4 punktis 5 määratletud heiteta busside hangete abil. See nõue langetatakse esimeseks võrdlusperioodiks veerandile miinimumsihtosakaalust, kui üle 80 % bussidest, mis on hõlmatud liikmesriigis sel ajavahemikul sõlmitud kõigi artiklis 3 osutatud lepingutega, on kahekorruselised bussid.“

II

(Muud kui seadusandlikud aktid)

INSTITUTSIOONIDEVAHELISED KOKKULEPPED

Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni ühisavaldus

Euroopa Parlament, nõukogu ja komisjon märgivad, et Euroopa Tööjõuameti (ELA) asukoha valikuprotsess ei ole asutamismääruse ⁽¹⁾ vastuvõtmise ajaks veel lõpule viidud.

Tuletades meelde kohustust teha lojaalset ja läbipaistvat koostööd ning tuletades meelde aluslepinguid, tunnistavad kolm institutsiooni teabevahetuse tähtsust ELA asukoha valimise protsessi algetappidest alates.

Selline varajane teabevahetus teeks aluslepingute kohaste õiguste kasutamise seonduvate menetluste kaudu kolme institutsiooni jaoks lihtsamaks.

Euroopa Parlament ja nõukogu arvestavad komisjoni plaaniga võtta asjakohaseid meetmeid, et asutamismääruses sisalduks säte ELA asukoha kohta, ning tagada ELA autonoomsus vastavalt nimetatud määrusele.

⁽¹⁾ ELTL 186, 11.7.2019, lk 21.

ISSN 1977-0650 (elektroniline väljaanne)
ISSN 1725-5082 (paberväljaanne)

Euroopa Liidu Väljaannete Talitus
2985 Luxembourg
LUKSEMBURG

ET